

Gandharwika-Giridhari Džajatau!
Śri Guru Gauranga Džajatah!

GAJATRI MAHIMA MADHURI

Słodkie Chwały Gajatri

Mahanidhi Swami

Bhakti-Wedanta

Spis treści

Wprowadzenie 11

Wstęp 13

Rozdział pierwszy – Diksza i Upanajanam

Trzy Margi + Mantra + Moc Mantry + Upanajanam + Upanajanam i tradycja Gaudija + Pańća Samskary + Diksza + Kwalifikacje guru + Zwyczajne cechy charakterystyczne + Wyjątkowe cechy charakterystyczne + Cechy ucznia + Właściwy czas na mantra diksza

Rozdział drugi – Brahma Gajatri

Tożsamość Brahma-gajatri + Źródło Brahma-gajatri + Znaczenie Om
Znaczenie Wjahryti – Bhur, Bhuwah, Swaha + Znaczenie Tat +
Znaczenie Sawitur + Znaczenie Warenjam + Znaczenie Bhargo +
Znaczenie Dewasja + Znaczenie Dhimahi + Znaczenie Dhijo jo nah +
Znaczenie Pracodajat + Znaczenie Mantry Brahma-gajatri + Sambandha,
Abhidheja i Prajodżana + Korzyści z intonowania Brahma-gajatri +
Brahma-gajatri i Śrimad Bhagawatam + Brahma-gajatri i Maha-mantra
Hare Kryszna + Historie z Prabhupadem i Gajatri

Rozdział trzeci – Upawita i zasady intonowania

Święta nieć + Jak zrobić nieć bramińską + Nektar Upawity + Znaczenie Mantry + Jak intonować Mantry + Modlitwy Bhuta Suddhi + Mantra siddhi + Najlepszy czas do intonowania

Rozdział czwarty – Guru Gajatri

Wizja Guru + Znaczenie Ajm + Znaczenie Guru-mantry + Znaczenie słów Guru-gajatri + Znaczenie Guru-Gajatri

Rozdział piąty – Gaura Gajatri

Znaczenie Gaura Mantry + Znaczenie słów Gaura-gajatri + Znaczenie Gaura-gajatri

Rozdział szósty – Gopala Mantra

Tożsamość i znaczenie • Gopala-mantra i sambandha • Gopala-mantra – Swarasiki i Mantra Upasana • Znaczenie Gopala-mantry • Znaczenie Klim • Znaczenie Krysznaja • Znaczenie Gowindaja • Znaczenie Gopidżanawallabhaja • Znaczenie Swaha • Znaczenie słów w Gopala-mantrze • Znaczenie Gopala-mantry • Jak intonować Gopala-mantrę • Korzyści z Gopala-mantry • Gopala-mantra i intonowanie Hare Kryszna • Pan Ćajtanja i Gopala-mantra

Rozdział siódmy – Kama Gajatri

Tożsamość • Historia oświecenia Brahmy • Śri Wryndawan Dham • Brahma-samhita, modlitwy Brahmy • Podsumowanie oświecenia Brahmy • Znaczenie Klim • Znaczenie Kamadewaja • Znaczenie Widmahe • Znaczenie Puszpa, Banaja i Dhimahi • Znaczenie Tan • Znaczenie Ananga • Znaczenie Praczodajat • Znaczenie Kama-gajatri • Klim Kama-dewaja Widmahe • Puszpa-banaja-dhimahi • Tan No Nangah Praczodajat • Dodatkowe znaczenia Kama-gajatri • Księżyce Kryszna-ćandry • Medytacje o Kama-gajatri • Korzyści z intonowania Kama-gajatri

Rozdział ósmy – Mantra Gopi Bhawa

Mantra Sannjasa (braminów-awadhuta) • Błaganie o prekę • Znaczenie Om • Znaczenie Klim • Znaczenie Gopi Bhawa • Znaczenie Aśrajaja • Znaczenie Swaha • Znaczenie mantry Gopi-bhawa • Medytacje o mantrze Gopi-bhawa • Kiedy intonować mantrę Gopi Bhawa? • Sannjasa Szikszamryta • Kwalifikacje do przyjęcia sannjasy • Inicjacja sannjasa • Samskary Sannjasa Dasa • Inicjacja sannjasa Śri Ćajtjanji • Posłannik • Mańdzari Bhawa • Właściwe zachowanie • Cytaty Prabhupada do rozmyślenia • Pierwsza kwalifikacja • Swami Jezus • Cztery etapy • Rób to, co niezbędne • Nauczanie z sukcesem • Miłość oznacza współpracę • Czytaj i nauczaj • Znaczenie dandy sannjasa • Doskonałość sannjasy • Śriła Prabhupada przyjmuje sannjasę • Śri Ćajtanja Mahaprabhu – sannjasa lila • Prema Bhikszu – Kryszna przyjmuje sannjasę

Gajatri Mahima Madhuri

dedykuję mojemu ukochanemu mistrzowi duchowemu
Jego Boskiej Łasce A.C.Bhaktiwedantie Swamiemu
Prabhupadowi Założycielowi-*Aćarji* Międzynarodowego
Towarzystwa Świadomości Kryszny.

Z powodu jego nieograniczonego współczucia dla upadłych dusz,
łaskawie obdarzył nas świętymi mantrami Gajatri i przyjął mnie
na swojego ucznia. Wszelka chwała mojemu najbardziej miłosiernemu
mistrzowi, wiecznemu przyjacielowi i przewodnikowi.

Podziękowania

Na początku wyrażam swoją wdzięczność Gopala Kryszna Goswamiemu. Jak mój GBC, Brat Duchowy i przyjaciel był zawsze tolerancyjny i wspierał mnie, dodając odwagi w ostatnich dziesięciu latach w Indiach. Dziękuję Bhanu Swamiemu i Gopiparanadhana za tłumaczenie Hari-bhakti-wilasa i za odpowiadanie na wiele moich pytań o mantry Gajatri. Jestem wielkim dłużnikiem Bhakti Widjapurny Swamiego, za poświęcenie godzin swojego cennego czasu, aby przeprowadzić mi w tym temacie. Z całego serca dziękuję Rupa-Raghunacie, Gopala Ćandra Grosz i wielu Gaudija Wajsznawom i sannjasinom, którzy pomagali na różne sposoby.

Ragalekha wykonała wspaniałą pracę korektorską. Kurma-rupa zrobił projekt i okładkę. Szczerze modłę się, aby Gandharwika-Giridhari pobłogosławili tych wspaniałych wielbicieli Radha-Gowinda premą.

Wprowadzenie

Gajatri Mahima Madhuri jest odpowiedzią dla wielbicieli, którzy na przeszerzeni ostatnich dziesięciu lat prosili mnie o wyjaśnienie znaczenia różnych wedyjskich *mantr*. Odkąd Brahma-gajatri jest najbardziej znaną *mantrą*, skupiłem się właśnie na niej. W Indiach jest kilka duchowych grup, które propagują chwały mantry Brahma-gajatri przez książki, nagrania, wykłady, nalepki, plakaty itd. Sprzedają nawet zegarki z Brahma-gajatri wypisaną w sanskrycie na tarczy zegara. Według nich ta właśnie Brahma-gajatri jest *juga-dharma*, a intonowanie jej rozwiąże wszelkie problemy tego upadłego wieku jakim jest Kali-juga.

Dosłownie, istnieje tysiące *mantr* zapisanych w *Wedach*, ale ta książka opisuje osiem z nich – ważnych dla wajsznawów gaudija. Czytelnik dowie się, że prawdziwą pozycją Brahma-gajatri jest wspieranie i asystowanie najważniejszej *mantry* dla tego wieku, którą jest Hare Krysna *maha-mantra*, opisanej w pismach jako „wielka modlitwa o wyzwolenie” dla wszystkich dusz Kali-jugi. Zdumiewająca moc mistycznej Gopala-mantry rozbłyśnie ze wszystkimi niezliczonymi chwałami, nie mówiąc już o Kama-gajatri i sekretnej *sannjasa mantrze*.

Większość informacji w tej książce pochodzi z *Hari-bhakti-wilasa* Śrila Sanatany Goswamiego. *Hari-bhakti-wilasa* wyjaśnia różne wedyjskie rytuały po to, by zwrócić uwagę ogólnej klasy Wajsznawów w stronę wielbienia i służby dla Krysny, Najwyższej Osoby Boga. W drugiej kolejności daje rytuały szczególnie przeznaczone dla Gaudija Wajsznawów w wielbieniu Radhy i Krysny. Ma również wiele instrukcji do rytuałów dla tych, którzy przyłączają się do Gaudija Wajsznawa z innych tradycji Wajsznawa, aby mogli praktycznie zaangażować się w wielbienie Krysny.

Gajatri Mahima Madhuri zawiera wiele wersetów i komentarzy z *Gopala-tapani Upaniszad*, które należą do sekcji *Pipalada* w *Atharwa Wedzie*, jednej z czterech oryginalnych *Wed*. Wszyscy Wajsznawa *aćarjowie* przyjmują ten *Upaniszad* za najbardziej autorytatywny. Jest to najbardziej istotny

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

Upaniszad dla Gaudija Wajsznawów, ponieważ zawiera syntezę wszystkich lekcji o Radha-Kryszna *prema-bhakti*, które Śri Ćajtanja Mahaprabhu dał sześciu Goswamim. Dlatego jest to ulubiony *Upaniszad* wielbicieli zainteresowanych kultywowaniem *wradźa prema-bhakti*, ponieważ ustanawia supremację Sri Kryszny jako Władzendoranandany.

Pozostała część zawartości *Gajatri Mahima Madhuri* pochodzi z książek tłumaczonych przez mojego mistrza duchowego, Nitja-lila Prawiszta Om Wisznupada Śri Śrimad A.C. Bhaktiwedantę Swamiego Prabhupada, z jego pięćdziesięciu prac wymienionych w dodatku i z wywiadów, które zrobiłem z różnymi wzniosłymi *wradźawasi* braminami i starszymi *sannja-sinami* Gaudija Wajsznawa. Mimo, że jestem ograniczony, niedoskonały i niezdolny do pisania tak ważnej książki, dzięki bezprzyczynowej łasce Śri Kryszny i Wajsznawów spróbowałem napisać książkę, która jest autorytatywna i prawdziwa, i zawiera chwalebny *siddhantę* Gaudija Wajsznawa.

Z tego względu Rupa Goswami napisał piękny werset w *Bhakti-rasamrita-sindhu*: *hrdi yasya preranaya, pravartito 'ham varaka-rupo 'pi, tasya hareh pada-kamalam, vande caitanya-devasya*, „Mimo, że jestem najniższym z ludzi i nie mam wiedzy, inspiracja by pisać transcendentalną literaturę o służbie oddania została łaskawie zesłana na mnie. Dlatego też ofiarowuję moje pokłony lotosowym stopom Ćaitanji Mahaprabhu, Najwyższej Osoby, który dał mi szansę do pisania tych książek”. (CC, MADHYA 19.134)

Gajatri Mahima Madhuri jest zaledwie kroplą z szerokiego oceanu nektaru wiedzy na ten temat. Lecz mam nadzieję, że ta kropla, będąc transcendentalną z natury, rozwinie się we wszystkich wielbicielach, którzy czytają tę książkę i napełni ich nowym smakiem i inspiracją do intonowania tych *mantr*. Niech wszyscy wielbiciele doświadczą najdroższych owoców *bhakti*, ukrytych w słodkich chwałach Gajatri.

Mahanidhi Swami
Widźaja Ekadasi 1998
Wryndawana

Inwokacja

*nama om wisznu-padaja kryszna-preszthaja bhutale,
śrimate bhaktiwedanta-swamin iti namine
namaste saraswate dewe gaura-wani-pračarine
nirwiśesa-sunyawadi-pascate-deśa-tarine*

Ofiarowuję moje pełne szacunku pokłony lotosowym stopom mojego mistrza duchowego, Jego Boskiej Łasce A.C.Bhaktiwedancie Swamiemu Prabhupadzie. Jest bardzo drogim, intymnym sługą Śri Kryszny, na zawsze przyjmując schronienie u Jego lotosowych stóp.

O Gurudewa! Ofiarowujemy przed Tobą nasze pokłony. Jako w pełni oddany sługa swojego mistrza duchowego, Bhaktisiddhanty Saraswatiego Thakury, śmiało nauczasz radosnego przekazu osobistej boskiej miłości Pana Gaurasundry, wyzwalając w ten sposób zachodnie kraje od woidyizmu i impersonalizmu.

*wande 'ham śri-guroh śri-juta-pada-kamalam śri-gurun wajsznawamś ča
śri-rupam sagradžatam saha-gana-raghunathanwitam tam sa-dźiwam
sadwajtam sawadhutam paridžana-sahitam kryszna-čajtanja-dewam
śri-radha-kryszna-padan saha-gana-lalita-śri-wiśakhanwitamś ča.*

Składam moje pełne szacunku pokłony lotosowym stopom mojego mistrza duchowego i wszystkim innym nauczycielom na ścieżce służby oddania. Składam moje pełne szacunku pokłony wszystkim wajsznawom i sześciu Goswamim, Śrila Rupa Goswamiemu, Śrila Sanatana Goswamiemu, Raghunatha dasa Goswamiemu, Dźiwa Goswamiemu i ich towarzyszom. Składam moje pełne szacunku pokłony Śri Adwajta Ačarji Prabhu, Śri Nitjananda Prabhu, Śri Čajtani Mahaprabhu i wszystkim Jego wielbicielom, którym przewodzi Śriwasa Thakura. Składam moje pełne szacunku pokłony lotosowym stopom Pana Kryszny, Śrimati Radharani i wszystkim *gopi*, którym przewodzą Lalita i Wiśakha.

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

---

*twam gopika wrsarawes tanajantike 'si
sewadhikarini guru nidža-pada-padme
dasjam pradaja kuru mam wradža-kanane śri
radhanghri-sewana-rase sukbinim sukhabdhau*

O ukochany mistrzu duchowy! Zawsze służysz lotosowym stopom wspaniałej *gopiki*, zwanej Radhika, ukochanej córce Wryszabhanu Maharadża. Proszę, daj mi kwalifikacje do służenia twoim lotosowym stopom, siedzibie czystej służby oddania. Dzięki twej łasce ja także zanurzę się w oceanie radości, smakując pełnego szczęścia, dojrzałego *radha-dasjam (sewa-rasa)*, służby słodkim, lotosowym stopom Śri Radhy w pięknych gajach Wradża-dhama.

*tawasmi radhika-natha, karmana manasa gira
kryszna-kante tawajwasmi, juwam ewa gatir mama
śaranam wam prapanno 'smi, karuna-nikarakarau
prasadam kuru dasjam bho, maji duste 'paradhini*

O Radhikanatha! Jestem twój – jak również wszystkie moje myśli, słowa i uczynki, O Krysznakante! Ukochana Kryszny, należą jedynie do Ciebie. O zawsze młoda Radha-Madhawa, jesteś celem mojego życia i moim jedynym schronieniem. O oceanie łaski, podporządkowuję się Tobie. Mimo, że jestem beznadziejnie upadłym przestępcą, bądź proszę łaskawa dla mnie i przyjmij mnie jako Swojego sługę.

Rozdział Pierwszy

Diksza i Upanajanam

Trzy margi

By właściwie zrozumieć temat *mantr* Gajatri, trzeba zrozumieć znaczenie *wedyjskiej-margi*, *pañčaratrika-margi* i *bhagawata-margi*. *Wedyjska marg*, która zawiera *mantry* wedyjskie, takie jak *Brahma-gajatri*, oparta jest na czterech oryginalnych *Wedach*: *Ryg*, *Sama*, *Jadžur* i *Atharwa*. Każda z nich zawiera cztery części:

- *Sambhita* – zawiera zbiór wszystkich wersetów z poszczególnej *Wedy*.
- *Brahmana* – wyjaśnia historię oraz ezoteryczne znaczenie *mantr* i ofiar. Wyjaśnia wersety z *Sambhity* i daje informacji o spełnianiu ofiar. Są one rytualne i przeznaczone dla rodzin mieszkających na wsiach. *Brahmana* zawiera ziarno wiedzy, które systematycznie opisywane jest w *Śutrach* (*Śrauta*, *Grhija*, *Dharma*). *Śrauta* opisują podstawowe, obowiązkowe rytuały wedyjskie, takie jak codzienna *agni hotra* oraz wielkie publiczne ofiary. *Grhija* wyjaśniają domowe rytuały, szczególnie *samskary*. *Dharma Sutry* wyjaśniają obowiązki *varnaśramy*. *Manu-sambhita* i inne *Dharma Śastry*, wyjaśniające *Dharma Sutry*, są bardziej do przyjęcia dla zwykłych ludzi. Wszystkie te *sutry* i *śastry* skomponowane zostały przez wielkich mędrców, jak *Manu*, *Narada* i *Jagjawalkja*. **Opisy te mówią, jak robić rzeczy i działać podstawowo na zmysłowym czy cielesnym planie egzystencji.**

- *Aranjaka* – odsłaniają ukryte znaczenie znajdujące się poza wszystkimi *Wedami* i *Brahmanami*. *Aranjaka* i *Brahmana* są podobne, lecz *Aranjaka* posiadają więcej ezoterycznych aspektów. *Aranjaka* wyjaśniają metafizyczne podstawy rytuałów opisanych w *Brahmana*. Innymi słowy, *Brahmana* mówią jak wykonywać rytuał, a *Aranjaka* wyjaśniają powody ich spełniania. Zawierając w sobie niebezpieczeństwo dla zwykłych osób posiadających rodziny, *Aranjaki* studiowane były tajemnie w lesie. Stąd nazwa *Aranjaka*, która znaczy „las”.
- *Upaniszady* – dają filozoficzne znaczenie ukryte za wersetami i rytuałami. *Brahmana*, *Aranjaka* i *Upaniszady* oparte są na *Samhitach*.

Brahmaćarin skoncentruje swoje studia na *Samhitach*. Gryhastha skupi się na *Brahmanach*, które pouczą go, jak poruszać się w materialnym świecie w właściwy, spokojny sposób. Wanaprastha rozwinię nie przywiązanie przez studiowanie *Aranjak* rozumiejąc to, czego dokonał w całym swym życiu. Sannjasin przeczyta *Upaniszady* w celu wzniesienia się do transcendentalnego poziomu i ostatecznie wkroczy w duchowy świat. Oczywiście, wszystkie *aśramy* studiują wszystkie cztery części, lecz położą nacisk na jedną z tych czterech, zgodnie z potrzebami swych poszczególnych *aśramów*.

Wedyjska *marga* jest zasadniczo korzystnym, pobożnym procesem, który staje się transcendentalnym na poziomie *Upaniszadów*, natomiast *pañćaratrika-marga* jest zupełnie transcendentalnym procesem, kładącym nacisk na wielbienie Bóstw i praktykę *sadhana bhakti*.

„*Pañćaratrika-widhim* bardzo upraszcza rzeczy. Wedyjska *widhi* nie jest możliwa w obecnym wieku. Wedyjska *widhi* oznacza, że należy pochodzić z rodziny bramińskiej i podążać za rodzinnymi tradycjami. Wtedy zgodnie z wedyjskimi rytuałami, można być inicjowanym lub dostać świętą nić (*upawita*). *Pañćaratrika-widhi* jest szczególnie polecana dla tego wieku. Każdy, kto ma choć cieką skłonności by zostać wielbicielem, powinien dostać szansę. Jest to specjalne błogosławieństwo Pana Ćajtanji. Na przykład, Haridasa Thakura urodził się w rodzinie muzulmańskiej, jednak Pan Ćajtanja uczynił go *namaćarją*, autorytetem w intonowaniu Hare Krysna”. (SPT 27.12.69)

Pañćaratrika-marga, jak i wedyjska *marga*, jest także starożytną ścieżką samorealizacji, istniejącą od niepamiętnych czasów. Na początku stworzenia

Pan Brahma usłyszał *Wedy* od Śri Krysny, Najwyższej Osoby, Boga. W tym czasie demony Madhu i Kajtabha pojawili się z Maha-Wisnu, weszli w umysł Brahmy i skradli *Wedy*. Wtedy Krysna zmanifestował inkarnację Hajagriwa, by zabić Madhu i Kajtabhę. Pan Brahma poprosił Krysnę, by Ten nauczył go *Wed* jeszcze raz, leczy już tylko esencji, ponieważ może umrzeć w każdej chwili.

Przez pięć (*pañca*) kolejnych nocy (*ratri*) Śri Krysna wyjaśniał Brahmie esencję *Wed*. Nauka ta stała się znana, jako wiedza *pañcaratrik*, system praktycznej filozofii i procedur wielbienia. Są setki *Pañcaratr*. *Narada Pañcaratra* na przykład, wypowiedziana była przez Pana Śiwę do Narady Muniego, a później skompilowana przez Wjasadewę. *Hari-bhakti-wilasa* Śrila Sanatany Goswamiego zawiera esencję tej wiedzy *pañcaratra*.

Podążanie *pañcaratrika-margą*, która zawiera wielbienie Bóstw w świątyni i intonowanie *mantr* Gajatri, utrzymuje poza materialnym planem i skupia na duchowej płaszczyźnie dotąd, aż miłość do Boga jest obudzona przez proces intonowania świętych imion Krysny (*nama-sankirtana*). Perfekcję w *pañcaratrika-marga* osiąga się wtedy, gdy uczeń, dzięki łasce guru, osiąga *swarupa-siddhi* (zrozumienie swojej wiecznej, duchowej tożsamości). W tym czasie w pełni rozumie się, że Bóstwo jest Bogiem, Najwyższą Osobą, Śri Krysna, i wielbi się Go przez służenie Jego wielbicielom.

Wedyjska-marga łączy *Wedante*, filozofię opartą na *Upaniszadach*. Esencją *Wedanty* jest *Śrimad Bhagawatam*, zupełnie czysta, transcendentna praca. *Śrimad Bhagawatam* przedstawia *bhagawata-margę*, jako system wielbienia i czynności spełnianych przez tych, którzy pragną osiągnąć Najwyższego Pana przez ścieżkę *bhakti* i *nama-sankirtana*. Uwarunkowana dusza jakkolwiek, nie może w pełni istnieć na *bhagawata-mardze*, ponieważ ma różne, zwykłe smaki i atrakcje do zadowalania zmysłów. Zasadniczo, nadal usytuowana jest na materialnej platformie.

Pañcaratrika-marga, (która zawiera intonowanie Gajatri i robienie *pudży*) reguluje i oczyszcza uwarunkowaną duszę ze swoich materialnych tendencji, skupia ją na transcendentnym planie oraz utrzymuje jej sprawność do służenia Panu. Pomaga także w doskonaleniu intonowania Hare Krysna i rozwija stałość w *bhagawata-mardze*, za którą równocześnie podąża. Dlatego Bhagawata *aćarjowie* polecają podążanie równocześnie *pañcaratrika-margą* i *bhagawata-margą*.

Mantra

Wedy opisują trzy rodzaje *mantr*: wedyjskie, tantryczne i puraniczne. Każdy z nich może być dalej podzielony na *sattwa*, *radża* i *tamas mantry*. *Sattwa* (dobroć) *mantry* intonowane są dla oświecenia, mądrości, boskiej miłości, współczucia i zrozumienia Boga. Niszczą całą karmę, przynoszą pokój i prowadzą do doskonałości po śmierci. *Radża* (pasja) *mantry* intonowane są dla otrzymania potomstwa i materialnego rozwoju. W przeciwieństwie do *sattwik mantr*, które usuwają karmę, *radża mantry* zmuszają człowieka do ponownych narodzin w celu odebrania owoców swojej karmy. *Tamas mantry* (w nastroju ignorancji), powszechnie zwane „czarną magią”, są grzeszne. Ogólnie, używane są do kontaktów z duchami, ranienia innych i spełniania złośliwych uczynków.

Oryginalne duchowe litery wyposażone są w szczególną moc, a w poszczególnych kombinacjach gromadzą jeszcze większą moc w powiązaniu z konkretnym Bóstwem. Te kombinacje liter zwane są *bidża* lub nasionami i łączą się, by formować słowa. Gdy słowa te połączone są w konkretnym celu, mają szczególną moc by reprezentować w pełni Bóstwo. Połączenia te nazywamy *mantrami*. Moc manifestowana w całej *mantrze* jest większa od składających się na nią dźwięków.

Mantry, które nie są różne od Bóstw, są wieczną manifestacją Bóstwa i są duchowe z natury. Przez powtarzanie *mantry*, wielbiący przywołuje łaskę Bóstwa, którego *mantrę* powtarza. Intonowanie tych *mantr* (*pañcaratrika Gajatri mantr*) pomaga zrozumieć nam transcendentalną formę Bóstw. W ten sposób *sadhaka* pokonuje siłę iluzji i odnawia swoją oryginalną, duchową pozycję.

Mantra jest naturalną formą Pana. Dzięki łasce Guru i wajsznawów, którzy są wcieleniem łaski Kryszny, Kryszna wkracza do serca ucznia w formie *mantry*. *Mantra* działa w celu oczyszczenia umysłu i serca ucznia i czyni go odpowiednim do służenia transcendentalnemu Panu.

Jest sześć podstawowych typów *mantr*, używanych przy wielbieniu Bóstw Najwyższego Pana:

- *Dhjana* – *mantry* medytacyjne, używane do mentalnego przywołania transcendentalnej formy Pana, Jego siedziby i rozrywek.
- *Bidża* – *mantry* nasiona do medytacji i oczyszczenia rzeczy używanych do *pudży*.

- *Mula* – *mantry* korzenie, będące esencją Bóstwa, recytowane są przy każdej rzeczy do wielbienia; służą do zwracania się do Pana.
- *Stuty* i *Stotry* – modlitwy intonowane przed, w czasie lub po wielbieniu, w celu gloryfikowania imienia, formy, cech i rozrywek Pana.
- *Pranama* – modlitwy do ofiarowania pokłonów Panu na koniec wielbienia.
- *Gajatri* – wedyjskie lub *Pañcaratrika mantry* używane do wielbienia Pana, do przywoływania trzech zasad – *sambandha*, *abhidheja* i *prayodżana*.

Słowo *Gajatri* wskazuje na specyficzny, poetyczny rytm (*czanda*) śpiewany przy wedyjskich hymnach. Wedyjskie *mantry*, takie jak *Brahma-gajatri*, nazywane są *śabda-brahma* (wieczne, duchowe *aprakryta* dźwięki, reprezentujące Boga w formie dźwięku). Podsumowując, *mantra* jest połączeniem poszczególnych energii w formie dźwięku, a jej recytowanie przywołuje te energie zewnętrznie i wewnętrznie. *Mantra* jest połączeniem szczególnych liter, słów, znaczeń, rytmów i melodii.

Są cztery aspekty wszystkich *bona fide mantr* wedyjskich i *pañcaratrika*:

- *Ryszi* lub *mędrzec* – jest przekaźnikiem lub środkiem komunikacji między Bogiem a człowiekiem, przez którego *mantra* została dana ludzkości. Każda *mantra* ma głównego rysziego, czy świętą osobę, która pierwsza usłyszała *mantrę* w medytacji i później rozprzestrzeniła ją dla korzyści innych. Dla przykładu – *mantra* *Gajatri* została objawiona Wiśwamitra Muniemu po transcendentalnym doświadczeniu w medytacji, dlatego jest przyjmowany za *Rysziego mantry* *Brahma-gajatri*.
- *Czanda* – to poetyckie rytmy w poszczególnych *mantrach*, takich jak *Gajatri*, *Anustap* i *Dżagati*. „Wedyjskie rytmy to *Gajatri*, *Usnik*, *Anustup*, *Brhati*, *Pankti*, *Tristup*, *Dżagati*, *AtiCc,zanda*, *Atjasti*, *Atidżagati* i *Atiwirat*. Rytm *Gajatri* posiada dwadzieścia cztery sylaby, *Usnik* dwadzieścia osiem, *Anustup* trzydzieści dwie itd., każdy kolejny posiada cztery sylaby więcej od poprzedniego. Wedyjski dźwięk nazywany jest *brhati* lub najbardziej ekspansywny i dlatego niemożliwym jest dla zwykłych żywych istot zrozumienie wszystkich technicznych szczegółów w tej kwestii”. (ŚB 11.21.41 werset, znaczenie)

„*Wisznu Purana* mówi, że siedem koni z powozu boga-słońca nazwane są *Gajatri*, *Brhati*, *Usnik*, *Dżagati*, *Tristup*, *Anustup* i *Pankti*. Imiona różnych rytmów wedyjskich wyznaczają siedem koni, które powożą wóz boga-słońca”. (ŚB 5.21.16 p.)

- *Ista-dewa* – jest kontrolującym czy rezydującym Bóstwem *mantry*, lub bóstwem wielbionym przez tą *mantrę*. Jest trzydzieści trzy miliony *dewatów* (półbogów), każdy posiadający własną siedzibę we wszechświecie. Każdy z *dewatów* ma imię lub *mantrę*, przez którą jest dominującym Bóstwem. Intonując osobiste *mantry dewata* przywołujemy tego *dewatę*, który odpowie zgodnie z intensywnością naszej medytacji. Jeśli ktoś otrzymuje *mantrę* Bóstwa czy *dewaty* od guru i szczerze intonuje tą *mantrę* wielbiąc i medytując, wtedy to Bóstwo pojawi się fizycznie lub w czyjejs medytacji, by spełnić pragnienia takiej osoby.
- *Winijoga* – jest używaniem, funkcją czy celem w intonowaniu *mantry*, takim jak spełnianie *homa*, *samskar* lub intonowaniem *dżapa*. Najczęściej używamy *mantr* do intonowania Gajatri *dżapa*. Więc *winijoga* jest intonowaniem *dżapa*.

W *Sat-krija-sara Dipika* Śrila Gopala Bhatta Goswami mówi: „Celem tego systemu jest gwarancja, że ktoś zrozumie znacznie, funkcję, właściwą wartość i intonację *mantry*. Zasadą w powtarzaniu każdej *mantry wedyjskiej* powinno być rozpoznawanie ryszego czy świętej osoby, która strzeże *mantry*; *czanda* – rytmu *mantry*; Bóstwa przywoływanego przez tą *mantrę* oraz funkcji czy celu intonowania *mantry* (np. robienie ofiary ogniowej)”.

Tradycyjnym rytuałem przed intonowaniem Brahma-gajatri jest ofiarowanie pokłonów, przywołanie błogosławieństw i pamiętanie wymienionych niżej czterech składników:

- *Ryszi* – intonowanie imienia ryszego do poszczególnych *mantry* dotykając głowy, następnie ofiarowanie pokłonów temu rysziem z wdzięczności, że wzbogacił ten świat swoją inspirującą *Mantrą*.
- *Czanda* – dotknięcie ust i medytowanie o poszczególnych *czanda mantry* (*chanda* Brahma-gajatri jest rytmem *gajatri*).
- *Dewata* – (*Iszta-dewa*) intonowanie imienia Bóstwa *mantry* i dotknięcie serca, by wskazać siedzibę *dewaty* i prośba do niego, by przyjął modlitwę.
- *Winijoga* – utrzymywanie celu intonowania poszczególnych *mantry* czy modlitwy w umyśle. Celem intonowania Brahma-gajatri jest osiągnięcie czystej, transcendentalnej wiedzy o Bogu, stanie się spokojnym i nauczenie się podporządkowania i wiecznej służby lotosowym stopom Radhy i Kryszny w czystej miłości.

Moc mantry

Mantry wedyjskie (te pochodzące ze Śruti – Ryg, Sama, Jadźur i Atharwa Wed), takie jak Brahma-gajatri, są wiecznymi dźwiękami o duchowym znaczeniu. *Wedy* są *apauruszeja*, czyli nie są skomponowane przez człowieka w jakimś momencie historii. *Mantry Wed* są wiecznymi reprezentacjami Boga w formie dźwięku, *śabda brahma*. Przez powtarzanie *mantry* pod autoryzowanym przewodnictwem czystej osoby, można zrozumieć duchowy cel *mantry*.

Narada-pańcaratra, *Hari-bhakti-sudhodaja*, *Hari-bhakti-wilasa* i wiele innych pism wyjaśnia, że moc *mantry* pojawia się tylko wtedy, gdy otrzymamy ją od *bona fide* mistrza duchowego i recytujemy ją bez zanieczyszczeń. Choć można zobaczyć *mantrę* napisaną w książce przez wcześniejszego *aćaryę*, na przykład przez Śrila Prabhupada, czy nawet w tej książce, a potem można próbować ją intonować, to *mantra* ta da rezultat jedynie wtedy, gdy otrzymamy ją przez proces *diksza*. *Manatry* są jak nasiona zawierające szerokie moce, ale potrzebują zewnętrznych czynników, by zmanifestować swą moc.

Małe nasionko drzewa banjanowego zawiera w sobie formę ogromnego, w pełni wyrosniętego drzewa. Umieszczenie nasionka w ziemi nie da drzewa od razu. Lecz jeśli wróbel zje takie ziarno i następnie wywali je z powrotem na ziemię, wtedy majestatyczne drzewo banjanowe wyrosnie bez przeszkód. Banjanowe nasionko musi przejść taki proces, by dać rezultaty. Podobnie, jeśli ktoś zaczyna intonowanie *mantry* przypadkowo słysząc lub czytając ją w książce, nie da ona *Kryszna-premy*. Lecz jeśli ktoś właściwie otrzyma *mantrę*, słuchając od *premika-bhakti*, wtedy ta *mantra*, która okryta jest *premą guru*, obdarzy *premą* szczerego ucznia.

„*Mantra* oczyszcza, jeśli intonuje się ją z właściwą wiedzą”. (ŚB II.24.32) W znaczeniu do tego wersetu Śrila Wiśwanatha Ćakrawarti Thakura mówi: „*Mantra* oczyszcza wtedy, gdy pochodzi z ust *Sad-guru*. *Bona fide* mistrz duchowy instruuje ucznia w metodzie, znaczeniu i ostatecznym celu *mantry*”.

„W tym sensie jest to poufne: ktoś może otrzymać jakąś *mantrę* wszędzie, ale dopóki nie jest ona przyjęta przez łańcuch sukcesji uczniów, nie działa. Autorytatywne źródła mówią, że każda *mantra* intonowana bez otrzymania jej w sukcesji uczniów nie ma skuteczności”. (ŚB 4.8.53p.) „*Mantry* i proces

służby oddania mają szczególną moc pod warunkiem, że otrzymane są od autoryzowanej osoby”. (ŚB 8.16.24 p.)

Nawet *maha mantra* Hare Kryszna niewymagająca inicjacji, ma większy efekt, jeśli otrzymana jest od zaawansowanego wielbiciela. *Aćaryowie* stwierdzają, że intonowanie *maha mantry* Hare Kryszna bez otrzymania czy usłyszenia jej od zaawansowanego w świadomości Kryszny Wajsznawy przyniesie komuś owoce *bhukti* czy *mukti*, lecz nie najdroższą, słodką ambrozję *prema-bhakti*. Serca czystych wielbicieli porównane są do gór wypełnionych klejnotami *premy* Śri Śri Radha-Madhawy; rzekami *madurja-rasy* spływającymi z tych gór, by zanurzyć każdego, kto przyjmie łaskę. Święte imię intonowane przez czystego wielbiciela otoczone jest *kryszna-premą*. Kiedy ta *prema-nama* wlane jest do ucha chętnego ucznia, odżywia małą roślinkę oddania i ostatecznie produkuje nektariański owoc *prema-bhakti*.

„Kiedy *maha mantra* Hare Kryszna intonowana jest z miłością przez czystego wielbiciela Pana, ma najwspanialszy wpływ na słuchaczy, a gdy takiego intonowania słucha się z ust czystego wielbiciela Pana, osiąga się natychmiastowe efekty”. (SSR)

Czysty dźwięk od zrealizowanego guru działa jak leśny pożar pałacy wszystkie grzechy i nieczystości wewnątrz umysłu i serca ucznia. Gdy Kryszna i Ardżuna podróżowali na powozie po okrywach wszechświata, Pan użył Swojej Śudarsana *ćakry* do przeszukania gęstych i straszliwych warstw. W ten sam sposób święte imię Kryszny działa jak *ćakra* spalająca wszystkie czarne okrywy serca *sadhaki* i oczyszcza ścieżkę *premie*. Efekt słuchania *mantry* od zaawansowanego, umocnionego wielbiciela zależy także od intensywności pragnienia *sadhaki* do osiągnięcia perfekcji w czystej miłości Radhy i Kryszny. W wielkiej pokorze i rozpaczycy Čajtanja Mahaprabhu wyraził nastrój nieszczęśliwej, uwarunkowanej duszy.

*sarwa-śakti name dila karija wibhaga
amara durdajwa, – name nahi anuraga*

O Gowindo, zawarłeś Swoje pełne moce w każdym indywidualnym świętym imieniu, ale jestem tak nieszczęśliwy, że nie mam przywiązania do intonowania Twoich świętych imion. (CC, ANTJA 20.19)

Przywiązanie pojawi się, jeśli ktoś jest wystarczająco szczęśliwy, by słuchać świętego imienia od prawdziwie umocnionego wajsznawy. Jednakże przy-

wiązanie do intonowania i służenia Krysznie nie pojawi się w *sadhace*, który słucha świętego imienia od wajsznawy pozbawionego *kryszna-śakti*.

kali-kalera dharma – kryszna-nama-sankirtana
kryszna-śakti wina nabe tara prawartana

Dopóki ktoś nie jest upełnomocniony przez Najwyższą Osobę Boga, Śri Ćaitanję Mahaprabhu, nie może rozprzestrzeniać świętych imion *maha mantry* Hare Kryszna w świecie. (CC, ANTJA 7.11)

Śrila Bhaktisiddhanta Saraswati Thakura nazywał to „*nama* alfabetem”, gdzie otrzymuje się jedynie litery z świętego imienia, a nie w pełni zamani-
festowane, piękne formy Radhy i Kryszny, tańczące razem w *jugala-mantrze*
dla *prema-dharmy*. *Bona fide* mistrz duchowy musi mieć siłę czystości od-
dania, by upoważnić święte imię, którym obdarza swojego ucznia. Jeśli
z jakiegoś powodu guru nie jest upełnomocniony, wtedy *sadhaka* może
nadal otrzymywać pełną siłę do *bhadźanu* przez słuchanie od zrealizowanego
i upełnomocnionego *siksha-guru*. W tradycji Gaudija wielbiciele *uttama-
adhikari* schodzą do poziomu *madhjama*, by nauczać jako *diksza* lub *siksha*
guru. W czasie Swoich podróży w celu nauczania w południowych stro-
nach Indii, Śri Ćajtanta Mahaprabhu instruował tysiące ludzi, którzy już
dostali *diksza mantry*, by intonowali Hare Kryszna. Dzięki *siksha* od Maha-
prabhu otrzymali siłę do intonowania, doświadczyli pełną moc świętych
imion Kryszny i rozdawali tą łaskę innym.

kryszna-namera mahima śastra-sadhu-mukhe
jani namera madhuri ajcze kahan nahi suni

Należy nauczyć się o pięknie i transcendentalnej pozycji świętych imion Pana, słuchając pism objawionych z ust wielbiceli. Nigdzie indziej nie usłyszymy o słodyczy świętych imion Pana. (CC, ANTJA 1.101)

„W *Padma Puranie* powiedziane jest: *atah śri-kryszna-namadi na bhawed grahjam indrijajh*. Intonowanie i słuchanie transcendentalnego imienia Pana nie może być spełniane w zwykły sposób. Transcendentalny dźwięk świętego imienia jest całkowicie duchowy. Tak więc musi być otrzymany z duchowego źródła i być intonowany po usłyszeniu od mistrza duchowego. Ktoś, kto słucha intonowania *mantry* Hare Kryszna musi otrzymać ją od mistrza duchowego poprzez słuch”. (CC, ANTJA 1.101 znaczenie)

„Pan Śiwa przyszedł dobrowolnie, by pobłogosławić synów Króla Pracinarbarhi, jak również po to, by zrobić coś korzystnego dla nich. Osobiście intonował *mantrę* tak, by była bardziej potężna i poradził jej intonowanie synom króla. Gdy *mantra* intonowana jest przez wielkiego wielbielca, staje się potężniejsza. Mimo, że *maha-mantra* Hare Krysna jest potężna sama w sobie, uczeń w czasie inicjacji otrzymuje *mantrę* od swojego mistrza duchowego, bo gdy jest ona intonowana przez mistrza duchowego, staje się jeszcze potężniejsza. Pan Śiwa poradził synom Króla, by słuchali go uważnie, ponieważ nie uważne słuchanie jest obrazą”. (ŚB 4.24.32 znaczenie)

„Są różne typy *mantr* dla różnego rodzaju wielbieli (Rama-mantra, Nrsimha-mantra, Gopala-mantra itd.) Każda jedna *mantra* ma swoje własne duchowe znaczenie. Mistrz duchowy musi wybrać *mantrę* dla swojego ucznia, zgodnie z możliwością ucznia do intonowania różnych *mantr*”. (CC, MADHJA 24.33I znaczenie)

W czasie inicjacji guru daje *mantrę wedyjską* lub *pañcaratrika* uczniowi zgodnie z tradycją *parampara*. Podczas robienia *puđzy* właściwie inicjowany uczeń, który wolny jest od ignorancji, zrozumie związek między duchowym znaczeniem *mantr*, które intonuje przy *dźapa*, *arćana*, a tożsamością Bóstwa, które wielbi,

Mimo, że są specyficzne *mantry mula* i *Gajatri* do medytowania o mistrzu duchowym, *śastry* polecają postrzeganie mistrza duchowego we wszystkich *mantrach* otrzymanych od niego. *Wedy* mówią: *mantrah sa guru sakszad, jo guru sa harih swajam, guru-jasja bhawet tustas-tasja tusto harih swajam*, „*Mantra*, która подарowana jest przez *guru*, jest nim samym, a *guru* jest bezpośrednio Najwyższym Panem Hari. Jeśli zadowala się *guru*, wtedy zadowala się także Samego Śri Hari”. *Aćarjowie* wyjaśniają, że przez *mantrę* mistrz duchowy przekazuje uczniowi swój wewnętrzny nastrój służby dla Radhy i Krysny. Uczeń nie dostrzeże tego od razu, lecz stopniowo zrozumie wszystko dzięki *guru bhakti, sewa* i medytacji nad daną *mantrą*. Dlatego *mantra* jest bezpośrednią reprezentacją mistrza duchowego.

Historia Gopa-kumara w *Bryhad-bhagawatamrycie* ukazuje moc intonowania *mantry*. Zgodnie z dobrą *karmą* Gopa-kumara narodził się w rodzinie pasterzy we Wryndawan. Pasąc krowy zauważył świętą osobę śpiewającą i rzewnie płaczącą. Poczul on wielką atrakcję do tej osoby i zaczął jej służyć przynosząc mleko. Pewnego dnia święty dał mu Gopala-mantrę.

Po wypowiedzeniu jedynie połowy *mantry*, Gopa-kumara zaczął płakać, a po skończeniu jej upadł nieprzytomny. Święty zniknął bez wyjaśnienia nawet, jak właściwie intonować *mantrę*. Gopa-kumara zaczął intonować ją z wiarą i szybko wszystkie jego materialne pragnienia rozplynęły się. Dzięki ciągłemu intonowaniu Gopala-mantry podróżował po wszechświecie, aż do duchowego nieba. Po odwiedzeniu Brahmaloeki, Śiwaloeki, Wajkunthy, Ajodhji, Dwaraki i Matury, Gopa-kumara ostatecznie spotkał Śri Krysznę we Wryndawan. Osiągnął to nadzwyczajne szczęście przez intonowanie Gopala-mantry.

Rezultaty intonowania *mantry* zależą od koncepcji w umyśle, jaką mamy podczas intonowania. Zwyczajnie, Brahma-gajatri daje *mukti*, lecz zrozumienie, że Sawita jest Panem Wisznu, zabiera intonującego na Wajkunthę. Jeśli ktoś intonuje Kama-gajatri rozumiejąc, że nie jest różna od Kryszny w Jego ostatecznej formie *rasika*, osiągnie taki rezultat. Tak samo jak z intonowaniem *maha-mantry* Hare Kryszna, która zawiera wszystko. Jeśli ktoś intonuje Hare Kryszna z materialnymi pragnieniami, takie osiągnie; a jeśli ktoś chce *mukti*, osiągnie to. Jeśli ktoś intonuje *maha-mantrę* Hare Kryszna rozumiejąc, że Śri Radha i Śri Kryszna są tam osobiście obecni, ciesząc się intymnymi rozrywkami we Wryndawan, wtedy ktoś osiągnie dla Nich wieczną, miłosną służbę oddania. Ostatecznie zawartość *mantry* nie może być oddzielona od mentalności *sadhaki*. Oboje mają w tym swój udział.

„Należy zrozumieć znaczenie *mantry*, którą się intonuje; bez poznania jej znaczenia nie można osiągnąć celu”. (JAGJAWALKJA-SMRTI)

Upanajanam

„Słowo *samskara* znaczy „doskonałe obowiązki”. Jest wysoce korzystną, oczyszczającą i uświęcającą ceremonią. Jego obrządku mają oparcie w serii działań, będących w harmonii z metafizycznymi zasadami, manifestującymi niewidoczną rzeczywistość w widocznym świecie zmysłowej percepcji. *Samskary* wykorzeniają złą karmę i wzmagają pomyślny wpływ materialnej natury”. (BOS)

Samsakry (oczyszczające obrzędy dla umysłu i ciała) istnieją we wszystkich religiach i krajach. Im czystsza jest religia, tym bardziej ich *samsakry* są święte i kompletne. Oczyszczające obrzędy są potrzebne, ponieważ oryginalna duchowa natura każdej uwarunkowanej duszy jest przykryta

przez zanieczyszczenia. Bez *samskar* życie uwarunkowanej duszy pozostaje nieczyste. *Samskary* są obrzędami uświęcającymi, które oczyszczają świadomość, przywiązują do Boga i ostatecznie prowadzą ku *premie*.

Spełnianie *samskar* daje indywidualne przystosowanie do przestrzegania szczególnego obowiązku. Opisane w różnych tekstach *wedyjskich*, *samskary* są łańcuchem obrzędów rozpoczynających się od narodzin. *Upanajanam* jest najbardziej istotną *samskarą*, ponieważ czyni kogoś zdolnym do intonowania *Wed* i spełniania *wedyjskich* rytuałów. *Upanajanam* znane jest także jako *brahmopadesza*, ponieważ *aćarja* naucza (*upadesza*) nowo inicjowanego ucznia, jak zrozumieć *brahmana*.

Słowo *upanajanam* znaczy przyległe do, uzupełniające lub utrzymywanie kogoś blisko. *Upanajanam* jest okiem duchowej wiedzy lub wizją spowodowaną przez właściwą inicjację w Gajatri. Termin *upanajanam* powiązany jest z *wedyjską* tradycją *gurukuli*, gdzie nauczyciel trzymał swoich studentów blisko w celu trenowania ich w *wedyjskich* obrzędach i przekazywaniu religijnych nauk. *Upanajanam* zwykle spełniane jest przez *aćarje* w czasie wieku dojrzewania.

Upanajanam jest główną *samskarą*, czy oczyszczającym obrzędem w życiu. W tej ceremonii młody chłopiec inicjowany jest w duchowej wiedzy przez *guru* (tradycyjnie przez ojca), który daje dziecku *mantrę* Brahma-gajatri, definiuje jej znaczenie i wyjaśnia metodę intonowania. W tym czasie chłopiec zakłada strój brahmaćarina, przyjmuje *upawite* (świętą nić) i rozpoczyna naukę obowiązków cywilizowanego człowieka. Po dokończeniu swojej duchowej edukacji taki chłopiec może podjąć się życia rodzinnego.

Rodząc się w rodzinie bramińskiej, Śri Ćajtanja przyjął *Upanajanam* i otrzymał Brahma-gajatri. Później przyjął *diksza* od Iśwara Puri i dostał dziesięciosylabową Gopala-mantrę, generalnie dawaną tylko braminom z narodzin, lecz osiemnastosylabowa Gopala-mantra wspomniana w *Brahma-sambhicie* jest otwarta dla każdego.

Upanajanam jest *wedyjską samskarą*, gdzie otrzymuje się *wedyjską mantrę*, znaną jako Brahma-gajatri. Słowo *upa* znaczy blisko, a *najanam* – trzymanie się blisko nauczyciela. *Upanajanam* jest procesem, przyprowadzającym studenta bliżej nauczyciela, a ten dalej przyprowadza go bliżej Boga, dając mu transcendentalną wiedzę. Pierwsze narodziny są wstępne. *Upanajanam* i Brahma-gajatri są drugimi narodzinami (*dwidża*).

Dlaczego *Upanajanam* nazywane jest drugimi narodzinami? Podczas pierwszych narodzin dziecko rodzi się z *wirja* (nasienie lub energia witalna) ojca, które jest umieszczone w łonie. Podczas drugich narodzin duchowe potomstwo (*gjanaputra*) stwarzane jest przez duchowego ojca (Wajsznawa *aćarje*), który zatrzymał swoje *wirja* i podniósł je wyżej (zamiast niżej) z okolic pępka. *Wirja*, zachowane w czasie celibatu, wznosi się i odżywia mózg oraz daje duchową czystość i oświecenie.

Następnie *aćarja* oddaje tę witalną moc czystości uczniowi, poprzez wznoszenie go do bramińskiej platformy, dając mu tzw. drugie narodziny. *Upanajanam* zwane jest drugimi narodzinami, ponieważ dzięki tej *samskarze* osiąga się duchowe odrodzenie z guru czy *aćarji*, działającym jako ojciec i Sawitri, lub Gajatri Dewi, jako matki.

Upanajanam i tradycja Gaudija

W tradycji Gaudija nie ma zbyt wiele odwołań do *Upanajanam*. *Hari-bhakti-vilasa* mówi, że powinno się spełniać *sandhje wedyjskie* i *panćaratrika*, czyli Brahma-gajatri i inne *mantry* Gajatri zgodnie z zasadami. Śri Ćajtanja i Jego zwolennicy przeszli przez *samskary* i otrzymali *Upanajanam*. W tamtym czasie *Upanajanam* oznaczało tylko *mantry wedyjskie*. Inne *mantry* dodane są do *panćaratrika diksza*, inicjacji, gdzie uczeń otrzymuje *mantry* nie pochodzące ze *Śruti*, takie jak Gopala-mantra i Kama-gajatri.

W rzeczywistości, Gajatri jakie intonujemy, pozostają bardziej lub mniej tajemnicze, ponieważ nie są dokładnie wyjaśniane, jako część *sadhany*. Wydają się być tam dlatego, że są pomiędzy *mantrami diksza*. Jednym z powodów tego jest to, że *hari-nama* zajęło miejsce *mantr* w ramach *sadhany*. Gaudija wajsznawowie spędzają każdego dnia godziny intonując Hare Kryszna, gdzie inne *sampradaje* bez *hari-nama sankirtana*, mają tylko *dżapa sadhane* z *mantr* do swoich Bóstw i Gajatri. Jednak odkąd *sadhana bhakti* łączy się z *diksza*, *mantry* są przekazywane tak czy inaczej. Używanie *mantr* wydaje się jasne. *Mantry* Gajatri, które intonowane są trzy razy dziennie, przeznaczone są do medytacji, chwalenia i przywoływania łaski Pana.

Zgodnie z niezależnym pragnieniem do kontrolowania i wykorzystywania materialnej energii, uwarunkowana dusza ma tendencję do popełniania grzechów. Dlatego potrzebuje spełniać *panćaratrika samskary*, by się oczyścić z ducha cieszenia się, który skłania do grzechu. Zasady *panćaratrika*

regulują czyjeś życie i dają odmienną siłę i czystość. W ten sposób przyjmując *sattwiczy* styl życia, praktykujący może łatwiej unikać grzechu.

Sześciu Goswamich z Wryndawan podążało tym procesem dawania *pañcātrika diksza*. Przed Śrila Bhaktisiddhantą Saraswatim Thakurem mistrzowie duchowi dawali jedynie *maha-mantrę* Hare Kryszna i *pañcātrika diksza*. Tradycyjnie, chłopiec bramin otrzymywał *Upanajanam* od rodzinnego guru. Ci, którzy nie urodzili się w rodzinie bramińskiej nie otrzymywali jej w ogóle. By ustanowić fakt, że Gaudija wajsznawowie są unikalni i powinni być szanowani jak bramini, Bhaktisiddhanta Saraswati Thakura dawał *Upanajanam* (które zawiera Brahma-gajatri i nić bramińską) wszystkim klasom wielbicieli, pomijając ich narodziny. By zakwalifikować wszystkie klasy Gaudija Wajsznawów do inicjacji bramińskiej, wykorzystał system *pañca-samskar* (pięciu rytuałów oczyszczających, opisanych w następnej części tego rozdziału).

„Są trzy rodzaje braminów: 1) *Dwidża* – inicjowani w Brahma-gajatri, lecz pozbawieni wiedzy *wedyjskiej*; 2) *Wipra* – inicjowani w Brahma-gajatri i odcytani w wiedzy *wedyjskiej*; 3) *Wajsznawa* – inicjowani w Brahma-gajatri, zrozumieli cel (*wedanta*) wiedzy *wedyjskiej* – poznanie i służenie Panu Wisznu lub Śri Krysznie, Najwyższej Osobie Boga. Choć wielu Gaudija wajsznawów nie urodziło się w rodzinach bramińskich i często są poza zwykłym wiekiem od ośmiu do dziesięciu lat, mogą nadal być inicjowani jako bona fide bramini.

Ta unikalna możliwość zainspirowana była przez Ćajtanję Mahaprabhu, ustanowiona we współczesnym wieku przez Śrila Bhaktisiddhantę i wprowadzona na całym świecie przez Śrila A.C.Bhaktiwedante Swamiego Prabhupada, Założyciela-Aćarję ISKCON-u (Międzynarodowego Towarzystwa Świadomości Kryszny). Przez intonowanie *maha-mantry* Hare Kryszna Gaudija wajsznawa staje się oczyszczony i wznosi się do standardu *pañcātrika*. Potem, dzięki obchodzeniu *pañca-samskar*, jest oczyszczony, osiąga cechy bramińskie i staje się odpowiedni do *wedyjskiej diksza*, inicjacji w Brahma-gajatri.

Nawet jeśli wajsznawa może być niskich narodzin i starszym wiekiem, może oczyścić się i przemienić w kwalifikowanego bramina przez podążanie tym uświęconym procesem. By udowodnić ten fenomen, Dźiwa Goswami używa przykładu przekształcania metalu w złoto dzięki alchemii.

Pańća samskary

„Gaudija wajsznawowie przyjmują pięć oczyszczających sakramentów (*pañća-samskary*). Po otrzymaniu tych *pañća-samskar*, wierząca osoba rozpoczyna *bhadźana-krija*, osobiste wielbienie Boga i ostatecznie osiąga czystą miłość do Kryszny. Sakramenty te mają zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne aspekty. *Tapa*, *pundra*, *nama*, *mantra* i *jaga* – tych pięć rytuałów to *pañća-samskary* – podstawa intensywnego oddania dla Pana Hari.

1) *Tapa* – używanie papki sandałowej do pisania świętych imion na ciele; Dźaya Gaura-Nitaj, Hare Kryszna, Śri Radhe itd. *Tapa* zawiera także wewnętrzne oczyszczanie serca przez żal i rozwijanie autentycznej niechęci do materialnego życia.

2) *Urdhwa-pundra* – malowanie ciała *tilakiem*, by pokazać je jako świątynię służby dla Pana. Symbole *tilaka* reprezentują odcisk stopy Śri Kryszny. Widząc to, wielbiciel myśli: „Mam odcisk stopy Kryszny na moim czole. On jest moim wiecznym Panem, a ja jestem Jego wiecznym sługą. We wszystkich czasach, miejscach i okolicznościach mam wieczny związek z Kryszną”. W szerszym znaczeniu, *urdhwa-pundra* oznacza wszystkie rzeczy związane z czyjąś tożsamością, jako wiecznego sługi Kryszny, takie jak korale na szyi, *dhoti*, *sari* i *dźapa mala*. *Urdhwa-pundra* znaczy także oświecenie ciała, umysłu, duszy oraz przywiązanie do Najwyższego Pana.

3) *Nama* – otrzymanie imienia Hari (*maha-mantry* Hare Kryszna) do ucha od nauczyciela i duchowego imienia oznaczającego sługę Kryszny, jak Radha-ćarana Dasa. Przez przyjęcie schronienia w świętych imionach i próbowanie nektaru zawartego w nich, uczeń doświadcza swojej duchowej tożsamości i raduje się w służbie oddania.

4) *Mantra* – otrzymanie osiemnastosylabowej Gopala-mantry od mistrza duchowego. Poprzez dawanie *mantry* nauczyciel pomaga swojemu uczniowi łatwiej doświadczać nektaru świętego imienia. *Mantra* pomaga także uczniowi próbować poszczególnego smaku czy nastroju w świętym imieniu Kryszny.

5) *Jaga* – wykorzystanie *mantr* danych przez guru do wielbienia Śri Murti lub Śalagrama. Taka *pudźa* oczyszcza i chroni wielbiciela od niebezpieczeństwa upadku w *maje*. *Jaga*, piąta i finałowa *samskara*, jest procedurą wielbienia Pana angażująca mentalne i fizyczne zdolności widzenia, dotykania, wążania, próbowania, myślenia, odróżniania i działania. Osoba

bez *jagi* nie ma prawdziwego życia i zmuszona jest przyjmować rezultaty swojej karmy.

„Bez przyjęcia systemu *pañca-samskara* uwarunkowana dusza nie może rozwinąć silnego oddania dla Pana Kryszny. Dlatego *pañca-samskara* jest wyjątkowo potrzebna”. (*Pañca Samskara Śrila Bhaktiwinody Thakura*)

Upanajanam jest czysto *wedyjską* funkcją, ułatwiającą studiowanie *Wed* i spełnianie *wedyjskich* rytuałów. *Upanajana samskara* nie gra rozstrzygającej roli w Gaudija Sampradaji. Śrila Bhaktisiddhanta Saraswati Thakura dawał Brahma-gajatri razem z *pañcaratrika mantramami* w zgodzie z filozofią *pañcaratrika*, że inicjowany wajsznawa jest nawet bardziej kwalifikowany, niż bramin. Podążając za swoim guru *maharadżem*, nasz mistrz duchowy, Śrila Prabhupada, także połączył *wedyjską* (Brahma-gajatri) i *pañcaratrika* inicjację. W ISKONIE, *diksha* oznacza otrzymanie *Upanayanam* (Brahma-gajatri) i sześciu innych *mantr* w tym samym czasie: Guru-mantry, Guru-gajatri, Gaura-mantry, Gaura-gajatri, Gopala-mantry i Kama-gajatri.

Diksha

„Sanskryckie słowa *diksha* ułożone jest z dwóch sylab: *di*, które pochodzi z korzenia *dan*, oznaczającego „dawać duchową wiedzę” (*diwja-gjana*); i *ksza*, pochodzące od *kszaja*, oznaczające „niszczenie grzesznych czynności”. *Diksha* jest procesem, przez który uwarunkowana dusza osiąga transcendentalną mądrość i wolność od grzechu”. (*Wisznu-jamala*)

Diksha jest procesem duchowej inicjacji, przez którą guru przekazuje transcendentalną wiedzę uczniowi. *Diksha* oczyszcza wszelkie przeszłe złe popełnione czyny. Rozpoczyna się nowe życie, przebudzone w boskiej wiedzy. Przez dawanie *diksha*, Śri Guru łaskawie rozluźnia więzy *maji*, wkłada transcendentalną energię do serca ucznia i budzi świadomość jego wiecznego związku ze Śri Hari.

„*Diksha* jest takim religijnym przedsięwzięciem, które obdarza *diwa-gjaną*, czyli transcendentalną wiedzą i niszczy *papa* (grzechy), *papa-bidża* (nasienie grzechu) i awidje (ignorancję) w korzeniach”. (HBV) „*Diwja-gjana* jest transcendentalną wiedzą zawartą wewnątrz *mantry*, która objawia formę i tożsamość Najwyższego Pana (*bhagawat-swarupa*), jak również wiedzę o poszczególnym związku *sadhaki* z Panem (*sambandha-gjana*)”. (BHAKTI-SANDARBHA, 283)

Dając Gopala-mantrę (Kryszna-mantrę) mistrz duchowy rozprasza niechęć *dźiwy* do Pana i kieruje jego uwagę w stronę służby dla Niego. Daje uczniowi transcendentalną wiedzę o Najwyższym Panu, żywych istotach i iluzorycznej energii. Dzięki tej wiedzy grzechy i ignorancja ucznia są wszystkie zniszczone u podstaw. Procedura *diksza* nie jest zakończona w jednym dniu, raczej rozpoczyna się w dniu inicjacji.

W Goloka Wryndawan, nawet flet Kryszny przyjął *mantra-diksza*.

*sad-wamśatas tawa janih puruszottamasja
panau sthitir muralike saralasi jatja
kasmat twaja sakhi guror wisama grhita
gopangana-gana-vimohana-mantra-diksza*

Śrīmatī Radharānī powiedziała, „Mój drogi przyjacielu flecie, wygląda na to, że urodziłeś się w bardzo dobrej rodzinie, ponieważ twoja rezydencja jest w rękach Śrī Kryszny. Dzięki swoim narodziom jesteś prosty i nie wygięty. Dlaczego więc przyjąłeś inicjację w tej niebezpiecznej *mantrze (mantra-diksza)*, która oczarowuje zgromadzone *gopi*? (CC, ANTJA I.162)

Cechy guru

Od kogo powinno przyjąć się *mantra-diksza*? *Kramadīpikā* stwierdza, że *mantry* powinny być wzięte od *uttama-mahabhagawata* wielbiciela Kryszny, który zna *śāstry* i Wajsznawę *siddhante*. *Bhaktawālī* mówi, że kwalifikowany guru powinien być czysty w swoim działaniu i święty w charakterze. Powinien być wolny od złości, dumy i wszystkich materialnych pragnień. Musi być uczony w *wedyjskich śāstrach*, słodko mówić, posiadać przyjemny wygląd, być pełny współczucia i czynić dobro innym. Powinien być spokojny, wielbić Radhę i Krysznę, być w pełni zaangażowany w służbę dla Nich i przywiązany do intonowania *harinama*.

Wisnūsmṛiti mówi, że mistrz duchowy, który oczekuje sławy, bogactwa i wygod od uczniów nie jest wart tego, by nazywać go guru. Duchowy nauczyciel powinien mieć dwadzieścia sześć cech wielbiciela, być wolnym od materialnych pragnień, zaabsorbowanym w czystej służbie oddania dla Kryszny oraz być zdolnym do zniszczenia wątpliwości ucznia, mówiąc z pełną logiką i rozsądkiem. *Tattwasāgar* stwierdza, że *mantra-diksza* nie

powinna być nigdy przyjmowana od osoby, która jest leniwa, zazdrosna lub przywiązana do zadowalania zmysłów.

„Guru jest mistrzem, który skupiony jest na *brahmanie* (*brahma-nisztam*). Jest zrealizowaną duszą, która rozprasza ignorancję. Jest prosty, szczerzy, pokorny, spokojny, wolny od fałszywego ego i zawsze połączony z Bogiem. Pożądanie, złość, zazdrość, chciwość, arogancja i odurzenie (sześć wrogów uwarunkowanych dusz) zostały zupełnie przemienione w miłość, współczucie, życzliwość, pomyślność, bezinteresowne działanie i wybaczenie. Jest wcieleniem wszystkich wspañałych cnót.

„Zna *śastry* i żyje zgodnie z ich duchem. Podąża i szanuje mistrzów z przeszłości i choć podtrzymuje tradycję, nadaje jej nowe znaczenie. Jest światłem wskazującym drogę i żyje na najwyższym poziomie świadomości Kryszny. Jest jednością z pragnieniem Pana i działa zgodnie z nim. Ścisłe podąża przykładową ścieżką *dharmy*. Jest współczującym ojcem i spokojną matką swojego ucznia. Okazuje miłość wszystkim, łącznie z roślinami, zwierzętami i nieruchomymi obiektami.

„Żyje by służyć. Naucza i praktykuje to, co naucza. Żyje i kocha przez wzgląd na Najwyższego Pana. Jego słowa są mądrością. Jest jak dziecko, zawsze szczęśliwy, ponieważ skupiony jest na Prawdzie. Przeciwności nie wpływają na niego. Ciepło i zimno, przyjemność i ból, strata i korzyść są jednym i tym samym. Kontrolowany w ciele, umyśle i mowie, zachwyca się niezależnością każdego przedmiotu. Nie ma uprzedzeń, ani nie odwraca swojego umysłu od boskości, by osądzać innych. Ratując ludzi od grzechu, miłośnie prowadzi, okazuje przyjaźń i chroni ich. Błogosławi wszystkich i ofiarowuje skarb *Kryszna bhakti*. Czysta miłość Boga emanuje z każdego poru w jego ciele. Wewnątrz siebie cieszy się ciągłym festiwalem szczęścia i daje to szczęście wszystkim, którzy go szukają”. (GHM)

W *Hari-bhakti-vilasa* Śrila Sanatana Gosiami opisuje zarówno zwykłe jak i szczególne cechy bona fide mistrza duchowego.

Zwykłe cechy charakterystyczne

„Mistrz duchowy jest znawcą *Wed* i *bhakti-śastry*, jak *Śrimad Bhagawatam*. Niszczy wątpliwości w swoim uczniu i wypełnia je wiarą. Rozumie chwały Kryszny, jako dobroczyńcę, obrońca itd. swoich wielbicieli. Z powodu swojej mocnej wiary i wielbienia Pana, zrozumiał Najwyższą Osobę Boga.

Dzięki swojej czystości i podporządkowaniu, otrzymał łaskę Kryszny (*kripa-szakti murti*). W ten sposób mistrz duchowy umocniony jest, by tchnąć łaskę w swoich uczniów i prowadzić ich ścieżką *bhakti*.

„Osiągnął łaskę swojego guru, będąc podobnie oddanym do lotosowych stóp jego *guru*. Jest zupełnie spokojny i w pełni podporządkowany *Kryszna-bhakti*. Ofiarował swoje serce Krysznie. Jego ciało wolne jest od chorób. Kontroluje swoje zmysły i pokonał sześciu wrogów dowodzonych przez pożądanie, złość, chciwość, zazdrość, szaleństwo i iluzję. Był pobłogosławiony przez *sadhu*, zna nieskazitelną ścieżkę *Wed* i jest w stałej transcendentnej świadomości (*brahma nisztha*). Przez swoje oddanie jest głęboko przywiązany do Kryszny”. (HBV I.32-35)

Wyjątkowe cechy charakterystyczne

„*Guru*, który urodził się w czystej rodzinie; który jest bez grzechu i błędu; który dobrze się zachowuje, należy do szczególnego *aśramu*, jest wolny od złości, zna *Wedy* i wszystkie inne pisma, posiada wiarę, nie wynajduje błędów, mówi z uczuciem, jest młody, miły w wyglądzie i elegancko ubrany, zaangażowany w czynienie dobra dla wszystkich żywych stworzeń, nie czyni przemocy, jest inteligentny, woli od dumy, zadowolony, wdzięczny, o czystym sercu i łaskawy, jest w stanie oceniać transcendentálną prawdę, obdarza miłością rodzicielską, jest ekspertem w *pudży* do Najwyższego Pana, jest uczuciowy względem swoich uczniów, jest w stanie karać i nagradzać i zna wszystkie rodzaje argumentów i kontrargumentów – taki *guru* jest oceanem chwał”. (HBV I.38-41)

Każdy wielbiciel, który obdarzony jest takimi atrybutami i wypełnia go rodzicielska miłość do swoich uczniów, może działać jako *bona fide guru*. Taki mistrz duchowy jest w stanie zniszczyć różne przeszkody w *bhadźanie* ucznia, pobłogosławić go *premą* i doprowadzić go do lotosowych stóp Śri Radhy i Śri Kryszny.

Cechy ucznia

Muktawali mówi, że osoba, która jest posłuszna, prawdomówna, o dobrym charakterze, inteligentna, wolna od dumy, wierna guru, z dobrym sercem, jest kwalifikowana by otrzymać *mantra-diksza*. Z drugiej strony, *Agasta-sambhita* oznajmia, że ten, kto jest leniwy, łobuzerski, arogancki, skąpy,

złośliwy, dumny, egoistyczny, pesymistyczny, okrutny, źle zachowujący się, nieposłuszny guru, przywiązany do materialnego cieszenia się lub zarabiania pieniędzy nielegalnie, nigdy nie powinien dostać *mantra-diksha*. Jeśli jakiś guru przyjmuje takiego niekwalifikowanego ucznia, wtedy oboje, on i uczeń, idą do piekła.

„Uczeń powinien być czysty, dociekliwy i poważny w podążaniu za duchową dyscypliną. Powinien zadowolić *guru* służbą, oddaniem, zadedykowanie i wielbieniem. Głównymi cechami charakterystycznymi dobrego ucznia są cierpliwość i wytrwałość. Gdy mistrz duchowy zadowolony jest służbą ucznia i rozwojem jego dobrych cech, nauczy go *sambandha-gjany* (wiedzy o związku z Najwyższym Panem), ochroni go i poprowadzi go do celu, jakim jest *Kryszna-prema*. Podporządkowanie po stronie ucznia i ochrona ze strony guru są niezbędne”. (GHM)

Sarasangraha mówi, że mistrz duchowy musi dzielić grzechy ucznia; tak jak król zbiera rezultaty działań poddanych. Z tego powodu, mądry nauczyciel zastanowi się głęboko, zanim obdarzy kogokolwiek *mantra-diksha*.

Właściwy czas na *mantra diksha*

Miesiące Wajszaka, Aświna, Kartika, Agrahajana, Magha, Phalguna i Ćajtra pomyślne są do otrzymania *mantra diksha*. Wszystkie dni w tygodniu są dobre, poza wtorkiem i sobotą. Dobre *tithi* dla *mantra diksha* to *dwitija*, *panćami*, *sasthi*, *dwadasi*, *trajodasi* i *purnima*. Są wyjątki od tych zasad.

Tattwasagar mówi, że *parama-bhagawata aćarja* może dać *mantra diksha* w każdej chwili szczeremu i uczciwemu aspirantowi. Osiągnięcie *daršana* Sad-guru jest rzadko spotykanym szczęściem. Święty rozkaz takiego nauczyciela przewyższa wszystkie względy czasu, miejsca i okoliczności. Jeśli Sad-guru tego pragnie, *mantra diksha* może być przyjęta o każdym czasie, w każdym miejscu i w każdych warunkach. Takie jest transcendentalne błogosławieństwo najłaskawszego Sad-guru!

Rozdział drugi

Brahma Gajatri

Tożsamość Brahma-gajatri

„Wśród hymnów *Sama Wedy* – Ja jestem *Bryhat-samą*, a w poezji – Gajatri. Spośród miesięcy jestem Margaśirsza (listopa-grudzień), a z pór roku kwitnącą wiosną”. (BG 10.35)

„*Wedyjska* literatura wyjaśnia, że dźwięk, który może wznieść kogoś z mentalnych wymysłów, zwany jest Gajatri”. (TLC ch. 31)

„*Mantra* Gajatri wspomniana jest także w pierwszym wersecie *Śrimad Bhagawatam*. Ponieważ *mantra* Gajatri jest szczególnie przeznaczona do zrozumienia Boga, reprezentuje Najwyższego Pana. Gajatri postrzegana jest jako dźwiękowa inkarnacja *brahmana*”. (BG 10.35 znaczenie)

Wszyscy *dwidża* i *bramini*, niezależnie od swojego wyznania, intonują Brahma-gajatri. *Wajsznawowie*, *Adwajtini*, *Dwajtini*, *Wisistadwajtani*, *Sajwitjowie* itd., wszyscy intonują Brahma-gajatri. Oczywiście doceniają znaczenie *mantry* w różny sposób, zgodnie z ich poszczególnymi zasadami. *Pisma* obwieszczają, że Brahma-gajatri jest matką *Wed*.

Starożytna *wedyjska* tradycja opisuje intonowanie Brahma-gajatri jako *sandhja-wandanam*, właściwy codzienny rytuał do wielbienia przewodniego Bóstwa trzy razy w odpowiednim momencie. Brahma-gajatri zwana jest *surja-gajatri* lub *sawitri-gajatri*, ponieważ odnosi się do Sawitur, boga-słońca, który kontroluje trzy systemy planetarne (*bhur*, *bhuwah*, *swaha*).

Choć na jednym poziomie Brahma-gajatri odnosi się do słońca, które jest widoczną manifestacją boskiej mocy Kryszny, w rzeczywistości jest medytacją o Krysznie, największym *sawitur*, jedynym Panem całej kosmicznej manifestacji. Śri Džiwa Goswami i inni Gaudija *ačarjowie* wyjaśnili, że Brahma-gajatri jest medytacją o Wisznu – stwórcy, utrzymującym i niszcycielu wszechświata, który rezyduje jako wielbione Bóstwo słońca, znane jako Surja-Narajana.

„Brahma-gajatri jest werselem ustanowionym z dźwięków. Dźwięki te nie są różne od osoby Gajatri Dewi, towarzyszki Pana Wisznu. Zwana jest także Lakszmi, Saraswati, Sawitri i Sandhja. Wielbiciel medytujący o Brahma-gajatri wielbi Gajatri Dewi i wzywa ją ze słonecznej planety do swego serca. Przez takie wielbienie *sadhaka* otrzymuje jej łaskę i pomoc w zbliżaniu się do Pana Wisznu.

„Wisznu przebywa na planecie słońca, a także w sercu, jako przedmiot medytacji w *mantrze* Gajatri. Brahma-gajatri usuwa pożądanie i oczyszcza umysł. Przez łaskę energii Pana *sadhaka* jest w stanie przeniknąć ignorancję i zrozumieć Wisznu. Brahma-gajatri oznacza Wisznu, jako Najwyższego Pana, oraz indywidualne *dżiwy*, jako wieczne sługi Pana.

„Brahma-gajatri nie jest różna od energii Pana; jest wcieleniem dźwięku Jego potencji, czyli *śakti*. *Mantra* jest medytacją o Najwyższym Panie w Jego funkcjonalnym aspekcie, jako Pan wszystkich energii, i jako stwórcy, utrzymującym i niszcycielu wszechświata. Sylaba „*gaja*” znaczy objawiać, a „*tri*” oznacza esencję trzech *Wed*. Gajatri jest tym werselem, który objawia Najwyższego Pana Wisznu”. (HBV)

Dźwięki Brahma-gajatri nie są różne od osoby Gajatri-dewi, boskiej towarzyszki i energii Pana Wisznu. Gajatri-dewi zwana jest także jako Lakszmi, Saraswati, Sandhja i Sawitri. Po oczyszczeniu przez *ačamana* i *dhjana*, intonujący wzywa Gajatri-dewi z planety słońca do swojego serca przez medytację o Brahma-gajatri, która jest formą wielbienia Gajatri-dewi. Z jej łaską można osiągnąć Pana Wisznu. Trzy dzienne *sandhje* (moment zetknięcia się nocy i dnia, południe oraz zetknięcie się dnia z nocą) są czasowymi reprezentacjami Gajatri-dewi. Dlatego jest Ona wielbiona przez intonowanie Brahma-gajatri w tych dokładnych chwilach.

Gajatri jest tak nazywana, ponieważ śpiewa (*gajati*) lub wyjaśnia chwały Najwyższej Osoby Boga i ochrania (*trajate*) intonującego, przez skupienie

jego umysłu na Najwyższym Panu. Choć do Gajatri Dewi zwykle odnosimy się jako „matka *Wed*”, to w *Śri Radha-sahasra-nama stotra* Narada Muni mówi: *gajatri wedamata ċa* – „Śri Radha jest *mantrą* Gajatri i matką *Wed*”. (*Narada-panćaratra*)

Manifestując się jedynie w materialnym świecie, Brahma-gajatri wznosi uwarunkowaną duszę do platformy oczyszczenia, *brahma-bhutah*. Jednakże Gopala-mantra i Kama-gajatri wiecznie wibrują w duchowym niebie. Większość braminów intonuje tylko Brahma-gajatri, ale bramini Gaudija Wajsznawa intonują także Kama-gajatri. Pan Brahma usłyszał zarówno Brahma-gajatri oraz Kama-gajatri, jako *mantry* Gajatri i wymawiał obydwie. Brahma-gajatri porównana jest do zielonego mango. Po zrozumieniu jej pełnego znaczenia, Brahma-gajatri pojawia się jako Kama-gajatri lub dojrzałe mango. Oczywiście, dopóki ktoś nie ma cech bramińskich i nie otrzymał *mantry* przez rytuał inicjacji od bona fide mistrza duchowego, *mantra* nie będzie działać czy przynosić jakiś rezultatów. Zrozumienie i ostateczne przeznaczenie osiągnięte przez intonowanie *mantry* zależy jedynie od koncepcji intonującego. Ten punkt potwierdzony jest w *Gopala-tapani Upaniszad*:

„Człowiek z transcendentalną wiedzą wie to z pewnością, że *kama-bidźa-mantra*, *klim*, i sama sylaba Om są jednym i tym samym. Ktoś, kto udaje się do Matura Puri i medytuje o Gopalu przez powtarzanie czy to *klim* czy Om, osiąga ostateczne przeznaczenie duszy po porzuceniu obecnego, materialnego ciała”. (GU 59)

Tradycyjnie, kobietom nie przyzwala się na intonowanie wedyjskich *mantr* (tych pochodzących ze *Śruti*). Brahma-gajatri pojawia się w *Rygu Wedzie*, jednej z oryginalnych *Śruti*. Nie są ani upoważnione do noszenia *upawity* ani do uczęszczania do *gurukuli*. Ale kobiety mogą intonować *panćaratrika mantry* i Gajatri (Gopala-mantra, Kama-gajatri), ponieważ w *panćaratrika mantrach* nie ma aż takich ograniczeń.

Odkąd tradycja *śastr* odmawia dawania Brahma-gajatri kobietom, dlaczego Śriła Prabhpada dawał ją kwalifikowanym żeńskim uczennicom? Niektórzy *aćarjowie* twierdzą, że choć intonowanie Brahma-gajatri stwarza korzystny efekt zmiękczenia serca mężczyzny, działa w odwrotną stronę u kobiet. Mówią, że serce kobiety miękkie z natury, stanie się twarde przez intonowanie Brahma-gajatri. Widząc, że każdy na zachodzie ma twarde

serce, Śrila Prabhupada dawał Brahma-gajatri zarówno mężczyznom, jak i kobietom, tak by mogli zmiękczyć swoje serca, a potem ofiarować swoją delikatną miłość Kisiora-Kisiori.

Agni Purana postrzega Gajatri tylko jako odnoszącą się do Najwyższego Pana, który jest umieszczony tam, jako stwórcy i niszczytel wszechświata. *Agni Purana* stwierdza: „Zwana jest Gajatri ponieważ śpiewa (*gajati*) lub objawia *wedyjskie* teksty, pisma, boskie światło i witalne moce. Zwana jest Sawitri, córka słońca, gdyż ma moc oświecania inteligencji. I odkąd mowa reprezentuje esencje słońca, zwana jest także Saraswati”. (TS)

Źródło Brahma-gajatri

„Gdy Kryszna zaczął grać na Swoim flecie, ten słodki dźwięk wszedł do ucha Brahmy, jako *wedyjska mantra* Om. Skomponowane z trzech liter – A, U, i M, Om opisuje nasz związek z Najwyższym Panem (*sambandha*), czynności, dzięki którym możemy osiągnąć najwyższą doskonałość miłości (*abhidheja*) i rzeczywistą pozycję miłości na duchowym poziomie (*prajodżana*). Gdy dźwięk fletu Kryszny został wyrażony przez usta Brahmy, powstała Gayatri. W ten sposób, będąc pod wpływem dźwięku fletu Kryszny, Brahma, pierwsza żywa istota w tym materialnym świecie, był inicjowany jako bramin.

„Śrila Džiwa Goswami potwierdza, że Brahma był inicjowany jako bramin przez flet Kryszny. Gdy Brahma został oświecony przez *mantrę* Gajatri z fletu Kryszny, osiągnął całą *wedyjską* wiedzę. Uznając błogosławieństwa oferowane mu przez Krysznę, stał się oryginalnym mistrzem duchowym wszystkich żywych istot”. (TLC 31)

Znaczenie Om

Pierwszą *mantrą* jest *pranawa Om*. *Wedy* gloryfikują *Om*, jako źródło *Wed* i jako źródło całego stworzenia. Z tego powodu, *Om* poprzedza każdą *wedyjską mantrę*. *Om* ekspanduje we *wjahryti* (*bhuh, bhuhwah, swaha*), które wskazują na całą ekspansję stworzenia: ziemię i niższe systemy planetarne, obszar nieba oraz wyższe systemy planetarne. *Wjahryti* następnie ekspandują w *mantrę* Brahma-gajatri, a Gajatri ekspanduje w całe *Wedy*.

Pranawa Om, wjahryti i Brahma-gajatri połączone razem są esencją *Wed* oraz najbardziej potężnymi *mantrami*. Intonowanie tych *mantr* od niepa-

miętych czasów jest kamieniem węgielnym duchowego wznoszenia się w *wedyjskiej* kulturze. *Om*, święta sylaba akceptacji, jest *mantrą* nasieniem, wspomnianym w literaturze *wedyjskiej* i intonowanym przez wszystkie rodzaje transcendentalistów. W wielu językach wskazuje na Boga. W angielskim, wszystkie ważne opisy Boga mają „*Om*” u podstaw. *Om* wchodzi do angielskiego języka jako przedrostek *omni*. Dlatego słowa takie jak wszechobecny, wszechmocny i wszechwiedzący (w języku angielskim słowa te rozpoczynają się od *omni*), są uzasadnionym opisem Boga i wszystkie rozpoczynają się od *Om*. Chrześcijanie kończą modlitwę słowem *Amen*, które oznacza *Om*, a Muzułmanie mówią *Amin*, wskazując na Boga.

„W każdym oddechu człowiek wypowiada i powtarza to bez zamiaru i nieuchronnie. Każda wibracja w ciele i we wszechświecie wyłania się z *Om*. Dziecko płacze, „*Om! Om!*” Ocean szumi, „*Om! Om!*” Pszczoły brzęczą „*Om! Om!*” Muzyk mruczy „*Om! Om!*” *Om* jest wyrażeniem postrzegania Prawdy. *Om* jest *Wedą*, mądrością Boga. *Om* jest *nadą*, dźwiękiem Boga. *Om* jest wiecznym, niezniszczalnym słowem”. (GHM)

Mimo oczywistej powszechności słowa *Om*, jedynie Śri Ćajtanja Mahaprabhu i Gaudija w owie odkryli pełne, duchowe znaczenie *Om*. W *Bhagawad-gicie*, Najwyższa Osoba Boga Śri Kryszna mówi, *pranawah sarwa wedesu*: „Jestem sylabą *Om* wspomnianą we wszystkich *Wedach*”. Poza wskazywaniem na Najwyższą Osobę Boga, *Om* nie jest różne od dźwięku fletu Kryszny. Na nieszczęście, większość osób dziś ma impersonalną koncepcję świętej sylaby *Om*.

Sześćdziesiąt lat temu, popularny zachodni mistyk-impersonalista, Pan Leadbeater, opisał swoją medytację o Brahma-gajatri: „Wielki snop światła, który natychmiast spływa na intonującego i w jego wnętrzu, pochodzi z fizycznego słońca – bez względu na jego położenie. Efekt jest szczególnie interesujący, gdy słońce jest nadal poniżej horyzontu (w nocy lub o świcie). Ponieważ wtedy snop światła przechodzi w jednej chwili przez ziemię. Ten snop światła jest biały, z lekkim złotym zabarwieniem. Po tym, jak wypełni duszę intonującego, niezwłocznie wystrzela z niego na nowo w kilku wspinających promieniach kolorów”.

Śrila Prabhupada potwierdził, że *Om* oznacza Krysznę, Najwyższą Osobę, Boga. „Dźwięk *Om* na początku każdego hymnu *wedyjskiego* wskazuje na Najwyższego. Ponieważ impersonaliści są zaniepokojeni nazywaniem

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

Najwyższego Pana Kryszny Jego niezliczonymi imionami, wołą wibrować transcendentalny dźwięk *omkara*. Ale nie dochodzą do zrozumienia, że *omkara* jest dźwiękową reprezentacją Kryszny. Panowanie świadomości Kryszny rozprzestrzenia się wszędzie, a ten, kto zna świadomość Kryszny, jest błogosławiony”. (BG 7.8, znaczenie)

„*Om* jest alfabetyczną reprezentacją Kryszny. Jednak taka reprezentacja Kryszny jest impersonalna. Jest jak cielesny połysk Kryszny lub Jego blask *brahmana*. Impersonaliści lubią intonować *Om*, lecz my chcemy intonować opisy rozrywek Kryszny, ponieważ Jego osobisty opis jest najwyższym zrozumieniem. *Om* jest symbolem wieczności (*sat*), lecz nie ma tam szczęścia (*ananda*) i wiedzy (*czit*). *Om tat sat*: *tat* oznacza Prawdę Absolutną, a *sat* znaczy wieczność, więc *om tat sat* oznacza, „Oh, Prawda Absolutna jest wieczna”. (SPL 17.3.68)

Zgodnie z rozpowszechnionym wpływem filozofii impersonalnej, większość ludzi wierzy, że celem medytacji *Om* jest porzucenie indywidualnej tożsamości i połączenie się z Brahmanem. Lub jak Leadbeater przekonywał: „By mieć dusze wypełnione snopem białego światła”.

Jednakże *Upaniszady* i doświadczeni gaudija wajsznawa *aćarjowie*, jak Dźiwa Goswami, objawiają *Om*, oprócz wskazywania na Najwyższego Pana Krysznę, obejmując także Jego osobiste energie, czyli *śakti* w formie Jego boskiej energii przyjemności, Radhiki, i Jego wiecznych sług, *dźiwa-śakti* – indywidualnych dusz. „*Om* jest połączeniem liter A, U, M. Litera A odnosi się do Kryszny, Radhy, M odnosi się do duszy – *dźiwy*”. (GVV)

„Goswami oznajmiają, że (*pranawa*) *omkara* jest kompletną reprezentacją Najwyższej Osoby Boga. Przeanalizowali *omkarę* pod względem jej alfabetycznych składników, jak następuje: *Omkara* jest połączeniem liter A, U, i M, A – *karena* te *krysznah*: litera A (*a-kara*) odnosi się do Śri Kryszny, który jest *sarva-lokajka-najakah*, mistrzem wszystkich żywych istot i planet, zarówno materialnych, jak i duchowych. *Najakah* oznacza „lidera”. *Kryszna* jest Najwyższym Liderem (*nityo nityanam cetanaś cetananam*).

Litera U (*u-kara*) wskazuje na Śrimati Radharani, energię przyjemności Kryszny, a M (*ma-kara*) oznacz żywe istoty (*dźiwy*). W ten sposób *Om* jest kompletnym połączeniem Kryszny, Jego energii i Jego wiecznych sług.

„Innymi słowy, *omkara* reprezentuje Krysznę, Jego imię, sławę, rozrywki, ekspansje, wielbicieli, energie i wszystko inne, co odnosi się do Jego osoby.

Jak Ćajtanja Mahaprabhu stwierdza w wersecie ze Śri Ćajtanji-*ĉaritam*ryty, *sarwa-wiśwa-dhama*: „*Om*kara jest miejscem spoczynku wszystkiego, tak jak Krysna jest miejscem spoczynku wszystkiego (*brahmano hi pratistham*)”. (CC, ADI 7.128 znaczenie)

W rzeczywistości, boska sylaba *Om* nie ma nic do czynienia z koncepcją impersonalną. Następujący werset z *Gopala-tapani Upaniszad* jasno ustanawia, że *Om* oznacza Najwyższą Osobę Boga Śri Krysne, „Dźwięk *Om* wskazuje na *ĉatur-wjuha-tattwa* – Sankarszana (Śri Balarama), Pradjumne, Aniruddhe i Wasudewę (Śri Krysne). Tak jak *Om* wykracza poza trzy cechy materialnej natury, powinno się w ten sam sposób poznać siebie samego, będącego poza tożsamością tego materialnego ciała: „Jestem wiecznym sługą Krysny”. Świadomość taka musi być utrzymana cały czas.

„Litera *A* wskazuje na Balarama, syna Rohini, który jest podporą całego wszechświata; *u* opisuje Pradjumne, Duszę Najwyższą wszechświata; *m* opisuje Aniruddhe, który jest Najwyższą Duszą każdej indywidualnej istoty we wszechświecie. Kropka nad *m* oznacza Śri Krysne, wieczne źródło wszystkich inkarnacji Wisnu”. (GU)

Poza przytoczeniem wyjaśnienia Dżiwy Goswamiego, że *Om* reprezentuje Radhe i Krysne, *Gopala-tapani Upaniszad* dalej stwierdza, że nasienie wiecznych rozrywek Krysny jest nieodłącznie zawarte w nasieniu *mantry Om*. „Oświeceni mędracy oznajmiają, że *swarupa-śakti* Bhagawana Śri Krysny, Śri Radha, będąc zasadniczą *mula-prakrti*, nie jest różna od *Om*. Gopala Krysna, który jest stwórcy, utrzymującym i niszczytlem wszechświata, nie jest także różny od *Om*”. (GU 58)

Aĉarjowie wyjaśniają, że w nasieniu słowa *Om*, które jest połączeniem trzech sylab, *A-U-M*, *A* – wyraża formę Pana Wisnu; *u* – wyraża formę Jego towarzyski Śri, matki wspierającej świat; *m* – wyraża indywidualną duszę, będącą zależnym sługą Wisnu oraz Śri i nikogo innego.

„Znaczenie dźwięku *omkara* obecne jest w *mantrze* Gajatri. Jest także szeroko wyjaśnione w czterech *ślokach Śrimad Bhagawatam*, znanych jako *ĉatur-śloki*. Wibracja *Om* jest podstawą wedyjskiej wiedzy. Ta *omkara* znana jest jako *maha-wakja*, najwyższy dźwięk. Jakikolwiek znaczenie ma ten najwyższy dźwięk, *omkara*, potem może być zrozumiany przez *mantrę* Gajatri”. (CC, MADHJA 25.97)

Znaczenie Wjahryti – Bhur, Bhuwah i Swaha

Wjahryti zostały stworzone na początku stworzenia i reprezentują siedem systemów planetarnych wraz z Bhur, Bhuwah, Swaha, Mahah, Dżanah, Tapah i Satjaloka. Poza opisywaniem siedmiu światów, *wjahryti* opisują siedem poziomów świadomości. *Mantry* te są modlitwami skierowanymi na podstawowe siły działające na siedmiu poziomach. Te podstawowe siły są manifestacjami samego Parabrahmana.

Siedem światów jest wcielonych w tej trójcy – *bhur*, *bhuwah* i *swaha*. Bhur lub *bhu* reprezentuje ziemię, czy też plan fizyczny. Bhuwah reprezentuje niebiosa – plan astralny. Swaha reprezentuje niebo – plan mentalny. Maharloka reprezentuje wyższy poziom. Dżanah reprezentuje miejsce narodzin, nadal wysoki poziom. Tapah reprezentuje rezydencję Błogosławionych, jeszcze wyższy poziom. Satjam reprezentuje siedzibę prawdy, najwyższy poziom. Czasem mówi się, że te *wjahryti* (*bhur*, *bhuwah*, *swaha*), które pojawiają się na początku Brahma-gajatri, reprezentują *sapta* ryszich (siedmiu wielkich mędrców), czyli Wiśwamitre, Dżamadagniego, Bharadwazę, Gautame, Atriego, Wasiszthe i Kasjape. Siedmiu *dewatów* tej *mantry* (*bhur*, *bhuwah*, *swaha*) to Agni, Waju, Aditja, Bryhaspati, Waruna, Indra i Wiszwa Dewata.

Poza odnoszeniem się do wyższych, średnich i niższych planet (wszechświata czy stworzenia), *bhur*, *bhuwah*, *swaha* oznaczają materialne ciało. Śripada Madhwaćarja mówi, że *Om* znaczy Wisznu, rezerwuar wszystkich cnót; *bhu* – doskonałość cech; *bhuwah* – wszelka moc; *swaha* – Jego pełna szczęścia natura. Jest także powiedziane, „Ty jesteś *bhuh* – stwórcielem wszystkich istot; *bhuwah* – utrzymującym wszystkie istoty; *swaha* – ostatecznym celem wszystkich istot”. *Bhur*, *bhuwah* i *swaha* wskazuje na łączną sumę wszystkich poziomów egzystencji we wszechświecie, która jest efektem Najwyższej przyczyny, oryginalnej przyczyny wszystkiego.

Znaczenie Tat

Słowo *tat* w Brahma-gajatri oznacza Parabrahmana.

Znaczenie Sawitur

„W *mantrze* Gajatri intonujemy *om bhur bhuwah swaha tat sawitur wardenjam*. Ponad systemem planetarnym Bhuloki jest Bhuwarloka, a ponad nią jest

Swargaloka, niebiański system planetarny. Sawita, bóg słońca, kontroluje wszystkie te systemy planetarne. Przez intonowanie *mantry* Gajatri zaraz po wstaniu wcześniej rano, wielbi się boga słońca”. (ŚB 5.1.31 znaczenie)

„Śrila Wiśwanatha Ćakrawarti Thakura komentuje to w ten sposób: *surja atma atmatwenopasjah*, „Rzeczywistym życiem i duszą wszystkich żywych istot wewnątrz tego wszechświata jest słońce. Dlatego jest ono *upasja*, godne wielbienia”. Wielbimy boga słońca przez intonowanie *mantry* Gajatri (*om bhur bhuwah swaha tat sawitur warenjam bhargo dewasja dhimahi*). Surja jest życiem i duszą tego wszechświata i są niezliczone wszechświaty, dla których bóg słońca jest życiem i duszą, tak jak Najwyższa Osoba Boga jest życiem i duszą całego stworzenia”. (ŚB 5.20.46 znaczenie)

„Gdy słońce wschodzi, powinno się intonować *wedyjską mantrę*, rozpoczynając się od Gajatri. Słońce jest symboliczną reprezentacją oczu Najwyższego Pana”. (ŚB 5.8.19 znaczenie)

„Dominującym Bóstwem wewnątrz słońca jest Hiranmaja, Pan Narajana. Jest wielbiony przez *mantrę* Gajatri. Jest także wielbiony przez inne hymny wspomniane w *Ryg Wedzie*, np.: *dhjejah sada sawitr-mandala-madhja-warti*. Wewnątrz słońca przebywa Pan Narayana i jest On złotej barwy”. (ŚB 5.7.13 znaczenie)

„Sawita może odnosić się do planety słońca, lecz w rzeczywistości Sawita mieszka na planecie słońca. Słońce jest destrukcyjne, ale Pan Wisznu, który jest także znany jako Sawita, nie jest taki. Można zobaczyć Pana Sawitę jedynie dzięki czystej medytacji i duchowej wizji. Pan Wisznu umiejscowiony jest na planecie słońca, w sercu i na Wajkuntach. Dzięki łasce Brahma-gajatri, *sadhaka* może osiągnąć taką wizję Pana Wisznu. Sawita oznacza także tę osobę, która stymuluje lub inspiruje; oryginalną przyczynę wszystkich istot i rzeczy. Innymi słowy, Sawita oznacza Najwyższego Pana Wisznu, a słowo *sawitr* oznacza energię Pana, Lakszmi-dewi, która objawia lub daje Sawita (Pana Wisznu)”. (HBV)

„Sawitr jest bogiem identyfikowanym z uosobionym słońcem w postaci bogini, matki *Wed*”. (AP)

„*Sawitur* oznacza Pana Wisznu, który jest *wiśwatma*, duszą świata”. (GVV)
„Gdy słońce wspomniane jest jako przedmiot wielbienia w Gajatri, nie powinno być widziane jako niezależna istota, lecz raczej jako wskazanie na Paramatme. Śaunaka Ryszi potwierdza to w *Śrimad Bhagawatam* 12.11.28:

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

---

wjuham surjatmano hareh, „Najwyższa Osoba Boga Hari przebywa tam, jako przewodnie Bóstwo słońca”. (TS)

Sastry konkludują, że Brahma-gajatri nie jest zwykłą medytacją o słońcu lub impersonalnym *brahmanie*, lecz raczej medytacją o Najwyższej Osobie Boga Hari, Wisznu i Jego towarzyszcze Lakszmi, lub Paramatmie. Następujące stwierdzenie Ramanandy Raja, łaskawej formy Lality-sakhi w Kali-judze, nauczającej Radha-Gowinda *prema dharmy*, wznosi medytację o Brahma-gajatri do łaskawych, lotosowych stóp Rasaradża-Mahabhawy, Śrīman Mahaprabhu. Te oceany łaski, czczone w sercach *premi sadhaków*, na zawsze prowadzą ich w wiecznej, miłosnej służbie dla Radha-Madhawy we Władza-dhama, Służmy Im zawsze i medytujmy o Nich.

Ramananda Raja mówi, „Dusza Najwyższa wewnątrz każdego serca nie przemawia zewnątrz, lecz z wewnątrz. Instruuje wielbicieli na wszelkie sposoby i to jest Jej sposób na prowadzenie”. (CC, MADHJA 8.266)

„Tu Ramananda Raja przyznaje, że Śrī Ćajtanja jest Duszą Najwyższą. To Dusza Najwyższa inspiruje wielbicieli; dlatego jest On oryginalnym źródłem *mantry* Gajatri. *Sawitar* jest oryginalnym źródłem inteligencji. Tym *Sawitar* jest Pan Ćajtanja”. (CC, MADHJA 8.266 znaczenie)

Gajatri jest generalnie uważana za coś, co ulepsza intonowanie, ale może oznaczać także *sankirtana*. „Gajatri, pieśń o wyzwolenie, także oznacza *sankirtana*. *Kirtana* jest także śpiewaniem i wznosi nas również w stronę najwyższego celu. *Sankirtana* Ćajtanji Mahaprabhu także sprowadza nas na naszą najwyższą pozycję służenia. Więc Brahma-gajatri w połączeniu z Mahaprabhu zaczyna oznaczać *kryszna-kirtana*. Następnie dosięga ono Wryndawan i *kirtan* fletu.

„Po wkroczeniu do Wryndawan słyhać słodki dźwięk fletu Kryszny, który angażuje wszystkie Swoje sługi w ich poszczególne obowiązki. W nocy, gdy *gopi* słyszą tę słodką melodię fletu, biegną nad Jamunę, myśląc: Och, Kryszna jest tam. Gdy Jaśoda słyszy pieśń fletu Kryszny, myśli: Mój syn będzie wkrótce w domu. W ten sposób dźwięk fletu zajmuje i inspiruje wszystkie sługi Pana Kryszny”. (SE)

Znaczenie Warenjam

Warenjam – (słowo określające *bhargo*) oznacza godny chwaleńia, godny wielbienia lub najlepszy spośród wszystkich osobistości, który powinien

być dostrzegany lub wybrany przez wszystkich ludzi. Innymi słowy, w wyborach, On jest najlepszym wyborem. *Warenjam* oznacza Pana Wisznu, ostateczność i schronienie wszystkiego. Nie tylko jest On ponad wszystkimi świecącymi przedmiotami w tym wszechświecie, lecz Jego boska światłość jest samym źródłem wszelkiej jasności w stworzeniu.

Znaczenie Bhargo

Bhargo znaczy błyszczący, pełny życia i energii. Oznacza niezależne, samo-jaśniejące źródło. „*Bhargo* oznacza jaśniejące światło, które jest zawsze w pełni czyste, poza materialnym światem i wiecznie świadome. *Bhargo* odnosi się także do *brahma*, które oznacza poza materialnym zanieczyszczeniem, pełne wszelkiej mocy i wiedzy”. (GVV) *Bhargo* oznacza boską esencję. Reprezentuje najwyższe światło, esencję Para Brahmana.

Jednak Brahma-gajatri nie oznacza wielbienia słońca, które jest materialne, lecz raczej wielbienie ostatecznego, duchowego źródła wszelkiego światła i życia. „To światło (*bhargo*), wspomniane w Gajatri, jest najwyższym *brahmanem*, ponieważ słowo *bhargo* oznacza światło świadomości. Światłem jest Pan Wisznu, źródło początku, utrzymania i rozwiązania wszechświata”. (AP)

„Światło wspomniane w Gajatri nie odnosi się do tego, znajdującego się w samym fizycznym słońcu, gdyż słowo *var* (,,najbardziej doskonały”) wskazuje, że jego zastosowanie rozciąga się tak daleko, jak majestat *iswara*. Światło jest *dźjoti* lub blaskiem Najwyższego Pana. Dlatego powiedziane jest w *Agni Puranie*, „Przez medytację, *purusza* (Najwyższa Osoba Boga) może zostać ujrzana, jako zamieszkująca dysk słońca”. (TS)

Bhargo odnosi się do Pana Wisznu, który jest stwórcą, utrzymującym i niszcycielem tego świata. Pochodzi od *bha*, które oznacza świecić, i *bhrasda*, które znaczy gotować lub dojrzewać. Jest On najlepszym ze wszystkich ciał świetlnych i oświetla nawet słońce i księżyc. „Stawiając Pana Wisznu, najbardziej wielbionego (*warenjam*) ze wszystkich istnień, pośrodku słonecznej aury, medytuję o Nim”.

„Medytujemy o godnym wielbienia świetle Sawita Dewaty, boga słońca lub Duszy Najwyższej, który wzmacnia naszą *buddhi*. Lub, medytujemy o czcigodnej jaśniejącej kuli (*bhargah*) boskiego Słońca, które kieruje wszystkimi naszymi czynnościami”. (AP)

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

W słowie *bhargo* – *bha* oznacza błyszczący; *ra* oznacza Rati, towarzyszkę Kupidyna lub radosne rozrywki; *ga* oznacza pełnię wiedzy. Połączenie tych definicji prowadzi nas do jaśniejszej, złotej formy Śrimati Radharani, wiecznej, boskiej towarzyszki Kamadewy Krysny, pana Kupidyna. Śri Radhika, siedziba nieograniczonej, transcendentalnej wiedzy, jest zawsze zaabsorbowana radosnymi rozrywkami ze Swoim Prijatma Śjamą.

Znaczenie Dewasja

Dewasja odnosi się do osoby, która jest boska, rozjaśniona i transcendentalna względem pochmurnego świata materialnego. Innymi słowy, *dewasja* oznacza Najwyższą Osobę Boga Wisznu lub Śri Krysnę.

Znaczenie Dhimahi

„Słowo *dhimahi* oznacza otrzymać lub medytować. Pochodzi od *dhi* – utrzymywać. *Dhimahi* oznacza, „Medytuję o tej najwyższej jaśniejszej mocy, by otrzymać wyzwolenie i osiągnąć Go”. (GVV) „Słowo *dhimahi* oznacza zrozumienie naszego działania w związku z Panem; mianowicie skupienie naszych umysłów na Nim. (AP)

Znaczenie Dhijo jo nah

„W zwrocie *dhijo jo nah*, słowo *nah* oznacza, że nasza *buddhi* (inteligencja) inspiruje nas do wykonywania dobrej pracy. Pan Wisznu inspiruje każdą żywą istotę. Dzięki Jego boskiej inspiracji, *džiwa* udaje się do piekła lub nieba”. (GVV)

Znaczenie Pracjajaj

„*Pracjajaj* oznacza – Niech Wisznu inspiruje i skłania nas ku postępowi. Jest niezależny i powinien błogosławić oraz prowadzić nas na właściwej ścieżce działania w świecie; działania jedynie dla Jego przyjemności”. (AP)

Znaczenie mantry Brahma-gajatri

„Medytujmy o tym czcigodnym blasku boskiego słońca, które dodaje entuzjazmu naszej medytacji”.

Celem intonowania Brahma-gajatri jest zrozumienie wszechmocnego, wszechwiedzącego Pana i działanie z tym zrozumieniem w codziennym

życiu, w pełni świadomości Kryszny. *Mantra* opisuje Pana Wisznu, jako Najwyższego Pana, transcendentalnego do tego materialnego stworzenia, oraz indywidualne *dźiwy*, jako wieczne sługi Pana.

Znaczenia:

- „Niech ta esencja Pana Wisznu, zamanifestowana jako słońce, poprowadzi mój umysł do rozmyślań nad Jego boską naturą we wszystkich czynnościach i przedsięwzięciach, oraz we wszystkich czasach”. (AP)
- „Medytujemy o tym czcigodnym blasku boskiej słońca, lśniącego stworzyciela. Niech wzmacni naszą *buddhi* (duchowy intelekt lub wyższa intuicja)”.
- „Medytujemy (*dhimahi*) o Parambrahmanie (*tat*), który jest przyczyną wszystkich przyczyn, (om), i niszczycielem wszelkiego życia we wszechświecie (*bhur, bhuvah, swaha*). Jako niezależne źródło wszelkiej energii i życia (*bhargo*), On jest jaśniejącą (*dewasja*) Najwyższą słońca (*sawitur*). Użyjmy swojej inteligencji (*praczodajur*), by osiągnąć transcendentalny świat”. (HBV)
- „Powinniśmy medytować o Panu Narajanie (Surja Narajana), ozdobionym kolczykami, koroną, naramiennikami, trzymającym konczę, dysk, lotos i maczugę w Swoich czterech rękach, siedzącego na lotosowym tronie, pośrodku planety słońce”.
- „Niech Gajatri Dewata (Lakszmi Narajana, główne Bóstwo Brahma-gajatri), który spełnia pragnienia, pomoże nam poznać wiecznego Pana, którego zrozumieć można tylko przez pisma. Niech Gajatri, matka wszystkich *Wed*, objawi nam tę wieczną prawdę”.
- „Początek energii tego materialnego świata pochodzi od Śri Kryszny w formie Radhy. Cała energia stwarzająca trzy światy jest po prostu przekształceniem Jej energii”.

Następne wyjaśnienie Brahma-gajatri doskonale streszcza wszystkie koncepcje przedstawione do tej pory. Jest to jedno z najbardziej nadzwyczajnych wyjaśnień, przedstawionych kiedykolwiek w historii Gaudija Wajsznawizmu. Ciągłe studiowanie i medytowanie nad tym opisem postawi nas w łagodnym blasku boskich, lotosowych stóp Śri Radhy.

- „*Bhur* reprezentuje zmysłowy, fizyczny świat, *Bhu-loke*, gdzie się znajdujemy – świat naszych doświadczeń. *Bhuvah* reprezentuje delikatną sferę mentalną, mentalny świat akceptacji i odrzucania – „To lubię, tego nie

lubie”. *Swaha* (Swargaloka) jest poziomem inteligencji, gdzie powód i rozróżnianie wpływają na decyzje. Z tego powodu, te trzy słowa z *mantry* Brahma-gajatri reprezentują trzy poziomy materialnej egzystencji: fizyczny, mentalny i intelektualny. *Bhur* jest wulgarnym, fizycznym światem ciała i zmysłów; *bhuwah* jest światem mentalnym; *swaha* światem intelektualnym.

Tat streszcza i redukuje te trzy plany doświadczania do jednej istoty „to”. Słowo *tat* oznacza to i wskazuje na to, co jest pokazywane przez *sawitur*, słońce lub indywidualną duszę.

Sawitur oznacza słońce lub to, co jaśnieje lub objawia. Trzy plany materialnej egzystencji są nam pokazane dzięki słońcu, które w rzeczywistości oznacza duszę. Tak naprawdę nie chodzi tu o słońce, które sprawia, że widzimy **wulgarnie** rzeczy; raczej widzimy i postrzegamy za pomocą duszy. Centrum egzystencji dla indywidualnej żyjącej istoty nie jest słońce, lecz dusza, która rozjaśnia ciało świadomością i postrzeganiem. To dusza daje światło w tym świecie oraz zrozumienie naszego otoczenia. Bez duszy nie ma postrzegania. Mimo, że generalnie słowo *sawitur* oznacza „słońce”, tu może jedynie odnosić się do duszy, która jak słońce pokazuje nam wszystko.

Słowo *warenjam* oznacza czcigodny, godny wielbienia i opisuje obszar Najwyższej Duszy, który jest godny wielbienia przez duszę.

Ogólnie słowo *bhargo* oznacza światło. Tak jak rentgen może pokazać nam to, czego zwykle oczy nie mogą zobaczyć, *bhargo* jest *swarupa-śakti* – wyższym, bardziej potężnym światłem, które może objawić duszę. *Swarupa-śakti* Kryszny, osobista wewnętrzna energia, jest połączeniem Jego *samwit-śakti* i *bladini-śakti* (energii szczęścia).

Bhargo może być także zastąpione słowem *bhanu*, które oznacza słońce lub „który pokazuje nam przez światło”. Radharani znana jest także jako Wryszabhanunandini, córka Króla Wrysza „Bhanu” który, jak Jej ojciec, był oddanym wielbicielem boga słońca. Śrimati Radharani jest samą esencją *swarupa-śakti* Kryszny. Tak jak promienie światła rozciągają się od słońca, tak cała wewnętrzna energia jest rozszerzeniem Mahabhawy Radhiki. Rozwinęła Siebie w piękny obszar jasności wewnętrznej energii i przez to służy Swemu ukochanemu Panu.

Do kogo należy to *bhargo*, *swarupa-śakti* lub osobista wewnętrzna energia? Należy do dewy (*dewasja*), który oznacza „tego, który jest piękny i wesoły”.

Słowo *dewasja* wskazuje na Pana Śri Krysznę, uosobienie połączenia doskonałości piękna i rozrywek.

Słowo *dhimahi* oznacza „medytować”. *Dhi* pochodzi od słowa *buddhi*, które oznacza to, co kultuwujemy za pomocą naszej inteligencji. Lecz tu, *d* wskazuje na tę czcigodną inteligencję, która zstępuje na ten plan, by pomóc nam kultuwować służbę oddania. Dlatego też, *dhimahi* nie oznacza abstrakcyjnej medytacji, lecz opisuje miłosną służbę Radhy i Krysny we Wryndawan.

Podsumowując, pieśń fletu Śri Krysny, wyrażana jako Brahma-gajatri, angażuje nas w służbę dla Wryszabhanunandini, Radhy. *Mantra* Gajatri zachęca i inspiruje nas do podporządkowania się Śrimati Radharani, przyjmowania Jej rozkazów i zaangażowania się w Jej wieczną, miłosną służbę. Innymi słowy, *bos* służba lotosowym stopom Śrimati Radharani jest ostatecznym znaczeniem Brahma-gajatri”. (SE)

Z takimi myślami i bezwarunkową wiarą w skuteczność Brahma-gajatri wielbiciel powinien zbliżyć się do Pana z tą „modlitwą modlitw”. Tylko wtedy serce będzie prawdziwie nastrojone do otrzymania *boskiej* mądrości. Radosne myśli w ten sposób powstałe przenikną przez serce, oczyszczą nasze grzechy i sprawią, że będziemy w stanie poznać Boga i pokochać Go. Uwolnimy się od ignorancji, iluzji *maji* oraz cyklu narodzin i śmierci.

Sambandha, Abhidheja i Prajodżana

*weda-śastra kahe, „sambandha”, „abhidheja” „prajodżana,”
„kryszna,” prapja sambandha, „bhakti” praptjera sadhana*

Wedyjska literatura daje nam informacje o wiecznym związku żywej istoty z Kryszną, który nazywa się *sambandha*. Zrozumienie przez żywą istotę tego związku i działanie zgodnie z nim zwane jest *abhidheja*. Powrót do domu, do Boga jest ostatecznym celem życia i nazywany jest *prajodżana*.

*abhidheja-nama „bhakti” „prema” prajodżana
purusartha-śiromani prema maha-dhana*

Służba oddania lub rodzaj działalności dla zadowolenia Pana nazywa się *abhidheja*, ponieważ może rozwinąć czyjąś oryginalną miłość do

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

Boga, która jest celem życia. Ten cel jest dla żywej istoty najwyższym zadaniem i największym bogactwem. W ten sposób osiąga się platformę transcendentalnej, miłosnej służby dla Pana.

*kryszna-madhurja-sewananda-praptira karana
kryszna-sewa kare, ara kryszna-rasa-aswadana*

Gdy ktoś osiąga transcendentalne szczęście intymnego związku z Kryszną, praktykuje dla Niego służbę i smakuje nastroje świadomości Kryszny. (CC, MADHJA 20.125-7)

Wedy, Śrimad Bhāgawatam, Omkara i Gajatri mogą być analizowane pod kątem *sambandhy*, *abhidheji* i *prajodżany*. Mahaprabhu i Jego zwolennicy także wyjaśnili filozofię Gaudija wajsz odnosząc się do tych trzech kroków ku doskonałości. Ćajtanja Mahaprabhu kontynuował: „Najwyższa Osoba Boga jest centralnym punktem wszystkich związków (*sambandha*), działanie w służbie oddania dla Niego jest czymś prawdziwym zajęciem (*abhidheja*), a osiągnięcie miłości do Boga jest ostatecznym celem życia (*abhidheya*). Te trzy czynniki szczegółowo opisane są w literaturze wedyjskiej”. (CC, MADHJA 6.178) W pewnym sensie, wszystkie czynności mogą być rozumiane przez zastosowanie tych trzech koncepcji.

Słowo *sambandha* oznacza podstawa, zobowiązanie, początek, definicja, powiązanie, założenie lub konstytucyjny związek między Bogiem, indywidualną duszą, a światem materialnym. Duchowe żywe istoty są wiecznie i nierozzerwalnie połączone z Kryszną, prawdziwym przedmiotem związku. Ogólnym związkiem między żywymi istotami, a Kryszną jest bycie sługą i służenie. Jednak, na doskonałym etapie oddania, ustanawiamy szczególnie związek z Kryszną, czy to jako jego sługa, przyjaciel, rodzic lub ukochany.

Spełnianie *sadhana-bhakti*, które zawiera *Kryszna nama-sankirtana* i intonowanie Gajatri, uwalnia nas od *maji*, przywiązuje do Boga i stawia nas w związku służenia dla Kryszny, pięknej Osoby Boga.

Abhidheja oznacza koniec, czynność, wymiana, interakcja lub *sadhana-bhakti* (duchowe praktyki, które ktoś spełnia po staniu się świadomym swego oryginalnego związku z Bogiem). *Abhidheja* jest środkiem do osiągnięcia *summum bonum*, czyli pożądanego obiektu. Innymi słowy, czysta, niezachwiana służba oddania jest środkiem do zrozumienia wiecznego,

miłosnego związku, który istnieje pomiędzy Najwyższym Panem Kryszną, a drobną duszą, *dźiwą*.

Prajodźana jest ostatecznym celem, finałowym punktem, konkluzją, koniecznością lub przedmiotem czynności w *abhidheja*. *Kryszna-prema* jest ostatecznym końcem i celem wszystkich czynności w służbie oddania.

Te trzy aspekty Gaudija wajsza *siddhanty* zawarte są w różnych częściach *mantry* Gajatri (Brahma, Guru, Gaura, Kama i Gopala-mantra). Żeby *mantra* była uznana za Gajatri, musi mieć słowa *widmahe*, *dhimahi* i *pracchodit*, które reprezentują trzy koncepcje *sambandha*, *abhidheja* i *prajodźana*. Sanskryckie słowo *widmahe* znaczy wiedzieć, osiągać, zrozumieć, podporządkować się lub doświadczyć. Odnosi się do pierwszego etapu (*sambandha*), na którym ktoś rozumie lub uznaje swój oryginalny związek z Najwyższym Panem. Dla przykładu, w Guru-gajatri *widmahe* oznacza poznać lub zrozumieć swój związek, jako wieczny sługa swojego mistrza duchowego. W Brahma-gajatri słowo *warenjam* zajmuje miejsce *widmahe*. Choć Gopala-mantra nie jest Gajatri, koncepcje *sambandha*, *abhidheja* i *prajodźana* są reprezentowane przez słowa Krysznaja, Gowindaja i Gopidźanawallabhaja, które manifestują swoją nieograniczoną łaskę poważnemu *sadhace*, jako Bóstwa Madan-Mohana, Gowindadźi i Gopinatha.

Abhidheja, etap służenia i wielbienia Pana w celu osiągnięcia *Kryszna-prema*, reprezentowany jest przez słowo *dhimahi*, które oznacza utrzymywać, osiągać, medytować, myśleć nad lub kontemplować w celu zdobycia wiedzy. *Dhimahi* oznacza „Teraz rozumiem lub mam trochę wiedzy o moim wiecznym związku z Kryszną (Guru lub Gaura), więc pozwól mi podporządkować się w pełni i głęboko medytować o Nim. Dzięki tej medytacji uczynię postępowanie w *bhakti* i osiągnę doskonały cel, *Kryszna-premę*”. Na przykład, w Guru-gajatri *sadhaka* medytuje o swoim *guru*, jako o Krysznanandaja, co oznacza „tego, który napełnia Pana szczęściem przez swoją służbę”.

Na początkowym etapie intonowania Guru-gajatri, *sadhaka* może widzieć, że jego *guru* zadowala Krysznę jedynie przez swoją zewnętrzną służbę nauczania, pisania i rozwijania świadomości Kryszny. Postępując w medytacji, podporządkowany *sadhaka* może zrozumieć głębsze znaczenie swojego *gurudewa*, jako Krysznanandaja. Na doskonałym poziomie, ktoś widzi *gurudewa* w jego *mańdźari swarupa*, jak zadowala Radhę i Krysznę w czasie *Ich nikundża-lila*.

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

*nikuńdża-juno rati-keli-siddhja,
ja jalibhir juktir apekszanija
tatrami-dakszjad ati-wallabhasja,
wande guroh śri-ćaranarawindam*

Prajodźana (cel, rezultat) jest trzecim i finałowym etapem *Kryszna-premy*, wyznaczonym przez słowo *praczo*dajāt, oznaczające dodawać entuzjazmu, kierować, inspirować, wzmacniać lub zmuszać kogoś do robienia właściwych rzeczy. Z powodu rozbudzenia atrakcji, przywiązania i miłości wielbiciel jest spontanicznie i silnie przyciągany do Kryszny.

Te trzy aspekty Gaudija Wajsznawa *siddhanty* zawarte są w różnych częściach *mantry* Gajatri (Brahma, Guru, Gaura, Kama i Gopala-mantra. Zobacz tabelka wyżej).

Korzyści z intonowania Brahma-gajatri

„Gajatri jest uzupełnieniem *Wed*. Daje szczęście. Recytowanie jedynie Gajatri niszczy wiele grzechów; recytowanie jej dziesięć razy usuwa grzechy popełniane od narodzin; recytowanie jej sto razy niszczy grzechy z poprzedniego życia; recytowanie jej tysiąc razy niszczy grzechy ostatnich trzech żyć”. (JAGJAWALKJA SAMHITA)

Mantra	Sambandha	Abhidheja	Prajodźana
Brahma-gajatri	<i>tat sawitur warenjam</i>	<i>bhargo dewasja dhimahi</i>	<i>dhijo jo nah praczo</i> dajāt
Guru-gajatri	<i>gurudewaja widmahe</i>	<i>krysznandaja dhimahi</i>	<i>tan no guru praczo</i> dajāt
Gaura-gajatri	<i>ćajtanjaja widmahe</i>	<i>wiśwambharaya dhimahi</i>	<i>tan no gaurah praczo</i> dajāt
Gopala-mantra	<i>krysznaja</i>	<i>gowindaja</i>	<i>gopidźanawallabhaja</i>

„Kładąc *mantrę* Gajatri i *Wedy* na wadze, Pan Brahma zobaczył, że są tej samej wagi”. (PP)

„Markendeja Ryszi powiedział, „Intonując Gajatri można osiągnąć zarówno materialny zysk jak i wyzwolenie. Wielbiciel, który pozbawiony jest

jednak pragnień, osiąga najwyższą siedzibę Pana Wisznu”. (*Wisznudharmottara Purana*)

Intonowanie Brahma-gajatri razem z koncepcją gaudija znawca szybko przyprowadzi nas do platformy *brahma-bhuta*, służby dla Radhy i Krysny. Intonowanie *diksa mantr* ożywia nasz związek z Krysny. Mantry kontrolują, oczyszczają i uwalniają umysł od materialnych przywiązań i wznoszą nas do duchowego świata. Nikt nie powinien zaniedbywać swoich *mantr*. Następująca historia pokazuje nieograniczoną moc *mantry*.

Pewnego razu uczeń zapytał swojego guru, który był sławnym świętym *siddha* z Wryndawan, „Gurudewa, jak długo po tym, kiedy otrzymałeś *diksa mantrę*, osiągnąłeś *siddhi*?” „Natyhmias!” odparł. Natyhmias po otrzymaniu *diksa mantry* wszedł w *samadhi* na osiem godzin. W czasie *samadhi* zobaczył swoją duchową formę, jako *mańdzari*, niosącą kwiaty do dekorowania włosów Radhy. Takie zaskakujące efekty są z pewnością możliwe dla tego, kto intonuje *mantry* z absolutną wiarą i podporządkowaniem.

„Można rozwinąć miłosną inteligencję oddania przez doskonałe intonowanie *mantry* Brahma-gajatri otrzymanej w momencie bramińskiej inicjacji. Z jasną inteligencją, ktoś staje się naturalnie i spontanicznie nie zainteresowany nagrodami oferowanymi przez mentalne spekulacje i czynności dla korzyści, a przyjmuje pełne schronienie w Najwyższej Osobie Boga”. (ŚB II.16.44 znaczenie)

sandhjopast¹ karmani
wedenaczoatani me
pudźam tajh kalpajet samjak-
sankalpah karma-pawanim

Skupiając umysł na Mnie, powinieneś wielbić Mnie przez swoje różne przypisane obowiązki, takie jak intonowanie *mantry* Gajatri trzy razy dziennie. Takie czynności są opisane w *Wedach*, oczyszczają wielbiącego z reakcji czynności dla korzyści. (ŚB II.27.12)

„Jeśli przyjmuje się schronienie w dźwiękowej reprezentacji Najwyższej Osoby Boga (*omkara*), może zrozumieć swoją konstytucyjną tożsamość i zaangażować się w służbę oddania, nawet będąc w uwarunkowanym życiu”. (CC, MADHJA 6.174 znaczenie)

Brahma-gajatri i Śrīmad Bhagawatam

Wedy oznajmiają, że oryginalnie *pranawa omkara* lub Om ekspandowało w *mantrę* Gajatri. Następnie *mantra* Gajatri ekspandowała w *catuh-śloki Śrīmad Bhagawatam*, a te cztery wersety rozwinęły się w pełne *Śrīmad Bhagawatam*.

Związek pomiędzy Gajatri *mantrą*, a *Śrīmad Bhagawatam* opisany jest w różnych *Puranach*. Tradycyjni wedyjscy naukowcy twierdzą, że Gajatri jest przeznaczona do wielbienia boga słońca lub impersonalnego *brahmana*. Wielki komentator Śrīdhara Swami także dyskutuje o związku między *Bhagawata*, a Gajatri w swoim komentarzu do wersetu 1.1.1: „Otwierając *Bhagawata* słowem *dhimahi* z Gajatri, ta *Purana* pokazuje się jako ta, o naturze *brahmawidja*, znana jako Gajatri”.

Śrīla Dźiwa Goswami jednakże ustanawia, że zarówno Gajatri, która jest esencją *Wed*, jak i *Śrīmad Bhagawatam* są przeznaczone do wielbienia Kryszny, Najwyższej Osoby Boga. W *Sandarbhach* Dźiwa Goswami wyjaśnia, jak *Śrīmad Bhagawatam* jest wyjątkiem Gajatri-mantry, poczynając od swojego pierwszego wersetu do ostatniego-12.13.19, które kończą się zwrotem *satjam param dhimahi*.

By kwalifikować się na *mantrę* Gajatri, *mantra* musi zawsze mieć słowo *dhimahi* w sobie. Wjasadewa nie mógł bezpośrednio wspomnieć Gajatri w *Bhagawatam*, ponieważ Gajatri jest wedyjską *Mantrą*, intonowaną jedynie przez *dwidźa* (podwójnie narodzonych braminów). *Purany*, takie jak *Śrīmad Bhagawatam*, mogą być studiowane przez każdego, bez względu na jego socjalny status. Dlatego Wjasadewa wstawił Gajatri swoimi własnymi słowami w *Śrīmad Bhagawatam*, tak jak widać to w pierwszym wersecie tej cennej *amala Purany*:

om namo bhagawate wasudewaja
džanmadj aja jato „nwajad itarataš čarthesw abhidžnah swarat
tene brahma hrda ja adi-kawaje muhjanti jat surajah
teđžo-wari-mrdam jatha winimajo jatra tri-sargo „mi
dhamna swena sada nirasta-kuhakam satjam param dhimahi

„O mój Panie, Śrī Kryszno, synu Wasudewy! O wszechprzenikający Boże, Najwyższa Osobo! Składam ci pełen szacunku pokłon. Medytuję o Panu Krysznie, ponieważ On jest Prawdą Absolutną i pierwotną

przyczyną wszystkich przyczyn stwarzania, utrzymywania i zagłady przejawionych wszechświatów. Jest On pośrednio i bezpośrednio świadomy wszystkiego, co przejawione, a zarazem niezależny od czegokolwiek poza Sobą Samym. To On na początku natknął wiedzą wedyjską serce Brahmadźi, pierwszej żywej istoty. To On poddaje działaniu złudzenia nawet wielkich mędrców i półbogów, którzy są wtedy jak człowiek widzący wodę w ogniu czy ląd na wodzie. Wyłącznie za Jego sprawą materialne wszechświaty, przejawione na jakiś czas pod wpływem trzech *gun* natury, wydają się rzeczywiste, choć wcale takie nie są. Dlatego medytuję o Nim, o Krysznie, który istnieje wiecznie w transcendentalnej siedzibie, zawsze wolnej od ułudy świata materialnego. Medytuję o Nim, gdyż On jest Prawdą Absolutną”. (ŚB 1.1.1)

W *Tattwa-sandarbha* Śri Dźiwa Goswami wyjaśnia bezpośredni związek pomiędzy Gajatri, a *Bhagawatam*. W pierwszym wersecie *Śrimad Bhagawatam* zwrot *dźanmadj asja jatah* odnosi się do słowa z Gajatri – *sawituh*, które tak jak słowo *dźanma* oznacza „dawać życie”. Opisuje ono pojawienie, utrzymywanie i niszczenie materialnego świata. Zwrot *tene brahma hrda* odnosi się do słowa w Gajatri – *pracz*, które znaczy inspirować. W rzeczy samej, Kryszna dokonał tego jedynie przez wniknięcie do serca Pana Brahmę. Gdy Kryszna wszedł do serca Brahmadźi i zainspirował go do stworzenia, podobnie poprzez medium *mantry* Gajatri, Kryszna działa jako Dusza Najwyższa wewnątrz wszystkich braminów, inspiruje pracę inteligencji tak, by mogli oni zrozumieć Boga i podporządkować się Mu.

Zwrot *wisargo* „*m*” oznacza trzy rodzaje stworzenia, czyli *om bhur, bhuh, swaha*, które są pierwszą linijką *mantry* Gajatri. Słowo *swarat* (samo-jaśniejący) porównuje się ze słowem *dewasja* z Gajatri, które pochodzi od słowa *dewudjotame* (jaśnieć, błyszczeć). Słowo *param* z *Bhagawatam* i *warerjam* oznaczają najlepszy, przedni i główny. Słowo *satjam* z *Bhagawatam* i *bhargah* oznaczają blask, utrzymujący lub ten, który istnieje.

Tak jak w *mantrze* Gajatri, pierwszy wersec *Bhagawatam* kończy się słowem *dhimahi*. Słowo *dhimahi* jest w liczbie mnogiej, co oznacza, że *Śrimad Bhagawatam* przeznaczone jest dla każdego. Nie jest ograniczone tak jak *Wedy*, które dostępne są jedynie dla *dwidźa*. Wjasadewa jasno definiuje Brahma-gajatri w wersecie otwierającym *Śrimad Bhagawatam*. Przez resztę

książki Wjasedewa objawia, że Gajatri jest medytacją o Krysznie, Najwyższej Osobie Boga i Śrimati Radhice, Jego wiecznej towarzyszce. Zarówno *mantra* Gajatri jak i *Śrimad Bhagawatam*, które oparte jest na mantrze Gajatri, wyjaśniają miłość do Boga jako najwyższą zasadę religii.

„Śrila Wjasadewa daje czytelnikowi szansę do stopniowego rozwoju w duchowym rozumieniu, zanim faktycznie zacznie rozkoszować się esencją rozrywek Pana. W ten sposób Śrila Wjasadewa celowo przywołuje *mantrę* Gajatri: *dhimahi*. Ta Gajatri *mantra* jest szczególnie przeznaczona dla ludzi duchowo zaawansowanych. Gdy ktoś osiąga sukces w intonowaniu *mantry* Gajatri, zrozumie transcendentalną pozycję Najwyższego Pana. Najpierw jednak należy zdobyć cechy bramińskie i stać się doskonale usytuowanym w gunie dobroci w celu intonowania *mantry* z sukcesem. Z tego punktu zaczyna rozumieć się transcendentalne imię, sławę, formę i cechy Pana.

„*Śrimad Bhagawatam* jest narracją opowiadającą o *swarupa* (formie) Pana, która jest manifestowana przez Jego wewnętrzną energię. Energia ta odróżnia się od zewnętrznej energii, która zmanifestowała kosmiczny świat doświadczeń. Śrila Wjasadewa czyni jasne rozróżnienie pomiędzy wewnętrzną, a zewnętrzną energią zaraz w pierwszym wersecie Pierwszego Rozdziału *Śrimad Bhagawatam*. Mówi, że wewnętrzna energia jest faktyczną rzeczywistością, a zewnętrzna, manifestowana w formie materialnej egzystencji, jest tymczasowa i iluzoryczna, nie bardziej rzeczywista niż miraż na pustyni”. (TLC roz. 23)

„Znaczenie *Wedanta-sutry* prezentowane jest w *Śrimad Bhagawatam*. Pełne znaczenie *Mahabharaty* znajduje się tam także. Komentarz do *Brahma-gajatri* jest tam również i w pełni rozwija się w całą wiedzę *wedyjską*. *Śrimad Bhagawatam* jest najwyższą *Puraną*, która została skompilowana przez Najwyższą Osobę, Boga w Jego inkarnacji jako Wjasy. Jest tam dwanaście *kant*, trzysta trzydzieści pięć rozdziałów i osiemnaście tysięcy wersetów”. (GARUDA PURANA)

Brahma-gajatri i Maha-mantra Hare Kryszna

*kryszna-mantra hajte habe samsara-moćana
kryszna-nama hajte pabe krysznera ćarana*

Jedynie dzięki intonowaniu Świętego Imienia Kryszny można osiągnąć wyzwolenie z materialnej egzystencji. Jedynie dzięki intonowaniu *mantry* Hare Kryszna można otrzymać sposobność widzenia lotosowych stop Pana. (CC, ADI 7.73)

Maha-mantra Hare Kryszna jest doskonała, niezależna i całkowicie czysta. Nie wymaga żadnych *samskar*, czy procesu inicjacji żeby działała. Każdy może intonować tę *mantrę*, bez względu na to, czy jest kwalifikowany czy nie. W *maha-mantrze* Hare Kryszna znajduje się nieograniczona moc. Nawet bez *guru*, inicjacji, *sadhu sangi* czy czegokolwiek innego ktoś jest w stanie osiągnąć *Kryszna-premę* intonując Hare Kryszna. Przez niezachwianą wiarę w Boga, *sadhu-sangę* i czystość serca osiągniętą w poprzednim życiu, osoba może osiągnąć *Kryszna-premę* jedynie przez siedzenie i intonowanie Hare Kryszna. Jednak taka indywidualność może zdarzyć się raz na milion. Generalnie, z powodu ignorancji, *aparadha*, *anartha*, mentalną nieczystością i znacznym brakiem wiary ktoś potrzebuje treningu, zachęcenia i towarzystwa zaawansowanego wielbiciela, by osiągnąć doskonałość w intonowaniu *mantry* Hare Kryszna.

Proces inicjacji pociągający za sobą przyjęcie *maha-mantry* Hare Kryszna oznacza, że ktoś akceptuje schronienie bona fide mistrza duchowego. Otrzymując łaskę *guru*, uczeń prowadzony jest bezpiecznie i szybko na ścieżce duchowej doskonałości. Gaurakiśiora dasa Babadźi powiedział, że ktoś może zrozumieć swoją *swarupa* jedynie przez intonowanie *maha-mantry* Hare Kryszna.

„*Mantra* Gajatri czy Om wyzwala z powtarzających się narodzin i śmierci w tym świecie; ale święte imię Kryszny daje schronienie w lotosowych stopach Kryszny”. (CC, ADI 7.73)

„Uwarunkowane dusze zajęte są ciągłym zmaganiem się o egzystencję (*manah sasthā drijani prakrti-sthani karsati*). Wyzwolenie z tego zmagania zapewnia najwyższą korzyść, lecz bez otrzymania *mantry* od Najwyższej Osoby, Boga, wyzwolenie jest niemożliwe. Początkową *mantrą* jest Gajatri. Po oczyszczeniu się i zdobyciu kwalifikacji, ktoś staje się braminem (*dwidźa*)

i otrzymuje *mantrę* Gajatri. Jedynie przez intonowanie *mantry* Gajatri ktoś może zostać wyzwolony. Zwykle tylko bramini i półbogowie mogą intonować tę *mantrę*. W Kali-judze każdy jest w bardzo trudnej pozycji. Jedynie potężna *mantra* może wyzwolić kogoś od niebezpieczeństw w tym wieku. Dlatego Najwyższa Osoba Boga w Swojej inkarnacji jako Pan Ćajtanja daje nam *mantrę* Hare Krysna”. (ŚB 8.6.15 znaczenie)

„Cała rzecz polega na tym, że Śridhara Swami d^ołny nacisk na to, że możesz w prosty sposób intonować *mantrę* Hare Krysna nie spełniając żadnych rytualnych ceremonii. Madhawendra Puri skomponował ładny werset, w którym mówi, „Droga *mantra* Gajatri, ofiarowuję ci mój szacunek, ale dłużej już nie mogę intonować *mantry* Gajatri”. Kąpiel wczesnym rankiem jest dobrym sposobem na duchowe zaawansowanie. Lecz Madhawendra Puri powiedział także, „Teraz nie jestem w stanie przestrzegać tego nakazu. Proszę, wybacz mi”. Tak opisywał to na różne sposoby. W końcu podsumował to tak, „Usiądę gdzieś pod drzewem i będę po prostu pamiętał imię Gowindy, To wystarczy. Tak”. Powiedział, „Proszę wybacz mi, proszę wybacz mi, proszę wybacz mi”. (SPT 18.2.71)

Śastry ciągle kładą nacisk na niewiarygodną moc intonowania świętych imion Krysny. *Harinama*, nawet bez *diksha* czy jakiś wstępnych rytuałów oczyszczających, natychmiast daje rezultaty tak szybko, jak szybko wchodzi w kontakt z językiem. „*Maha-mantra* Hare Krysna jest zadziwiająco potężna, że daje owoc tak szybko, gdy tylko dotyka języka. *Mantra* ta usuwa wielkie grzechy, które nie mogą być zniszczone przez *jagje*, *tapa*, *dana* czy inne czynniki. Jest swobodnie dostępna i może być intonowana przez każdego, wszędzie i o każdym czasie. W przeciwieństwie do innych *mantr*, intonowanie *maha-mantry* Hare Krysna nie zależy od *diksha*, właściwego zachowania czy oczyszczających rytuałów”. (PADJAWALI 29)

Mimo zadziwiającej mocy *harinama*, zgodnie ze Śri Dźiwa Goswamim, należy nadal podążać za *mahadźanami*, takimi jak Narada Muni, który najpierw przyjął *diksha*, a potem wielbił swoje ukochane Bóstwa. Bez przyjęcia *mantra diksha* od mistrza duchowego nie można rozbudzić swojego związku z Najwyższą Osobą Boga jako sługa, przyjaciel itd. Jedynie Śri Guru może ustanowić czyjś wieczny związek z Krysna. Śri Ćajtanja Mahaprabhu, Jego zwolennicy i wszyscy Gaudija Wajsznawowie, aż do obecnych czasów, podążali za tą tradycją. Poza intonowanie *maha-mantry*

Hare Kryszna, Pan Ćajtanja, Pan Nitjananda i Śri Adwajta Aćarja wszyscy przyjęli *mantra diksza* od bona fide mistrza duchowego. By pozostać na ścieżce *wajdhi-sadhana* potrzebna jest tylko *maha-mantra* Hare Kryszna. W celu czynienia postępu na platformie *raga-marga* i ostatecznie służenia wiecznym *wradża-lila* Kryszny ktoś musi otrzymać *diksza mantrę*, taką jak *Kama-bidża*, *Gopala-mantra* i *Kama-gajatri*. *Hari-bhakti-wilasa* wyjaśnia, że *mantry* te są niezbędnie konieczne do wewnętrznego wielbienia przez medytację i do zewnętrznego wielbienia *arća-wigraha* Radha-Kryszna.

Maha-mantra Hare Kryszna jest *namatmika*, życiem Brahma-gajatri, *Gopala-mantry* i *Kama-gajatri*. Święte imię Kryszny jest oryginalną *mantrą* rozbrzmiewającą w duchowym świecie Goloka Wryndawana. Te *mantry* (*Gopala-mantra*, *Kama-gajatri*) i inne *mantry wedyjskie* mają w sobie życie, ponieważ różne imiona Kryszny są wewnątrz nich. Śripada Madhwaćarja wyjaśnił, że *wedyjskie mantry* używane do wielbienia półbogów mają moc, ponieważ zawierają drugorzędne imiona Kryszny (*gauna-nama*).

Mantry takie jak *om namo śiwaja* i inne, które używane są do zwracania się do różnych półbogów, pośrednio gloryfikują Krysznę. Słowo *śiwaja* np. znaczy „wszech-pomyślny”. Wszystko, co traktuje o Najwyższym Panu Śri Krysznie, jest doskonale pomyślnie. Poza tym, to Sam Kryszna jest tym, który wyposaża półbogów w ich cudowne moce. Prawdziwi zwolennicy *dajwi warnasramy* stają się połączeni z Kryszną, gdy intonują wedyjskie *mantry* ze zrozumieniem, że są one drugorzędnymi imionami Kryszny. Za to *smarta* bramini widzą jedynie półbogów w *mantrach*, więc osiągają jedynie półbogów.

Ze wszystkich *mantr* święte imię Kryszny jest najważniejsze. Śri Dźiwa Goswami mówi, że *Gajatri-mantra* posiada wartość, ponieważ zawiera imiona Kryszny w sobie. Będąc pełnym i kompletnym (*nitja mukto, purno sud*) święte imię może obdarzyć wszystkim, co niezbędne. *Mantra Gajatri* jednakże przyjmowana jest w celu polepszenia wielbienia świętego imienia. Świat materialny jest wypaczonym odbiciem czystej, duchowej rzeczywistości. W świecie duchowym *maha-mantra* Hare Kryszna jest na samej górze, a w świecie materialnym odbija się jako *mantra* Om. *Mantrę* Om możemy zobaczyć poprzez *Śri*, a także przez inne *mantry* *Gajatri* pochodzące ze *Smryti*. Następnie, w późniejszej literaturze *wedyjskiej maha-mantra* Hare Kryszna manifestuje się. Z powodu pozornej niejasności

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

---

maha-mantry, *smarta* bramini nie uważają intonowania Hare Krysna za tak istotne, jak intonowanie *Wed* i Gajatri-mantr. Intonowanie *maha-mantry* Hare Krysna jest samą esencją wszystkich *Wed*.

Om emanuje z fletu Krysny i manifestuje się najpierw jako Gajatri, potem jako *Wedy*, *Wedanta-sutry* i ostatecznie jako *Śrimad Bhagawatam*. Na początku, w środku i na końcu *Śrimad Bhagawatam* kładzie nacisk na skuteczność intonowania świętych imion Krysny. Faktycznie, podsumowująca *śloka* wspaniałej rozprawy Śrila Wjasadewy poleca intonowanie świętych imion Krysny.

*nama-sankirtanam-jasja, sarwa-papa-pranaśanam
panamo dubkha-śamanas, tam namami harim param*

Zbiorowe intonowanie świętego imienia Krysny niszczy wszystkie grzeszne reakcje. Ofiarowanie pokłonów Panu Hari usuwa wszystkie materialne zmartwienia, dlatego ofiarowuję moje pełne szacunku pokłony Najwyższemu Panu Hari. (ŚB 12.13.23)

Maha-mantra Hare Krysna, która jest *jugala-mantrą* Radhy i Krysny, ekspanduje z Wryndawan, jako Kama-gajatri. *Mantrą* Brahma-gajatri staje się po przekroczeniu rzeki Wiradźa. Po wejściu do świata materialnego *czin-sakti*, duchowa energia tej *mantry*, przyjmuje formę *mantry* nasienia. Następnie manifestuje się jako *Om*, które rozprzestrzenia się w *bhur*, *bhuwah*, *swaha*. Ponownie wracając do duchowego świata *bhur*, *bhuwah*, *swaha* ekspanduje w Brahma-gajatri, a ta w *purusza-sukta*. *Purusza-sukta* ekspanduje w *mantry* czterech *Wed* (*Ryg*, *Atharwa*, *Sama*, *Jadźur*). Następnie *Wedy* rozprzestrzeniają się w *Agamy*, które zawierają pisma *Panćaratrika* w stu ośmiu różnych książkach opisujących różne *mantry panćaratrika*, takie jak *Gopala-mantra* i *Kama-gajatri*.

„Jeśli dzięki intonowaniu *maha-mantry* Hare Krysna można osiągnąć miłość do Boga, to można zapytać, jaka jest potrzeba przyjmowania *diksha*. Nawet jeśli intonowanie Świętego Imienia jest wystarczające by sprawić, że osiągnię się postępowanie w życiu duchowym do standardu miłości do Boga, nadal jest się podatnym na zanieczyszczenia z powodu posiadania materialnego ciała. W rezultacie, szczególny nacisk kładziony jest na *arćana-widhi*, pomagające w oczyszczeniu ciała i umysłu”. (ŚB 7.5.23-24 znaczenie)

Czy efekt intonowania *mantry* Gajatri i *maha-mantry* jest taki sam czy

inny? Jest taki sam. Gajatri oznacza to, co wyzwala kogoś z materialnego uwikłania. Poza oferowaniem wyzwolenia, *mantry* Gajatri intonowane przez Gaudija Wajsznawów szczególnie nagradzają miłością do Boga. Dlatego mają ten sam efekt, co intonowanie Hare Kryszna. Samo *kama-bidża klim* może dać Radha-Kryszna *premę*, a to oczywiście jest doskonałością intonowania *maha-mantry* Hare Kryszna.

Lecz jeśli intonowanie Hare Kryszna jest wiecznym zajęciem duszy, a *maha-mantra* wystarczy by dać nam *Kryszna-premę*, to po co martwić się jeszcze o *diksza mantry*? *Mantry wedyjskie* i *pañcātrika* są jedynie potrzebne uwarunkowanym duszom. Jeśli ktoś jest na pozycji *brahma-bhuta* (transcendentalnej), wtedy może z łatwością osiągnąć całą doskonałość jedynie dzięki intonowaniu *maha-mantry* Hare Kryszna.

Kto jest czysto usytuowany w *bhāgawata-marga*, nie ma materialnych przywiązań lub względów na prawo, społeczeństwo, związku czy miłość. Lecz dla tego, kto nadal jest na cielesnym poziomie „ja i moje” i kto potrzebuje wiązać się z innymi na zewnętrznej platformie społeczeństwa i religijności, oczyszczenie jest potrzebne, by wznieść go do platformy transcendentalnej. Dlatego przez przestrzeganie zasad *margi wedyjskiej* i *pañcātrika* i przez otrzymanie niezbędnych *mantr diksza* ktoś może stopniowo oczyścić się, odwiązać i być w stanie żyć doskonale na *bhāgawata-marga* – w czystej, miłosnej służbie dla Radhy i Kryszny.

„By intonować Święte Imię Pana nie trzeba polegać na innych parafenaliach, ponieważ można natychmiast osiągnąć wszystkie pożądane rezultaty połączenia się z Najwyższą Osobą, Bogiem. Dlatego można następnie pytać, dlaczego zatem istnieje konieczność inicjacji czy późniejszych duchowych czynności w służbie oddania dla kogoś, kto angażuje się w intonowanie imienia Najwyższego Pana. Odpowiedzią jest to, że choć jest to prawidłowe, że ktoś, kto w pełni angażuje się w intonowanie Świętego Imienia nie musi zależeć od procesu inicjacji, to ogólnie wielbiciel uzależniony jest od wielu obrzydliwych materialnych zwyczajów i uwarunkowań, z powodu materialnego zanieczyszczenia ze swojego poprzedniego życia. W celu uzyskania uwolnienia od tych wszystkich zanieczyszczeń, wymaga się zaangażowania w wielbienia Pana w świątyni. Wielbienie Bóstwa w świątyni jest istotne w redukowaniu czyjogoś braku spokoju z powodu zanieczyszczeń uwarunkowanego życia.

„Tak więc Narada w swojej *pañcaratrika-widhi* oraz inni wielcy mędracy czasem naciskają, że odkąd każda uwarunkowana dusza ma cielesną koncepcję życia dążącą do zadowalania zmysłów, by ograniczyć to zadowalania zmysłów zasady i przepisy dotyczące wielbienia Bóstwa w świątyni są istotne. Śrila Rupa Goswami opisał, że święte imię Pana może być intonowane przez wyzwolone dusze, lecz prawie wszystkie dusze, jakie musimy inicjować są uwarunkowane. Poleca się intonowanie świętego imienia Pana bez obraz i zgodnie z zasadami regulującymi, jednak zgodnie ze swymi przeszłymi złymi przyzwyczajeniami, narusza się te zasady i przepisy. W ten sposób zasady regulujące do wielbienia Bóstw są także równocześnie istotne”. (SC, ADI 7.77 znaczenie)

Maha-mantra Hare Kryszna, *diksza mantry* i proces wielbienia Bóstwa Kryszny współpracują razem, by pomóc osiągnąć doskonałość. Gdy uwarunkowana dusza rozpoczyna intonowanie Hare Kryszna, staje się oczyszczona z materialnego zanieczyszczenia i wznosi się do platformy dobroci. Osiągając częściowe wewnętrzne i zewnętrzne oczyszczenie, zaczyna okazywać cechy braminiczne. W ten sposób otrzymując *diksza* i właściwe *mantry* Gajatri, kontynuuje intonowanie *maha-mantry* Hare Kryszna razem z wielbieniem formy Bóstwa Pana i przebywaniem z zaawansowanymi wielbicielami. Dzięki tym praktykom ostatecznie wznosi się do transcendentalnej platformy *wiśuddha-sattwa*, czystej dobroci. Innymi słowy, owocem intonowania Hare Kryszna jest samooczyszczenie i osiągnięcie schronienia *bona fide guru*. Następnie *guru* instruuje kogoś w świadomości Kryszny i daje *diksza*. Po przyjęciu *diksza* owocem *nama sankirtana* ucznia będzie *Kryszna-prema*.

„Nawet rodząc się w rodzinie bramińskiej, nie można zaangażować się w wedyjskie rytuały nie będąc inicjowanym i nie posiadając świętej nici. Mimo narodzin w rodzinie bramińskiej, ktoś staje się braminem po inicjacji i ceremonii świętej nici. Dopóki ktoś nie jest inicjowany na bramina, nie może wielbić świętego imienia właściwie”. (CC, MADHJA 15.108 znaczenie)

Mantry diksza dają nam czystość i wsparcie i powstrzymują nas od upadku. Funkcja *diksza guru* jest kompletna i owocna, gdy uczeń doświadcza swojej *swarupy* lub osiąga *swarupa-siddhi*. Ale aspekt *sziksza* – otrzymywania poleceń i instrukcji ma ciąg dalszy w *wastu-siddhi* i poza tym. Pomimo, że zasadniczą *sadhaną* jest intonowanie *maha-mantry* Hare Kryszna, Sam Pan Ćajtanja przyjął dziesięciosylabową Gopala-mantrę od Swojego mistrza

duchowego, Iśwara Puriego, co jasno pokazuje ważność inicjacji *pañcātrika* w *mantrach* wajsznawa. Otrzymanie *mantr wedyjskich* i *pañcātrika*, takich jak Brahma-gajatri, Gopala-mantra i Kama-gajatri, zwiększa wartość oczyszczania wielbiciela, uspokaja niespokojny umysł i umożliwia komuś wielbienie Bóstw. W ten sposób intonowanie świętych imion Kryszny i otrzymanie *mantr pañcātrika* od bona fide mistrza duchowego jest fundamentem dla Gaudija Sampradaji.

Zarówno Gajatri jak i *maha-mantra* Hare Kryszna są tą samą prawdą, ponieważ zawierają święte imiona Pana. Jedna część tej prawdy nazywa się *nama* (*maha-mantra* Hare Kryszna), a druga część to *mantra* (Gopala-mantra). Po otrzymaniu *maha-mantry* ktoś jest zobowiązany do przyjęcia *mantra* inicjacji. Przez intonowanie Brahma-gajatri ktoś może zrozumieć, że nie jest tym ciałem, i staje się wyzwolony od materialnej koncepcji życia. Jednak, intonowanie Hare Kryszna przenosi kogoś do duchowego świata i daje *premę*, pod warunkiem, że *diksha* zostało należycie przyjęte od *bona fide* mistrza duchowego.

Mantra Gajatri wznosi intonującą ją osobę do poziomu wyzwolenia, a po tym wycofuje się. Po wyzwoleniu Święte Imię Śri Kryszny jest obecne nadal i pomaga osiągnąć ekstatyczną *Kryszna-premę*.

Brahma-gajatri zawiera świętą sylabę *Om*, która porównana jest do nasiona, a Gopala-mantra jest dojrzałym owocem nektariańskiej *premy*. Smak przeżuwania nasiona intonowania *Om* nie może równać się smakowi słodkiego owocu intonowania *Kryszna-nama*.

Jaki jest związek między *nama-sankirtana*, a *mantrami diksha*, takimi jak Gopala-mantra i Kama-gajatri? Gopala-mantra i Kama-gajatri są *mantrami* prowadzącymi do doskonałości. Intonowanie tylko tych *mantr*, jak robili to mędrzy z Dandakaranji, może doprowadzić kogoś do obszaru Goloki. Przez intonowanie Gopala-mantry, Kama-gajatri i Gaura-gajatri ktoś osiąga *sambandha-gjane* i traci przywiązanie do zadowalania zmysłów. Następnie *sadhaka* poczuje któryś z miłosnych smaków (*rasa*), rosnący wewnątrz niego, a ostatecznie zamanifestuje się jego wieczna *swarupa*. Po tym etapie wszystko zostanie objawione przez *śuddha-nama*. *Mantry diksha* umożliwiają *sadhace* intonowanie *śuddha-nama*, czystego imienia Kryszny.

Mędrzy z Dandakaranja spełniali *sadhanę* intonowania Gopala-mantry. *Mantra* ta ustanowiła ich związek (*sambandha-gjana*) z Panem i stopniowo

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

---

odkryła stały smak oddania (*sthaji-bhawa*) w *madurja-rasie*. W ten sposób osiągnęli *swarupa-siddhi*, ostateczny limit doskonałości w tym świecie. Następnie urodzili się jako *gopi*, by służyć Krysznie w Jego rozrywkach w Bhauma Wryndawana. Na tym etapie doskonałości nie ma potrzeby intonowania Gopala-mantry, Kama-gajatri czy innych *mantr diksza*. Doskonalenie transcendentalnej tożsamości i służby odbędzie się poprzez słuchanie i intonowanie o rozrywkach Śri Kryszny, przez przebywanie z Kryszną i Jego wiecznymi sługami, takimi jak Lalita-sakhi i Śri Rupa Mańdzari.

Mantry diksza, takie jak Gaura-gajatri, Gopala-mantra i Kama-gajatri są niezbędne na etapie *sadhany*, ponieważ oczyszczają czyjeś intonowanie *harinama* i ustanawiają czyjs wieczny, miłosny związek z Kryszną. Jednak *nama-sankirtana* jest najlepszą praktyką zarówno w *sad* e, jak i w stanie doskonałości. Wyzwolone dusze nie będą dłużej intonować *mantr diksza*, lecz na zawsze będą cieszyć się ambrozją nektaru *nama-sankirtana*.

W *Raga-wartma Ćandrika* Śrila Wiśwanatha Ćakrawarti Thakura jasno oznajmił, że ci, którzy intonują Hare Kryszna i wielbią N szą Osobę Boga bez otrzymania najpierw *diksha* od Wajsznawa guru, nie osiągną Najwyższego Pana. Ich intonowanie jednakże ochroni ich przed wejściem do piekła. Potem, w następnym życiu otrzymają *sadhu-sangę*, przyjmą *diksha* i ostatecznie osiągną Najwyższego Pana. *Śastry* i przykładowe życie wcześniejszych *aćarjów* ukazuje potrzebę otrzymania *mantr*, takich jak Gopala-mantra i Kama-gajatri, w celu osiągnięcia stałości w czystej świadomości i osiągnięcia doskonałości *Kryszna-premy*. *Narada-panćaratra*, *Jagjwalkja-sambhita* oraz *Bhakti-rasamryta-sindhu* kładą nacisk na absolutną potrzebę dla wszystkich *sadhaków* otrzymanie *diksha* od bona fide mistrza duchowego. Rupa Goswami wspomina podporządkowanie się i przyjęcie *diksha* od mistrza duchowego (*gurupadaśrajastasmāt krysznadikszadi-śikszanam*), jako pierwsze dwie z sześćdziesięciu czterech zasadniczych części (*anga*) *sadhana-bhakti*.

Wszyscy wieczni towarzysze Śri Ćajtanji Mahaprabhu podążali tym procesem przyjmowania *diksha* i intonowania Hare Kryszna razem z różnymi *mantrami diksha*. Nawet Śrila Haridasa Thakura, tytułowany jako *namaćarja*, przyjął *diksha* od Adwajta Aćarji, zgodnie z Adwajta Prakasz. Obowiązkiem mistrza duchowego jest oczyszczenie i przyprowadzenie

swojego ucznia do *prema-dhama* Wryndawan, poprzez danie mu właściwych *mantr*, łaski i duchowych instrukcji (*diksza* i *sziksha*). Było to tradycją Gaudija Sampradaja *guru-s* dla ucznia, by otrzymać *mantry diksza* po oczekiwaniu na nie najwyżej rok. Obecnie jednak Gaudija *aćarjowie* dają *diksza* w przeciągu tygodnia lub miesiąca. Jest to standardem między wieloma *guru* pochodzącymi od Bhaktisiddhanty Saraswatiego Thakury, by dawać *Guru* i *Gaura-gajatri* oraz potężną *Gopala-mantrę* razem z *harinama*.

Mimo, że nie jest to zgodne z tradycją, obecnie jest paru *guru*, którzy przyjmują uczniów, ale nie dają im żadnych *mantr diksza* nawet po ośmiu czy dziewięciu latach. Standardem Śrila Prabhupada w ISKONIE było dawanie *diksza* po sześciu miesiącach lub jednym roku najdłużej. *Guru* powinni być szczerzy i współczujący względem swoich uczniów, poprzez dawanie tak dużo łaski jak to możliwe, by pomóc im w postępie na ścieżce *prema-bhakti*. Podążanie za poprzednimi *aćarjami* oznacza utrzymywanie tradycji Gaudija, polegającej na emanowaniu wspaniałomyślnością oraz współczuciem. Doceniając ogromną moc różnych *diksza mantr* przekazywanych przez życzliwą linię nauczycieli, obecni *aćarjowie* powinni znaleźć sposoby i możliwości, by szybko rozdawać łaskę chętnym i zasługującym na to uczniom. Standard Śrila Prabhupada powinien być przykładem i inspiracją. „Każdy, kto ma choć cień skłonności, by stać się wielbicielem, powinien dostać taką szansę”. (SP, kasetą 27.12.69)

Historie z Prabhupadem i Gajatri

Inicjacje: „Jasnym, delikatnym i spokojnym głosem Śrila Prabhupada zaczął nauczać mnie *mantry* Gajatri. Następnie wziął świętą nieć i założył wkoło mojej szyi i wzdłuż ciała, bardzo wdzięcznie i z taką precyzją w swoich ruchach. „Teraz – powiedział – jesteś braminem”. (RIKTANANDA DASA)

Intonowanie Śrila Prabhupada: „Po kąpeli, ubraniu się i nałożeniu *tilaka* Prabhupada cicho recytował *mantrę* Gajatri. Trzymając swą bramińską nieć i zawijając ją wkoło kciuka, siedział wyprostowany, cicho poruszając ustami”. (PRABHUPADA LILAMRYTA tom 2)

Kiedy Śrila Prabhupada intonował Gajatri? „Zwykle Prabhupada intonował Gajatri natychmiast po wykąpaniu się. Nad ranem, zaraz przed wschodem słońca Prabhupada kończył tłumaczenie, mył twarz, nakładał świeży *tilak* i intonował Gajatri. Następnie szedł na poranny spacer. Połu-

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

---

dniową Gajatri intonował około 13.15 po kąpielu, przebraniu się w świeże ubrania i nałożeniu *tilaka*. Wieczorną Gajatri intonował czasem po *darśanie* Radha-Madhawy. Często intonowałem Gajatri ze Śrila Prabhupadem. Siadał w swoim pokoju do *darśanów* lub na jakimś siedzeniu, z otwartymi oczyma intonował Gajatri w przeciągu czterech lub pięciu minut”. (HŚI)

Historie ze Śrila Prabhupadem i Gajatri: „Pewnego razu wielbiciel o imieniu Sahadewa, który wcześniej brał narkotyki, wrócił się do pokoju Prabhupada zaraz po tym, jak otrzymał bramińską inicjację. Gdy Prabhupada zapytał go, czemu się wrócił i mu przerywa, Sahadewa odparł, „O Śrila Prabhupada, zapomniałem swój woreczek na korale”. Po tym, jak wyszedł z pokoju, Prabhupada obrócił się w moją stronę i powiedział: „I to jest bramin?”

„W Melbourne w 1976 r. Śrila Prabhupada dawał inicjację Gajatri kilku uczniom. Puszta Krysna Swami, sekretarz Prabhupada, postanowił przyspieszyć inicjację przez nałożenie nici bramińskich na ramiona nowym uczniom, zanim wejdą do pokoju Prabhupada w celu otrzymania *mantry* Gajatri. Gdy Śrila Prabhupada zobaczył to, zmartwił się i powiedział: „Kto założył wam świętą nić?” Wezwał Puszta Krysny i powiedział, „Ja to robię, nie ty. Ja zakładam świętą nić, nie ty!”

„Pewnego razu w Indiach na programie mikrofon wysłizgnął się z posutego statywu i zakłócił wykład Prabhupada z *Bhagawatam*. Widząc to, Prabhupada powiedział do ucznia, by ten zdjął swoją nić bramińską i użył jej do przywiązania mikrofonu do statywu”. (HŚI)

W zwykłych warunkach takie użycie nici bramińskiej zostałyby uznane za wyjątkowo niewłaściwe. Użycie przez Prabhupada nici bramińskiej do pomocy przy wykładzie z *Bhagawatam* nie jest z pewnością obraźliwe. Raczej jego transcendentalna pomysłowość pokazuje, że był doskonałym sędzią czasu i okoliczności. W rzeczywistości, użycie nici bramińskiej, by uczynić aranżacje w rozprzestrzenianiu chwał Najwyższej Osoby Boga jest celem i esencją *mantry* Gajatri, która jest reprezentowana przez nić bramińską. Ponadto, przez takie zachowanie Śrila Prabhupada naucza, że *pañcātrika marga* jest zawsze podporządkowana i podległa *bhagawata-widhi*. We wszystkich przypadkach *pañcātrika widhi* funkcjonuje tak, by służyć i pomagać *bhagawata-widhi*, czy ścieżce bezpośredniego wychwalania Najwyższej Osoby Boga, Śri Krysny. Śrila Prabhupada *ki dżaj!*

„Pewnego razu w Bombaju Tamal Kryszna Goswami zgubił klucz do *el-mira* Prabhupada i Prabhupada zmartwił się z powodu jego niedbalstwa. Po odnalezieniu klucza, Tamal przywiązał go do swojej nici bramińskiej i pokazał to Śrila Prabhupadowi, by zapewnić go, że nigdy więcej nie zgubi tego klucza. Śrila Prabhupada spojrział na Tamala Krysznę i skinął głową z aprobatą. Więc nawet z tego przykładu wydaje się, że Śrila Prabhupada nie miał nic przeciw wielbicielom, którzy przywiązywali klucze do swoich bramińskich nici”. (HST)

Czy jest to właściwe? Praktyka ISKONO-wa przywiązywania kluczy do nici bramińskiej może być zaobserwowana także pomiędzy *goswamimi* z Wryndawan, *panditami* z Puri, Gaudija *sannjasinami*, braminami z Waranasi, *pukha pudzarimi* z Południowych Indii i niektórymi riksarzami z Majapur. Wydaje się, że przeróżni bramini przyjęli ten zwyczaj.

Rozdział trzeci

Upawita i zasady intonowania

Święta nić

W czasie inicjacji w Gajatri uczeń dostaje świętą nić. Noszenie świętej nici, technicznie zwanej *upawita*, *jagjopawita* lub *brahmasutra*, jest integralną częścią *upanajanam*. Pan Wisznu znany jest także jako *Jagja*. Odkąd wszystkie obrzędy ofiarne dedykowane są Wisznu, nazywają się *jagjami*. Słowo *upawitam* oznacza „to, co otacza”. Dlatego nić, która otacza Pana Wisznu nazywa się *jagjopawita*. Po otrzymaniu *upanajanam* osoba nosi świętą nić, *upawitę*, która kiedy owinięta przez ramię, otacza Pana Wisznu przebywającego w sercu. Słowo *jagjopawita* oznacza także „ofiarna nić”, ponieważ symbolizuje poświęcenie ego w służbie dla Boga.

W czasie inicjacji guru błogosławi ucznia świętą nicią intonując *mantrę*:

*om jagjopawitam paramam pawitram
pradžapater jat sahadzam purastat
ajusjam agrjam pratimuńca subhram
jagjopawitam balam astu tedzah.*

Ta święta nić jest najczystsza. Poprzedni nauczyciele pobłogosławili ją. Przez noszenie *jagjopawity* osiąga się długowieczność, duchową moc, blask i boskie oświecenie.

Dlaczego nić nazywana jest także *brahmasutra*? Święta nić, która posiada trzy pasma (*sutry*) splecione razem, symbolizuje połączenie trzech istot – czystoindywidualnej duszy; *aczita*, materialnego ciała; *iswara*, Najwyższego Pana jako Duszy Najwyższej i zamieszkującego tam świadka. Trzy pasma oznaczają także używanie trzech funkcji – myślenia, mówienia i działania jedynie dla duchowego celu. Główny węzeł znany jest jako *brahmagranthi*, węzeł Brahmy. Ten węzeł chroni ciało od chorób i złych wibracji.

Upawita przekazywana jest mężczyźnie po tym, gdy otrzyma *wedyjską mantrę* Gajatri. Oznacza ona, że przyjął on *guru* i jest w stanie studiować *Wedy*. Jest symbolem czystości. Przypomina *sadhace* o jego odpowiedzialności za medytowanie w celu utrzymania tej czystości.

Zgodnie z tradycją, *brahmačarin* nosi tylko jeden komplet trzech pasemek; *gryhastha* dodaje trzy pasemka za żonę (w sumie sześć nici); *wanaprastha* nosi trzy komplety po trzy nici. Tradycyjnie, *wanaprastha* mieszka w lesie nosząc na sobie jedynie korę z drzewa. Dodatkowy komplet trzech pasemek zastępuje górne ubranie, wymagane jest przy intonowaniu Gajatri i robieniu *pudży*. *Brahmačarin*, który bezpośrednio przyjmuje *sannjasę* może nosić jeden komplet z czterech pasemek, które reprezentują czwarty porządek duchowego życia. Zgodnie ze stwierdzeniami w *Śruti*, *Smriti* i *Brahmana*, po przyjęciu *sannjasy* po przejściu przez *aśram gryhastha* można nosić cztery komplety po trzy nici (razem dwanaście), by zaznaczyć przejście przez wszystkie cztery *aśramy*. Cztery komplety reprezentują także *dewów*, *pitri*, górne oraz zewnętrzne ubranie.

Pomiędzy braminami w Bengalu istnieje ogólna tradycja, a szczególnie między *gryhastha* braminami, by nosić trzy komplety po trzy nitki (dziewięć nici w sumie); jeden komplet dla *dewów*, drugi dla *pitri* (przodkowie), a trzeci jako *uttarija* (górne ubranie). Śrila Prabhupada nosił trzy komplety po trzy nitki i do *samadhi* został złożony z tą samą ilością nici.

Noszenie zbyt grubej *upawity* kończy się utratą reputacji, ponieważ widać, że ktoś usiłuje przechwalać się i pokazywać, że jest „wielkim braminem”. Noszenie świętej nici, która jest zbyt cienka ma efekt w utracie bogactwa, ponieważ oznacza, że ktoś wstydzi się otwartego przyznania się do bycia braminem. Jest to mentalność odbiegająca od wybierania takich nici, które powinny być noszone. *Wedy* zalecają zbalansowaną mentalność w noszeniu *upawity*. Bramin powinien być wolny od fałszywej dumy i udawanej pokory.

Upawita i zasady intonowania

Wolny od wszelkich ukrytych motywów, powinien nosić *upawitę* jedynie po to, by angażować się w służbę dla Pana.

Upawita może być prana w czasie kąpieli. W trakcie golenia czy masażu z olejkami może zostać związana wkoło talii. Jednakże *upawita* nie powinna być nigdy ściągana z wyjątkiem zastępowania jej nową. W czasie wypróżniania się *upawita* powinna być zawiązana dwa i pół raza w koło prawego ucha. Dlaczego nie bramińska pozostaje czysta, gdy zawiązana jest wokół prawego ucha (tak jak jest to czynione w momencie korzystania z toalety)? W czasie inicjacji bramińskiej siedem świętych rzek (Ganges, Jamuna, Godawari, Saraswati, Narmada, Sindhu i Kaveri) wchodzi do prawego ucha i stale przebywa w okolicy płata ucha. Dlatego też w kontakcie z prawym uchem nie pozostaje czysta, nawet jeśli reszta ciała zanieczyszcza się w momencie wypróżniania.

„*Upawita* jest znakiem kompetentnych osób do studiowania *Wedy* przy boku *aćarji*. Mistrz duchowy przyjmuje poważną osobę na swojego ucznia i daje mu świętą nieć”. (ŚB 1.2.3 znaczenie)

„Gdy mistrz duchowy doprowadza ucznia bliżej do duchowej świadomości, osobie takiej dawana jest *upanajanam* lub święta nieć. Święta nieć oznacza, że, „Osoba ta jest teraz pod kontrolą mistrza duchowego w celu czynienia postępu w świadomości Krysny”. Ta ceremonia nici nazywa się *upanajanam*”. (SPT 7.7.73)

„Więc w ostateczności staramy się dawać świętą nieć w czasie ceremonii. Lecz każdy może dostać taką nieć w sklepie, wartą dwa *pajsy* lub jeden cent, i stać się braminem. „Czy jesteś braminem?” „O tak, widzisz moją świętą nieć?” Koniec. „Co robisz?” „To nie ważne”. Nie bądźcie takimi braminami, a już na pewno nie w naszym obozie. Musicie podążać za przepisami i zasadami. Nie okazujcie tego w taki sposób „jestem teraz podwójnie inicjowany ze świętą nicią”. Nie oszukujcie w ten sposób”. (SPT 25.6.76)

Jak zrobić nieć bramińską

1) „Zawiń nieć trzy razy wkoło kolan (lub jednego kolana i stałego przedmiotu, jak ciężki garnek; preferowane jest jednak wiązanie na kolanach dla otrzymania dostatecznej długości ukończony *upawity*), a potem przytrzymaj dwa końce między palcami, a kciukiem lewej ręki. Upewnij się, że wszystkie sznurki mają tę samą długość.

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

- 2) Zrób pętelkę z jednego, pozostawiając około 10-15 cm. Trzymaj wszystkie sznurki naciągnięte; trzymaj w miejscu, gdzie pętelka owija się wzdłuż pozostałych sznurków.
- 3) Owiń drugi koniec nici prostopadle do potrójnych nitki owiniętych wokół kolan, trzy razy. Przy każdym owinięciu intonuj cicho raz pierwszą linijkę z Brahma-gajatri.
- 4) Przelóż koniec sznurka, który właśnie owinąłeś przez pętelkę. Pociągnij za końcówkę, która zaciągnie pętelkę, potem pociągnij drugi koniec i zaciśnij, robiąc zwykły węzeł.
- 5) Skręć oba końce sznurka w kierunku, w którym nitki ze sznurka obracają się, zaciskając je, ale nie tak mocno, by się nie związały.
- 6) Złóż dwa końce sznurka razem i skręć je, tym razem w przeciwną stronę od tej, w którą skręcane były osobno.
- 7) Z dwóch końcówek zrób zwykły supełek na około 3 cm. od pierwszego węzła i odetnij pozostały sznurek.
- 8) Teraz możesz zrobić drugą połowę *upawity* w ten sam sposób, zwracając uwagę nie tylko na to, by sznurki były tej samej długości, lecz także na to, by były równe pierwszej połowie. By to zrobić, najlepiej jest trzymać pierwszą połowę w tej samej pozycji, gdzie była zrobiona (np. wkoło kolan) i obwinąć drugą połowę nad pierwszą. Przez pociągnięcie dwóch połówek osobno z tą samą siłą (zanim zrobisz pierwszy węzeł na drugiej połowie), zobaczysz czy są równe. Jeśli nie, zwiększ odpowiednio drugą połowę, a potem zawiąż pierwszy węzełek.
- 9) Składanie kompletnej *upawity*: złóż ją na pół, robiąc pętelkę z dwóch końcówek *upawity* wkoło lewego palca wskazującego i wsadź prawy palec wskazujący do pętelki powstałej przez złożenie; skręć złożone końce w jednym kierunku kilka razy, zwijają się wokół siebie; na koniec przelóż złożony koniec przez pętelkę, przez którą lewy palec wskazujący był włożony.
- 10) Ofiaruj *upawitę* lotosowym stopom Bóstwa, które wielbisz, zanim ją założysz”. (CMD)

Nektar Upawity

„Śri Džiwa Goswami opuścił Nawadwipę i udał się do Wryndawan w celu przebywania w towarzystwie Śri Rupy i Śri Sanatany Goswamiego.

W ekstazie miłości, Śri Dźiwa poruszał się jak w hipnozie, wzbudzając zainteresowanie pomiędzy podróżującymi tą samą drogą. „Kim jest ten młody człowiek?” zastanawiali się. Musi być księciem ze złotą cerą, podobną do kwiatu *czampaka*. Co za piękna twarz! Zobaczcie tylko jego atrakcyjne, szerokie oczy, brwi, czoło, nos, uszy i kręcone włosy. Zobaczcie jego szyję, szeroką pierś, paznokcie i palce na jego lotosowych dłoniach! Jak piękne są jego biodra, kolana i nogi”. Wszyscy oni podziwiali girlandę z *tulasi* zwisającą z jego szyi i białą jak mleko, świętą nić biegnącą wzdłuż jego piersi”. (BR)

„Pewnego dnia, gdy Gauranga był zajęty *sankirtanem*, do domu Śriwasa przybył bramin, ale nie otrzymał zgody na wejście do środka. Jego głębokie pragnienie zobaczenia *sankiratnu* Pana zostało pokrzyżowane, więc powrócił do domu rozczarowany. Pewnego dnia bramin ten spotkał Śri Ćajtanję nad brzegiem Gangesu. Wściekły, w złości zerwał świętą nić i przeklął Gaurangę, że jego szczęście w rodzinnym życiu zostanie zniszczone. Słyszając klątwę bramina, Gaurahari ucieszył się i powrócił do domu po zakończeniu kąpeli. Ci, którzy z szacunkiem słuchają o tym, jak Pan został przeklęty przez bramina, sami pokonują każdą klątwę bramina”. (BR)

„Na ceremonii świętej nici u Pana Wamanadewy, bóg słońca osobiście wypowiedział *mantrę* Gajatri, Bryhaspati ofiarował świętą nić, a Kasjapa Muni podarował pasek z trawy”. (ŚB 8.18.15)

„Spoglądam na Pana Mukundę, który ubrany jest w urocze, złote ubranie, ma złote ozdoby i złoty flet, i który nosi jako świętą nić lśniąca złotą girlandę z kwiatów *czampaka*, tak wspaniale złotą, jak Śri Radha”. (VM)

Znaczenie mantry

„Kto pełni wstępne czynności w służbie oddania, z gorącym pragnieniem mając na uwadze doświadczony poziom oddania, może osiągnąć obiekt wszelkich wysiłków. Nikt inny nie ma tej możliwości”. (BS w. 60 znaczenie)

Ten ważny cytat z *Brahma-sambity* pokazuje, że chętny i sumienny wielbiciel zawsze utrzymuje cel (*prajodżana*) *Kryszna-premy* w swoim umyśle i sercu. Nigdy nie traci z oczu znaczenia życia i widzi to znaczenie we wszystkich swoich słowach, czynnościach i medytacjach. Gajatri (*Guru*, *Gaura*, *Kama*) i *Gopala-mantra* kieruje nas do *Wryndawan*. Zgodnie z Gajatri, którą ktoś intonuje i z jego zrozumieniem jej, uda się na szczególnie planetę duchową (*Wajkuntę* lub *Wryndawanę*).

„Pewnego dnia *gurudewa* Gopala-kumara powiedział, „Gopala-mantra spełni wszystkie twoje pragnienia. Ponieważ przynosi taki rezultat, jeśli zapragniesz osiągnąć Krysznę, *mantra* ta spełni i to pragnienie. Zawsze Myśl o Jego pięknej formie Śjamasundara, Jego transcendentalnych cechach i rozrywkach. Jeśli zrobisz to, *mantra* ta spełni twoje pragnienie osiągnięcia Kryszny”. (*Bryhad-Bhagawatamryta*).

„Jak wielbiciel medytuje o Panu, tak Pan manifestuje Swoją formę przed nim. Pan daje Jego sługom moc, by przekazywali Go innym”. (CB MADHJA 23.465)

*twam bhakti-joga-paribhawita-hrt-sarodża
asse śruteksita-patho nanu natha pumsam
jad-jad-dhija ta urugaja wibhawajanti
tat-tat-wapuh pranajase sad-anugrahaja*

O mój Panie, Twoi wielbicieli mogą widzieć Cię uszami, przez proces bona fide słuchania i w ten sposób ich serca stają się oczyszczone, a Ty zasiadasz tam. Jesteś tak łaskawy dla Swoich wielbicieli, że manifestujesz Samego Siebie w poszczególniej, wiecznej formie transcendencji, w jakiej zawsze myślą o Tobie.

„Stwierdzenie to, że Pan manifestuje Siebie przed wielbicielem w formie, o jakiej wielbiciel lubi wielbić Go wskazuje, że Pan staje się posłuszny pragnieniu wielbiciela – tak bardzo, że manifestuje Swoją poszczególną formę, jakiej wielbiciel oczekuje. To wymaganie wielbiciela jest zaspokajane przez Pana, ponieważ jest On wrażliwy na transcendentalną, miłosną służbę wielbiciela. Potwierdza to także *Bhagawad-gita* (4.11): *je jatha mam prapadjante tams tathajwa bhadžamj aham*”. (ŚB 3.9.11 w. i znaczenie)

Poza koncentrowaniem się na znaczeniu *mantry* i słowach, z jakich się składa, należy właściwie wymawiać każde słowo, by wzmocnić należyty rezultat. W celu skoncentrowania się na znaczeniu *mantry* Gajatri, można podzielić *mantry* na części i robić pauzę pomiędzy nimi. Na przykład, w Brahma-gajatri: *Om – swaha – warenjam – dhimahi – praczodajat – Om*. Jest tu pięć przerw, gdzie pierwsza jest po *Om*, druga po *swaha* itd. Gopala-mantra: przerwy są po *klim – krysznaja – gowindaja – gopi-dżanawalla-bhaja – swaha – klim*. Kama-gajatri ma przerwy po: *klim – widmahe – dhimahi – praczodajat – klim*.

Te przerwy na medytację odpowiadają trzem podziałom na *sambandha*, *abhidheja* i *prajodżana* opisanym w Rozdziale Drugim. Technika polega na tym, by połączyć znaczenie słów (*widmahe*, *dhimahi*, *pracodajat*) z odpowiadającymi im koncepcjami (*sambandha*, *abhidheja*, *prajodżana*) podczas medytacji nad każdą częścią *mantry*. Ten refleksyjny proces szybko przyniesie rezultaty.

„Oczywiście ci, którzy już przestrzegają zasad i przepisów na temat *mantry* Gajatri, stopniowo dojdą do duchowego zrozumienia. Ale nie przez oficjalne intonowanie. To nie pomoże. „Ponieważ otrzymałem *mantrę* Gajatri, och, *om-bul bura burra...*” (wydaje dźwięki) Koniec. Nie tak. Nie oszukuj się. Staraj się zrozumieć”. (SPT 26.II.72)

Jak intonować mantry

W *Bhagawad-gicie* Śri Kryszna mówi, że pomiędzy ofiarami On jest *dżapa jagja*, ofiarą z intonowania *dżapa*. Przez słowo *dżapa* Kryszna odnosi się do intonowania Gajatri, a nie do *maha-mantry* Hare Kryszna. *Agni Purana* definiuje *dżapa* w ten sposób: „Sylaba *dża* niszczy cykl narodzin i śmierci, sylaba *pa* niszczy wszelkie grzechy (*papa*). Dlatego *dżapa* jest tym, co niszczy wszelkie grzechy, zatrzymuje koło narodzin i śmierci i wyzwala duszę z więzów”.

Są dwie formy *dżapa*: *wacika* (ustne) i *manasika* (w umyśle). *Wacika dżapa* dzieli się na: 1) ciche – powtarzanie *mantry* poruszając ustami, ale nie wydając przy tym dźwięku. To nazywa się *upamsu*. 2) Mruczenie – powtarzanie *mantry* poruszając ustami i czyniąc nieznaczny dźwięk szeptania. *Manasika* (umysłowe lub medytacyjne) *dżapa* czynione jest przez koncentrowanie się na znaczeniu każdego słowa i całej koncepcji kompletnej *mantry* w umyśle, bez poruszania języka, ust czy wydawania dźwięku.

„*Upamsu dżapa* jest sto razy lepsze od ustnego intonowania, *manasika dżapa* jest tysiąc razy wspanialsze”. (*Manu-sambhita*)

Manasika dżapa jest bardzo trudne do spełniania w tym wieku niepokoju, agitacji i mentalnej nieczystości. Dlatego *acarjowie* polecają *wacika dżapa*, ciche i bardzo wyraźne powtarzanie *mantr* w celu usunięcia ignorancji i ospałości z umysłu. Powinno praktykować się *upamsu dżapa*, ciche intonowanie, do oczyszczenia pasji w umyśle. Choć *manasika dżapa* jest najbardziej potężne, jest możliwe jedynie dla *sadhaków*, którzy są czysti, spokojni

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

---

i przepełnieni dobrocią (*sattwa-guna*). Zgodnie z Hari Sauri Prabhu, Śrila Prabhupada wykonywał *upamśu džapa* intonując Gajatri. Powinno się wybrać metodę intonowania opartą na swoich kwalifikacjach i nakazie mistrza duchowego.

Mantry Gajatri działają i dają rezultaty tylko wtedy, gdy ktoś żyje na bramnicznej platformie wewnętrznej i zewnętrznej czystości. By z sukcesem intonować *mantrę* Gajatri, należy osiągnąć cechy bramniczne – spokoju, samokontroli, wyrzeczenia i czystości (trzykrotna kąpiel w ciągu dnia i zakładanie czystych ubrań). Czystość umysłu osiągnięta przez intonowanie Hare Krysna i spełnianie *bhuta-suddhi* (zobacz modlitwy wspomniane w następnej części), i głęboka koncentracja na znaczeniu *mantr*, są także warunkiem wstępnym do sukcesu w intonowaniu Gajatri.

Intonujący powinien siedzieć idealnie prosto (nie poruszając głową lub kołysząc się), z prostymi plecami, ponieważ wyprostowana postawa utrzymuje nerwy w spokoju i wspomaga koncentrację. Krysna daje tę samą instrukcję w wersecie z *Bhagawad-gity* 6.13 : „Ciało, szyję i głowę należy trzymać prosto – w jednej linii – i cały czas patrzeć na czubek nosa”. Nie poruszając ustami, językiem, nie pokazując zębów, powinno się przymknąć oczy i intonować cicho w umyśle, głęboko zajmując siebie znaczeniem każdego słowa oraz znaczeniem całej *mantry*. Odnosnie kwestii nie poruszania językiem, niektóre książki o *jodze* twierdzą, że koncentracja jest osiągnięta przez trzymanie języka mocno przy podniebieniu w czasie intonowania *mantr* w umyśle.

Jeden *jogin* powiedział, „To pomaga krążyć *pranie*, poprzez działanie jako most pomiędzy głową i obwodem ciała zewnętrznego. Robiąc to, twoja aura automatycznie staje się jaśniejsza. Jeśli doda się do tego kontrolę oddechu, aura jaśnieje jeszcze bardziej. Więc jest to dobre dla zdrowia, umysłu i ducha”. Oczywiście, program *jogi* i *pranajamy* nie jest celem, lecz zasadą jest robienie wszystkiego, co działa na skupienie umysłu na Krysnie i nie zapominanie o Nim. Jeśli ktoś nie może skoncentrować się intonując cicho w umyśle, wtedy może poruszać nieznacznie ustami i bezdźwięcznie wypowiadać słowa *mantry* Gajatri.

„Intonując Gajatri *džapa sadhaka* nie powinien ruszać głową i szyją ani pokazywać zębów. Powinien uświęcić swój umysł przez odciążenie go od przedmiotów zmysłów oraz przez ciche medytowanie o znaczeniu *mantry*.”

Upawita i zasady intonowania

Jeśli *mantra* pozostaje wewnątrz umysłu, a ten pozostaje w *mantrze* (innymi słowy – umysł i *mantra* jednoczą się), wtedy cechy charakterystyczne Gajatri *dżapa* są objawiane intonującemu. Spełniając *dżapa*, palce powinny być trzymane razem i nieznacznie zgięte. Jeśli palce są rozdzielone, efekt *dżapa* przecieknie przez przerwy między nimi”. (HBW 17 *wilasa*)

Nawet mimo wielu fizycznych sugestii podanych tu, umysł pozostaje głównym czynnikiem w intonowaniu Gajatri z sukcesem. Doskonałość pochodzi z intensywnej medytacji, a nie z siedzących pozycji. Medytacja oznacza głęboką koncentrację na Krysznie, który pojawia się w formie *mantry* (*mantra-rupa*). *Sadhaka* musi skupić mentalną i intelektualną energię na *mantrze*, aż ta objawi swoje sekrety. Pan Brahma na przykład, skupił się na Gopala-mantrze, aż ta w pełni zakwitła w jego świadomości. Medytacja jest sztuką połączenia się z Kryszną po odszukiwaniu Go w najciemniejszym zakątku serca.

By uniknąć przysypiania i by osiągnąć maksimum skupienia można usiąść w *siddhasanie* lub *padmasanie*, którą Brahma użył podczas intonowania Gopala-mantry. „W ten sposób siedząc i intonując można utrzymać ciało prosto, a to pomoże komuś w procesie intonowania, w innym wypadku można odczuwać senność”. (ŚB 7.15.31 znaczenie)

Padmasana – najpierw usiądź na podłodze, na siedzeniu zrobionym z trawy *kusia*, wełny lub jedwabiu. Podnieś prawą stopę i oprzyj ją na górze lewego uda, z zewnętrznym brzegiem stopy przyciśniętym do pachwiny. Przysuń prawe kolano do przodu przed siebie. Przenieś lewą stopę nad prawym udem i oprzyj na prawej pachwinie. Porusz stopy jeszcze bardziej ku pachwinom i zbliż bardziej kolana. Usiądź prosto, naprężając tułów. Wypnij klatkę i schowaj łopatki. Wznieś przeponę i zrelaksuj się.

Jeśli można zrobić *asany* lub siedzieć prosto, wtedy można oprzeć się o ścianę lub krzesło. Powinno siedzieć się całkowicie wyprostowanym, oddychać wolno i głęboko, trzymać usta zamknięte i nieruchomy język. Skupiając umysł na Śri Guru, Mahaprabhu i na lotosowych stopach Radhy i Kryszny lub osobistym *iszta-dewa*, rozpocznij intonowanie z całkowitym zaabsorbowaniem, uczuciem i podporządkowaniem. Medytuj głęboko nad znaczeniem każdego słowa i koncepcją *mantry*.

„*Dżapa* odnosi się do cichego intonowania *mula mantr* Bóstwa i *mantr* Gajatri danych przez mistrza duchowego. Spróbuj zrozumieć, że *mantra* nie

jest różna od wielbionego Bóstwa. Siedź właściwie na *asanie*, zrób *aćamana* i przykryj prawą dłoń górnym ubraniem podczas intonowania. Liczenie intonowanych *mantr* palcami nie powinno być wystawiane na widok”. (PAP)

Nigdy nie osiągnie się celu życia dzięki światowej inteligencji. Poprzez polepszanie jakości intonowania, *bhakti* wejdzie do serca i zanieś kogoś do lotosowych stóp Giridhari. Jedynym celem intonowania tych *mantr* jest rozwinięcie czystej miłości do Kryszny. Intonowanie Gajatri jest potężną formą medytacji, która sprowadza wspaniałe rezultaty, gdy robione jest szczerze i poważnie. Nawet *premamaji* Radharani spełnia intensywną medytację o ukochanym, po ofiarowaniu modlitw Swojemu *Iszta-dewie*.

„Jeśli nie jest to fałszem, gdy ludzie mówią – Gandharwika i Giridhari są wiecznie jedną duszą! – to proszę, o Giridhari! W celu uczynienia tej połówki naszej duszy szczęśliwej, łaskawie pojaw się tu przed Moimi oczyma!”

„Modląc się w ten sposób, Śrimati Radhika następnie zamknęła oczy i zaczęła medytować nad ukochanym Jej duszy, Śri Giridhari. Wyłączając wszystkie czynności zmysłów tak jak *jogin*, Radhika usiadła nieruchomo, całkowicie skupiając się w nieprzerwanym stanie ciszy”. (PS)

Wszyscy Wajsznawowie, którzy przyjmują inicjację (*mantra-diksha*), są zobowiązani do intonowania *mantr* Gajatri czysto, bez obraz, trzy razy dziennie przez ich całe życie. Samo słowo *gajatri* oznacza intonować (*gaja*) trzy (*tri*) razy dziennie. Takie codzienne spełnianie religijnego obrzędu w ustalonych przedziałach dnia nazywa się *ahnika*. *Mantry* dawane przez *guru* to Brahma-gajatri, Guru-mantra, Guru-gajatri, Gaura-mantra, Gaura-gajatri, Gopala-mantra, Kama-gajatri, Panća-tattwa *mantra* i *harinama*. Postrzegając te *mantry* jako będące formą Bhagawana, intonuj je z wielką wiarą, miłością i uczuciem. Te *mantry* nie są zwyczajne. Są zupełnie transcendentalne i pełne nieograniczonej, duchowej mocy.

Przed intonowaniem powinno się wykapać, nałożyć *tilak*, ubrać właściwie, związać *sikhe* i wybrać odpowiednie miejsce do intonowania. Gajatri powinna być intonowana w cichym, uświęconym i spokojnym miejscu, idealnie przed Bóstwami w świątyni lub swoimi osobistymi Bóstwami. Możemy sobie tylko wyobrazić, jak spokojna musiała być Wryndawana pięćset lat temu, za czasów Śri Rupy i Sanatany Goswamich. Nadal Goswami wybierają odludne miejsca do koncentrowania się na swoim intonowaniu i na *lila smarana*. W Gokuli, Śrila Sanatana Goswami spełniał *bhadżana* w jaskini,

Upawita i zasady intonowania

---

piętnaście stóp pod ziemią. Raghawa Goswami zatrzymał się w jaskini na Gowardhanie, a w Unczagoan, Narajana Bhatta Goswami miał *bhadżana kutira* dwadzieścia stóp pod ziemią. Ci *aćarjowie* pokazują ważność otoczenia wolnego od rzeczy odwracających uwagę do właściwej koncentracji na bhadżanie.

W *Harinama-czintamani* Bhaktiwinoda Thakura wyjaśnia, że nieuwaga czy niepokój z powodu innych rzeczy, jest główną przyczyną obraz w intonowaniu *Kryszna-nama*. Zasada ta odnosi się także do intonowania Gajatri. W obecnym czasie wielbiciele noszą zatyczki do uszu lub słuchawki, by odciąć się od niepokojących hałasów podczas intonowania Gajatri. Używanie takich urządzeń, które tworzą ciszę z pewnością wzmocni jakość intonowania w otoczeniu wolnym od hałasów. Jeśli ktoś próbuje tej techniki, doświadczy innego znaczenia przysłowia, że „cisza jest złotem”.

W większości przypadków nie będzie możliwe intonowanie porannej Gajatri przed Bóstwami świątynnymi, gdyż nie dają w tym czasie *darśanu*. Powinno się zawsze siedzieć przodem do Bóstwa podczas intonowania. Jeśli nie intonujemy przed Bóstwami, *śastry* polecają siadanie na wschód w czasie porannej i południowej *sandhji*, oraz na północ wieczorem. Równie pomyslnymi miejscami jest siadanie przed lub stanie do pasa w świętej rzece, takiej jak Jamuna lub Ganga, nad oceanem lub na szczycie góry.

„Intonowanie Gajatri na swojej osobistej *asanie* daje jednorazową korzyść; intonowanie we właściwym kierunku daje tysiąckrotne korzyści; intonowanie w rzece daje sto tysięcy razy większą korzyść; intonowanie przed Bóstwami daje nieograniczone korzyści”. (LINGA PURANA)

„Spełnianie Gajatri *dżapa* w ogrodzie *tulasi*, w *goszali*, na ziemiach świątyni lub w obecności *guru* bardzo łatwo kontroluje umysł, przynosi doskonałość i duchową radość”. (TANTRASARA)

Nie powinno się intonować Gajatri w poruszającym się pojeździe, na łożku lub plecami do świątyni, ognia, drzewa *peepul* lub wody. Po wybraniu właściwego miejsca i czasu, powinno się uświęcić umysł i świadomość poprzez zrobienie *aćamanu* i przez intonowanie i medytowanie nad znaczeniem następujących modlitw.

Modlitwy Bhuta Suddhi

*naham wipro na ça nara-patir napi wajsjo na šudro
naham warni na ça grba-patir na wana-stho jatir wa
kintu prodjan nikhila-paramananda-purnamrtabdher
gopi-bhartuh pada-kamalajor dasa-dasanudasah*

(PADJAWALI 63)

Nie jestem *braminem*, *kszatrzją*, *wajsją* ani *šudrą*. Nie jestem *brahmaćari-nem*, *grybasthą*, *wanaprasthą* ani *sannjasinem*. Kim jestem? Jestem wiecznym sługą sługi, sługi Śri Kryszny, Pana *gopi*.

„Z natury jestem wiecznym sługą Kryszny. Ale na nieszczęście od niepamiętnych czasów byłem wrogiem wobec Kryszny. W ten sposób identyfikując się z moim tymczasowym, materialnym ciałem, bez przerwy wędrowałem w cyklu *samsary*, cierpiąc z powodu trojakiego rodzaju nieszczęść materialnej egzystencji. Teraz, dzięki bezprzyczynowej łasce mojego ukochanego mistrza duchowego, w pełni zrozumiałem, że jestem wiecznym sługą Kryszny. Jestem indywidualną, duchową istotą, zupełnie różną od materialnego i subtelnego ciała. Dzięki łasce mojego mistrza duchowego osiągnąłem wielkie szczęście mogąc służyć mu i towarzyszyć w jego wiecznej służbie lotosowym stopom Śri Ćajtjanji Mahaprabhu i Gandharwika-Giridhari, w pełnym szczęścia, duchowym królestwie Goloka Wryndawana”.

Mimo, że nie jest to konieczne by owijać lub trzymać *upawitę* (świętą nić) podczas intonowania *mantr* Gajatri, Gaudija wajs owie tradycyjnie owijają *upawitę* dwa i pół raza wkoło prawego kciuka, przykrywają ręce górnym ubraniem i cicho intonują *mantry*. Podczas intonowania nie angażuj się w inne czynności, takie jak mówienie, spoglądanie tu i tam, kręcenie głową, bujanie się do przodu i do tyłu, ziewanie, drzemanie, drapanie się czy dotykanie nosa. Odwracanie uwagi oznacza brak uwagi; brak uwagi oznacza popełnianie obraz, a obrazy blokują ścieżkę ku *premie*.

Najważniejszym czynnikiem w pomyślnym intonowaniu jest rodzaj koncepcji oraz uczucie kryjące się za intonowaniem *mantr*. *Majawadi* także intonują Hare Kryszna i *mantry* Gajatri. Jednak zgodnie z Bhaktiwinodem Thakurem, *majawadi* intonujący Hare Kryszna wnkną w *brahmadźjoti*. Ich intonowanie jest tak bolesne, jak pioruny uderzające w ciało Kryszny.

Upawita i zasady intonowania

Najlepszym nastrojem intonowania Brahma-gajatri jest *manasika*, cicho w umyśle. „Bez poruszania ustami lub językiem, kręcenia głową lub szyją, czy bez pokazywania zębów, medytuj nad sylabami *mantry*, znaczeniu każdego słowa oraz nad znaczeniem *mantry*. Bez znania jej znaczenia, nie osiągnie się celu zawartego w intonowaniu tej *mantry*”. (JAGJAWALKJA-SMRYTI)

By pomóc w intonowaniu *mantr* w doskonały sposób, wprowadzono różne rytuały w celu oczyszczenia umysłu i wzmocnienia koncentracji. Rytuały te składają się z *aćamanu*, *pranajamy*, *sankalpy*, *dhjany*, *arghji* itd. Intonowanie *mantr* Gajatri razem ze spełnianiem rytuałów nazywa się *sandhja wandana*. Mimo, że *Hari-bhakti-wilasa* wyjaśnia ważność spełniania *sandhja wandana*, mówi także, że jeśli ktoś może intonować *mantry* bez obraz, może odrzucić towarzyszące rytuały. Najistotniejszym punktem jest jednak intonowanie *mantry* ze szczególną uwagą, w pełni koncentrując się na znaczeniu każdego słowa i znaczeniu całej *mantry*.

W pierwszej *mantrze* *Manaha Śikszu* Śrila Raghunatha Dasa Goswami modli się do swojego umysłu, „O drogi bracie, mój drogi umyśle. Pokornie modłę się do ciebie słodkimi słowami. Proszę porzuć wszelką dumę i szybko rozwiń skrajne i nieustające *rati* dla twoich *diksza-mantr*”. Werset ten mówi, że *sadhakowie* powinni regularnie intonować swoje *mantry* Gajatri z przywiązaniem i oddaniem tak, jak poinstruował ich Gurudewa.

Mantra Siddhi

Nie ma żadnych ograniczeń, co do ilości razy intonowania Gajatri czy Gopala-mantry. Pisma *wedyjskie* sugerują intonowanie *mantry* Gajatri sto osiem razy, trzydzieści dwa razy lub dwadzieścia osiem razy. Niektórzy *guru* zalecają dziesięć razy, inni dwanaście, a niektórzy *Gaudija aćarjowie* wymagają, by ich uczniowie intonowali jedną rundę Gopala-mantry w każdą *sandhję*. Zasadniczym punktem jest intonowanie tyle razy, ile zalecił mistrz duchowy i intonowanie więcej, jeśli czas na to pozwala. Z tego względu Śrila Prabhupada raz powiedział, że powinniśmy intonować najmniej szesnaście rund na koralach *dżapa* i nieograniczoną liczbę rund bez koralu. *Kirtanija sada harih!*

Zgodnie z *mantra śaśtrami*, *mantra-siddhi* (doskonałość w poszczególniej *wedyjskiej* lub *pañcaratrika mantrze*) może być osiągnięte przez intonowanie *mantry* tysiąc razy pomnożone przez ilość sylab w danej *mantrze*. Na

przykład, możesz osiągnąć doskonałość w osiemnastosylabowej Gopala-mantrze przez intonowanie jej osiemnaście tysięcy razy; dwudziestoczterosylabową Kama-gajatri przez intonowanie jej dwadzieścia cztery tysiące razy itd. Jednakże Hare Krysna *maha-mantra* nie jest zależna od tej koncepcji, ponieważ tylko jedna czysta recytacja Hare Krysna może dać najwyższą doskonałość czystej miłości do Boga.

Co oznacza osiągnięcie *mantra-siddhi*? Oznacza to, że otrzymuje się doskonałość w tej poszczególnej *mantrze* i osiąga korzyści lub jej owoce. *Siddhi* oznacza otrzymanie wszystkiego, co *mantra* ma do zaoferowania. Na przykład, Hanuman *mantra-siddhi* obdarza *darśanem* Hanumana i błogosławieństwami takimi jak siła. *Brahmananda Purana* daje kolejny przykład *mantra-siddhi*: „Recytowanie *Nrysimha Kawaća* trzydzieści dwa tysiące razy z czystym sercem nagradza najbardziej pomyślnymi z pomyślnych rzeczami. Materialne uciechy i wyzwolenie jest w zasięgu ręki dla takiej osoby”.

Sam Brahma osiągnął *mantra-siddhi* po intonowaniu Gopala-mantry tysiące razy. Osiągnął doskonałość słuchając transcendentalnego fletu Krysny. Potem w swoim transie medytacyjnym, Brahma zobaczył Pana Gowindę i duchowy świat Goloka Wryndawana.

Rytuał inicjacji wspomniany w *Hari-bhakti-wilasie* opisuje *pur* *tarje*, jako metodę osiągnięcia *siddhi* przez intonowanie. Przestrzeżenie procesu *puruszaćarji* i intonowanie przypisaną ilość razy przynosi *darśan iszta-dewa* poszczególnej *mantry*. Następnie *sadhaka* prosi o błogosławieństwo od tego *dewaty*. Jest to technika „wymuszonego *darśanu*”, nie przyjmowana przez wielbicieli aspirujących do wiernej służby dla Radhy i Krysny.

Ponad tym wszystkim Śri Ćajtanja modlił się: „Mój drogi Panie Krysno, pragnę jedynie służyć Ci narodziny po narodzinach, bez żadnych motywacji czy przerw”. Po zrozumieniu rzeczywistego znaczenia i korzyści Gopala-mantry i Kama-gajatri, wielbiciel będzie chętnie intonował je cały czas. Krysna zaaranżuje wszystko dla *sadhaki*, który zabiega o duchowy postęp i intensywnie pragnie tylko Radha-Madhawa *prema-bhakti*.

Najlepszy czas do intonowania

Powinno się zawsze mieć tą zasadę na uwadze: wszystkie czynności w służbie oddania powinny być spełniane jedynie po to, by sprawić przyjemność Radzie i Krysnie, którzy łaskawie manifestują się przed nami,

Upawita i zasady intonowania

---

jako godnie wielbienia Bóstwa Radha-Madhawa, Radha-Gowinda, Radha-Sjamasundara lub Gandarwika-Giridhari. *Śastry* wskazują, że by zadowolić Bóstwa, *mantry* Gajatri powinny być intonowane, gdy Te nie śpią. Innymi słowy, między 21.30 a 3.30 nie powinno się intonować Gajatri, ponieważ Kryszna odpoczywa w tym czasie.

Pisma dają dokładne szczegóły, co do właściwego czasu na intonowanie *mantry* Gajatri, ponieważ ten czas jest najlepszym okresem do medytacji. Poranna *sandhja* trwa od dwudziestu czterech minut przed wschodem słońca do dwudziestu czterech minut po wschodzie. Pierwsza Gajatri powinna być intonowana w tym czasie. Intonowanie wtedy, gdy gwiazdy są nadal widoczne, lecz zanim wstanie słońce jest najlepsze; intonowanie gdy gwiazdy znikną i zanim wstanie słońce jest drugiej klasy; a intonowanie gdy słońce jest widoczne jest trzeciej klasy.

Południowa *sandhja* przypada, gdy słońce osiąga najwyższy punkt na niebie, między wschodem słońca, a zachodem. Wieczorna *sandhja* rozpoczyna się dwadzieścia cztery minuty przed zachodem słońca i trwa dwadzieścia cztery minuty po jego zachodzie. Intonowanie wieczornej Gajatri w przedziale dwudziestu czterech minut przed zachodem słońca jest najlepsze; intonowanie po zachodzie, lecz zanim pojawią się gwiazdy, jest drugiej klasy; a intonowanie po tym, jak pojawią się gwiazdy jest trzeciej klasy. Jeśli to wszystko wydaje się zbyt trudne, wtedy prosta sugestia Śrila Prabhupada powinna być przestrzegana, by intonować Gajatri o szóstej rano, dwunastej w południe i szóstej po południu. Oczywiście główną zasadą jest intonowanie *mantr* Gajatri trzy razy dziennie!

Przez intonowanie Gajatri we właściwym czasie wielbi się boską towarzyszkę Pana Wisznu, która jest ekspansją Radhiki. Towarzyszka Wisznu osobiście przebywa w tych przedziałach czasu w ciągu dnia. W tradycji *smarta*, bramini wielbią Brahmę i jego towarzyszkę Saraswati rano; Wisznu i Lakszmi w południe; a Śiwę i Parwati wieczorem. Tradycja Wajsznawa wyjaśnia, że Sandhja-dewi, Gajatri-dewi, Sawitri-dewi i Saraswati-dewi są podstawowymi ekspansjami Lakszmi-dewi. Jediną różnicą między Gajatri a Lakszmi jest to, że Lakszmi jest oryginalna, a Gajatri jest jej ekspansją lub specyficzną *śakti* jako *czandas* (poetycki rytm), w celu asystowania nam w rozumieniu Wisznu. Poranna Gajatri odwołuje się do Gajatri-dewi; południowa do Sawitri-dewi, a wieczorna do Saraswati-dewi.

Czy powinno się prosić o błogosławieństwo od głównego Bóstwa danej *sandhji* po zakończeniu wielbienia Gajatri? Gaudija Wajsznawowie nie proszą o inne błogosławieństwa towarzyszyki Pana, niż otrzymanie łaski robienia postępu w czystej służbie oddania dla Pana.

Ponieważ za każdą praktyką służby oddania podąża osoba, obrazą do Gajatri-dewi, wcielenia *sandji* (czasowych przedziałów), jest nie intonowanie *mantr* Gajatri we właściwym czasie. „Ci, którzy nie spełniają rytuału *sandhja* są niewdzięczni i upadają do piekła zwanego Raurawa”. (SP)

Istnieją tradycyjne środki na pokutę spełnianą za tą obrazę. Niektóre autorytety mówią, że jeśli opuścisz poranną Gajatri, powinieneś pościć do obiadu i intonować dwa razy całą Gajatri we właściwej *sandhji*. Poszczenie do wieczora jest pokutą za opuszczenie południowej *sandhji*.

Jednakże Śrila Bhaktiwinoda Thakura powiedział, że nie ma kwestii obrazę i pokuty, jeśli odpowiednia Gajatri *sandhja* zostaje opuszczona z powodu bycia zaangażowanym w *sankirtana* lub nauczanie o chwałach Kryszny w tym czasie. Takie chwalenie Pana jest samą esencją i znaczeniem intonowania *mantry* Gajatri. Mimo, że post nie jest wymagany, opuszczona Gajatri powinna być intonowana. Jeśli opuści się poranną Gajatri, powinno się intonować dwa razy całą Gajatri w południe. Jeśli opuści się poranną i południową *mantrę*, wtedy powinno się intonować trzy komplety *mantry* w czasie wieczornej *sandhji*. Jeśli ktoś opuści właściwy czas na intonowanie, lepiej jest zaczekać do kolejnej *sandhji* i intonować dwa razy, niż intonować *mantry* Gajatri w złym czasie. Intonowanie trzech Gajatri przed udaniem się na spoczynek jest z pewnością najgorszym sposobem działania.

„Dwukrotnie, kiedy dzień łączy się z nocą, czyli wcześniej rano i wieczorem, powinno się być w pełni zaabsorbowanym myślami o *guru*, ogniu, półbogów słońca i Panu Wisznu i powinno się wielbić ich przez intonowanie *mantry* Gajatri”. (ŚB 7.12.3)

Rozdział czwarty

Guru Gajatri

Wizja Guru

Guru-mantra i Gaura-mantra są *bidża-mantrami*, nasionami lub korzeniami *mantr*, większych, kompletnych *mantr*. Te *bidża-mantry* w szczególności używane są do ofiarowania rzeczy przy *pudży*. Intonowanie ich pomaga w skupieniu uwagi na osobie, którą się wielbi.

Głębokość medytacji o mistrzu duchowym zależy od wizji, a wizja zależy od zrozumienia. Na początku uczeń widzi mistrza duchowego jak Samego Krysznę, *sakszad-hari*. Myśli, „Mój guru jest Bogiem, nieomylnym, wszechwiedzącym zbawcą i wyzwolicielem”. Później rozumie, że mistrz duchowy jest upełnomocnionym reprezentantem Boga. Guru jest *śaktjawesza*, obdarzony szczególną energią lub *śakti* przez Najwyższego Pana Krysznę. Jest to energia łaski, dlatego *guru* znany jest jako *kripa-śakti murti*, czyli uosobiona forma łaski Kryszny, pojawiająca się przed duszą uwarunkowaną.

Ostatecznie poważny i podporządkowany uczeń zrozumie wieczną tożsamość mistrza duchowego. Zgodnie ze swoim wewnętrznym pragnieniem, zaawansowany uczeń odnajdzie *guru* usytuowanego w poszczególnym nastroju oddania; czy to w *dasja*, *sakhja*, *watsalja* czy *madhurja rasi*. Może dojrzeć *mandżari-swarupe* swojego *gurudewa* oraz zrozumieć, że ona (on) jest w obozie Lality-sakhi, służąc pod dowództwem Śri Rupa-mandżari.

Może dostrzec, że jego *gurudewa* doskonale spełnia *nikuńdża-sewa* w asystowaniu Radha-Madhawie w Ich intymnych, miłosnych sprawach.

Śrila Bhaktisiddhanta Saraswati Thakura wyjaśnił tożsamość mistrza duchowego: „Śri Guru jest córką Wryszabhanu (Śrimati Radharani) w *madhura-rasa*. Są różne sposoby, dzięki którym różne osoby, których duchowa świadomość rozwinęła się, oceniają swoje własne wymagania. Każda oświecona osoba jest uprzywilejowana, by móc oglądać Śri Guru zgodnie ze swoim szczególnym nastrojem oceniania. Śri Guru jest tą rzeczywistą istotą, która w ten sposób objawia siebie przed oczami oświeconej duszy na różne sposoby.

„Doświadczony metodą *watsalja-rasy* (nastroju rodzicielskiego uczucia), Śri Guru objawia siebie jako Nanda-Jaśoda. W *sakhja-rasie* (nastroju uczuć przyjacielskich) Śri Guru jest Śridamem-Subalą. W *dasja-rasie* (nastroju służenia mistrzowi), lotosowe stopy Śri Guru działają jak Czitraka-Patraka. Rozróżnianie tych wszystkich *aśraji* (schronień) w *wiszaji* (Krysznie – obiekcie miłości) rodzi się w sercu w czasie robienia postępu w służbie dla Śri Guru. Wzrastają one spontanicznie w świadomości szczęśliwej duszy po pojawieniu się usposobienia do duchowej służby dla Boga. Nie mamy żadnego innego zadania, niż służba dla Śri Guru”. (scT)

Śril Wiśwanatha Ćakrawarti Thakura (*Winoda-wallari mańdżari*) miał tę wizję swojego guru: *nikuńdża-juno rati-keli-siddhjaj, ja jalibhir juktir apekszanija, tatrati-dakszjad ati-wallabhasja*, „Gopi robią wszelkie smaczne preparacje dla udoskonalenia intymnych, małżeńskich rozrywek między Radha-Madhawą w *nikuńdżach* Wradży. Mój *gurudewa* ze znanstwem asystuje tam, jako służka ukochanych *gopi*”.

Pytany o *rase* naszych Gaudija *aćarjów*, Śrila Prabhupada odpowiadał, „W większości, wszyscy *aćarjowie* w naszej *parampara* są w *madhurja rasie* (*mańdżari bhawa*)”.

Dlatego też podczas intonowania Guru-mantry uczeń ostatecznie medytuje o swoim guru w jego *siddha swarupa* jako *mańdżari*.

Znaczenie Ajm

Ajm jest *bidża* (nasionkiem) *mantrą*, które jak inne *bidża mantry*, ułożona jest przez połączenie najprostszych dźwięków. Nazywane jest *bidża* lub nasionkiem, ponieważ zawiera energię poszczególnych *mantry* wewnątrz

siebie i wszystkie słowa *mantry* wylaniają się z niej. *Bidża mantry*, które opisują specyficzne energie, są pierwotnymi fragmentami dźwięków, mające moc przywołania poszczególnej energii, zarówno wewnątrz osoby powtarzającej je, jak i przed nią.

Om jest *sat bidża*, przywołującym energię wieczności (*sat*). *Klim* jest *ananda bidża*, przywołującym energię szczęścia (*hladini śakti*, *Radhika*). *Ajm* jest *czit bidża*, przywołującym energię wiedzy i jest *bidża mantrą* do wielbienia Bogini *Saraswati*.

„Mistrz duchowy otwiera oczy ucznia na zdumiewające, duchowe królestwo, jak opisują to modlitwy Gajatri, przez nasionko *mantrę* boskiej wiedzy, *ajm*”. (śB 10.87.33 znaczenie)

Energia *czit* żywych istot manifestuje się w duchowym świecie w relacji z Panem, lecz w świecie materialnym jest zapomniana. *Jogamaja*, boska energia Pana odkrywania i łączenia, manifestuje się jako *Diwja Saraswati* (bogini duchowej wiedzy), poprzez formę *guru*, by objawiać *Kryszna-sambandha*, *abhidheja* i *prajodżana* aspirującemu uczniowi. Z drugiej strony *Saraswati*, która objawia zwykłą wiedzę materialistom, jest żoną *Brahmy*, odbiciem *Diwja Saraswati*, wiecznej duchowej towarzyszką Pana *Narajana*.

Czysty wielbiciel – mistrz duchowy jest upełnomocniony w *swarupa-śakti* Najwyższego Pana. *Swarupa-śakti* jest połączeniem energii wiedzy *Kryszny* (*czit* lub *samwit-śakti*) i Jego energii szczęścia (*ananda* lub *hladini-śakti*), uosobione jako Pan *Balarama* i *Śrimati Radhika*. Dlatego słowo *ajm* opisuje mistrza duchowego, jako źródło transcendentalnej siły pochodzącej od *Śri Baladewy*, oryginalnego mistrza duchowego. *Ajm* odnosi się także do *Radharani*, która ekspanduje jako *Diwja Saraswati*. Odkąd mistrz duchowy naucza ucznia, jak odświeżyć transcendentalne szczęście w służbie dla *Kryszny*, jest także reprezentantem *Srimati Radharani*. W słowie *ajm* poważny *sadhaka* odnajdzie transcendentalne szczęście i wiedzę pochodzącą od *Guru*, który jest upełnomocniony w *swarupa-śakti* by reprezentować Pana *Balarama* i *Śrimati Radharani*.

Guru-mantra i *Gaura-mantra* są *mula mantrami*, używanymi przy wielbieniu mistrza duchowego i Pana *Gaurangi*. *Mula mantry* ułożone są przez połączenie *bidża*, używanych samych lub z imionami Bóstw. Takie *mula mantry*, nie będące różne od Bóstwa, reprezentują esencję Bóstwa w dźwięku. Są intonowane w czasie medytacji, w celu skupienia umysłu na Bóstwie

lub recytowane, by zwracać się do Pana lub mistrza duchowego podczas ofiarowywania artykułów do wielbienia. Ofiarowując kwiaty do zdjęcia mistrza duchowego powinno intonować się np. „*idam puszpaṃ, aṃ guruve namaḥ*”, które zawiera *mula mantry* do guru oraz *mantrę* do ofiarowywania kwiatów. Wszystkie *mula mantry* do wielbienia Bóstw *wisṇu-tattwy* używają *bidża* sylaby *klim*.

Znaczenie Guru-mantry

„Ofiarowuję pełne szacunku pokłony mojemu mistrzowi duchowemu”.

„Medytuję o Śri Hari, który przyjął formę Śri Guru. Ma wieczne ciało, przepelnione czystym oddaniem, a jego lotosowe stopy są pełne nektaru łaski. Ma złotą cerę, nosi białe ubrania i pachnącą girlandę. Jest wcieleniem wszystkich dobrych cech i obdarza pomyślnością”. (*Jamala*)

„Guru jaśniej i chłodzi, jak dziesięć tysięcy księżyców. Jego piękne dłonie nagradzają nieustraszenością i pokazują *mudry* błogosławieństw. Nosi białe ubranie, boską girlandę z białych kwiatów i jest udekorowany *čandanem*. Jest wcieleniem spokoju, ma lotosowe oczy, bardzo radosną twarz i rozkoszuje się w swoim *bhaḍżanie*.

„Jego forma jest *sat-czit-ananda* i ochoczo rozdaje błogosławieństwa. Jest przystojnym, jaśniejącym młodzieńcem (*kajśora*) z piękną złotą cerą. Śri Guru wiernie podąża za swoim *guru-gana* (*Guru parampara*) i jest bardzo chętny, by służyć Krysznie. Z czystym umysłem *sadhaka* powinien medytować w ten sposób o swoim *gurudewie*”. (*Sanat-kumara Samhita*)

Znaczenie słów Guru-gajatri

Przez Guru-gajatri *sadhaka* bardziej docenia mistrza duchowego, dzięki którego łasce wszystkie piękne prawdy o świadomości Kryszny zostają mu objawione. Dojrzały uczeń może osiągnąć pełen *guru-darśan* i zrozumieć wieczną duchową formę mistrza duchowego dzięki mocy tej właśnie *mantry*. Skupiając umysł na łaskawej formie Śri Guru, który zawsze zaabsorbowany jest *Kryszna-premą*, uczeń błaga o jego łaskę ciągłe odkrywanie tożsamości Śri Guru, Gaurangi i Radha Giridhari.

Słowo *krysznanadaja*, które jest częścią aspektu *abhidheja* w Guru-gajatri, opisuje nastrój miłosnej służby guru dla Radharani. Tak jak słowo *Sjama* jest imieniem Kryszny, a słowo *Sjama* (z kreską nad a) jest imieniem Radhy,

podobnie, słowo Krysna (z kreską nad a) jest imieniem dla Radharani. Medytując o tej *mantrze*, powinno się myśleć o tym, jak mistrz duchowy zawsze sprawia szczęście, *anada*, Radharani przez swoje różne służby.

Znaczenie Guru-gajatri

„Pozwól mi spróbować zrozumieć mojego mistrza duchowego, będącego zawsze radosnym w świadomości Krysny. Nie medytuję o nim będąc entuzjastycznym, tak jak on dodaje nam entuzjazmu”.

„*Mantra* Gajatri wprowadza nas w medytację o mistrzu duchowym, która może dotyczyć Śrila Prabhupada. Tak naprawdę w Gajatri znajdują się dwie *mantry* do mistrza duchowego. Pierwsza to *ajm gurawe namaha*: «Składam moje pełne szacunku pokłony mojemu mistrzowi duchowemu». Oznacza to, że powinniśmy zbliżyć się do Śrila Prabhupada nie jak kolega, ale tak, jakbyśmy zbliżali się do Najwyższej Osoby, padając i ofiarowując pokłony. Śrila Prabhupada jest najbliższym przyjacielem, ale nie powinien być traktowany jak zwykła osoba.

„*Mantra* Gajatri poleca nam „medytować o nim będąc entuzjastycznym”. Pewnego razu komentując słowo entuzjazm (*utsaha*), użyte w *Upadeśamrycie* Rupy Goswamiego, Śrila Prabhupada dał własny przykład. Powiedział, «Jak mógłbym przybyć do Ameryki w tak podeszłym wieku, gdybym nie był entuzjastyczny?» Był entuzjastyczny, by przybyć do Ameryki, ponieważ takie było pragnienie jego *guru*. A kiedy przez cały rok prawie nie było żadnego odzewu w Ameryce, Śrila Prabhupada pozostał cierpliwy i entuzjastyczny. Ten entuzjazm można usłyszeć na nagraniach wykładów Prabhupada na Lower East Side, gdzie w jego głosie często wyczuć można powagę w dostarczaniu przekazu świadomości Krysny.

„Prabhupada był tak entuzjastyczny w pisaniu *Śrimad Bhagawatam*, że wstawał o pierwszej rano, by to robić. Pisanie tych znaczeń było doskonałym przykładem połączonej cierpliwości i entuzjazmu. Sam mówił, „Małe krople wody drążą kamień. W ten sposób napisałem wszystkie te książki”. „Medytujmy” radzi *mantra* Gajatri, więc można kontynuować samemu lub w towarzystwie wielbicieli rozmyślać i rozmawiać o entuzjastycznych nastrojach i czynnościach Jego Boskiej Miłości Śrila Prabhupada.

„Tłumaczenia Prabhupada zawierają szczególnie interesujący zwrot, «niech medytuję o nim będąc entuzjastycznym, tak jak on dodaje nam en-

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

---

tuzjazmu». Inteligentny uczeń staje się entuzjastyczny w służbie oddania i wie, że dzieje się tak z powodu entuzjazmu jego mistrza duchowego. Możemy medytować o tym, jak nasz entuzjastyczny mistrz duchowy przesłał tą *utsaha śakti* na nas. Prabhupada powiedział, że matka jego ucznia Aczju ndy wspominała, że jej syn zwykł obijać się po domu cały czas i nie chciał wykonywać poleceń. Ale odkąd zamieszkał ze Swamidżim, był zawsze entuzjastyczny, by gotować i spełniać polecenia swojego mistrza duchowego.

„Śri! Prabhupada miał także sentyment do pamfletu zrobionego przez chrześcijańskiego pastora z Bostonu, który odwoływał się do entuzjastycznych uczniów Śri! Prabhupada. Pastor powiedział, że spotkał wielbicieli z Hare Krysna rozdających literaturę w pobliżu kościoła. Pastor powiedział, «To są nasi chłopcy, ale wcześniej nie byli zainteresowani przychodzeniem do kościoła. Teraz oszaleli na punkcie Boga». Śri! Prabhupada powiedział tak tylko dzięki entuzjazmowi jego uczniów Świadomości Krysny **rozprzestrzenił** się na całym świecie.

„Gdy nie czujemy entuzjazmu, medytujmy o entuzjazmie Prabhupada. Niech to rozpali w nas ~~nasz~~ naturalny entuzjazm do służenia Śri Krysnie. To jest *krysznanandaja*, które motywuje wszystkie myśli i czynności czystego wielbiciela Pana. Czy to będąc poważnym i cichym, lub tańczącym w *kirtanie* Śri Ćajtani, czy gdy jest honorowany przez wielu zwolenników lub traktowany jak wyrzutek, czysty Wajsznawa jest zawsze pełen entuzjazmu i szczęścia. Medytujmy o nim, będąc entuzjastyczni, tak jak on dodaje nam entuzjazmu”. (PM 1)

Przed intonowaniem Guru-gajatri powinno medytować się o Ćajtani Mahaprabhu siedzącym na złotym tronie, otoczonym przez Śri Nitjanande Prabhu, Gadadhare Pandite i Jego innych bliskich towarzyszy. **Siedząc na platformie poniżej Nich jest czyjaś parama, guru paramara i czyjs własny gurudewa.** Wszyscy guru mają jasną, złotą cerę i ubrani są w czyste, białe ubrania. W umyśle powinno wielbić się swojego gurudewa i guru paramara używając girland, papki sandałowej, kwiatów i innych parafenalii do *puđży*. Potem można intonować Guru-gajatri.

Rozdział piąty

Gaura Gajatri

Znaczenie Gaura Mantry

„Składam moje pełne szacunku pokłony Panu Ćajtanji”.

Przed intonowaniem Gaura-mantry można medytować o Panu Gaurandze w Nawadwipa Dhama. „Pośrodku posiadłości Dżagannatha Miśry znajduje się piękna świątynia, otoczona klejnotem czystego oddania. Dziewięć wspaniałych, drogocennych naczyń stoi wokoło tej świątyni. Wnętrze udekorowane jest szafirami i sznurami pereł zwisającymi z sufitu. Każde z czterech drzwi tej świątyni podzielone jest na osiem paneli, pokrytych ośmioma rodzajami szlachetnych kamieni. Bogaty baldachim zdobiony rubinami i księżycowymi kamieniami zwisa z sufitu.

„W świątyni tej znajduje się lotos *joga-pitha* (*jantra*) zrobiony ze złota, ozdobiony klejnotami, z wypisanymi literami sześciosylabowej Gaura-mantry (*klim gauraja n* *ha*). Ma kształt muszli ślimaka i jest niezwykle piękny. W jego centrum jest heksagram, przypominający centralny zwój lotosu. Lotos ten jest bardzo czysty i święty i jest tak świecący, jak miliony słońc i księżyców.

„W tym lotosie *joga-pitha* znajduje się drogocenny tron z klejnotów. Dolne części inkrustowane są rubinami; kolumny zrobione są z szafirów, a oparcie z pereł. Zwoje kamieni szlachetnych i pereł zwisają z jego wspaniałego baldachimu. Tron przykryty jest cienkim, bawełnianym materiałem i ma

piękny, miękki podgłówek o kształcie księżycy. Ma także osiem podnózków. Litery Gaura-mantry (*klim gauraja namaha*) wypisane są w kamieniach i klejnotach na tym ośmiobocznym, lotosowym siedzeniu *joga-pitha*.

„Medytuję o Śri Ćajtani Mahaprabhu o złotawej barwie, którego piękne włosy związane są sznurem pereł. Jego księżycowa twarz nosi delikatny, słodki uśmiech. Jego ciało namaszczone jest *ćandanem*, *aguru* i ubrane w piękne szaty. Mahaprabhu ozdobiony jest girlandą i ozdobami. Tańczy ekstatycznie, zaabsorbowany w smakowaniu *madhurja-rasy*. Jaśniej bardziej, niż bóg miłości i zawsze służą Mu Jego wielbiciele”. (GGS)

Można intonować Gaura-mantrę medytując o Bóstwie Mahaprabhu, połączonej formie Rasaradża Kryszny i Mahabhawy Radhiki. Choć Gaura-mantra zawiera jedynie trzy słowa, jest bardzo ważna, z powodu słowa *gauraja*. Słowo *gauraja*, tak jak słowo Gauranga wspomniane niżej, odnosi się do Radhy i Kryszny, którzy połączyli się w najbardziej łaskawą formie Śri Mahaprabhu. Gaura-mantra i inne *mantry* intonowane przez członków ISKONU kierują nas w stronę niezachwianej, miłosnej służby dla Radha-Gowindy we Władza Gokuli.

„Intonujesz Gaura-gopala *mantrę* skomponowaną z czterech sylab. Teraz proszę porzuć wszelkie twoje wątpliwości”. (CC, ANTJA 2.32)

„Bhaktiwinoda Thakura wyjaśnia Gaura-gopala *mantrę* w *Amryta-prawaha-bhasji*. Wielbiciele *Gaurasundary* przyjmują cztery sylaby, *gau-ra-an-ga* za Gaura *mantrę*, lecz czyści wielbiciele Radhy i Kryszny przyjmują cztery sylaby *ra-dha krysz-na*, jako Gaura-gopala *mantra*. Jednakże Wajsznawowie postrzegają Śri Ćajtanię Mahaprabhu, jako nie różnego od Radha-Kryszny (*śri-kryszna-ćajtanja radha-kryszna nahe anja*). Dlatego ten, kto intonuje *mantrę* Gauranga i ten, kto intonuje imiona Radhy i Kryszny jest na tym samym transcendentalnym poziomie”. (CC, ANTJA 2.32 znaczenie)

Znaczenie słów Gaura-gajatri

Gaura-gajatri gloryfikuje Ćajtanię Mahaprabhu, który łaskawie pojawił się w tej Kali-judze, w celu rozdawania za darmo *kryszna-premy* wszystkim. Ta *mantra* skupia umysł wielbielca na słodkiej, osobistej naturze Złotego Awatara. W Gaura-gajatri Kryszna pojawia się jako Śri Ćajtanja (*klim ćajtanjaja widmahe*), by oświecić *dźiwę* transcendentalną wiedzą o wiecznej, duchowej tożsamości i dać jej życie – beztroską, radosną, duchową egzystencję.

Jako Wiśwambhara (*wiśwambharaja dhimahi*) Pan utrzymuje „nowo narodzonego” wielbiciela Świską i ożywia go eliksirem *bhakti-rasa*.

Przez ciągłe pamiętanie Wiśwambhary, *sadhaka* może łatwo praktykować *sadhana-bhakti* i osiągnąć etap pełnienia niezachwianej służby oddania. Potem Pan pojawia się jako Gaura (*gauraja praczodajat*) Gauranga, piękny Pan Gaurasundara, by inspirować i posuwać wielbicieli na przód w kierunku wiecznej, miłosnej służby dla Radha-Gowindy w gajach Wryndawany.

„Kryszna jest obecny w sercach żywych istot, jako Dusza Najwyższa lub *ĉajtanja*. Słowa „*ĉajtanja*” oznacza siłę życiową. Składam moje pokłony ciągle i od nowa tej składnicy świadomości, zmanifestowanej w formie Ćajtanji Dewy. Ćajtanja oznacza, że Najwyższy Pan pojawił się jako Mahaprabhu w formie transcendentalnej świadomości. Jeśli można zrozumieć chwały Ćajtanji jako pierwotną przyczynę stworzenia, to takie rozumienie doprowadzi do nieśmiertelności, wiecznego życia i siły życiowej.

„Słowo *Ćajtanja* oznacza, „On czyni świat czetana, ożywionym do spraw związanych z Śri Kryszną”. Mahaprabhu przyjął *sannjaśę*, by wytworzyć *ĉajtanja* (życie) w *dźiwach*, które jej nie miały”. (SCT)

Słowo *wiśwambharaja* oznacza tego, kto utrzymuje wszechświat. Innym znaczeniem jest to, że przez Swoje boskie nauki, bezprzyczynowa łaska i współczujących służących Śri Ćajtanja Mahaprabhu utrzymuje i ożywia spontanicznego ducha miłosnego oddania (*raga-bhakti*) rosnącego w sercach Jego poważnych zwolenników.

Jak zostało to opisane wcześniej, ostatnia część Gaura-gajatri zawiera *prajodżana tattwę*. Słowo *gaurah* oznacza *gau* – Gowinda i *ra* – Radha. Słowo *gaurah* niesie nas w stronę Radha-Gowinda *premy*, której Ćajtanja Mahaprabhu osobiście spróbował i za darmo rozdawał każdemu.

Znaczenie Gaura-gajatri

„Medytujmy o Śri Ćajtanji, który utrzymuje wszechświat i który także dodaje nam entuzjazmu”. Podczas intonowania Gaura-gajatri, medytuj o Radzie i Krysznie, połączonych jako Śri Ćajtanja (Rasaradża Mahabhawa), najłaskawszym *prema-awatar*. Myśl o rozrywce Ramananda Raji, widzącego Mahaprabhu nagle rozdzielającego się na Radhę i Krysznę. Forma Pana Ćajtanji pojawia się, gdy Radha i Kryszna przychodzą razem w połączeniu, otoczeni przez najbardziej kompletną, intensywną i nektariańską miłość.

Rozdział szósty

Gopala Mantra

Tożsamość i znaczenie

„W *Brahma-sambhicie* stwierdzone jest, że Brahma był inicjowany w osiemnastoliterowej Gopala-mantrze, która ogólnie jest przyjmowana przez wielbicieli Kryszny. My podążamy za tą samą zasadą, ponieważ należymy do Brahma-sampradaji; bezpośrednio w łańcuchu uczniów od Brahmy do Narady, od Narady do Wjasy, od Wjasy do Madhwy Muniego, od Madhwy Muniego do Madhawendry Puri, od Madhawendry Puri do Iśwara Puri, od Iśwara Puri do Pana Ćajtanji i stopniowo do Jego Boskiej Miłości Bhaktisiddhanty Saraswatiego i naszego boskiego mistrza. Intonowanie tej świętej Gopala-mantry jest jedynym schronieniem dla pozbawionego pragnień, czystego wielbiciela Pana.” (ŚB 2.9.6 znaczenie)

Z wszystkich *mantr diksza* wspomnianych w *śastrach*, Gopala-mantra (lub Kryszna-mantra) jest najważniejsza. Kryszna jest *swajam-bhagawan* oraz *sarwa-awatari* (oryginalna Osobą, źródłem innych awatarów), a Jego *wradża-lila* pokazują największe piękno i słodycz. Podobnie, Gopala-mantra, która ukazuje Krysznę i powoduje, że ta unikalna *wradża-madhurja-rasa* płynie w sercu, jest najwspanialszą ze wszystkich *mantr diksza*. Mantra zwana jest Kryszna-mantrą lub Gopala-mantrą, ponieważ opisuje Krysznę w Gokuli, siedzibie krów, gdzie Pan bawi się jako Gopala, wieczny kochanek *gopi* i obrońca krów. Mimo to, powinniśmy zawsze pamiętać, że *mantra*

Hare Kryszna nazywa się *maha-mantra*, ponieważ jest bardziej potężna, niż każda inna *mantra* w zsyłaniu *Kryszna-premy*.

Osiemnastosylabowa Gopala-mantra opisana jest w *Gopala-tapani Upaniszad* i *Hari-bhakti-wilasie*. Jest to jedna z najważniejszych *mantr* w Gaudija-sampradaji. Ćajtanja Mahaprabhu był inicjowany w dziesięciosylabowej Gopala-mantrze (*gopidżanawallabhaja swaha*) przez Swojego guru, Śripad Iśwara Puriego. *Mantra* oznacza, „Ofiarowuję obłacje Krysznie, Gopidżanawallabha, ukochanemu *gopi*”. Ponieważ *gopi* są najbardziej intymnymi towarzyszami Kryszny, Gopala-mantra jest jedną z najbardziej poufnych *mantr*. *Panćaratra* wspomina także *siddha* Gopala-mantrę, która ma dodatkową sylabę *om śrim*.

Gopala-mantra wspomniana jest także w *Gautamija-tantrze* i w *Narada-panćaratrze*, które opisują, jak Brahma dał osiemnastosylabową Gopala-mantrę Śiwie, który potem dał ją Narada Muniemu. Choć Gopala-mantra jest zawsze taka sama, może składać się z osiemnastu, dwunastu, dziesięciu (taką używał Śri Ćajtanja Mahaprabhu) lub ośmiu sylab. W intonowaniu dziesięciosylabowej Gopala-mantry Śri Ćajtanja Mahaprabhu smakował aspekt *prajodżana gopi*, czystej miłości do Kryszny.

Dzięki łasce Sanatany Goswamiego i innych egzaltowanych wajsznawów, Gopala-mantra przeważa teraz w *sampradaji*. Przed pojawieniem się Śri Ćajtanji Mahaprabhu *mantra* ta nie była osiągalna dla każdego. Dawana była jedynie kwalifikowanym osobom, o solidnej pobożności. Gopala-mantra jest *czintamani*, najszlachetniejszą z tajemnych *mantr*.

Jak opisuje *Brahma-sambita*, najważniejszym celem Gopala-mantry jest sprawienie, by dusza podążyła za Śri Kryszną, wszechatrakcyjnym panem *gopi*. A ponieważ zawiera *kama-bidża* (nasionko pragnienia), Gopala-mantra może także zadowolić materialne lub duchowe pragnienia. W Goloka Wryndawan lub dla czystego wielbiciela *kama-bidża* spełnia duchowe pragnienia w miłosnej służbie dla Kryszny. Gdy ta sama *kama-bidża* jest odbita odwrotnie w materialnym świecie, spełnia materialne pragnienia. Pan Brahma spełnił swoje materialne pragnienie stwarzając intonując Gopala-mantrę. Powinniśmy modlić się do Kryszny, by stać się czystymi, zupełnie wolnymi od wszystkich materialnych pragnień. Dzięki łasce Gopala można zrozumieć prawdziwe znaczenie *mantry*, by potem biec za Kryszną w celu służenia Jego lotosowym stopom.

Gopala-mantra i sambandha

Gopala-mantra jest bezpośrednią gloryfikacją i medytacją nad postacią Kryszny, nad Jego cechami i rozrywkami. *Mantra* ta ustanawia *sambandha*, *abhidheja* i *prajodżana*. Choć osiemnastosylabowa Gopala-mantra rozwija się przez *sambandhe*, *abhidheje* i *prajodżane*, głównie kładzie nacisk na *sambandha-gjanę* i *abhidheję*. Madana-mohan, Pan *sambandha-tattwy*, jest przedstawiony w Gopala-mantrze. Kama-gajatri reprezentuje *prajodżane*. *Mantra* ta oznacza całkowity rozwój miłości do Kryszny. Daje ona *darśan* Radhy i Kryszny, Gopidżanawallbhy, otoczonego przez Lalitę, Wiskazkę i *sakhi*. *Sadhaka* dostanie szansę służenia Im.

Ogólnym znaczeniem tej *mantry* jest to, że każdy, kto pragnie wziąć udział w rozrywkach Kryszny, będzie musiał praktykować swoją transcendentalną służbę wraz z wiedzą o służbie oddania w związku z Kryszną (*sambandha-gjana*). Jest sześć aspektów *sambandha-gjany*, wymienionych w Gopala-mantrze:

- *Kryszna swarupa* – wiedza o osobowej formie Kryszny.
- *Krysznasja czyn-maja-wradża-lila-wilasa-swarupa* – prawdziwa wiedza o radośnych, transcendentalnych rozrywkach Najwyższego Pana Śri Kryszny we Władzy (Wryndawan)
- *Tat-parikara-gopidżana-swarupa* – wiedza o *wradża-gopi* Kryszny i o Jego wiecznych towarzyszach z Wryndawan.
- *Tad-wallabha* – wiedza o podporządkowaniu siebie Krysznie, podążając śladami *gopi* z Władzy.
- *Suddha-dźiwasja-czid (gjana)-swarupa* – wiedza o duchowej formie czystej, oddanej duszy.
- *Cz* *ikritir arthat kryszna-sewa-swabhawa* – wiedza o transcendentalnej służbie dla Kryszny, która ustanawiana jest poprzez rozbudzenie czystej świadomości.

Zarówno Brahma-gajatri jak i Gopala-mantra objawiają trzy aspekty transcendencji: *sambandha*, *abhidheja* i *prajodżana*. Jednakże, **Gaudjowie** wskazują na aspekt *abhidheja*, transcendentalnej, miłosnej służby dla Gowinda Dewy, na którą w Gopala-mantrze wskazuje słowo *Gowindaja*. Centralny punkt miłości i atrakcji do Pana wyraża się poprzez służbę. Gowindadźi, ukochane Bóstwo zainstalowane przez Rupę Goswamiego, jest Bóstwem inspirującym w oddaniu dla Gaudija Sampradaji. Co więcej,

zarówno jako *sadhaka* i jako *siddha*, ktoś ciągle znajduje się w schronieniu Gowindadźi i Śri Rupy Goswamiego. Jako *sadhaka* służy się Śri Rupie Goswamiemu, a jako doświadczona dusza, służy się Śri Rupie Mańdźari i jej służkom. Słowo *gopidźanawallabhaja* wskazuje na aspekt ukazywany w intymnych, miłosnych wymianach między Radhą i Kryszną. Na tym poziomie Radha służy sama, jako Ananga (wcielenie miłości kochanków), a służki przyglądają się temu z uznaniem.

Gopala-mantra objawia trzy manifestacje Kryszny, jako trzy przewodnie Bóstwa, posiadające różne nastroje i wpływy. *Krysznaja* odnosi się do Kryszny, jako Madana-mohana, najwyższej, czarującej osoby, rządzącej *sambandha-tattwą*. *Gowindaja* odnosi się do Gowindadźi, najwyższej osoby, która nas angażuje i która dogląda *abhidheja-tattwy*. *Gopidźanawallabhaja* odnosi się do Gopinatha, ukochanego Pana *gopi*, który przewodzi i rozdaje *prajodźana-tattwę*.

To, co Gopala-mantra rozbudza, jest w pełni objawione w Kama-gajatri, która ukazuje rozrywki Radhy i Kryszny w boskim królestwie Wryndawan. Te dwie *mantry* współgrają razem, aby zbliżyć wielbiciela do doskonałości. Wszystkie te prawdy odnajdywane są w *bidźa-mantrach*, lecz są tam w formie nie zmanifestowanej lub w formie nasienia. Na przykład, *bidźa-mantra Om*, o której niektórzy *aćarjowie* mówią, że reprezentuje Radha-Krysznę, Ich radosne rozrywki i żywą istotę, zawiera tę słodką rzeczywistość w ukryty sposób, a w *bidźa-mantrze klim* prawdy te są znacznie bardziej zmanifestowane.

Gopala-mantra – Swarasiki i Mantra Upasana

Istnieją trzy metody na wewnętrzne wizualizowanie nie zmanifestowanych rozrywek Radhy i Kryszny, znane jako *swarasiki* i *mantra upasana* (*mantra-maji*).

Mantra upasana – intonowanie lub medytowanie o określonej *mantrze*, która powoduje pojawienie się tylko jednej rozrywki Kryszny. W *mantra upasana sadhaka* medytuje o poszczególnych formach Kryszny (*rupa-dhjana*) lub o scenie z Jego transcendentalnych rozrywek, opisanej w *śloce* z *śastr* lub w *mantrze* otrzymanej od *guru*. Najbardziej pospolitą formą *mantra upasany* jest medytacja o Wryndawan Jogoapitha w Gowindasthali. Radha-Gowinda siedzą na wysadzonym klejnotami, złotym tronie, otoczeni

Gopala Mantra

---

przez *aszta-sakhi* i *mańdzari*, które radośnie śpiewają, podczas gdy Lalita-sakhi ofiarowuje *arati*. Następujący werset, o którym *aćarjowie* mówią, że jest „najlepszą *śloką* do pamiętania o Śri Krysznie w *Śrimad Bhagawatam*”, może zostać użyty w procesie *mantra upasana*.

barhapidam nata-wara-wapuh karnajoh karnikaram
bibhrad wasah kanaka-kapiszam wajdzajantim ca malam
randran wenor adhara-sudhajapurajan gopa-wrindajr
wryndaranjam swa-pada-ramanam prawiszad gita-kirtihi

Nosząc pawie piórko na Swojej głowie, żółte kwiaty *karnikara* w Swoich uszach, błyszczące złotem, żółte ubrania i girlandę *Wajdzajanti*, Kryszna ukazał Swoją najbardziej ujmującą postać, tak jak najlepszy tancerz, w chwili wejścia w czarujący las *Wryndawan*, upiększając go znakami Swoich lotosowych stóp. Otwory w Swoim flecie wypełnia nektarem Swoich ust. Chłopcy pasterze, którzy podążają za Nim, śpiewają Jego chwały, które oczyszczają cały świat. (ŚB 10.19.5)

Transcendentalne słowa zawarte w *Gopala-mantrze* wywołują ukazanie się tylko jednej rozrywki Kryszny. Sam *Brahma* spełniał *mantra upasana*, jak wspomina o tym *Ćajtanja-ĉaritamryta: janra dhjana nidża-loke kare padmasana, asztadaśakszara-mantre kare upasana*, „Pan *Brahma*, siedząc na swoim lotosowym tronie, w swojej własnej siedzibie, zawsze medytuje o Nim (o *Gowindzie*, otoczonym przez *Radharani* i *gopi*, jak opisuje to werset 22), i wielbi Go *mantrą* zawierającą osiemnaście sylab”. (CC, ADI 5.221 znaczenie)

„Na swojej własnej planecie Pan *Brahma*, razem z mieszkańcami tej planety, wielbi postać Pana *Gowindy*, *Krysznę*, *mantrą* składającą się z osiemnastu sylab, *klim krysznaja gowindaja gopi-dżana-wallabhaja swaha*. Osoby inicjowane przez *bona fide* mistrza duchowego, intonujące *Gajatri-mantrę* trzy razy dziennie, znają tę *asztadaśakszara* (osiemnastosylabową) *mantrę*. Mieszkańcy *Brahmaloki* i planet poniżej *Brahmaloki* wielbią Pana *Gowindę* medytacją z tą *mantrą*. Nie ma różnicy pomiędzy medytowaniem, a intonowaniem, lecz w obecny momencie medytacja nie jest możliwa na tej planecie. Dlatego głośne intonowanie *mantry*, jak np. *maha-mantry Hare Kryszna*, z cichym intonowaniem *asztadaśakszara, mantry osiemnastosylabowej*, jest polecane”. (CC, ADI 5.221 znaczenie)

W znaczeniu do trzeciego tekstu *Brahma-sambhity* Śrila Bhaktisiddhanta Saraswati definiuje *mantrę*, jako „bezgłośnie recytowany, wyzwalający, poświęcony szczególnemu celowi, transcendentalny dźwięk”. W transcendencji nie ma dualizmu; konsekwentnie podział na obiekt i jego imię przestaje istnieć w świecie duchowym. W ten sposób *mantra* składająca się z świętych imion Śri Krysny nie jest różna od osoby Śri Krysny. Ten transcendentalny fenomen doświadczany jest, gdy „wielbimy poprzez *mantrę*”, co nazywa się *mantra upasana*.

Śrila Bhaktisiddhanta Saraswati stwierdza dalej, że „transcendentalne słowa zawarte w wypowiedzianej *mantrze*, będąc ułożone w poszczególny sposób, sprawiają ukazanie się tylko jednej *lila*”. Innymi słowy, szczególna aranżacja połączonych razem słów, składających się na *mantrę*, określa jej znaczenie. Dla przykładu, dwudziestoczwterosylabowa *mantra* Kama-gajatri objawia transcendentalne rozrywki Radhy i Krysny. Nastrój miłości małżeńskiej dominuje w transcendentalnej siedzibie Krysny ze wszystkimi innymi *rasami*, grającymi wspomagające role. W osiemnastosylabowej Gopala-mantrze, Krysna, Gowinda, wielbiony jest jako kochanek *gopi*. Jednak w oparciu o czyjaś *sthaji-bhawa* (wieczny nastrój miłosny), ktoś będzie medytował o *mantrze* zgodnie ze swoimi specyficznymi uczuciami.

Swarasiki – spontaniczna powódź duchowej miłości w sercu dla Krysny, która objawia różnorodne rozrywki, spełniane w różnych nastrojach i miejscach. Medytacja o *rasa-lila*, która przemieszcza się przez wiele nastrojów i scen, jest przykładem *swarasiki*. *Mantra upasana* porównana jest do spokojnego jeziora, leżącego wzdłuż brzegu rwącej rzeki. Medytacja *swarasiki* jest tą ciągle poruszającą się rzeką dynamicznych wizualizacji.

Znaczenie Gopala-mantry

„Następnie bogini nauki Saraswati, boska małżonka Najwyższego Pana, powiedziała w ten sposób do Brahmy, który widział już tylko mrok z każdej strony, „O Brahmo, ta *mantra*: *klim kryshnaja gowindaja gopi-džana-walla-bhaja swaha*, z pewnością spełni pragnienie twojego serca”. (BS werset 24)

Znaczeniem Gopala-mantry jest skierowanie kogoś w stronę Radhy i Krysny w Gokuli. To spełni duchowe pragnienie kochania Krysny i przyciągnie wielbiciela do lotosowych stóp Radhy i Krysny. Tak jak świat duchowy odbity jest w świecie materialnym, tak samo Gopala-mantra

odbija się w morzu materialnych pragnień. *Kama-bidża* ma dwa złożone aspekty: jeden spełnia pragnienia materialne, drugi zadowala duchowe.

Gdy intonowanie Gopala-mantry nie jest czyste, jest wtedy odbiciem i dlatego nie jest transcendentalne. Jest to jak intonowanie *maha-mantry* Hare Krysna na etapie *abhāsa*. Dopóki ktoś nie osiągnie czystego oddania, wibracja Gopala-mantry jest nieczysta. Czysta *mantra* odbija się w zwykłym świecie, wewnątrz materialnie zanieczyszczonego umysłu w taki sposób, że spełnia czyjeś materialne pragnienia.

Gopala-mantra jest źródłem innych boskich *mantr*. Wielbiciel o czystym umyśle intonuje tę wspaniałą *mantrę* z niezmaconym oddaniem; będąc wolnym od materialnych pragnień. Półbogowie także intonują tę *mantrę*, lecz ich motywacja zabarwiona jest egoizmem. W odpowiedzi Brahma pokazuje przykład dla poważnych wielbicieli. „Nie tylko ja, ale także Śiwa i Król Ćandradwadża otrzymali tę wspaniałą *mantrę klim*, a intonując ją, uwolniliśmy się od ignorancji, otrzymaliśmy wizję Pana, i zrozumieliśmy, że Krysna jest ostatecznym celem życia. Dlatego zadedykowany, szczerzy wielbiciel, który intonuje tę *mantrę*, z pewnością osiągnie zrozumienie Najwyższego Pana, będącego ostateczną deską ratunku”. (GU 1.29-32)

Gopala-mantra, zawierająca imiona Krysny (Krysna, Gowinda, Gopidżanawallabha) nie jest różna od Najwyższego Pana. Proces intonowania i uważnej medytacji nad taką *mantrą* nazywa się *mantra-upasana*, czyli wielbienie poprzez kanał *mantry*. Gdy ktoś intonuje Gopala-mantrę, stopniowo rozumie formę Krysny, Jego cechy i rozrywki. Doświadcza także swojej własnej, duchowej formy i umiejscawia się w swojej wiecznej służbie dla Krysny. Medytacja *mantra-upasana* musi być spełniania razem ze służbą dla Krysny. Pod kierunkiem Saraswati, Pan Brahma, głowa naszej *sampradaji*, spełniał medytację *mantra-upasana*. Po tysiącach lat medytowania o Gopidżanawallabha, Brahma osiągnął doskonałość.

Jak wspomnieliśmy w rozdziale pierwszym, każda *mantra* posiada określonego *iszta-dewa*, przewodnie Bóstwo. Bóstwem Gopala-mantry jest Gopala Krysna. Forma Gopala zależy od indywidualnego uczucia wielbiciela. Dla tych w *sakhja-bhawa* Gopala zabiera krowy na pastwisko. Gopala siedzi na kolanach Jaśody dla tych, którzy mają miłość rodzicielską. Wielbiciele w *madhurja-rasie* widzą Go, jako Kiśora Gopala, zadowolającego zmysły Swojej ukochanej Kiśori.

Głównie, Gopala-mantra używana jest do *arczana*, a Kama-gajatri służy do medytacji *sandhja*. Podobnie, Gaura-mantra jest do wielbienia, a Gaura-gajatri służy do medytacji *sandhja*. Wydaje się, że te same rezultaty można osiągnąć zarówno z Gopala-mantry, jak i z Kama-gajatri, lecz *Brahma-sambhita* wskazuje, że Kama-gajatri, przekazana później Panu Brahmie, dała bardziej kompletną realizację Kryszny.

„Ta mistyczna, osiemnastosylabowa Gopala-mantra ukazuje *swajam-rupa* Kryszny z Radhiką na wysadzonym szmaragdami, złotym tronie, siedzących w centrum kwiatu lotosu o tysiącu płatków, pod drzewem spełniającym pragnienia w *jogapitha* we Wryndawan. Otoczeni są przez tysiące *wradża-gopi*. Ciągłe pamiętanie tej rozrywki na etapie *sadhany* ostatecznie doprowadza do osiągnięcia *wastu-siddhi*, ostatecznego celu”. (GV)

Znaczenie Klim

Klim jest *bidża-mantrą* Gopala-mantry i Kama-gajatri. *Klim* nie jest różne od *Omka*ry. Jest nasieniem wszelkich pragnień, lub nasieniem, które spełnia wszystkie pragnienia. Gdy jest dodane do Gopala-mantry, *klim* jest transcendentalnym nasieniem miłości Boga. *Klim* jest *bidża-mantrą* do wielbienia Kryszny (*klim krysznaja*), reprezentuje także Radhę i Krysznę.

„Słowo *klim* reprezentuje nasienie pragnienia lub aspiracji. Gopala-mantra posiada dwa aspekty – skłania duszę w stronę Kryszny, Najwyższej Osoby oczarowującej serce, Pana Gokuli i *gopi*. Gdy wielbiciel *sadhaka* uwalnia się od egoistycznych pragnień, może osiągnąć doskonałość w boskiej miłości do Boga, *premę*. Lecz jeśli nadal skrywa osobiste pragnienia, ta Gopala-mantra spełni je także”. (BS werset 24, znaczenie) Intonowanie Gopala-mantry skłania lub sprawia, że ktoś myśli o formie Kryszny, jako Madana-mohana, oczarowującym Kupidyna, który urzeka całe stworzenie.

Rasollasa Tantra opisuje, że *klim* jest nie różne od Radhy i Kryszny. Mówi, że Kryszna jest *kama-bidża*, a Radha jest Samą *rati-bidża*. Spełniając *sankirtana* obu tych *bidża*, Radha i Kryszna stają się bardzo zadowoleni. Kama (pragnienie) jest imieniem transcendentalnego Kryszny, Kupidyna, Boga miłości we Wryndawan. Rati (miłosne uczucie) jest imieniem żony Kupidyna, lecz w tym odniesieniu Rati oznacza Śri Radhę.

„*Kama-bidża klim* (nasienie pragnienia) jest nasieniem, które jest czyjś własnym pragnieniem lub aspiracją, stymuluje czyjeś pragnienie i jest

spełniane przez czyjeś pragnienie”. (MD) To słowo *klim* może spełnić wszystkie pragnienia, materialne i duchowe. Nagrodzi ono rezultatem czyichś modlitw. *Klim* reprezentuje BOSkie pożądanie; bezinteresowną miłość *gopi* w spełnianiu pragnień Kryszny. *Kama-bidża klim* zawiera wszystkie elementy miłości między Radhą i Kryszną.

Kama-bidża (klim) jest główną *mantrą* do osiągnięcia służby dla Radhy i Kryszny we Wryndawan. *Mantra kama-bidża* działa jak transcendentalne nasienie miłości Boga. Zawsze świeży Kupidyn Kryszna wielbiony jest przez powtarzanie *mantry klim*.

Słowo *klim*, które jest *kama-bidża* lub nasieniem pragnienia, zawiera sylaby *ka* i *la*, które mogą oznaczać Kalawati (Radhę) i Kalanidhi (Krysznę). W wersecie czterdziestym czwartym w *Wilapa-kusumandźali* Raghunatha Dasa Goswami modli się do Boskiej Pary używając tych dwóch imion: „O Dewi, gdy Kryszna, wróg Muru, dotyka Twoich ramion w tańcu *rasa*, wygląda jak księżyc w pełni (Kalanidhi), jaśniejący obfitością pożądania. O Kalawati! (dziewczę pełne różnych zdolności) Kiedy ten sługa radośnie założy słodką girlandę z jaśminów, otoczoną przez brzęczące pszczoły, na te ramiona:”

Śrila Ramananda Raja wychwala unikalną pozycję Śrimati Radharani: *śata-koti-gopite nabe kama-nirwapana, tabatei anumani śri-radhikara guna*, „Spośród milionów *gopi*, jedynie Radhika (Kalawati) może rozniecić płonący ogień pożądliwych pragnień Kryszny. Więc my możemy sobie tylko wyobrazić, jak jest Ona transcendentalnie kwalifikowana”. (CC, MADHYA 8.116) Słowo *klim* jest nasieniem pragnienia, które wyrasta w dwudziesto-cztery i pół sylabowej *Kama-gajatri*. Każda z tych sylab jest jak świecący księżyc pożądania w pełni (Kalanidhi) na każdej części wspaniałego ciała Kryszny. Choć księżycowe piękno Kalanidhi Kryszny wypełnia świat pożądaniem, nadal Jego pragnienia wzrastają nieograniczenie, gdy widzi jaśniejącą, księżycową twarz Kalawati Radhy.

Powinno się myśleć o słowie *klim*, jako o nasieniu pragnienia odnoszącego się do Kalanidhi Kryszny i Kalawati Radhy, która sama spełnia wszystkie Jego pragnienia, i dla której służbę pragnie osiągnąć *sadhaka*. W *Śri Radha-sahasra-nama stotra* Narada Muni mówi, *kama-bidża-pradajini*: „Śrimati Radhika daje nasienie pragnienia do osiągnięcia Śri Kryszny”.

Znaczenie Krysznaja

Krysznaja oznacza Krysznę, Najwyższą Boską Osobę, która wybawia nas od grzechu (*papa-karszana*) oraz Bóstwo, które ustanawia nasz związek (*sambandha*) z Panem. Wyzwala demony, które zabija i przyciąga umysły i serca upadłych osób Swoimi szczęśliwymi, transcendentalnymi rozrywkami.

Słowo *Krysznaja* oparte jest na dwóch sanskryckich korzeniach: *krysz*, które oznacza egzystencję lub przyciąganie bliżej, oraz *na*, które oznacza *ananda*, szczęście lub wyrzeczenie. W ten sposób *Krysznaja* wskazuje na Krysznę, ostateczną egzystencję szczęścia i piękna, który przyciąga lub przybliża każdego do Swoich lotosowych stóp Swoją nieporównywalnie słodką postacią, fletem, miłością i zabawą. Taka słodka miłość i czarująca atrakcja sprawia, że ktoś porzuca zmartwienia materialnego przywiązania.

„Samo imię *Kryszna* oznacza, że przyciąga On nawet Kupidyna. Dlatego jest atrakcyjny dla każdego – dla kobiet i mężczyzn, poruszających się i nieruchomych żywych istot. W rzeczywistości, *Kryszna* znany jest jako wszech-atrakcyjny”. (CC, MADHJA 8.139)

Znaczenie Gowindaja

Gowindaja oznacza Gowinę, który zadowala krowy, ziemię, zmysły, *gopa* i *gopi*. *Gowinda* jest transcendentalną formą Bóstwa *Kryszny*, który ustanawia naszą służbę (*abhidheja*) dla Pana. Imię *Gowinda* pochodzi od słów „*go*” oraz „*indate*”. *Go* oznacza krowy, *gopa*, *gopi* i pięć zmysłów. *Indate* oznacza „mistrza lub pana”. A więc słowo *gowindaja* oznacza pana pięciu zmysłów.

Śri *Kryszna Gowinda* jest wszechatrakcyjny, nie ma nikogo bardziej przyciąganego do Niego, niż Śrimati *Radhika*. Podczas medytowania nad słowem *gowindaja* można pamiętać następujący opis czarującej natury transcendentalnych zmysłów *Gowindy*.

Śrimati *Radhika* powiedziała, „Hej *Wiszaka*! Cieleśny blask *Gowindy* jest piękniejszy, niż nowa chmura monsunowa, a Jego cudowne ubrania przypominają błyskawice. Urzekający flet *Kryszny* zwiększa wartość Jego elegancji, a Jego twarz zalewa blaskiem jesienny księżyc. Korona z pawich piór spoczywa na Jego głowie, a naszyjniki z pereł i klejnotów otaczają Jego szeroką pierś i wyglądają jak rząd gwiazd. O *sakhi*! Widok nieporównywalnego piękna *Kryszny* wypełnia Moje oczy szczęściem.

„Głęboki głos Śri Krysny rozbrzmiewa, jak tocząca się chmura, a Jego pobrzękujące ozdoby nęcą uszy. Żarty Krysny mają kuszące, ukryte znaczenia, a Jego czarująca gra na flecie kradnie serca czystych kobiet. Och Wiszako! Moje uszy są całkowicie urzeczony Krysna.

„Zapach ciała Gowindy pokonuje aromat piżma i zniewala wszystkie kobiety. Osiem bogato pachnących lotosów Jego ciała jest bardziej aromatycznych, niż połączenie kwiatów lotosu z kamforą. Jego ciało namaszczone jest najlepszą jakością *aguru*, kamforą, *ćandanem* i piżmem. Próżne mówienie, te wspaniałe zapachy ciągle przyprowadzają Mój nos o dreszcz emocji.

„Hej *sakhi*! Jestem bardzo chętna, aby dotknąć szeroką pierś Krysny, która jest tak wabiąca, jak filar z szafirów. Jego silne ramiona ryglują drzwi do serc *gopi* przed atakiem strzał Kupidyna. Ciało Gowindy jest bardziej orzeźwiająca, niż połączenie promienia księżycy, *ćandana*, kamfory i lotosu.

„Nektar słodkich ust Krysny usuwa pragnienie do smakowania wszelkich innych smaków. Jednakże, nektar ten jest dostępny jedynie dla tego, kto posiada dużo pobożnego majątku. Resztki *panu* Krysny pokonują słodycz nektaru. Och Wiszako! Mój język staje się szalony za delectowaniem się słodkim smakiem Krysny”. (*Gowinda-lilamryta*)

Znaczenie Gopidżanawallabhaja

Gopidżanawallabhaja oznacza Gopinatha, który bawi się z *gopi*, Bóstwo, które pomaga osiągnąć czystą miłość Boga, ostateczny cel życia (*prajodżana*). *Gopidżanawallabhaja* opisuje Krysna, ukochanego *gopi*, który oczarowuje je Swoją słodyczą i daje im ekstatyczną miłość.

Gopidżana – *go* oznacza *giana*, wiedzę. Oznacza także tego, który zrozumiał wiedzę o Gowindzie, lub kogoś, kto zna wszystkie wewnętrzne uczucia wielbicieli. *Go* oznacza Gowindę, Krysna, który zawsze dogląda i pasie krowy w dolinach przy Wzgórzu Gowardhana. Słowo *gopi* oznacza kosmiczną siłę utrzymującą, lub kobiety z Wradży. Krysna jest *wallabha*, Panem tej siły i Panem kobiet z Wradży. Dlatego słowo *gopidżanawallabha* oznacza „kochanek *gopi* utrzymuje moc mojego oddania i porusza wszystkie moje zmysły (*gowinda*)”.

Wallabha – Krysna, szczęśliwa Najwyższa Osoba, jest najdroższym życiem *gopi* i wszystkich *dżana* (żyjących istot) i przewodzi im wszystkim. *Wallabha* oznacza także nieprzebytą masę szczęścia.

„Sadaśiwa powiedział Naradzie, „Każdy, kto medytuje o pięknych cechach cielesnych i ozdobach Radhy i Krysny w czasie intonowania następujących modlitw, osiągnie wieczną siedzibę Krysny i *gopi*: *gopidżana-wallabha-čaranau śaranam prapadate*, Przyjmuję schronienie w Tym, który jest ukochanym *gopi*”. *Namo gopidżanawallabhajam*, „Ofiarowuję pełne szacunku pokłony Boskiej Parze, która jest bardzo drogą *gopi*”. (sks) „Podporządkowuję się Radzie i Krysnie. Cokolwiek jest moje, jest Ich własnością. Wszystko istnieje dla Ich korzyść, dla Ich radości. Nie jest to dla mnie”.

Gopidżanawallabhaja – „Kryszna nosi złote ubrania i długą girlandę z dzikich kwiatów. Ma piękną, śniadą cerę, koloru ciemnej chmury deszczowej. Jego głowa ozdobiona jest pawim piórkiem. Jego twarz błyszczy jak milion księżyców, a Jego oczy są ruchliwe. Żółte kwiaty *karnikara* zatknięte są za Jego uszy, a złote kolczyki *makara*, tak błyszczące jak wschodzące słońce, zwisają z Jego uszu. Jego czoło ozdabia koło z papki sandałowej i zawiera kropkę z *kunkumu* w samym środku.

„Twarz Śjamy upiększają malutkie, perłowe krople potu. Jego brwi tańczą radośnie, gdy rzuca długie spojrzenia na twarz Swojej ukochanej Radhiki. Perła kołysze się na czubku Jego nosa, Jego błyszczące zęby świecą, jak blask księżycy, a Jego atrakcyjne usta są tak czerwone, jak dojrzały owoc *bimba*. Jego dłonie ozdobione są bransoletkami i sygnetem z klejnotów. W lewej dłoni trzyma *murali*, a w prawej kwiat lotosu. Szarfa z małych pobrzękujących dzwoneczków ozdabia Jego piękną talię, a piękne dzwonki na kostkach otaczają Jego lotosowe stopy”. (sks)

Znaczenie Swaha

Swaha reprezentuje energię Pana. Zwykle jest intonowana podczas ofiarowania obłacji do ognia. Słowo to ma zarówno zewnętrzne jak i wewnętrzne znaczenie. „*Swa*” może oznaczać „osobę zaznajomioną z wewnętrzną jaźnią”. Może oznaczać również „jestem służką *gopi*”. „*Ha*” może odnosić się do „transcendentalnej natury”. Może oznaczać także „poświęcić i oddać wszystko Krysnie, tak jak zrobiły to *gopi*”.

„Słowo *swaha* oznacza, że *dźiwatma* jest w pełni podporządkowana światłu Paramatmy, najwyższemu duchowi, Krysnie, który jest jedynym Najwyższym Panem i przyczyną wszystkich przyczyn”. (NP)

Dodatkowe definicje *swaha* podane są w rozdziale ósmym.

Znaczenie słów w Gopala-mantrze

Gopala-tapani Upaniszad opisuje, jak pewnego razu czterej Kumarowie zapytali swojego ojca, Brahmę, „Kim jest Najwyższa boska Osoba? Kogo obawia się śmierć? Znając kogo, poznaje się wszystko inne? Kto stworzył ten świat?”

„Brahma odpowiedział im podając osiemnastosylabową Gopala-mantrę i powiedział, „Kryszna jest Najwyższą Osobą. Śmierć boi się Gowindy. Wszystko staje się jasne poprzez zrozumienie Gopidżanawallabha. Osoba Boga stworzył ten świat, wypowiadając słowo *swaha*”. (GU)

Wiśwanatha Ćakrawarti Thakura komentuje ten werset: „Oznajmienie, że śmierć obawia się Gowindy oznacza, że Kryszna uwalnia żywe istoty z rąk śmierci. Imię Gopidżanawallabha oznacza Krysznę, który jest bardzo drogi *gopi*. Poznając Najwyższego Pana Krysznę, całe duchowe i materialne światy stają się znane”.

„Jednak Kumarowie nie byli zadowoleni, ponieważ pragnęli dostać większy opis transcendentalnych cech Kryszny. Więc zapytali Brahmę, „Kim jest Kryszna? Kim jest Gowinda? Kim jest Gopidżanawallabha? Co to jest *swaha*?”

„Brahma odparł, „Kryszna oznacza tego, kto wyzwala od grzechu. Gowinda oznacza tego, który sławny jest na ziemi, w *Wedach* i pomiędzy krowami *surabhi*. Gopidżanawallabha oznacza tego, który oczarowuje *gopi*. *Swaha* oznacza energię Najwyższego. Wszystkie te imiona odnoszą się do Najwyższej Osoby”. (GU)

Wiśwanatha Ćakrawarti Thakura dalej wyjaśnia, „Imię *papa-karszana* (którego Brahma użył do opisanie Kryszny) przekazuje dwie idee: 1) Kryszna – którego transcendentalne rozrywki przyciągają umysły nawet grzesznych, uwarunkowanych dusz; 2) Kryszna – łaskawa Najwyższa Osoba, która wyzwoliła Putanę, Aghę, Keśi oraz inne demony, które zabił.

„Imię Gowinda oznacza Najwyższego Pana, który jest sławny pomiędzy krowami *surabhi* we Wradży. **Gowinda** jest gloryfikowany w wersach z *Wed* i jest sławny na ziemi, ponieważ usunął ciężar demonicznych króli. Gowinda oznacza także tego, który chroni krowy, ziemię i *Wedy*. Gowinda jest najwyższym obrońcą, który uwalnia żywe istoty z okrutnych rąk śmierci.

„Gopidżanawallabha oznacza tego, który zachwyca *gopi*, które wszystkie są manifestacją Jego *hladini-śakti*. Gopidżanawallabha oczarowuje *gopi*

Swoim słodkim pięknem i innymi transcendentalnymi cechami. Usuwa ich materializm i obdarza ich ekstatyczną miłością do Siebie. W ten sposób stał się im bardzo drogi (*wallabha*).

„Słowo „*swaha*” oznacz energię Pana, poprzez którą wszystko się manifestuje”. (*Śri Gopala-tapani-wiwritti*)

W następującym komentarzu Wiśwanatha Ćakrawarti Thakura pokazał istotę każdego słowa w Gopala-mantrze i to, jak sama *mantra* jest kompletnym czynnikiem kultywowania *kryszna-premy*. Mówi on, że słowo *krysznaja* opisuje Madana-mohana, łaskawe Bóstwo *sambandha-tattwy*, które ustanawia nasz wieczny związek z Kryszną. Gowindadźi, jako siedziba *abhidheja-tattwy*, inspiruje, dodaje entuzjazmu i przyjmuje naszą służbę oddania. Ostatecznym celem (*prajodźana*) *bhakti* jest czysta, miłosna służba dla Gopinatha, znanego także jako Gopidźanawallabha, drogiego ukochanego, który zadowala wszystkie *wradźa-gopi*.

Sylaba *Swa* oznacza znawcę wewnętrznej jaźni, a sylaba *ha* oznacza ofiarowanie lub oddanie. Generalnie słowo *swaha* odnosi się do ofiarowywania obłacji żonie Agnidewy podczas *jaggi*. Jednakże w Gopala-mantrze *swaha* oznacza „Jestem służką *gopi*”. Innymi słowy „Pragnę oddać wszystko, co posiadam Krysznie, tak jak robią to *gopi*”.

„Następnie Kumarowie zapytali Brahmę, „Czym jest forma Kryszny? Jak jest gloryfikowany? Jak jest wielbiony?” Brahma odpowiedział im wersetami odpowiadającymi do *mantra-upasana*. „Powinniście medytować w sercu i duszy o Śri Krysznie. Jego oczy są pięknymi kwiatami lotosu, Jego cera jest jaśniejącą chmurą deszczową, ubrania są jak błyskawica i ma dwa ramiona. Śri Kryszna jest pełen transcendentalnej wiedzy. Nosi girlandę z leśnych kwiatów i jest najwyższym kontrolerem. Kryszna otoczony jest przez *gopa*, *gopi* i krowy *surabhi* i odpoczywa pod drzewem *kadamba*. Udekorowany wspaniałymi ozdobami, stoi pośrodku czerwonego kwiatu lotosu i służy Mu chłodzący powiew fal Kalindi. Dzięki tej medytacji uwolnicie się od powtarzających się narodzin i śmierci”. (*GU*)

Ostatecznie Brahma poinstruował Kumarów, by ciągle intonowali osiemnastosylabową Gopala-mantrę. Każdy, kto czysto intonuje tę *mantrę* nawet raz, szybko osiągnie radosne towarzystwo Kryszny.

Znaczenie Gopala-mantry

„Ofiarowuję obłacje Krysznie, który jest Gowindą, kochankiem *gopi*”.

Podczas intonowania Gopala-mantry zajmij umysł i serce następującymi medytacjami:

- ✦ „Wielbię Gowinę, którego piękna cera przypomina w pełni rozkwitły niebieski lotos. Ma księżycową twarz i jest znany z noszenia pawiego piórka we włosach. Nosi złoty kosmyk włosów *śriwatsa* na Swojej piersi, razem z cudownym kamieniem *kaustubha*. Nosząc żółte ubrania, Kryszna jest nieopisanie piękny. *Gopi* wielbią Jego ciało swoimi lotosowymi oczyma. Otoczony jest niebiańskimi ozdobami, krowami i przyjaciółmi. Uwielbia grać na Swoim słodko brzmiącym flecie”. (*Gautamija-tantra*)
- ✦ „Medytuj o Krysznie idącym za krowami na *go-ćarana lila*. Miodowo-słodki dźwięk fletu Śri Kryszny tańczy w eterze. *Wradża-gopi*, będąc przyciągane, chowają się w *kundża* wzdłuż ścieżki. Kilka ciekawych saren przyłącza się do nich. Swoimi długimi spojrzzeniami *gopi* witają Krysznę i wyrażają pragnienie swojego serca do późniejszego spotkania”.
- ✦ „Kryszna stoi w promieniach pełnego księżyca, na brzegu rzeki Jamuny. Czarująca muzyką Jego fletu przyciąga piękne *gopi* o sarnich oczach, aby przyłączyły się do Niego na taniec *rasa*. W ten sam sposób, słodkie i piękne cechy Śjamasundara powinny przyciągnąć także mnie. W mojej *sadhaka-rupa* moje zmysły powinny być przyciągane do Gowindadźi”.

Niektórzy *aćarjowie* wskazują, że *sadhaka* powinien medytować o Śri Radzie, podczas intonowania Gopala-mantry, ponieważ ta *mantra* bezpośrednio się do Niej odnosi. *Krysznaja* oznacza Krysznę, który przyciąga Radhikę. Słowo *gowindaja* odnosi się do Kryszny, który nazywany jest Gowinda, ponieważ Śrimati Radhika zadowała wszystkie Jego zmysły. Pięć zmysłów Kryszny jest zawsze zajętych postacią Radhy, Jej smakiem, dźwiękiem, dotykiem i zapachem.

Słowo *gowindaja* może oznaczać także, że Gowinda zadowała wszystkie zmysły Radhiki. Krysznadasa Kawiradża wyjaśnia, jak Gowinda zadowała zmysły Swoich ukochanych *gopi*: „Pewnego dnia Śri Radha powiedziała do Wiszaki, „O Moja droga przyjaciółko! Śjama oczarowuje oczy i porusza umysły *wradża-gopi*, które są jak góra, oceanem Swojego nektariańskiego piękna. Daje radość ich uszom przyjemnymi, żartobliwymi słowami. Zmysł dotyku zadowała Swoim ciałem, które jest chłodniejsze, niż miliony

księżyców. Śjamasundara wypełnia świat ambrozją Swojego zapachu i nektarem Swoich ust. W ten sposób przemocą przyciąga Moje pięć zmysłów”. (Gowinda-lilamryta)

Słowo *gopidżanawallabha* oznacza, że Gopidżanawallabha (Kryszna) jest kochankiem Radhiki.

Jak intonować Gopala-mantrę

W *Bhakti Sandharbha* Śrila Dźiwa Goswami mówi, że podczas medytowania o *mantrze* niektórzy wielbiciele odbierają różne emocje, doświadczając bycia przyciągniętym przez flet Kryszny, w czasie dojenia krów. Inni wielbiciele mogą medytować w ten sposób: „Choć ja sam osobiście przebywam we Władzy, jestem tak nieszczęśliwy, będąc pozbawiony bezpośredniego wielbienia Radhy i Kryszny. Dlatego Śri Gurudewa poinstruował mnie w tej Gopala-mantrze. W rezultacie moje aspiracje w oddaniu osiągnęły doskonałość i teraz osobiście pełnię służbę dla Śri Władźendranandany”.

W pewnym sensie intonowanie Gopala-mantry jest bezużyteczne, jeśli nie otrzymuje się *darśanu* Kryszny w czasie medytacji. Powinniśmy intonować z sercem pełnym ochoty, „Kiedy nadejdzie ten dzień? Kiedy zobaczę Radhikę i Śjamę w moim sercu?” Bez skupienia umysłu, mechaniczne intonowanie nie pomoże. Jeśli intonuje się z serca, *mantra* obdarzy swoim bezpośrednim *darśanem*. Nie otrzymamy rezultatu z *mantry*, jeśli jesteśmy śpiący, nieuważni, zniechęceni lub zamartwiamy się podczas intonowania.

Giridhari pojawi się przed nami, lub jak Śrila Prabhupada zwykł mówić, „Zobaczymy Krysznę tańczącego na czubku naszego języka”. To z pewnością się wydarzy przy dokładnym intonowaniu, zgodnie z instrukcjami *guru*. Intonowanie *mantry* z głęboką wiarą, pokorą, odpowiednim uczuciem, z oczami wypełnionymi łzami i ze stałym, skoncentrowanym umysłem, pozbawionym wszelkich pragnień do zadowalania zmysłów, obdarzy kogoś bezpośrednim *darśanem* Samego Kryszny.

Korzyści z Gopala-mantry

Spośród wielu dających wyzwolenie *Wisznu mantr*, Gopala-mantra jest najlepsza, ponieważ przywołuje *kryszna-premę* do intonującego i objawia *lila* Kryszny we Wryndawan. Intonując Gopala-mantrę, *mantra-radża* (króla *mantr*), ktoś zjednuje sobie Radha-Gowindę w *madhurja-rasie*.

„Przestrzegaj pokut w czasie rozmyślania nad tą mantrą, a osiągniesz wszelką doskonałość”. (BS werset 25)

Gopala-mantra posiada moc spełnienia każdego pragnienia, jakie intonujący może posiadać. Gdy Diwja Saraswati podarowała Gopala-mantrę Panu Brahmie, powiedziała mu, że spełni ona wszystkie jego pragnienia. *Brygad-bhagawatamryta* opisuje, jak młody chłopiec pasterz, Gopa-kumara, zadowolili swoje pragnienia, jedno po drugim, przez ciągle intonowanie dziesięciosylabowej Gopala-mantry. Jego intonowanie Gopala-mantry zabrało go w wszechświat i postawiło na różnych pozycjach. Ostatecznie nagrodziło go doskonałością wiecznego, miłosnego objęcia przez Śri Krysznę, którego pragnął od tak dawna.

Wjasadewa powiedział, „Dziesięciosylabowa Gopala-mantra jest najwyższą *mantrą*. *Mantra* zatrzymuje *samsarę*, rozprasza grzechy i ignorancję, daje zwycięstwo w bitwach, odwagę w lesie i bezpieczeństwo w powodzi. Daje bogactwo i wszelkiego rodzaju rozwój wielbicielom. Gopala-mantra obdarza siłą, wigorem, bohaterskimi walorami, pięknym, niebiańskim ciałem i ośmioma mocami mistycznymi. Ta *mantra* rozwija *bhakti* aż do lotosowych stóp Kryszny. Narada Muni jest ryszim Gopala-mantry, która intonowana jest w *wirat-czanda*. Śri Kryszna, syn Nandy Maharadża i dobroczyńca całego świata, jest *dewatą* tej *mantry*”. (NP)

Śri Mahaprabhu osiągnął *darśan* Kryszny przez intonowanie Gopala-mantry. Zobaczył wspianiałego, młodego chłopca, stojącego w trój-zgiętej postaci, grającego na flecie. Jego włosy ozdabiało pawie piórko. Jego brzuch naznaczony był trzema liniami, a głos był słodki. Przepelniony ekstatyczną miłością, Śri Caitanija pobiegł za tym niegrzecznym chłopcem, który zniknął w leśnej altance. Padając na ziemię, Mahaprabhu tarzał się i płakał z powodu intensywnej rozłąki, „O Kryszno! Gdzie jesteś? Gdzie jesteś?”

W *Raga-wartma-ćandrika* Śriła Wiśwanatha Ćakrawarti Thakura wyjaśnia to, jako składnik *bhadźanu*, intonowanie Gopala-mantry jest *bhawa sambandhi*, powiązane z pożądanym uczuciem, i w ten sposób działa jako bezpośrednia przyczyna osiągnięcia celu, *Kryszna-premy*.

„Osoba o zdyscyplinowanym umyśle, intonująca Gopala-mantrę dzień i noc, z pewnością zobaczy Pana w Jego formie *gopa*”. (*Gautamija-tantra*)

Gopala-mantra i intonowanie Hare Kryszna

Podsumowując, można zobaczyć, że w Treta-judze mędracy z Dandakaranja osiągnęli *sambandha-gjanę*, a potem doświadczyli *sthaji-bhawa* (stałego uczucia oddania), przez intonowanie Gopala-mantry. Dotarli do kresu tego świata, a w kolejnych życiach dzięki aranżacji Jogamaji, narodzili się z łon *gopi* w Bhauma Wryndawan. Na tym etapie *swarupa siddhi* nie ma dłuższej potrzeby intonowania Gopala-mantry. Dzięki bezpośredniemu przebywaniu z Gopalem i z Jego wiecznymi towarzyszami, takimi jak *gopi*, oraz przez słuchanie i intonowanie Jego rozrywek, osiągnęli oni *wastu-siddhi* i weszli w wieczne rozrywki Kryszny w Goloka Wryndawan. Gopala-mantra jest niezbędna na etapie *sadhany*, lecz nie na etapie doskonałości.

Gopala-mantra i Kama-gajatri pomagają *sadhace* intonować *śuddha-nama*, czyste imię Kryszny. Intonowanie tych *mantr* daje *sambandha-gjanę*, poczucie szczególnego sentymentu lub *bhaw*y i ostatecznie manifestuje czyjąś wieczną *swarupę*. Całe późniejsze oczyszczenie, doświadczenia i udoskonalenie uczuć pojawi się z zaabsorbowania w *nama-sankirtana*, które spełniane jest zarówno na etapie *sadhany* i na zawsze, na etapie doskonałości.

Doświadczone dusze nie będą już intonowały Gopala-mantry, lecz będą kontynuowały delectowanie się *nama-sankirtanem*. We Władza Dhama nawet Radhika i Śjama regularnie spełniają ekstatyczny *nama-sankirtan*. Uwarunkowane dusze muszą intonować *nama-sankirtana* razem z Gopala-mantrą, Gaura-gajatri, Kama-gajatri i wszystkimi innymi *mantram*ami danyymi przez *guru*. Te dodatkowe *mantry* rozwiążą materialne przywiązania i pomogą zrozumieć komuś jego duchową tożsamość i związek z Kryszną (*sambandha-gjana*).

W *Bryhad-bhagawatamryta* Sanatana Goswami konkluduje, że *nama-sankirtan* jest najlepszą i najpotężniejszą metodą do osiągnięcia *władza-premy* do Rady i Kryszny, ponieważ z pełną mocą przyciąga on Krysznę w stronę wielbiciela. Angażując się w *nama-sankirtan* powinno się intonować z głębokim uczuciem, pełną wiarą, mocną determinacją i zrozumieniem, że Radha-Śjamasundara są osobiście obecni w *maha-mantrze* z całym transcendentálním pięknem, cechami i rozrywkami. Taka przemiana *nama-sankirtana* z pewnością przyniesie upragniony rezultat *kryszna-premy*.

Pan Ćajtanja i Gopala-mantra

„Podczas odwiedzin w Gaji na pielgrzymce Pan Ćajtanja spotkał Iśwarę Puriego w odosobnionym miejscu i poprosił go o *mantra-dikszę*. Iśwara Puri odparł, „Dlaczego prosisz mnie o *mantra-dikszę*? To ja powinienem podporządkować moje życie Tobie”.

„Następnie Śri Ćajtanja Mahaprabhu, Najwyższa Osoba, który jest *dikszą-guru* dla każdego, przyjął inicjację w dziesięciosylabowej Gopala-mantrze. Po okrążeniu Iśwary Puriego Pan Ćajtanja powiedział, „Teraz Ja obdarowuję Swoje ciało tobie. Proszę, obdarz Mnie swoim łaskawym spojrzeniem, bym mógł zatopić się w oceanie *kryszna-premy*”.

„Iśwara Puri odpowiedział przez czułe objęcie Pana. Przepelnieni ekstazą drżeli, a łzy miłości wypływając strumieniem z ich oczu zamoczyły ich ciała. W ten sposób Pan Ćajtanja, który jest Panem Hari o złotej cerze, dał Swoją łaskę Iśwarze Puriemu w czasie Swojego krótkiego pobytu w Gaji”.
(CB ADI, rozdz. 17)

Rozdział siódmy

Kama Gajatri

Tożsamość

Uczeń generalnie otrzymuje Kama-gajatri od swojego mistrza duchowego po uczynieniu postępu w duchowej wiedzy i w intonowaniu *maha-mantry* Hare Kryszna. Gopala-mantra działa jak *mula-mantra* przy robieniu *pudży* i w intonowaniu Kama-gajatri. Będąc następstwem Gopala-mantry, Kama-gajatri jest pełną manifestacją tej *mantry* i wcieleniem trzech *Wed*.

„Pan Kryszna wielbiony jest przez *mantrę* Gajatri, a szczególna *mantra*, przez którą jest wielbiony, nazywa się Kama-gajatri. Kama-gajatri składa się z dwudziestu czterech i pół sylaby. Ta Kama-gajatri otrzymywana jest od mistrza duchowego, gdy uczeń zaawansowany jest w intonowaniu Hare Kryszna Hare Kryszna, Kryszna Kryszna Hare Hare, Hare Rama Hare Rama, Rama Rama Hare Hare.

„Innymi słowy, Kama-gajatri i *samskara*, lub reformacja doskonałego *brahmana*, ofiarowywane są przez mistrza duchowego, gdy widzi on, że jego uczeń jest zaawansowany w duchowej wiedzy. Nawet wtedy, Kama-gajatri nie jest powtarzana w jakiś zwykłych okolicznościach. W każdym przypadku jednak, intonowanie Hare Kryszna wystarcza, aby wnieść kogoś na najwyższą duchową platformę”. (TLC, rozdz. 31)

Kama-gajatri odnosi się do *premy* Pana i prowadzi do pełnego zrozumienia transcendentálnych rozrywek Gopidżanawallabha. Jest to najlepsza ze

wszystkich Gajatri, ponieważ objawia najintymniejsze, radosne rozrywki Kryszny, które nie są objawione w żadnej innej Gajatri. Jest to medytacja o Najwyższym Panu w Jego aspekcie jako Kryszna, ze specyficznym imieniem, formą, cechami i rozrywkami. Kama-gajatri, która reprezentuje piąty ton fletu Kryszny, popycha wielbiciela w kierunku Kryszny w Goloce z doświadczeniem *madhurja-rasy*. Kryszna przyciąga wszystkie żywe istoty ósmioma tonami Swojego fletu. Piąty ton, który wyraża miłość Kryszny, jest szczególnie przeznaczony dla *gopi*.

W *Dżajwa Dharmie* Śrila Bhaktiwinoda Thakura cytuje *Sryszti-khande* z *Padma Purany*, aby wyjaśnić ezoteryczne pojawienie się Kama-gajatri. Mówi on, że Gajatri najpierw pojawiła się jako matka *Wed*. Słyszac, jak kiedyś wszystkie *Upaniszady* przyjęły narodziny jako *wradża-gopi*, Gajatri zaczęła intensywnie medytować w oddaniu. Ostatecznie, zarówno Gajatri jak i *Gopala-tapani Upaniszad*, narodziły się jako *gopi*. Po wejściu w małżeńskie rozrywki Kryszny, Gajatri przyjęła postać Kama-gajatri, najwyższej ze wszystkich Gajatri. W ten sposób, Kama-gajatri, która jest wieczna, manifestuje się poprzez rozrywkę.

Historia oświecenia Brahmy

Gdy Garbhodakaśaji Wisznu zapragnął odtworzyć wszechświat, boski, złoty kwiat lotosu wyrósł z Jego pępka, a Brahma pojawił się z tego lotosu. Dlatego Brahma znany jest jako *atma-bhu* lub *swajambhu* (samonarodzony). Oszołomiony, co do swojego celu, Pan Brahma wszedł do wody pod tym lotosem, na którym siedział. Słyszac słowo „*tapa*” (wyrzeczenia) wibrujące dwa razy, Brahma powrócił do swojego kwiatu lotosu i spełniał pokuty.

„Wychodząc z lotosu, Brahma, będąc prowadzony przez boską energię, skierował swój umysł na sztukę stwarzania pod impulsem wcześniejszego doświadczenia. Lecz we wszystkich kierunkach nie widział nic, oprócz ciemności”. (BS, rozdz. 23)

Po pewnym czasie, Pan Śri Kryszna, Najwyższa Osoba, Bóg, pojawił się przed Brahmą i wypowiedział cztery wersety *Śrimad Bhagawatam* (cytowane w śb 2.9.33-36), które przedstawiają esencję wiedzy o Najwyższym Panu. Później pierwsza stworzona we wszechświecie istota, Brahma, otrzymał Gopala-mantrę od Diwja Saraswati, wiecznej małżonki Pana Narajana.

*uwaća puratas tasmaj tasja diwja saraswati
kama-krysznaja gowinda he gopi-dżana iti api
wallabhaja prija waner mantram te dasjati prijam*

Potem bogini nauki Saraswati, boska małżonka Najwyższego Pana, powiedziała w ten sposób do Brahmy, który nie widział nic, poza ciemnością we wszystkich kierunkach, „O Brahmo, ta *mantra*: *klim krysznaja gowindaja gopi-dżana-wallabhaja swaha*, z pewnością spełni pragnienie twojego serca. (BS werset 24)

Diwja Saraswati, odmienna od Saraswati, żona Pana Brahmy, jest boską duchową boginią, ekspansją Radharani, wewnętrznej energii Kryszny. Poradziła Brahmie, by praktykował wyrzeczenia w celu spełnienia swojego pragnienia: *tapas twam tapa etena, tawa siddhir bhawişjati*, „O Brahmo, praktykuj duchowe towarzystwo za pomocą tej *mantry*, wtedy wszystkie twoje pragnienia zostaną spełnione”. (BS werset 25)

Brahma po otrzymaniu Gopala-mantry stał się wajsznawą. Jego *tapasją* było intonowanie i medytowanie o Gopala-mantrze. Śrila Bhaktisiddhanta Saraswati Thakura tłumaczy słowo *tapasja*, jako „duchowe towarzystwo”. Intonując Gopala-mantrę, która nie jest różna od Kryszny, „wyrzeczenie” Brahmy nagrodziło go bezpośrednim towarzystwem Najwyższego Pana. Brahma był idealnym uczniem. Dlatego po otrzymaniu *mantry*, obowiązkowo intonował ją z pełną wiarą, skupioną koncentracją i bez wahania.

We wspomnianym wyżej wersecie (tekst 25) Diwja Saraswati używa sanskryckiego słowa *siddhi*, które oznacza „spełnienie”. Gopala-mantra może działać na dwa sposoby: 1) materialnie, aby zadowolić pragnienia, takie jak pragnienie Brahmy do stwarzania; 2) duchowo, aby zadowolić pragnienia do czystej miłości Boga i wiecznej służby dla Śri Kryszny we Władza-dhama. „Brahmadźi został inicjowany w Gopala-mantrze i w ten sposób stał się Wajsznawą, wielbicielem Pana, zanim był w stanie skonstruować potężny wszechświat”. (ŚB 2.9.6 znaczenie)

Brahma kontynuował swój ślub intonowania Gopala-mantry i medytowania o Krysznie we Władzy, stojącego obok Śrimati Radhiki i grającego na flecie w towarzystwie tysiąca pięknych *gopi*.

„Aby zadowolić Krysznę na Goloce i osiągnąć łaskę Gowindy, Brahma rozpoczął praktykować artystyczne czynności. Medytował on w ten sposób:

„W transcendentalnej krainie Goloka, zrobionej z kamieni spełniających pragnienia, znajduje się kwiat lotosu o tysiącu płatków, rozkwitający tysiącami pręcików. Śri Kryszna, jaśniejące wcielenie boskiej, miłosnej ekstazy, siedzi na złotym tronie w środku tego lotosu. Przykładając flet do ust, Kryszna wytwarza najpiękniejszy, transcendentalny dźwięk. Otoczony jest przez ukochane *gopi*, które wielbią Go i śpiewają o Jego chwałach. Asystują im ich towarzyszkami będące ich osobistymi ekspansjami. Kryszna jest także wielbiony z zewnątrz, przez zewnętrzną energię, *maję*, wcielenie materialnych cech (trzech sił natury)” (BS, werset 26)

Tu, *Brahma-sambhita* mówi, że Brahma spełniał „artystyczne czynności dla Kryszny na Goloce”. Czym były te artystyczne czynności? *Aćarjowie* wyjaśniają, że Brahma spełniał *raganuga sadhana bhakti*. Podczas wizualizowania sobie, że jest służką (*mańdzari*) *gopi*, Brahma intonował Gopala-mantnę i spełniał „artystyczne czynności” – sześćdziesiąt cztery umiejętności opisane w *Brahma-sambhicie*.

„Oto sześćdziesiąt cztery czynności, odnoszące się do wspaniałych umiejętności i sztuk:

- 1) *gita* – sztuka śpiewania, komponowania pieśni i artykułowania różnych melodii, tonów, akcentów i temp.
- 2) *wadja* – umiejętność grania na czterech rodzajach instrumentów muzycznych (dęte, strunowe, perkusyjne, metalowe czynele).
- 3) *nrytja* – umiejętność tańczenia i poruszania ciałem na różne, symboliczne sposoby. W tym zawiera się tańczenie do różnych rytmów, pieśni i melodii.
- 4) *natja* – sztuka pisania teatralnych przedstawień.
- 5) *alekhja* – sztuka rysowania, kaligrafii i malowania obrazów. Zawiera w sobie wszystkie formy, od prostej sztuki wiejskiej, do najwyższego, doskonałego etapu mistrzowskiego malowania.
- 6) *wiśeszakaczczedja* – umiejętność malowania twarzy i ciała różnymi kropkami i wzorami, używając różnych maści i kosmetyków.
- 7) *tandula-kusuma-bali-wikara* – sztuka przygotowywania pomysłnych ofiarowań do wielbienia ryżem i kwiatami. Zawiera w sobie umiejętność malowania na ziemi płynną pastą z mąki ryżowej.
- 8) *puszpastarana* – umiejętność robienia wygodnych miejsc odpoczynku, przez rozkładanie kwiatów na ziemi.

- 9) *dawana-wasananga-raga* – sztuka kolorowania zębów, ubrań i części ciała kosmetykami, takimi jak szafran.
- 10) *mani-bhumika-karma* – umiejętność inkrustowania podłóg, podwórek i ścieżek kolorowymi mozaikami z drogocennych klejnotów.
- 11) *śajja-raćana* – sztuka przygotowywania różnego rodzaju łóżek, wraz z dywanami, wyściełaniem, poduszkami, narzutami i dekoracjami, takimi jak frędzle.
- 12) *udaka-wadja* – sztuka tworzenia muzyki za pomocą wody. Złożone dłonie chłapią w dół, w celu wytworzenia grzmiącego dźwięku kotłów, lub chłapią na różne strony, do tyłu i do przodu, aby naśladować czynienie. Czasem ta sztuka polega na graniu na naczyniach wypełnionych wodą w różnych ilościach, co daje melodyjne tony.
- 13) *udaka-ghata* – umiejętność chlapania wodą i przechowywania jej w zbiornikach.
- 14) *czitra-joga* – sztuka ozdabiania, dekorowania i wieszania obrazów.
- 15) *malya-grathana-wikalpa* – sztuka nawlekania naszyjników i splatania kwiatowych girland do różnego użytku.
- 16) *śekharapida-jodżana* – sztuka zakładania korony na głowę, łącznia z turbanami, kokami z kwiatów.
- 17) *nepathja-joga* – umiejętność zakładania kostiumów w przebieralni do teatralnych przedstawień. Zawiera w sobie aranżowanie sceny.
- 18) *karnapatra-bhanga* – sztuka dekorowania uszu ozdobami z kwiatów lub liści i malowania ozdobnych figur.
- 19) *sugandha-judhi* – sztuka przygotowywania i nakładania aromatów i perfumowanych kosmetyków różnego rodzaju. Zawiera w sobie spryskiwanie papką sandałową i wodą w celu stworzenia miłego zapachu.
- 20) *bhuszana-jodżana* – sztuka upiększania ciała i jego części specjalnymi rodzajami ozdób i klejnotów.
- 21) *indra-dżala* – sztuka prezentowania muzyki na scenie, iluzjonistycznych pokazów i żonglerki.
- 22) *kauczumara-joga* – umiejętność pojawiania się w różnych przebraaniach.
- 23) *hasta-laghawa* – posiadanie zręczności w rękach.
- 24) *czitra-śakapupa-bhakszja-wikara-krija* – sztuka przygotowywania różnych sałatek, chleba, ciast i przepysznych jedzenia.

- 25) *panaka-rasa-ragasawa-jodżana* – umiejętność przygotowywania nektarowych napojów i zabarwiania ich na czerwono.
- 26) *suczi-waja-karma* – sztuka tkania, szycia, haftowania i robótek ręcznych.
- 27) *sutra-krida* – sztuka poruszania marionetek na sznurkach.
- 28) *wina-damuraka-wadja* – umiejętność grania na lutni i małym bębenu o kształcie litery x.
- 29) *prahelika* – sztuka układania i rozwiązywania zagadek.
- 30) *durwaćaka-joga* – sztuka umiejętnego, skomplikowanego wypowiedzienia słów, które są trudne do powtórzenia dla innych.
- 31) *pustaka-waćana* – umiejętność jasnego, szybkiego czytania i recytowania ksiązek, zawiera także techniki intonowania.
- 32) *natikakhajika-daršana* – sztuka odgrywania krótkich przedstawień i anegdot.
- 33) *kawja-samasja-purana* – sztuka układania wersetów po usłyszeniu jedynie trzech linijek, zawiera rozwiązywanie krzyżówek i układanie puzzli. Zwykle, w grze zachodzi ryzyko utraty udziału lub zapłacenia kary.
- 34) *pattika-wetra-bana* – *wikalpa* – sztuka produkowania uzbrojenia, takiego jak tarcze, kije, łuki i strzały.
- 35) *tarku-karma* – sztuka robienia nici na kołowrotku.
- 36) *takszana* – sztuka przycinania drzew i bycia cieślą.
- 37) *wastu-widja* – umiejętności architektoniczne i inżynierskie.
- 38) *raupja-ratna-pariksha* – sztuka sprawdzania autentyczności klejnotów.
- 39) *dhatu-wada* – sztuka używania metali i alchemia.
- 40) *mani-raga-gjana* – sztuka używania farb do zmieniania i kolorowania drogocennych kamieni szlachetnych.
- 41) *akara-gjana* – mineralogia.
- 42) *wrykszur-weda-joga* – umiejętność sadzenia i krzyżowania roślin i drzew w celu otrzymania lekarstw *Ajur Wedy*.
- 43) *mesza-kukkuta-lawaka-juddha-wssidhi* – sztuka trenowania baranów, kogutów i głuszców, aby walczyły dla zabawy.
- 44) *śuka-śarika-prapalana* (*pralapana*) – sztuka uczenia papug żeńskich i męskich mówienia i utrzymywania rozmowy z ludźmi.
- 45) *utsadana* – umiejętność dbania o skórę. Zawiera w sobie czyszczenie skóry pachnącymi balsamami oraz używanie maści do uzdrawiania.

- 46) *keśa-mardžana-kaśala* – umiejętność doskonałego układania włosów, zawiera także farbowanie ich i kręcenie na różne sposoby.
- 47) *akšara-muštika-kathana* – sztuka mówienia językiem znaków.
- 48) *mleczcžita-kutarka-wikalpa* – umiejętność wymyślania języków, wymawianych w niewyraźny, niegramatyczny sposób niecywilizowanych osób.
- 49) *deśa-bhaśa-gjana* – umiejętność posługiwania się prowincjonalnymi dialektami.
- 50) *pušpa-śakatika-nirmiti-gjana* – wiedza dotycząca budowania miniaturowych wozów z kwiatów.
- 51) *jantra-matrika* – nauka rysowania mistycznych diagramów do wielbienia lub do pokazywania mocy.
- 52) *dharana-matrika* – sztuka przygotowywania potężnych amuletów noszonych dla ochrony lub w innych celach.
- 53) *samwacžja* – sztuka konwersacji. Czasem zwana jest *sampatjam* – sztuka dzielenia twardych substancji, jak diamenty na mniejsze części.
- 54) *manasi kawja-krija* – umiejętność komponowania poezji w umyśle.
- 55) *krija-wikalpa* – sztuka projektowania przedstawień lub rytuałów i innych ceremonii. To także umiejętność dobrego zarządzania, która osiąga cel wielu rzeczy na raz. Zawiera przewidywanie wypadków poprzez czytanie omenów.
- 56) *czalitaka-joga* – umiejętność żartowania i oszukiwania.
- 57) *abhidhana-kośa-czczando-gjana* – sztuka używania słowników, słów, poetyckich reguł układania zdań, pisania słowników.
- 58) *wastra-gopana* – umiejętność ukrywania prawdziwej natury materiałów, sprawianie, że wyglądają jakby były zrobione z różnej lub lepszej faktury, na przykład przerobienie bawełny, by wyglądała jak jedwab.
- 59) *džuta-wiśeśa* – umiejętności w specyficznych formach hazardu.
- 60) *akarsza-krida* – umiejętność używania magnezu i fenomenu magnetycznego. Zawiera hipnozę i siłę przyciągania innych.
- 61) *balaka-kridanaka* – umiejętność bawienia się w dziecięce zabawy.
- 62) *wajnajiki widja* – sztuka narzucania dyscypliny, angażując mistyczny wdzięk. Zawiera zrozumienie czyichś fizycznych ruchów w celu wpływania na umysł i zmuszania do działania zgodnie z czyimś życzeniem.
- 63) *wajdžajiki widja* – sztuka zdobywania zwycięstwa.

64) *wajtaliki widja* – sztuka przebiegłego recytowania chwał wspaniałych osobistości. Zawiera wiedzę o tym, jak właściwie ofiarowywać szacunek i komplementy innym.

„Wszystkie te sztuki, manifestując wieczne formy, są zawsze widoczne w regionie Goloki, jako składniki *rasy*; w materialnej sferze zostały nieograniczenie ukazane w rozrywkach z Wradży przez duchową (*czit*) moc, Joga-maję”. (BS werset 37, znaczenie)

Choć Brahma medytował w ten sposób podczas intonowania Gopala-mantry, Bhaktisiddhanta Saraswati Thakura podsumowuje, że oddanie Brahmy nie było czystą, niewzruszoną *bhakti*. Jak jest to możliwe? Jego oddanie było *gauna-bhakti*, niebezpośrednią praktyką służby oddania, która ożywia wzrost czystego oddania dla Pana. Oddanie Brahmy dla Pana zmieszane było z jego osobistym pragnieniem do stwarzania materialnego świata, dlatego nie może zostać przyjęte za czystą, niewzruszoną służbę.

Zadowolony z wyrzeczeń Brahmy, Pan Narajana pokazał mu Swoją osobistą siedzibę, Wajkunthę. Z kwiatu lotosu Brahma mógł zobaczyć Pana Narajana, Jego wiecznych towarzyszy i całą różnorodność planet Wajkunta. Czując zadowolenie z powodu Brahmy, Pan Narajana następnie ścisnął dłonie Brahmy, by potwierdzić, że jest już kwalifikowany do stwarzania żywych istot. W tym czasie Brahma otrzymał od Pana Narajana kompletną wiedzę *wedyjską*. Śrila Prabhupada powiedział, że na początkowych etapach samorealizacji, Brahmie ukazała się transcendentalna wizja sfery Wajkunta, dzięki łasce Pana Narajana.

Po tysiącach niebiańskich lat medytacji nad Gopala-mantrą, Brahma był na tyle szczęśliwy, aby usłyszeć dźwięk transcendentalnego fletu Gowindy i osiągnąć zdolność postrzegania Kryszny w Jego świętym *dhama*. Dźwięk fletu przyjął postać *mantry* Gajatri.

*atba wenu-ninadasja traji-murti-maji gatih
sphuranti prawiweśaśu mukhabdžani swajambhuwah
gajatrim gajatas tasmad adhigatsja sarodžadžah
smskrytaś kadi-guruna dwidžatam agamat tatab*

Następnie Gajatri, matka *Wed*, manifestując się (będąc przekazana przez boski dźwięk fletu Śri Kryszny), weszła w lotosowe usta Brahmy,

narodziła się z niego, przez jego osiem otworów w uszach. Brahma zrodzony z lotosu, otrzymując Gajatri rozkwitła z pieśni fletu Kryszny, osiągnął status podwójnie narodzonego, będąc inicjowanym przez najwyższego, pierwotnego nauczyciela, Samego Boga. (BS werset 27)

Brahma został bezpośrednio inicjowany przez Pana Krysznę i dźwięk Jego fletu. W tym czasie Gajatri weszła w uszy Brahmy i stał się on podwójnie narodzonym. Werset ten wyjaśnia, jak Brahma słuchał dźwięku fletu Kryszny swoimi ośmioma uszami.

Dźwięk Fletu Kryszny jest najradośniejszą muzyczną wibracją w całym stworzeniu i dlatego poetyckie tempo Gajatri zawiera się w nim. Radosny dźwięk transcendentalnego fletu Śri Kryszny wszedł do serca Brahmy i wydobył się z jego lotosowych ust. Brahmadźi osiągnął status podwójnie narodzonego po inicjacji przez Pana. Będąc narodzonym z Samego Wisznu, wzniosłe narodziny Brahmy nie uczyniły go automatycznie braminem. Dlatego nikt nie może twierdzić o swoim braminicznym statusie na podstawie rodzinnych powiązań.

Słuchając pieśni fletu Śri Kryszny, Pan Brahma równocześnie otrzymał Brahma-gajatri, która nadała mu status podwójnie narodzonego bramina, oraz Kama-gajatri. Śrila Bhaktisiddhanta Saraswati Thakura mówi, że Brahma-gajatri jest *wedyjskim* rytmem, który zawiera krótką medytację i modlitwę. Kama-gajatri jest najwyższą ze wszystkich Gajatri, ponieważ opisuje doskonałe, transcendentalne, żartobliwe czynności Kryszny i *gopi* we Wradża-dhama, medytacja nie znajduje w żadnej innej Gajatri.

Intonowanie Kama-gajatri pomaga osiągnąć czystą miłość do Gopidżanawallabha i zrozumieć Jego szczęśliwe, transcendentalne rozrywki. W przeciwieństwie do Brahma-gajatri, która intonowana jest bez wyjątków przez wszystkie klasy braminów, Kama-gajatri jest szczególnie intonowana przez członków *sampradaji* Gaudija.

*trajja prabuddho „tha widhir widższata-tattwa-sagarah
tusztawa weda-sarena stotrenanena keśawam*

Oświecony wspomnieniem tej Gajatri, wcielającej trzy *Wedy*, Brahma został zapoznany z szerokim oceanem prawdy. Potem wielbił Śri Krysznę, esencję wszystkich *Wed*, tym hymnem”. (BS, werset 28)

Werset ten wskazuje, że dzięki medytacji o Gajatri, Pan Brahma został oczyszczony i wzniesiony do poziomu *madhjama*. Na początku swojej medytacji Brahma miał na uwadze swój wcześniejszy interes stwarzania, dlatego Saraswati dała mu Gopala-mantwę, którą zgodnie z *Brahma-sambhitą*, sumiennie intonował „z dala od *majadewi*”. Brahma rozwijał się duchowo przez intonowanie Gopala-mantry, ponieważ przestrzegął *sadhana bhakti* z pragnieniem stwarzania, w celu zadowolenia Pana Kryszny.

Jako *madhjama bhakta*, Pan Brahma osiągnął platformę *nisztha*. Ciągłe intonowanie Brahmy dało mu ogólne pojęcie o jego duchowej formie służki, ale żadne szczegóły nie zostały objawione. *Aćarjowie* mówią, że szczegóły dotyczące czyjejs duchowej tożsamości i odkrycie *swarupy* przypada w chwili *asakti* i *bhawaty*.

W znaczeniu do *Brahma-sambhity*, werset 28, Bhaktisiddhanta Saraswati Thakura mówi, „Oświecony medytacją nad Kama-gajatri Brahma został zapoznany z oceanem prawdy. Choć Brahma nie otrzymał wszystkich szczegółów dotyczących jego wiecznego związku z Kryszną, to dzięki intonowaniu Kama-gajatri mógł zrozumieć swoją *swarupa-siddhi*, aktualną, duchową formę jako służka”.

„Na początku samo-realizacji Brahmy pokazano mu transcendentalną wizję sfer Wajkutna, dzięki łasce Pana Narajana. Później, dzięki łasce Kryszny, ukazała mu się transcendentalna wizja Krysznaloki. Taka transcendentalna wizja osiągnana jest dzięki wyrzeczeniom i medytacji wewnątrz siebie”. (CC, ADI 5.22 znaczenie)

Zainspirowany przez swoje imponujące doświadczenia, Pan Brahma następnie rozpoczął wielbienie Najwyższej Osoby, Śri Kryszny, który jest esencją *Wed*, swoimi sławnymi „Modlitwami *Gowindam*”, rozpoczynającymi się od – *czintamani prakara sadmasu kalpa wryksza*. W *Brahma-sambhicie*, wersety od 29 do 55, Brahma opisuje wszystko, co zobaczył w medytacyjnym transie, znanym jako *swarasiki* (spontaniczna powódź duchowej miłości z serca do Kryszny, który objawia różne rozrywki, spełniane w różnych nastrojach i miejscach). Zgodnie z Śrila Dźiwa Goswamim, *Brahma-sambhita* wersety 30, 31 i 56 są żywymi przykładami doświadczenia *swarasiki* przez Brahme. Wizja duchowego świata Brahmy pasuje z następującym opisem, danym przez Swarupa Damodara Goswamiego, w czasie festiwalu Hera-pañćami w Dźagannatha Puri.

Śri Wryndawana Dhama

*inbo damodara-swarupa---śuddha-wradźawasi
ajśwarja na džane inbo śuddha-preme bhasi*

Swarupa Damodara jest czystym wielbicielem Wryndawany. Nie wie nawet, czym jest bogactwo, gdyż ciągle zajęty jest czystą służbą oddania.

*swarupa kabe, – śriwasa, śuna sawadhane
wryndawana-sampad tomara nahi pade mane?*

Następnie Swarupa Damodara odpowiedział, „Mój drogi Śriwaso, proszę, posłuchaj mnie z uwagą. Zapomniałeś o transcendentálním bogactwie Wryndawan.

*wryndawane sahabdźika je sampat-sindhu
dwaraka-wajkunta-sampat – tara eka bindu*

„Naturalne bogactwo Wryndawan jest jak ocean. Bogactwo Dwaraki i Wajkuny nie może równać się nawet kropli bogactwa Wryndawan.

*parama puruszottama swajam bhagawan
kryszna jaban dhani taran wryndawana-dhama*

Śri Kryszna jest Najwyższą Boską Osobą, pełną wszelkiego bogactwa, a Jego pełne bogactwa ukazane są jedynie we Wryndawan-dham.

*czintamani-maja bhumi ratnera bhawana
czintamani-gana dasi-ćarana-bhuszana*

„Wryndawan-dham zrobione jest z transcendentálního kamienia filozoficznego. Jej cała powierzchnia jest źródłem wszystkich drogocennych klejnotów, a kamienia *czintamani* używa się do dekorowania lotosowych stóp służek z Wryndawan.

*kalpawryksza-latara--jaban sahabdźika-wana
puszpa-phala wina keha na mage anja dhana*

Wryndawana jest naturalnym lasem drzew pragnień i pnączy, a mieszkańcy nie chcą od tych drzew pragnień niczego innego, jak tylko owoców i kwiatów.

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

---

*ananta kama-dhenu tahan phire wane wane
dugdha-matra dena, keha na mage anja dhane*

We Wryndawan są krowy, które spełniają wszystkie pragnienia (*kama-dhenu*), a ich liczba jest nieograniczona. Spacerują od lasu do lasu i dostarczają jedynie mleka. Ludzie nie pragną niczego innego.

*sahadza lokera kata – jahan diwja-gita
sahadza gamana kare, – jajcze nrytja-pratita*

„W Wryndawan, naturalna mowa ludzi brzmi jak muzyka, a ich naturalnych ruch przypomina taniec.

*sarwatra dzala – jahan amryta-samana
czid-ananda dzjotih swadja – jahan murtiman*

Woda we Wryndawan jest nektarem, a blask *brahmadźjoti*, który pełen jest transcendentalnego szczęścia, jest tam bezpośrednio postrzegany w swojej formie.

*lakszmi dzini guna jahan lakszmira samadza
kryszna-wamsi kare jahan prija-sakhi-kaja*

Gopi są tam boginiami fortuny i przewyższają samą boginię fortuny, która mieszka na Wajkuncie. We Wryndawan Kryszna zawsze gra na Swoim transcendentalnym flecie, który jest Jego drogim towarzyszem.

*czintamaniś carana-bhusanam angananam
śringara-puszpa-tarawas tarawah suranam
wryndawane wradza-dhanam nanu kama-dhenu-
wryndani czeti sukha-sindhur aho wibbutih*

Kostki kobiet z Wradza-bhumi ozdabiają kamienie *czintamani*. Drzewa są drzewami spełniającymi pragnienia i dają kwiaty, którymi *gopi* się dekorują. Są tam także krowy spełniające pragnienia (*kama denu*), które dostarczają nieograniczone ilości mleka. Krowy te stanowią bogactwo Wryndawan. W ten sposób bogactwo Wryndawan jest radośnie ukazane”. (CC, MADHJA 14.217-229)

Brahma-samhita, modlitwy Brahmy

*czintamani-prakara-sadmasu kalpa-wryksza-
lakszawryteszu surabhir abhipalajantam
lakszmi-sahasra-śata-sambhrama-sewjamanam
gowindam adi-puruszam tam aham bhadźami*

Wielbię Gowinę, oryginalnego Pana i pierwszego przodka, który pasie krowy spełniające wszystkie pragnienia, wśród pałaców zbudowanych z duchowych klejnotów, otoczonych milionami drzew pragnień. Setki i tysiące *lakszmi*, czy też *gopi*, służą Mu zawsze z wielkim szacunkiem i uczuciem. (BS werset 29)

*wenum kwanantam arawinda-dalajatakszam
barhawatamsam asitambuda-sundarangam
kandarpa-koti-kamanija-wiśesza-śobham
gowindam adi-puruszam tam aham bhadźami*

Wielbię Gowinę, oryginalnego Pana, który jest ekspertem w grze na Swoim flecie, którego oczy są jak płatki kwitnącego lotosu, którego głowa jest ozdobiona pawim piórkiem, którego piękna postać zabarwiona jest kolorem niebieskiej chmury, i którego niespotykana słodycz urzeka miliony Kupidynów” (BS, werset 30)

*aloza-ćandraka-lasad-wanamalya-wamsi
ratnangadam pranaja-keli-kala-wilasam
śjamam tri-bhanga-lalitam nijaka-prakaśam
gowindam adi-puruszam tam aham bhadźami*

Wielbię Gowinę, oryginalnego Pana, wokół którego szyi kołysze się girlanda z kwiatów, upiękuszona księżycowym naszyjnikiem. Jego obie ręce udekorowane są fletem i ozdobami z klejnotów, zawsze czerpie przyjemność z miłosnych rozrywek, a Jego wdzięczna, trój-zgięta forma Śjamasundara jest wiecznie zmanifestowana”. (BS werset 31)

*angani jasja sakalendrija-wrytti-manti
paśjanti panti kalajanti cziram dźaganti
ananda-czinmaja-sad-udźdźwala-wigrahasja
gowindam adi-puruszam tam aham bhadźami*

Wielbię Gowinę, pierwotnego Pana, który wiecznie dogląda, utrzymuje i manifestuje nieskończone wszechświaty, zarówno duchowe, jak i materialne. Jego transcendentalna postać pełna jest szczęścia, prawdy i rzeczywistości, dlatego też przepełniona jest najbardziej jaśniejącym splendorem. Każda część tego transcendentalnego ciała w pełni zawiera w sobie funkcje innych organów. (BS werset 32)

*adwajtam aczjutam anadim ananta-rupam
adjam purana-puruszam nawa-jauwanam ça
wedeshu durlabham adurlabham atma-bhaktau
gowindam adi-puruszam tam abam bhadźami*

Wielbię Gowinę, pierwotnego Pana, który jest poza zasięgiem Wed, jest jednakże osiągalny poprzez czyste, niez mieszane oddanie płynące z duszy. Jest On jednym bez drugiego, nie podlega zniszczeniu i nie ma początku. Jego forma jest nieskończona i jest On początkiem wszystkiego. Mimo, że jest wiecznym, najstarszym *puruszą*, posiada piękno kwitnącej młodości. (BS werset 33)

*ananda-czinmaja-rasa-pratibhawitabhis
tabhir ja ewa nidźa-rupataja kalabhib
goloka ewa niwasatj akhilatma-bhuto
gowindam adi-puruszam tam abam bhadźami*

Wielbię Gowinę, oryginalnego Pana, który przebywając w sercu jako Dusza Najwyższa, jednocześnie znajduje się w Swoje własnej siedzibie, Goloce, razem z Radhą, która przypomina Jego własną, duchową postać i ucieleśnia ekstatyczną moc *hladini*. Towarzyszom Im Jej przyjaciółki, które są rozszerzeniami Jej ciała i które przepełnione są wiecznie szczęśliwą, duchową *rasą*. (BS werset 37)

*premandźana-czczurita-bhakti-wiloćanena
santah sadajwa hrydajeshu wilokajanti
jam śjamasundaram aczintja-guna-swarupam
gowindam adi-puruszam tam abam bhadźami*

Wielbię Gowinę, oryginalnego Pana, Śjamasundara, Krysznę, posiadającego niezliczone, niepojęte atrybuty, którego czysti wielbicieli widzą w swoich sercach oczyma przesłoniętymi mgłą miłości”. (BS werset 38)

*śrijah kantah kantah parama-puruszah kalpa-tarawo
druma bhumiś czintamani-gana-maji tojam amrytam
katha ganam natjam gamanam api wamsi prija-sakhi
czid-anandam dźjotih param api tad aswadjam api ċa
sa jatra kszirabdhih srawati surabhibhjaś ċa su-mahan
nimeszaradbakhjo wa wradžati na hi jatrapi samajah
widantas te santah ksziti-wirala-ċarah katipaje*

Transcendentalne królestwo Wryndawan jest całkowicie duchowe. Gopi są tam zawsze obecne, jako ukochane Kryszny i wszystkie z nich mają czyste, duchowe ciała, takie jak Kryszna. We Wryndawan Kryszna jest Najwyższą Osobą i jest transcendentalnym kochankiem *gopi*. Drzewa we Wryndawan są drzewami spełniającymi pragnienia. Ziemia zrobiona jest z kamienia filozoficznego, a woda jest nektarem.

Słowa są muzyczną wibracją, a wszystkie ruchy tańcem. Flet jest stałym towarzyszem Kryszny. Planeta Goloka Wryndawan jest samoświetlna, jak słońce i pełna jest duchowego szczęścia. Doskonałość życia leży w smakowaniu tej duchowej egzystencji; dlatego każdy powinien kulturować wiedzę o niej. We Wryndwan duchowe krowy zawsze dostarczają duchowego mleka. Nie marnuje się tam ani jedna chwila. Innymi słowy, nie ma tam przeszłości, teraźniejszości ani przyszłości. W tym materialnym wszechświecie wielbiciele wielbią tę transcendentalną siedzibę, Golokę Wryndawan. Sam Pan Brahma powiedział, „Pozwól mi wielbić tę duchową ziemię, gdzie obecny jest Kryszna. (BS werset 56)

Podsumowanie oświecenia Brahmy

1. Pan Brahma otrzymał Gopala-mantrę od Saraswati i intonował ją przez długi czas.
2. Następnie Pan Brahma medytował i usłyszał flet Kryszny. Dźwięk fletu początkowo przyniósł postać Kama-gajatri, która sama wciela esencję całej wiedzy z trzech *Wed*, która zawiera wiedzę o wszystkich innych *mantrach* Gajatri, takich jak Brahma-gajatri i wszystkich innych duchowych procesach, jak *karma*, *gjana* i *bhakti*.

3. Będąc oświeconym przez przypominanie sobie tej *mantry*, Pan Brahma medytował o tej Kama-gajatri. W ten sposób dowiedział się o obszarze oceanu prawdy, zrozumiał swój indywidualny związek z Panem i naturę duchowego świata Kryszny, świata materialnego i różnych gałęzi wiedzy *wedyjskiej*. Wszystkie wizje i doświadczenia Pana Brahmy zawarte są w *Brahma-sambhicie*.

Następujący szkic wersetów z *Brahma-sambhity* pokazuje ścieżkę oświecenia Brahmy.

- werseety od 22 do 23 – Brahma rodzi się z pępka Pana Wisznu i pragnie stwarzać materialny świat.
- werseety od 24 do 25 – Pan Brahma otrzymuje Kama-bidża i Gopala-mantrę od Kryszny przez Diwja Saraswati.
- werseety od 26 do 27 – Brahma otrzymuje Kama-gajatri i osiąga status podwójnie narodzonego.
- werseety od 29 do 55 – Pan Brahma ofiarowuje hymny do Śri Kryszny.

Znaczenie Klim

Upaniszady oznajmiają, że wszechświat został stworzony z sylaby *klim*. Litera K reprezentuje Krysznę; L reprezentuje Radharani; I reprezentuje słodką *premę* Radhy i Kryszny; a M reprezentuje miłosne objęcie Radhy i Kryszny lub *dziwy*, które podążają w ślady *gopi*.

*wryndawane „aparakryta nawina madana”
kama-gajatri kama-bidże janra upasana*

W duchowym królestwie Wryndawan Kryszna jest duchowym, zawsze świeżym Kupidynem. Wielbiony jest przez intonowanie *mantry* Kama-gajatri, która posiada duchowe nasienie *klim*. (CC, MADHJA 8.138)

Dalej Śrila Prabhupada daje kolejne tłumaczenie do tego wersetu: „Słowo *klim* dodane do Gajatri-mantry wyjaśnione jest w *Brahma-sambhicie*, jako transcendentalne nasienie miłości Boga, lub nasienie Kama-gajatri. Obiektem jest Kryszna, który jest zawsze świeżym Kupidynem, a przez powtarzanie *mantry klim* wielbi się Krysznę”. (TLC rozdz. 31)

Śrila Prabhodananda Saraswati daje następujące wyjaśnienie słowa *klim*: „Wspaniałe, transcendentalne nasienie *mantry klim* opisane jest w *Gautamija-tantrze*, jako posiadające pięć ozdób. Z sylaby *klim* Brahma stworzył

wszeczeńświat materialny. Element ziemi został stworzony z litery *l*; woda powstała z *κ*; ogień z *ī*; powietrze z *m*; a eter z kropki *bindu* nad *m*.

„*Brihad Gautamija Tatnra* mówi: „*κ* odnosi się do *purusza*, znanego jako Krysna, Najwyższego dominującego mężczyznę, który posiada formę ucieleśniającą pełnię wieczności, wiedzy i szczęścia; *ī* jest *prakriti*, znana jako Radha, Najwyższa aktywna kobieta, która wiecznie znana jest jako Wryndawaneśwari, najbardziej imponująca Księżniczka Śri Wryndawan; *l* jest szczęściem Ich wzajemnej, ekstatycznej miłości, która jest formą czystej, szczęśliwej radości; *m* z *bindu* jest ekstatyczną słodyczą Ich najszczęśliwszego pocałunku.

„*Sanat-kumara Samhita* stwierdza, że cielesna forma Krysny jest identyczna z samą *kama-bidźa*. Innymi słowy, litery w *klim* nie są różne od słodkiego ciała Najwyższej Osoby. *κ* odnosi się do głowy Krysny, czoła, brwi, oczu, nosa i uszu; *l* – to policzki, broda, szczęka, zęby, szyja, gardło i plecy; *ī* – to ramiona, ręce, łokcie, palce, paznokcie u rąk; *m* – to pierś, dwa boki, brzuch i pępek; *bindu* – to Jego biodra, kolana, kostki, pięty, stopy, palce i paznokcie u stóp.

„*Klim* reprezentuje także osiem żon Kupidyna: *κ* to Ratnaprija, RatiKała, Bhadra i Saurabha; *l* to Sumukhi i Kalahamsi; *m* to Madanamada; a *bindu* to Kalapini”. (κvv)

Następujące cytaty z *śastr* wyjaśniają zadziwiającą moc nasienia *mantry klim*. Choć Prahodananda Saraswati opisuje wiele transcendentalnych wizji, które manifestują się z sylaby *bidźa klim*, to takie powtarzanie jest bezbłędne, gdyż jego celem jest chwalenie Radhy i Krysny. W końcu *rasagulla* jest zawsze odświeżająco słodka i smaczna, nie ważne ile razy jest zjadana.

„W lesie Wryndawan, który wypełniony jest wspaniałym szczęściem, emanującym z sylaby *bidźa mantry* Kama-gajatri, nastoletni chłopiec stoi z nastoletnią dziewczyną. Dziewczyna jest uosobionym skarbem wspaniałej i słodkiej, ekstatycznej miłości. Z każdej części Jej transcendentalnego ciała emanuje ocean nektaru złotego splendoru. Chłopiec jest uosobioną formą najwspanialszego i słodkiego nektaru.

„W cudownym oceanie światła, powstałym z sylaby *bidźa klim* z *mantry* Kama-gajatri, manifestuje się słodka siedziba zwana Wryndawan. W tej Wryndawanie przebywa nieograniczenie słodka para o jasnej i ciemnej cerze, zajęta cieszeniem się miłosnymi rozrywkami. Proszę, czcuj Ich i służ Im.

„Poza materialnym światem, zdominowanym przez trzy siły natury, znajduje się boski ocean szczęścia, który jest sylabą *bidža klim* z *mantry* Kama-gajatri. Na tym oceanie jest nieopisana piękna wyspa. Na tej wyspie znajduje się królestwo Wryndawan, a w odosobnionym miejscu we Wryndawan znajduje się czarująco piękny, leśny ogród. W ogrodzie tym są Gandharwika-Giridhari, dwa wielkie skarby intensywnego, transcendentalnego szczęścia. Proszę, czcij Ich z wielkim oddaniem.

„Daleko poza materialną energią, która jest korzeniem niezliczonych materialnych wszechświatów, znajduje się słodki nektar blasku Najwyższej Osoby Boga. W tym blasku są planety Wajkunta, a w najbardziej sekretnej części Wajkunt znajduje się radosna, chwalebna Wryndawana, doskonała z *bidža* Kama-gajatri. Proszę, czcij drzewa Wryndawan, które rosną na wspaniałej wyspie słodkiego nektaru, powstałego z jaśniejącego, duchowego oceanu *bidža* Kama-gajatri. Drzewa te są cudownymi obiektami miłości dla bardzo ujmującej, jasnej i ciemnej, boskiej pary.

„Królestwo to jest zawsze wolne od najmniejszego śladu materialnego pragnienia. Zamanifestowane jest z sylaby *bidža* z *mantry* Kama-gajatri. Wypełnione jest nektarem ekstazy miłości. Miejsce to jest formą *bidža* i jest szczęściem transcendentalnych rozrywek. W tym miejscu zawsze wiecznie przebywają najpiękniejsi Gandharwika-Giridhari”. (VM)

Znaczenie Kamadewaja

Kamadewaja jest panem zmysłów, który dzięki Swoim pragnieniom (*kamena*) odgrywa (*diwjati*) różne rozrywki. Grając na czarującym flecie lub wyginając w łuk kuszące brwi, Śjamasundar pokazuje lub wyraża (*diwjati*) pragnienie (*kaman*). Krysna jest transcendentalnym Kamadewą, Bogiem pragnienia, który pokonuje pragnienie przez skierowanie go do Samego Siebie.

„W *Gopala-tapani Upaniszad* powiedziane jest także, że gdy o Krysni mówi się jak o Kupidynie (*kamadewaja*), nie należy uważać Go za Kupidyna z tego materialnego świata. Jak już zostało to wyjaśnione, Wryndawan jest duchową siedzibą Krysny, a słowo Kupidyn jest także duchowe. Nie powinno się traktować Kupidyna i Krysny na tym samym poziomie. Materialny Kupidyn reprezentuje atrakcję do zewnętrznego ciała, lecz duchowy Kupidyn jest atrakcją, przez którą Dusza Najwyższa przyciąga duszę indywidualną. W rzeczywistości pożądanie i seks istnieją w życiu duchowym, lecz gdy dusza

ubrana jest w materialne elementy, ta duchowa potrzeba wyrażana jest przez materialne ciało i dlatego jest odbita w sposób wypaczony. Gdy ktoś staje się w rzeczywistości zaznajomiony z nauką o świadomości Kryszny, może zrozumieć, że jego materialne pragnienie seksu jest obrzydliwe, podczas gdy seks duchowy jest godny pożądania.

„Duchowy seks jest dwóch rodzajów: jeden jest zgodny z konstytucjonalną pozycją jaźni, a drugi jest zgodny z podmiotem. Jeśli ktoś rozumie prawdę o tym życiu, ale nie jest całkowicie wolny od materialnego zanieczyszczenia, nie jest on w rzeczywistości usytuowany w transcendentalnej siedzibie, Wryndawan, chociaż może rozumieć życie duchowe. Kiedy jednakże dana osoba uwalnia się od pobudek seksualnych tego materialnego ciała, wówczas może osiągnąć tę najwyższą siedzibę, Wryndawan. Gdy jest się w ten sposób usytuowanym, można powtarzać Kama-gajatri i *mantrę kama-bidża*”. (TLC rozdz. 31)

„*Kamadewaja* oznacza Tego, który spełnia rozrywki dzięki Swojemu pragnieniu lub dzięki mocy Swojej miłości. Kama (miłość) nazywana jest ministrem, ponieważ doradza. Kama przenika wszechświat, od Brahmaloeki w dół. Kama posiada pięć strzał, które dają pięć efektów: szaleństwo, palenie, oczyszczenie, zablokowanie i oszołomienie. Te pięć strzał przenika tych następujących pięć kwiatów: k – mango; l – *aśoka*; i – *madhawi*; m – jaśmin; bindu – *bakula*.

„*Gopala-tapani Upaniszad* mówi, „Kryszna jest transcendentalnym Kupidynem Wryndawany. Kupidyn Kryszna ma pięć kwiatnych strzał, które reprezentują smak, dotyk, wzrok, dźwięk i zapach. Reprezentują także pięć ras: *santa*, *dasja*, *sakhja*, *watsalja* i *madhurja*. Imiona tych pięciu strzał to *czittananda-dhara*, *widjananda-dhara*, *sadananda-dhara*, *kamananda-dhara* i *ramanananda*. Imiona strzał Kryszny odpowiadają pięciu kwiatom i pięciu słodkim formom Kryszny: kwiat mango – *czitta-kandarpa* (Kupidyn umysłu); kwiat *aśoka* – *kamananda-prakaśa* (manifestacja szczęścia miłości); kwiat *bakula* – *widjananda-dhara* (posiadający szczęście mądrości). Miejscem boskiej miłości Kupidyna jest Wryndawan. Kwiat lotosu to Śrimati Radhika, a smak Jej miłości jest zawsze poza zrozumieniem. Śri Kryszna jest pszczołą latającą nad tym lotosem, wiecznie pijącą jego nektar”. (kvv)

Znaczenie Widmahe

„Widmahe oznacza osiągniemy lub poznamy i podporządkujemy się temu Kamadewie, który ma kwiaty (*puszpa*) zamiast strzał (*banaja*)”. (κνν)

Znaczenie Puszpa, Banaja i Dhimahi

Puszpa-banaja jest imieniem Kupidyna, znanego także jako Kandarpa lub Kamadewaja, kwiatny łucznik, który strzela strzałami pożądania w serca upadłych. Kryszna jednak jest transcendentalnym, duchowym Kupidynem, który strzela pięcioma kwietnymi strzałami ze Swojego kwietnego łuku. Są to strzały duchowej *kamy*, reprezentowane przez pięć liter w *kama-bidża klim*. Każda strzała, będąca różnego rodzaju kwiatem, odpowiada różnym częściom słodkiej postaci Kryszny. Strzały te produkują pięć różnych, wspaniałych efektów wewnątrz serc Jego kochających wielbicieli.

Dhimahi oznacza, „Medytujmy o tym transcendentalnym Kamadewie, Panu Śri Krysznie, który jest wszech-atrakcyjnym, sprytnym i dowcipnym Widagdha Madhawą. Wypuszczając Swoich pięć boskich, kwietnych strzał (*puszpa banaja*) w serce Swojego wielbiciela, doprowadza go do szaleństwa czarem Swojego piękna i *premy*. Następnie strzały spalają wszystkie materialne pragnienia wielbiciela i całkowicie czyszczą Jego umysł i serce.

„Chroniąc go, te pięć strzał odgradza i powstrzymuje wszelki późniejszy atak energii iluzorycznej w stosunku do tego w pełni podporządkowanego wielbiciela. Pływając w radosnym oceanie swojego wiecznego, miłosnego związku z Kryszną, wielbiciel czasem przepełnia się i oszałamia różnymi ekstatycznymi symptomami. W tym czasie działania takiego *premika bhakty*, tańczenie do melodii fletu Kamadewy, mogą wydawać się najbardziej niezwykle i oszałamiające dla *dziw* związanych przez łańcuchy pożądania”.

W ten sposób powinno się medytować o wspaniałych efektach strzał ukochanego Kamadewy, pięknego Śri Kryszny.

Znaczenie Tan

„*Tan* oznacza „tego” – Znamy tego Kamadewe (Krysznę). Medytujemy o tym Kamadewie, który ma kwietne strzały i jest *ananga*, bezcielesnym Kupidynem”. (κνν)

Znaczenie Ananga

Słowo *ananga* generalnie odnosi się do Kupidyna, nieposiadającego postaci, którego ciało zostało pewnego razu spalone na popiół przez Pana Śiwę. Choć Śiwa częściowo pokonał Kupidyna niszcząc jego ciało, Krysna całkowicie zwyciężył Kupidyna i wciągnął go do służby dla Siebie. Dlatego słowo *ananga* może odnosić się do Krysny, transcendentalnego Kamadewy, który przyciąga serca wszystkich oczyszczonych osób.

Aćarjowie mówią, że *ananga* może także odnosić się do Krysny, który pewnego razu zemdlął z powodu ekstazy miłości. W tym czasie Tulasi-mańdzari (Rati-mańdzari) oparła się o bramę *kundza* i zaśpiewała słodką, miłosną pieśń. Po usłyszeniu tej pieśni Krysna powrócił znowu do życia. Z powodu miłosnej ekstazy stracił Swoje ciało (lub cielesną świadomość), co oznacza, że stał się *ananga*, bez ciała lub świadomości Swojego ciała, lecz dzięki śpiewowi Tulasi odzyskał Swoje ciało.

Znaczenie Pracodajat

„*Pracodajat* oznacza „Niech pojawi się w pełni”. Przez medytację (*dhimahi*) o Krysnie otrzymuje się wiedzę (*widmahe*) o Krysnie w Jego rozrywkach miłości. Potem ktoś modli się do Krysny, by pomógł mu zrozumieć tą postać (*pracodajat*), co oznacza „Niech On (Krysna) skłoni nas do tego”. (kvv)

W ósmym wersecie *Manah-śiksha* Raghunatha Das Goswami modli się, „O Giriradża, proszę daj mi miłość małżeńską Boga i zaangażuj mnie w miłosną służbę Gandharwici”. Dasa Goswami używa słowa „*prerajati*”, które oznacza „On zaangażuje” (w odniesieniu do służby Śri Radhy). Wielbiciele przyjmujący służbę dla Śrimati Radhiki za swoje życie i duszę, uznają słowo *pracodajat* w Kama-gajatri za identyczne ze słowem *prerajati*. Tak jak Raghunatha Dasa Goswami modlił się do Krysny o służbę dla Śri Radhy; *sadhakowie* modlą się w ten sposób medytując o Kama-gajatri.

Znaczenie Kama-gajatri

Kamadewaja odnosi się do Madan-mohana, Bóstwa Krysny, oznaczającego inicjację (*mantra-diksha*), która jest funkcją *sambandhy*. *Puszpabanaja* odnosi się do Gowindadźi, przewodniego Bóstwa *abhidheji*, które pomaga obudzić miłość do Boga. *Ananga* odnosi się do Bóstwa Gopinatha, reprezentującego *prajodżanę*, cel *kryszna-premy* szczególnie zademonstrowany przez *gopi*.

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

„Kama-gajatri podzielona jest na trzy części, reprezentujące *sambandhę*, *abhidheję* i *prajodżanę*. 1) Kamadewa – jest Bóstwem (Madan-mohan), które urzeka nasze umysły i serca, aby ustanowić nasz związek z Kryszną (*sambandha-tattwa*). 2) Puszpabanaja – to Ten (Gowindadźi), który nosi strzały z kwiatów i rozwija nasz związek z Kryszną, jako wiecznych sług *gopi* (*abhidheja-tattwa*). 3) Ananga – to Ten (Gopinatha), który dostarcza ostatecznego celu życia, polegającego na zadowalaniu *gopi*, Radhiki i Śjama (*prajodżana-tattwa*).

„Mantra Kama-gajatri jest jak *wedyjski* hymn, lecz faktycznie jest Samą Najwyższą Osobą. Nie ma różnicy pomiędzy Kama-gajatri, a Kryszną. Oboje złożeni są z dwudziestu czterech i pół transcendentalnych sylab. Mantra przedstawiona za pomocą liter jest także Kryszną i *mantra* taka wschodzi tak jak księżyc. Z tego powodu istnieje wypaczone odbicie pragnienia w ludzkim społeczeństwie i między wszystkimi rodzajami żywych istot.

„W mantrze: *klim kama-dewaja widmahe puszcza-banaja dhimahi tan no „nangah praczodajat*, Krysna nazwany jest Kamadewa, Puszpabana i Ananga. Kamadewa to Madana-mohana, Bóstwo, które ustanawia nasz związek z Kryszną. Puszpa-bana („Ten, który trzyma strzały zrobione z kwiatów”) jest Śri Gowindą, Osobą Boga, który przyjmuje naszą służbę oddania. Ananga to Gopidżana-wallabha, który zadowala wszystkie *gopi* i jest ostatecznym celem życia.

„Ta Kama-gajatri (*klim kama-dewaja widmahe puszcza-banaja dhimahi tan no „nangah praczodajat*) po prostu nie należy do tego materialnego świata. Po uczynieniu postępu w duchowym rozumieniu, wielbiciel wielbi Najwyższą Osobę swoimi duchowymi zmysłami i spełnia pragnienia Pana.

*man-mana bhawa mad-bhakto
mad-jadźi mam namaskuru
mam ewajszjasi satjam te
pratidżane prijō „si me*

Zawsze myśl o Mnie i zostań Moim wielbicielem. Czcij Mnie i ofiarowuj Mi swój szacunek. W ten sposób z pewnością przyjdiesz do Mnie. Obiecuję ci to, ponieważ jesteś Moim najdroższym przyjacielem. (BG. 18.65; CC, MADHJA 8.138 znaczenie)

Śrila Wiśwanatha Ćakrawarti Thakura tak definiuje Kama-gajatri: „Kama-gajatri jest *maha-mantrą*, która płynie zgodnie z pragnieniem. *Sadhakowie*, intonujący tę *mantrę* następnie narodziny przyjmują we Wrządza-mandali. Innymi słowy, otrzymują duchowe ciało, jakie posiada wieczny towarzysz Kryszny, Wrządźawasi, w celu spełniania czystej służby oddania.

„Godnym wielbienia obiektem tej *mantry* jest Rasaradźa Śrī Kryszna, Król *śringara-rasy* (najradośniejszej formy ekstazy miłości małżeńskiej). On jest Madana, transcendentalnym Kupidynem; jest On Kryszną, wszech-atrakcyjnym; On jest Nandatmadźa, ukochanym synem Nanda Baby; przebywa On tylko w jednym miejscu – w radosnym królestwie Wrządźa-dhama.

„*Klim* – słowo to użyte z powodu skradania umysłów *wradźa-gopi*, dowodzonych przez Radhę, za pomocą słodyczy Jego fletu (*wenu-madhurja*).

Kamadewaja – słowo to zostało użyte z powodu skradania możliwości rozróżniania *wradźa-gopi*, dowodzonych przez Śrīmati Radhikę, słodyczą Swoich rozrywek (*lila-madhurja*).

Puszpa-banaja – słowo *puszpa-banaja* zostało użyte z powodu stymulowania przez Krysznę podniecenia radosnego smaku zadowolenia w połączeniu z *wradźa-gopi*, którym przewodzi Śrīmati Radhika oraz z powodu stymulowania tej *sambhoga-rasy* przez inne czynniki, zawierające słodycz Jego wspianiałych, pełnych gracji cech (*lawanja-guna-madhurjadi*).

Klim kama-dewaja widmahe

„Słowo *kama* (pragnienie) wskazuje na *sambandhę* (związek z Panem), a także sygnalizuje *anuga* (posłuszne podążanie). Jedynie na ścieżce spontanicznego oddania w miłości, znanej jako *kamanuga*, używa się tej Gajatri do wielbienia. *Kamanuga* jest tą ścieżką, która podąża za oczyszczonymi, transcendentalnymi pożądanymi pragnieniami służenia Radzie i Krysznie. Efektem tej *mantry* jest to, że rozświecila i intensyfikuje powstawanie czyichś najbardziej ulubionych pragnień.

„*Widmahe* – „My znamy” tą Osobę Kamadewa, który bawi się zgodnie z pragnieniem własnego serca. Innymi słowy, *kama-dewaja widmahe* oznacza „my, którzy spełniamy tę *sadhanę* we *wradźa-madhurja-rasie*, jesteśmy świadomi tylko dlatego, że nasza świadomość jest dla Kamadewy, który jest transcendentalnym Kupidynem Kryszną.

Puszpa-banaja-dhimahi

„Kamadewa jest „*puszpa-banaja*” – kwiatowym łucznikiem, który używa pięciu broni, które są pięcioma literami *kama-bidža klim*. Wypuszczając je ze Swojego łuku *saranga*, te pięć broni sprawia, że łuk działa z pięcioma różnymi cechami.

„*Dhimahi* – „medytujemy” o tym rodzaju *puszpa-bana*.”

Tan No „Nangah Praczodajat

„*Ananga* – On, który jest wszech-przenikającym, transcendentalnym Kupidynem pozbawionym ciała; usytuowany jest we Wrządy, jako świeży, młody, transcendentalny Kupidyn; On jest wabiąco młodzieńczym Bogiem Miłości. On jest jedynym obiektem godnym wielbienia. On nie tylko przyciąga serca i umysły wszystkich żywych stworzeń, lecz przyciąga nawet Swoją własny umysł.

„Jego najwspanialsze piękno cielesne nie może być porównane lub przewyższone przez jakąś inną formę. On jest Śjama, ciemną pięknoscią, posiadającą cielesny blask świeżej chmury deszczowej. Jego transcendentalne ciało jest sprężoną żywą powodzią **boskich**, wysmienitych smaków. Jego wielkość doskonale uosabia Króla *śringara-rasy* (ozdoba najbardziej intymnej siły, najwyższych małżeńskich smaków).

„*Nah* – ten rodzaj Pana.

„**Praczodajat** – Niech ten Pan będzie z nas zadowolony i niech łaskawie zaangażuje nas w Swoją własną miłosną służbę”. (MD)

Wiśwanatha Ćakrawarti Thakura podał cudowne wyjaśnienie intymnego znaczenia Kama-gajatri. Aspirujący śludzy na zawsze pozostają dłużnikami nieugiętych *rasika aćarjów* za to, że ci zsyłają bezgraniczną łaskę. Jedynie najbardziej zaawansowani wielbiciele mogą mieć takie objawienia. Jeśli nie jest się tak zaawansowany, powinno się poważnie kontynuować intonowanie *mantry* na mocy polecenia mistrza duchowego. Połączenie *bhakti* i pełnej wiary w *guru* i Krysznę, stopniowo kwalifikują wielbiciela do oglądania Kryszy w najbardziej czarującej formie Kamadewy, zawsze świeżego, transcendentalnego Kupidyna. Brahma osobiście ustanowił przykład zwiędzonej, oszołomionej duszy, która ostatecznie staje się świadoma Kryszy, dzięki poważnej postawie w oddaniu. Podobnie, każdy kto podąża w jego ślady (*mahadžana jena gatah sa pantah*) może osiągnąć to doświadczenie.

Dodatkowe znaczenia Kama-gajatri

„Medytujmy o tym nowym, transcendentalnym Kupidyńcu z Wryndawan, Śri Krysźnie, który jest zawsze czarujący i młodzieńczy. Dzięki Swjemu pragnieniu Śjama bawi się w różnych rozrywkach. Spróbujmy poznać tego Kamadewa, Śri Krysznę, który ma pięć strzał z kwiatów, którymi strzela z pięciu cięciw Swojego łuku. Śri Kryszna jest Rasaradżem, królem wszystkich smaków miłości małżeńskiej i wielce zadawała nas, angażując nas w Swoją transcendentalną, miłosną służbę”.

Księżycze Krysznaćandry

*kama-gajatri-mantra-rupa, haja krysznera swarupa,
sardha-ćabbiśa akszara tara haja
se akszara „ćandra” haja, kryszne kari” udaja,
tridżagat kajla kamamaja*

Kryszna, Najwyższa Osoba, jest identyczny (*krysznera swarupa*) z wedyjskim hymnem, znanym jako Kama-gajatri (*kama-gajatri-mantra-rupa*), który skomponowany jest z dwudziestu czterech i pół sylaby. Sylaby te porównane są do księżyców, które wschodzą w Krysźnie. W ten sposób całe trzy światy wypełnione są pożądaniem” (CC, MADHJA 21.125)

„Wedyjski hymn, znany jako Kama-gajatri, opisuje twarz Kryszny jako króla wszystkich księżyców. W metaforycznym języku istnieje wiele różnych księżyców, lecz wszystkie one są jednym w Krysźnie. Jest księżyc Jego ust, księżyc Jego policzków, księżycowe kropki papki sandałowej na Jego ciele, księżyc czubków palców Jego dłoni i księżyc palców u Jego stóp. W ten sposób jest tam dwadzieścia cztery i pół księżycy, a Kryszna jest centralną postacią ich wszystkich.” (TLC rozdz. 10)

Śrila Wiśwanatha Ćakrawarti Thakura daje wspaniały opis dwudziestu czterech i pół księżyców na transcendentalnym ciele Kryszny:

„W Kama-gajatri są dwadzieścia cztery i pół sylaby, które formują dwadzieścia cztery i pół księżycy w pełni. Te pełne księżycy wschodzą w cielesnej postaci Kryszny i przez to tworzą trzy słowa, *kama-maja*, lub poszerzają się z Jego własnym transcendentalnym pożądanym pragnieniem do zabawy. Śastry opisują tożsamość księżyców wśród sylab *mantry* Kama-gajatri. Twarz Kryszny jest jednym księżycem; Jego policzki to dwa księżycy; Jego

czoło jest pół-księżycem; *tilaka* na Jego czoło jest pełnym księżycem; paznokcie u rąk to dziesięć księżyców; paznokcie u stóp to kolejne dziesięć. W ten sposób inteligentne autorytety objawiły, że wszystkie dwadzieścia cztery i pół sylaby w *mantrze* Kama-gajatri systematycznie formują różne księżyce, które odpowiadają księżycom cielesnych cech Śri Krysny.

„Choć w *Ājtanja-ĉaritamryta* Krysnyadasa Kawiradża także wspomniał, że liter w Kama-gajatri jest dwadzieścia cztery i pół, wielka wątpliwość powstała we mnie. Wydaje mi się, że w jakiś sposób Krysnyadasa Kawiradża odrzucił oczywisty fakt, że *mantra* Kama-gajatri zawiera dwadzieścia pięć sylab. Dlatego zastanawiałem się – na podstawie jakich dowodów z pism mówi on, że *mantra* ma tylko dwadzieścia cztery i pół sylaby?

„Po przejrzeniu różnych *śastr*, takich jak *Hari-namamrita-wjākarana*, *Purany*, *Agamy* i *Natja-śāstra* odkryłem, że liczba sylab w *mantrze* Kama-gajatri wynosi dokładnie dwadzieścia pięć. Co więcej, *Brihad Naradija Purana* stwierdza, „Śri Radha jest Księżniczką Wryndawan-dham, a Jej transcendentálna forma składa się z dwudziestu pięciu sylab”. Po przeszkaniu wszystkich prac opisujących samogłoski i spółgłoski, nigdzie nie mogłem znaleźć dowodu, że *mantra* ta składa się z dwudziestu czterech i pół sylab. Dlatego zostałem pogrążony w wielkim oceanie wątpliwości.

„Czy jest to możliwe, że Śri Krysnyadasa Kawiradża Goswami nie był świadomy tych wszystkich rzeczy? Nie, to nie jest możliwe. On z pewnością jest w pełnej wiedzy o wszystkim i dlatego jest całkowicie wolny od zwykłych, materialnych defektów, błędów, iluzji, itp. W wielkiej rozprawie, Śri *Ājtanja-ĉaritamryta*, Krysnyadasa Kawiradża opisuje księżyce na transcendentálnym ciele Krysny:

„W nastroju Radhiki Śri *Ājtanja* opisuje związek między transcendentálną formą Krysny, a *mantrą* Kama-gajatri. „Postać Krysny jest reprezentowana w *mantrze* Kama-gajatri, zawierającej dwadzieścia cztery i pół sylab. Sylaby te są dwudziestoma czterema i połową księżyców, pojawiające się w Krysnie i wypełniające trzy światy pożądaniem.

„Hej *sakhi!* Twarz Śri Krysny jest królem księżyców, a Jego ciało jest tronem, na którym On zasiada, by rządzić królestwem i utrzymywać społeczeństwo księżyców. Dwa błyszczące policzki Krysny, które pokonują blask luster z klejnotów, są dwoma pełnymi księżycami. Jego czoło ma kształt połowy księżyca, a kropka pasty sandałowej na nim, jest jak jeden

księżyc. Jego paznokcie u dłoni są jak rynek księżyców, które tańczą na Jego flecie. Ich pieśń jest melodią tego fletu. Jego paznokcie u stóp są gromadą księżyców, które tańczą na ziemi i których pieśń jest brzękaniem Jego dzwonek u kostek”. (CC, MADHJA rozdz. 21)

„Nawet po rozpatrzeniu tego wyczerpującego opisu z wielu punktów widzenia, nadal nie mogłem dojść do konkluzji. W tym miejscu porzuciłem starania na odnalezienie odpowiedzi. Odrzucając jedzenie i picie stałem się tak zaniepokojony w swoim umyśle, że postanowiłem porzucić ciało. W tym smutnym nastroju usiadłem bez ruchu nad Radha-kunda. Jeśli nie jest się właściwie świadom nawet sylab w *mantrze*, to jak będzie możliwe, aby stał się świadomym Pana? Dlatego porzucenie ciała jest na miejscu.

„Tuż po północy wreszcie zdrzemnąłem się. Wtedy, nagle zobaczyłem, że Śri Wryszabhanunandini, Śrimati Radhika pojawiła się przede mną i zaczęła mówić: „Och Wiśwanatha! Och Hari Wallabha! Wstań proszę! To, co napisał Krysznadasa Kawiradża to prawda; on także jest Moim poufnym sługą. Dzięki Mojej łasce on wie wszystko o Moich sekretnych, najskrytszych nastrojach. Proszę, nie miej żadnych wątpliwości, co do jego stwierdzeń. Ta *mantra* jest *mantrą* do wielbienia Mnie – w rzeczy samej, mogę zostać zrozumiana przez sylaby w tej *mantrze*. Lecz bez Mojej łaski, nikt nie może się niczego dowiedzieć o tajemnicy tych tematów.

„Rozwiązanie pytania o połowę sylaby znajduje się w książce znanej jako *Warnagama-bhaswadi*. Widząc tę książkę, Śri Krysznadasa Kawiradża napisał tak, jak napisał. Teraz posłuchaj proszę. Gdy się zbudzisz, zajrzyj do tej książki, a potem skompiluj wszystkie te wydarzenia dla korzyści innych”.

„Słyszając te słowa Śrimati Radhiki odzyskałem świadomość i szybko wstałem. Moje zmieszanie odeszło. Lecz płacząc „Niestety! Niestety!” ciągle lamentowałem po utracie *darśanu* Radhiki. Niosąc Jej polecenie w swym sercu, starałem się je spełnić.

„Gdy Radhika w mojej wizji opisywała połowę sylaby, powiedziała w ten sposób: „Litera *ja* (*dewaja*), po której następuje litera *wi* (*widmahe*) uważana jest za połowę sylaby. To przypada na czoło Śri Kryszny, które formuje połówkę księżycy. Wszystkie pozostałe litery w *mantrze* są pełnymi sylabami i przez to pełnymi księżycami”.

„Opis połowy sylaby, jak w bezpośredniej instrukcji Śrimati Radhiki, znajduje się faktycznie w książce znanej jako *Warnagama-bhaswadi*: „Litera

ja, gdy jest przed literą *wi*, uznawana jest za połowę sylaby”. To, co wyzwała intonującego nazywa się Gajatri”. (MD)

Śrila Bhakti-pragjana Keśawa Maharadża pewnego razu podał tę definicję Kama-gajatri: „Kama-gajatri jest Radhą i Kryszną. Intonuj ją poważnie, a *mantra* ta objawi ci wszystko”. *Dźaja, dźaja Śrī Radhe!*

Medytacje o Kama-gajatri

Swajambhuwa-agama śāstra wspomina medytację o *mantrze* Kama-gajatri: „Przepełniony ekstazą Mukunda triumfująco gra na *murali*, przechadzając się od gaju do gaju w lesie Wryndawan. Czarująco ubrany i obejmowany przez Radhę, całkowicie poddany jest Jej miłości i uzależniony od cieszenia się z Nią. Pełen miłości do Śrī Radhiki, Śjama czasem objawia pożądlivy nastrój przez uśmiechanie się i kuszące poruszanie brwi”.

Śrila Kryszna Dasa Kawiradża napisał następujący werset do medytowania o Radha-Gowindzie w Jogapitha.

*diwjad-wryndaranja-kalpa-drumadhah
śrimad-ratnagara-simhasana-sthau
śrimad-radha-śrila-gowinda-dewau
preszthalibhīh sewjamanau smarami*

Medytuję o nieopisanie pięknych formach Radha-Gowindy, siedzących na eleganckim tronie, wysadzonym klejnotami, pośrodku sekretnego *kundźa*, pod drzewem *kadamba* w centrum Wryndawan, wypełnionej transcendentalnymi drzewami pragnień. Radha-Gowinda otoczeni są przez najbliższe *sakhi* i *mańdźari*, których oczy piją ambrosję nektaru płynącego z lotosowych twarzy Boskiej Pary. Przepełnione *premq*, *sakhi* pełnią różne przyjemne służby, jak wachlowanie i ofiarowywanie *tambula*. Niech mój umysł i serce zawsze będzie zaabsorbowane w pamiętaniu tej wspianiałej, transcendentalnej rozrywki”. (CC, ANTJA I.6)

Werset ten, który znany jest wszystkim **gaudija wajsznawom**, w rzeczywistości opisuje bardzo wzniosły poziom świadomości Kryszny. Wielbiciel, który jest zaawansowany duchowo, może pamiętać ten werset razem z poprzedzającą medytacją. Podczas cichego intonowania *mantry* Kama-gajatri w umyśle i w sercu, *sadhaka* powinien medytować o Radharani i Krysznie, siedzących w środku tronu wielkiego, różowego kwiatu lotosu,

wysadzanego klejnotami, w złotej świątyni, na brzegu Jamuny. Miejsce to znane jest jako Gowindasthali lub Wryndawana Jogapitha. Radhika ofiarowuje *pan* Krysznie, a mistrz duchowy stoi z boku, czekając by spełnić służbę dla Śri Radhy. Wielbiciel znajduje się tam w *siddha-deha*, asystując swojemu guru, trzymającemu naczynie z pachnącą wodą lub *ćamarę*, by ofiarować to Śrimati Radlice.

Korzyści z intonowania Kama-gajatri

„Gajatri emanowała jako pieśń z fletu Kryszny. Weszła do uszu Pana Brahmy i natychmiast zmanifestowała się w jego lotosowych ustach. W ten sposób otrzymując Gajatri, gdy emanowała z **Boskiej** pieśni fletu Śri Kryszny, oryginalny guru, Pan Brahma został wzniesiony do statusu podwójnie narodzonego”. (BS werset 27)

„Boska wibracja fletu Kryszny jest dźwiękiem prawdy, wiedzy i ekstazy (**sacchidanandamaja**). Doskonałe *Wedy* są obecne w tym **Boskim** dźwięku. Kama-gajatri jest najwyższą między wszystkimi Gajatri, ponieważ modlitwa i medytacja w niej zawarta jest pełna najwyższych, transcendentalnych rozrywek (Kryszny i *gopi* we Wryndawan), co nie jest spotykane w żadnej innej Gajatri.

„Ta Kama-gajatri, która jest następstwem Gopala-mantry, wskazuje na doświadczenie transcendentalnych rozrywek *gopi-dżana-wallabha*, ukochanego *gopi*, po udoskonaleniu medytacji i modlitwy, by osiągnąć służbę dla tego transcendentalnego Boga miłości, Kamadewy, duchowego Kupidyna, znanego jako Śri Kryszna. W **całym świecie duchowym nie ma wyższej formy boskiej miłości, niż ta – osiągnięcia ekstatycznego związku z Kryszną, przepełnionego *rasą*, przyjmując schronienie w *gopi*”**. (BS, werset 27, znaczenie)

Brahma Samhita mówi, „Intonując Kama-gajatri ktoś zrozumie wzniosłe piękno Kryszny”. Ktoś ujrzy transcendentalną postać Kryszny, Śjamasundara, w zakątku swojego serca i, jeśli Pan tego pragnie, ktoś może zobaczyć Krysznę także na zewnątrz, *sakszad-darśana*. *Mantra* ta pomaga wielbicielowi rozwinąć transcendentalne cechy Kryszny i umożliwia komuś postrzeganie radosnych, transcendentalnych rozrywek Radhy i Kryszny w *aparakryta* Wryndawan. Kryszna ukaże Siebie przed *sadhaką* w formie Radhika-Śjama, otoczony przez *sakhi*. W ten sposób ktoś dostanie szansę służenia Jugala-kiśora w Ich radosnych, transcendentalnych rozrywkach.

Gajatri Mahima Madhuri – Słodkie Chwały Gajatri

„Ktokolwiek z wiarą intonuje ciągle *kama-bidża* połączoną z Kama-gajatri osiągnie *prema-siddhi* i bez wątpliwości osiągnie miłosną służbę dla Radhy i Krysny we Wryndawan”. (sks)

„Medytując o Kama-gajatri Brahma zaczął myśleć, „Jestem wiecznym sługą Krysny”. Choć głębokie tajemnice działań, jako służka Krysny, nie zostały mu objawione, jego rozróżnienie pomiędzy duchem, a materią rozwinęło się w takim stopniu, że Pan Brahma stał się wypełniony oceanem prawdy. Gdy wszystkie prawdy *Wed* zostały w ten sposób zmanifestowane w nim, ofiarował tę modlitwę (*Brahma-sambhitę*), która jest esencją wszystkich *Wed*, Najwyższemu Panu Krysnie. Ponieważ *Brahma-sambhita* zawiera kompletną *wajsznawa-siddhantę*, Ćajtanja Mahaprabhu nauczył tego hymnu Swoich ulubionych wielbicieli”. (BS werset 28 znaczenie)

Rozdział ósmy

Mantra Gopi Bhawa

Wprowadzenie

W chwili przyjmowania *sannjasy* gaudija wajsznawowie otrzymują mantrę Gopi-bhawa, w celu wewnętrznego rozwoju *Kryszna-premy*. Mantra Gopi-bhawa zwana jest czasami „mantrą *sannjasa*”, lecz to określenie nie do końca pasuje, ponieważ *babadźi* także intonują tę mantrę. Mantra Gopi-bhawa wspomniana jest w *Samskara-dipika* Gopala Bhatta Goswamiego. Natomiast *mantra sannjasa* odnosi się do wersetu ze *Śrimad Bhagawatam*, intonowanego przez *awadhuta-braminów* z Awantipur.

Mantra Sannjasa (braminów-awadhuta)

*etam sa asthaja paratma-nisztbam
adhjasitam purwatamajr maharszibhih
abam tarszjami duranta-param
tamo mukundanghri-niszewajajwa*

Przekroczę niepokonany ocean nieszczęść, będąc pewnie skupionym na służbie dla lotosowych stóp Kryszny. Zostało to zaaprobowane przez wcześniejszych *aćarjów*, którzy byli skupieni na stałym oddaniu dla Pana, Paramatmy, Najwyższej Osoby. (ŚB 11.23.57)

Drugie tłumaczenie wygląda w następujący sposób: „Wielcy, wcześniejsi mędracy przyjęli i pokazali ścieżkę *sannjasy*. Ja także przyjąłem tę formę

życia. Teraz, zostawiając wszystko za sobą, udam się w stronę Wryndawan. Tam, przyjmując imię Mukunda, Kryszna, przekroczę ocean nieszczęść. Przekraczając tę *maję* dotrę do Wryndawan i w pełni zajmę się służbą dla Kryszny”. (GV)

„Przechodząc wzdłuż drogi, w kraju znanym jako Radha-desza, Ćajtanja Mahaprabhu recytował ten werset w ekstazie”. (CC, MADHYA 3.4) „Ta *mantra sannjasa* powinna być studiowana bardzo poważnie. Ci, którzy przyjmują *aśram sannjasy*, powinni szczególnie starać się zrozumieć tę ważną *mantrę*”. (SPT 20.2.70)

Mantra sannjasa ogólnie pokazuje ideał *sannjasy*: osiągnięcie wyzwolenia przez praktykowanie wyrzeczonego życia, podczas ofiarowania siebie służbie dla Pana Kryszny. Z wielką determinacją *sannjasin* myśli, „Ofiarowując siebie służbie dla Kryszny (*mukunda-sewa*) automatycznie zniknie moje iluzoryczne otoczenie i osiągnę wieczną służbę dla Kryszny na Goloce Wryndawan”. Poprzez tę *mantrę sannjasin* ślubuje, że nigdy nie zrobi niczego, co nie jest dla służby i przyjemności Mukundy, Kryszny. Wyrzeczony *sadhaka* utrzymuje mocne postanowienie, że nigdy nie powróci do swojego wcześniejszego środowiska. Myśli tak, „Od dziś ofiarowuję siebie wyłącznie służbie dla Radhy i Kryszny”.

„Śrila Bhaktisiddhanta Saraswati Thakura mówi, że z sześćdziesięciu czterech czynników wymaganych do spełniania służby oddania, przyjęcie symbolicznych znaków *sannjasy* jest zasadą regulującą. Jeśli ktoś przyjmuje *sannjasę*, jego głównym zadaniem jest całkowite oddanie swojego życia służbie dla Mukundy, Kryszny. Jeśli ktoś nie odda w pełni swojego umysłu i ciała służbie dla Pana, w rzeczywistości nie staje się *sannjasinem*. Nie jest to tylko kwestia zmiany ubioru. Ubranie nie jest *sannjasą*, jest nią postawa służenia Krysznie.

„Słowo *paratma-nisztha* (wspomniane w wersecie wyżej) oznacza bycie wielbicielem Pana Kryszny. Paratma, Najwyższa Osoba, to Kryszna. Ci, którzy są całkowicie zadedykowani lotosowym stopom Kryszny w służbie, są w rzeczywistości *sannjasinami*. W kwestii formalności wielbicielel przyjmuje trzy *dandy*. Dodatkowo, powinno dodać się *dźiwa-dande* do *tri-dandy*. Te cztery *dandy*, związane razem w jedną, są symbolem niewzruszonego oddania dla Pana. W *Śrimad-Bhagawatam* nie ma takiego określenia, jak *ekadandi-sannjasin* (co jest przyjmowane przez *sannjasinów* Majawada);

faktycznie, akceptowany jest *tridandi-sannjasin*, jako symboliczna reprezentacja porządku *sannjasy*. Cytując ten werset ze *Śrīmad Bhāgawatam*, Śrī Ćajtanja Mahaprabhu przyjął *sannjasę* polecaną przez *Śrīmad-Bhāgawatam*. (ŚB 11.23.57 znaczenie)

Błaganie o premę

W *Ćajtanja-ĉaritamryta* Kryszna Dasa Kawiradża wyjaśnia, jak *antaranga-bhaktowie* (*premiķa-bhaktowie*) Ćajtanji Mahaprabhu, zwolennicy Gadhara Pandita, odnosili największe sukcesy w rozprzestrzenianiu ruchu *sankirtana* Pana. Wskazanie jest takie, że im większa miłość do Kryszny, tym większy będzie sukces w nauczaniu. Choć *sannjasini* są przede wszystkim nauczycielami, ich pierwszym i najważniejszym obowiązkiem jest kochanie Kryszny. Dlatego *aśram sannjasa* kładzie nacisk na wewnętrzny rozwój *gopi-bhawa* (*kryszna-premy*). Odnosząc się do tego punktu, Śrīla Prabhupada powiedział kiedyś w Hyderbadzie: „Jeśli nie masz wystarczającej miłości do Boga, nie możesz nauczać. Dlaczego nauczasz mnie? Po prostu daj mi przykład”. (SPT 74.35)

Zewnętrzny powodem przyjęcia *sannjasy* jest nauczanie świadomości Kryszny w każdym mieście i w każdej wiosce, lecz wewnętrznie powinno się myśleć, „Jedynie dla przyjemności Radhy i Kryszny przyjmuję *sannjasę*, aby ułatwić rozwój *gopi-bhawy* – czystej, bezinteresownej miłości”.

Znaczenie Om

Om przedstawia połączoną, miłosną formę Radhy i Kryszny i żywej istoty. Rozdział drugi podaje szczegółowe wyjaśnienie Om.

Znaczenie Klim

Słowo *klim* ma różne wydźwięki. „Ka” – oznacza transcendentalne ciało Śrī Kryszny, które składa się z wieczności, nieograniczonej wiedzy i ciągle wzrastającego szczęścia. „La” – wskazuję na *prema-wilasa* Radhika-Śjamy (piękne rozrywki mają początek w miłosnych sprawach pomiędzy Radhą i Kryszną). „I” – reprezentuje formę *parama-prakriti*, Wryndawaneśwari Śrī Radhy. „M” – jest szczęściem małżeńskiej miłości powstającym, gdy Radha i Kryszna całują się wzajemnie. *Bindu*, kropka nad „M” – jest Ich pocałunkiem.

Czasem istnieje zamieszanie odnośnie rodzaju dwóch słów w *mantrze* Gopi-bhawa, czyli *klim* i *swaha*. Jeden Gaudija *sannjasin* powiedział, że w tej *mantrze* te dwa słowa są rodzaju nijakiego; nie są ani męskie ani żeńskie. *Klim* jest zarówno mocą jak i posiadającym moc. *Klim* reprezentuje Kama-dewę Krysznę. Choć *klim* nie ma w sobie imienia Radhy, słowo to przyjęło Jej moc. Podmiotem jest Kryszna, lecz bez mocy lub *śakti* Radhy, Kryszna nie może istnieć jako właściwie niezależny podmiot. Proszę, odnieście się do rozdziału szóstego i siódmego po więcej tłumaczeń słowa *klim*.

Słowo *swaha* oznacza *jogamaję*. Innymi słowy, „Z błogosławieństwami i wsparciem energii Kryszny, *jogamaji*, ofiaruję siebie lotosowym stopom Radharani”.

Znaczenie Gopi Bhawa

Gopi-bhawa-aśraja oznacza *gopi-bhawę* tylko dla Władźendranandany Śri Kryszny, nie dla Narajana, Wisznu, czy innych. Śri Ćajtanja Mahaprabhu nauczał zasad *gopi-bhawa*, czyli ofiarowywania całej swojej miłości Krysznie w nastroju Władźa *gopi*. W następującym wersecie Wiśwanatha Ćakrawarti Thakura objawia nadrzędność wielbienia Kryszny w Jego świętej siedzibie Wryndawan.

*aradhjo bhagawan wradžeśa-tanajas tad-dhama wryndawanam, ramja
kaścid upasana wradźa-wadhbu-warga-wirja kalpita, śrimad-bhagawatam
amalam puranam prema pum-artho mahan, śri Ćajtanja mahaprabhor
matam idam tatradarah na parah*

Filozofią Pana Ćajtanji jest to, że Kryszna jest jedynym obiektem wielbienia i podobnie, Jego miejsce, Wryndawan-dham, jest także godne wielbienia. Władźendra-nandana Hari, Kryszna. Kryszna jest bardzo zadowolony, gdy nazywa się Go Władźendra-nandana, Jaśodanandana. (SPT 28.7.66)

„Śri Ćajtanja Mahaprabhu powiedział, *aradhjo bhagawan wradžeśa-tanajas tad-dhama wryndawanam*. Wryndawan jest tak dobre, jak Śri Kryszna. Dlatego, jeśli ktoś w taki czy inny sposób otrzymuje możliwość mieszkania we Wryndawan, i jeśli ktoś nie udaje lecz po prostu żyje we Wryndawan i koncentruje swój umysł na Krysznie, ten jest wyzwolony z materialnego więzienia”. (ŚB 9.19.19 znaczenie)

„*Ramja kaczid upasana wradża-wadhu-wargena ja kalpita*. Najlepsza metoda wielbienia Kryszny została pokazana przez *gopi*. Jakie były to metody? One nie były dobrze wyuczonymi naukowcami czy *Wedandystami*, ani nie były teologami czy mentalnymi spekulantami. One były zwykłymi wiejskimi dziewczętami, nie pochodziły z wysokich rodzin. Były córkami pasterzy. Metodą *gopi* do wielbienia Kryszny było to, że nie mogły zapomnieć o Nim nawet na chwilę. To było ich kwalifikacją.

„Postaram się wyjaśnić, jak ~~one~~ kochały Krysznę. Gdy Kryszna był poza wioską i paść krowy, *gopi* myślały, „Och, stopy Kryszny są tak delikatne, a On chodzi **BOSO** po ziemi. Wyszczerbione kamienie muszą przebijać Jego stopy i jak bardzo musi przez to cierpieć!” W ten sposób rozpaczały w swoich domach. Podczas gotowania czy karmienia dzieci, *gopi* zawsze myślały o Krysznie. To było ich jedyną kwalifikacją. Tak bardzo były zaabsorbowane myślami o Krysznie, że nie mijała ani jedna chwila bez świadomości Kryszny.

„Dlatego *Ājtanja Mahaprabhu* poleca *ramja kaczid upasana wradża-wadhu-wargena ja kalpita*. Nie ma lepszej metody wielbienia, niż ta osiągnięta przez *gopi*. *Gopi* były zawsze dwadzieścia cztery godziny na dobę świadome Kryszny. Prosiły Krysznę, „Mój drogi Krysno, wielu *joginów* i świętych osób udaje się do lasu, aby medytować o Twoich lotosowych stopach. Choć starają się medytować, myślą o czymś innym i ich medytacja kończy się niepowodzeniem. Lecz w naszym przypadku Twoje lotosowe stopy są tak mocno wtopione w nasze serca, że myślimy tylko o Tobie i nie możemy wykonywać przez to naszych rodzinnych obowiązków. Więc łaskawie odejdz z naszych serc tak, byśmy mogły wykonać nasze obowiązki”.

„To jest ideał świadomości Kryszny. Musisz ustawić swoje życie w taki sposób, aby zawsze myśleć o Krysznie. I tak jak On jest godny wielbienia, tak samo Jego *dhama* jest godne wielbienia. Nie powinniśmy popełniać żadnych obraz w *dhama* i powinniśmy podążać śladami *Śri Ājtanji Mahaprabhu*. Wtedy zostaniemy uhonorowani łaską Kryszny do zrozumienia Go i Jego rozrywek z *Radharani*”. (SPT 14.3.74)

We *Wryndawan gopi* wielbią Krysznę, transcendentalnego *Kupidyna*, przez *parakija madhurja udźdźwala rasę*, nastrój bycia kochankami Kryszny; nie jako legalne żony, poślubione z miłości do Niego. *Gopi* są osobistymi *śakti* Kryszny, czyli uosobionymi energiami szczęścia, lecz we *Wryndawan*

Jogamaja pokazuje, że są one *parakija upapati* (nie poślubione Krysznie, lecz innym *gopa*). *Madhurja-rasa wradża-gopi* nie jest zwykła, lecz jest szczególną cechą, zwaną *unnata-udźdźwala prema*. *Gopi* pełne są *sewa-bhawa*, nastroju bezinteresownej służby. Ich miłość, czy też *bhawa*, jest całkowicie wolna od *kamy*, materialnego pożądania.

Umysły *gopi* są doskonale czyste (*nirmala*), pełne *premy* i całkowicie pozbawione wszelkich samolubnych pragnień (*anjabbilasita sunjam*). Ich oddanie znane jest jako *rasa-maji bhakti*. Miłość, czy też *bhawa gopi* względem Kryszny, nazywana jest *mahabhawa*. Gdy *anuraga*, zaawansowany etap transcendentalnej *premy*, manifestuje się w bardzo piękny sposób w swojej niezrównanej formie, która jest *asamurdhwa* (nic nie może się z tym równać lub przewyższać), wtedy staje się *mahabhawą*.

Nawet Śjamasundara, transcendentalny Kamadewa, staje się szalony z powodu tego stanu miłości, znanego jako *mahabhawa*. *Gopi* posiadają miłość do Kryszny na etapie *mahabhawa*. Jedynie miłość Śrimati Radhiki przewyższa nawet to i nazywa się *madan-akhja mahabhawa*. Gdy wszystkie siedem stanów (*sneha, maan, pranaja, raga, anuraga, bhawa, mahabhawa*) transcendentalnej *premy* aż do *mahabhawy* jednocześnie manifestuje i pojawia się w Śrimati Radhice, uosobionej kwintesencji boskiej energii przyjemności Kryszny (*bladini-śakti*), ukazuje Ona najbardziej unikalny stan ekstazy, niezrównany z każdą inną *wradża-gopi*. Ten nadzwyczajny etap *bhawy* nazywany jest *madan-akhja mahabhawa*.

Udźdźwala-nilamani wyjaśnia, że Śri Krysna staje się szalony pod wpływem wspaniałej *mahabhawa premy gopi*. Zwykle umysł Kryszny jest stały i spokojny. Lecz siła *bhawy gopi* przepełnia umysł Kryszny. Staje się tak oszołomiony i zaniepokojony, że nie wie, co zrobić. W zwykłej *premie* Krysna odwzajemnia miłość Swojego wielbiciela w równym stopniu. Lecz o *mahabhawie gopi* Krysna myśli, „Ani nie mogę dać ani właściwie odwzajemnić się za intensywną *premę gopi*; a to doprowadza Mnie do szaleństwa!”

Każda *gopi* posiada *mahabhawę*, lecz jedynie Śrimati Radhika ma *madan-akhja mahabhawę*. Na tym poziomie *mahabhawy gopi* pragną jedynie dawać przyjemność Krysznie. Są całkowicie pozbawione jakichkolwiek pragnień własnej satysfakcji lub szczęścia. W tym nastroju łączą się z Kryszną. Jednakże wśród **gaurija wajsznawów** najwyższym osiągnięciem

jest służba w *mańdzari bhawa*. Nastrój *mańdzari* jest dobrze opisany w tym fragmencie z *Ananda Candriki*: „Och Krysno! Bardziej niż przyjemności posiadania Twojego bezpośredniego, cielesnego towarzystwa pragniemy zawsze przyjemności oglądania Ciebie blisko cieszącego się z Radhiką w *nikuńdża* Wradży. W tym czasie odczuwamy największe szczęście, gdy patrzemy na Was, poprzez szczeliny w ścianach”.

To jest platforma *mańdzari-bhawa*, gdzie *sadhaka* medytuje słowami: *gopi-bhawa aśrajaja*. *Mańdzari* nie pragną osobiście przebywać z Krysną, za to odczuwają największe szczęście, gdy Sama Śrimati Radhika przebywa z Krysną. Myślą tak, „Och, jak Oni się cieszą”. Jest to *mula-mantra* w wielbieniu przez Gaudija Wajsznawów, znana także jako *śresztha mańdzari-bhawa sadhana*, praktyką w nastroju *mańdzari*. *Mańdzari-bhawa* oznacza służenie zawsze. Gdy Radha i Krysna są w *nikuńdża mandira*, *mańdzari* zadowolają Ich różnorodnością intymnej służby. To jest schronieniem i celem *gopi-bhaw*y Gaudija Wajsznawów.

Znaczenie Aśrajaja

Słowo *aśrajaja* odnosi się do Śrimati Radharani, najwyższego *aśraja-wigraha*, która jest doskonałą formą schronienia. Śri Radha jest rezerwuarem miłości i dominującą boskością. Ona jest źródłem, podporą i rezydencją duchowej miłości Krysny. *Aśrajaja* oznacza lotosowe stopy Śrimati Radhiki, ostatecznego schronienia wszystkich *Wradża-gopi*, które posiadają *śringara-rasę*. Radhika jest *prema-aśraja*, rezerwuarem *premy*. Ona jest obiektem, a Krysna jest podmiotem (*wisaja*) *premy*. Słowo „*aśrajaja*” kieruje *sadbakę* w stronę ostatecznego celu *Radha-dasjam*, przyjmowania schronienia w służbie służki najbardziej poufnych służek Śrimati Radhiki, czyli Lalita-sakhi i Śri Rupa-mańdzari.

Słowo „*aśrajaja*” może odnosić się także do *aśraja-tattwa* – wiecznego towarzysza Pana, który jest boską zasadą schronienia dla uwarunkowanej duszy. *Dźiwa* musi przyjąć schronienie u wielbiciela *raganuga* w jego specyficznej *rasie*, w celu dołączenia do wiecznych rozrywek Pana. Stosując tą ideę, *mantra* Gopi-bhawa może oznaczać, „Moim jedynym pragnieniem jest całkowite podporządkowanie się (*swaha*) i przyjęcie pełnego schronienia u lotosowych stóp mojego *gurudewa*, który jest zatopiony w *gopi-bhawie* i w pełni zaangażowany jako służka służki Śrimati Radhiki”.

Czasem zadawane jest pytanie, „Co jest podmiotem *mantry* Gopi-bhawa? Czy *gopi-bhawa aśrajaja* oznacza, że Radha jest schronieniem *premy* lub *bhaw*y *gopi*? Czy też oznacza to, że Krysna jest schronieniem miłości *gopi*?

„*Katha Upaniszad* opisuje Krysne jako *eko bahu sjam*. Jedna, Najwyższa Boska Osoba, Śri Krysna, manifestuje Siebie w wielu i w ten sposób cała różnaitość jest w Nim, a On jest w całej różnaitości. Niemniej jednak Krysna nie jest różnych od nich wszystkich. Jest to niepojęta moc mistyczna Pana, wszystko jednocześnie jest jednym z Nim i różne od Jego niepojętej mocy (*aczintja-bhedabheda-tattwa*)”. (ŚB 2.4.7 znaczenie)

Są dwie koncepcje do rozważenia, gdy próbuje się zrozumieć Absolutną Prawdę, Krysne. Jedna jest zgodna z *tattwą* (prawdą filozoficzną), a druga z *rasą*. Jeśli preferowana jest *tattwa*, wtedy Radha i Krysna są jednym i tym samym. Czasami Krysna staje się podmiotem (*wiśaja*) lub obiektem (*aśrajaja*), a czasami Radha staje się podmiotem lub obiektem *premy*. Zgodnie z *rasą* (rozkoszowaniem się smakiem boskiej miłości), Radha uważana jest za nadrzędną wobec Krysny, co ukazuje następująca rozrywka.

Pewnego razu Radhika i Śjama siedzieli razem w pięknym *nikuńdża*. Widząc, że Radha odczuwa większe szczęście niż On, Śjama zastanawiał się, „Dlaczego Ona taka jest? Jakąkolwiek radość odczuwam Ja, pochodzi ona od Radhiki i dlatego właśnie Jej szczęście przewyższa Moje”. Zgodnie z *rasą* konkluzja jest taka, że Radha jest wyższa od Krysny.

Dlatego w *mantrze* Gopi-bhawa Radha jest schronieniem (*aśrajaja*) *bhaw*y *gopi*, radosnej *premy*. We *wradża-lila* często można zobaczyć, że Śjama staje przed *gopi* i płacze z powodu nieprzebytego *maan* Radhy. Szczególnie błaga *mańdżari* o ich łaskę, tak by mógł wejść do *kuńdża* i ponownie spotkać Radhikę. Przez to widać, że *gopi* są schronieniem dla miłości Krysny, a z wszystkich *gopi* Radharani jest głównym *aśrajaja gopi-bhaw*y.

Radhika jest *gopi*, do której odnosi się fraza „*gopi-bhawa aśrajaja*”. Radha jest schronieniem miłości *gopi*. *Sannjasini* przyjmują *gopi-bhawę*, by służyć służkom Radhy. Tylko szczęśliwe *mańdżari* rozumieją i delektują się ekstazyecznymi symptomami odczuwanymi zarówno przez Radhę i Krysne. *Wradża gopi* i *jutheśwari* (liderki grup *gopi*) nie mogą smakować słodkiej ekstazy intymnych, małżeńskich rozrywek Radhy i Krysny. *Gopi-bhawa* oznacza *radha bhawa*, służącą *bhawę* lub smak bycia zdominowanym przez Gopinatha, Pana i mistrza *Gopi*.

Mantra Gopi Bhawa

---

*sakhi wina ej lila puszta nahi baja
sakhi lila wistaria, sakhi aswadaja*

Bez *gopi* rozrywki między Radhą a Kryszną nie mogą być smakowane. Jedynie dzięki ich współpracy rozrywki te odbywają się. Ich zajęciem jest kosztowanie smaków. (CC, MADHJA 8.204)

W istocie słowo „*aśrajaja*” oznacza „Ofiarowuję siebie w schronienie *bhaw*y władza *gopi*, które uosobione jest w Śrimati Radharani”.

Znaczenie Swaha

Słowo *swaha* oznacza podporządkowanie siebie „*swaha ċa atma samarpaṇa iti*”, przez które dedykuje się wszystko (ciało, umysł, słowa i serce) Bogu. *Swaha* oznacza Wryndawan. Wskazuje na to, że „podporządkowuję siebie we Wryndawan Radzie i Krysznie, którzy cieszą się nieporównywalnymi smakami, w czasie transcendentálnych rozrywek w leśnych altankach”. Wielbiciel w nastroju *mańdźari-bhawa* podporządkowuje siebie i oddaje wszystko, co ma dla przyjemności Boskiej Pary. W skrócie *swaha* oznacza „W pełni podporządkowuję siebie Radzie i Krysznie”.

Śrila Bhaktisiddhanta Saraswati Thakura powiedział: „Sylaba *swa* oznacza własność, a także bogactwo. Jeśli posiadamy to, co jest własnym bogactwem Gowindy – to, co czyni Go bogatym; takie bogactwo jest wszystkim dla Gowindy – jeśli Ona staje się obiektem naszego wielbienia, wtedy zrozumiemy czym jest wielbienie. Jeśli po przeczytaniu osiemnastu tysięcy wersetów ze *Śrimad Bhagawatam* nie poznamy Jej, wtedy nasze czytanie idzie na marne”. (*Prabhupada* – Śrī Śrimad Bhaktisiddhanta Saraswati)

W tym fragmencie nasz *parama-guru*, Bhaktisiddhanta Saraswati Thakura, przekazuje imponującą medytację o słowie *swaha*. Wskazuje, że Gowinda-prija, Radhika, powinna być dla nas wszystkim, naszym jedynym bogactwem i jedynym obiektem wielbienia – tak jak jest nim dla Kryszny. Słowo *swaha* doprowadza do poziomu *gopi-bhaw*y, ofiarowywania wszystkiego, co posiadamy dla wiecznej służby lotosowym stopom Radhiki – naszego największego bogactwa i skarbu. Jesteśmy sługami lotosowych stóp tego wspaniałego skarbu *premy*, oceanu słodkiej miłości Radhy i Kryszny.

„Poczucie szczęścia Śrī Kryszny ograniczone jest przez szczęście *gopi*. Dlatego wielbiciele we Wryndawan starają się służyć *gopi*, Radharani i Jej

towarzyszkom. Jeśli ktoś otrzymuje łaskę *gopi*, z łatwością osiąga łaskę Kryszny. Z powodu polecenia *gopi*, Kryszna w jednej chwili przyjmuje służbę wielbiciela. Dlatego Pan Ćajtanja pragnął zadowolić *gopi*, zamiast Krysznę”. (CC, ADI 4.189 znaczenie)

Podsumowując, słowo *swaha* oznacza: „*Swa*” – „Jestem służką *gopi*”, lub „Jestem służką *gopi* i pragnę oddać wszystko Krysznie, tak jak zrobiły to *gopi*”. „*Ha*” – „Oddaję siebie myśląc, że jestem służką *gopi*. Dlatego ofiarowuję siebie, jako żeńską służkę (*mańdzari*) lotosowym stopom Śrimati Radhiki i *gopi*”. (Dodatkowe informacje: Rozdział szósty)

Znaczenie mantry Gopi-bhawa

- 1) „Z całym sercem ofiarowuję siebie w schronienie Ćajtanji Mahaprabhu. Zewnętrznie medytując o modlitwie bramina Awanti, spróbuję rozwinąć nastrój (*bhawana*) *tridandi-bhikszu*, ofiarowując siebie Rasaradźowi Mahabhawie Śri Ćajtanji Mahaprabhu, który nie jest różny od Radhy i Kryszny. Nauczając przekazu świadomości Kryszny, otrzymam łaskę Mahaprabhu. Potem osiągnę Kryszna-premę i wieczną służbę służki służek Śrimati Radharani, która usytuowana jest na wierzchołku *gopi-bhawa*, znanym jako mahabhawa”.
- 2) „W *aprakata* Wryndawana, w duchowym świecie, Rasaradźa Śri Kryszna i Mahabhawa Śri Radha cieszą się różnymi *lila*, takimi jak *prema-wilasa*, *dźala-keli* i *wana-wihara*. Poprzez moją służbę uszczęśliwiam Radhę i Krysznę. Przez pełne rozwinięcie tej *mańdzari-bhaw*y mogę całkowicie podporządkować się lotosowym stopom Radhy i Kryszny, Ich wiecznej, miłosnej służbie”.
- 3) „Dedykuję siebie służbie Śri Rupa-mańdzari i Śri Rati-mańdzari, pod przewodnictwem Śri Lalita-sakhi i Śri Wiszaka-sakhi, w próbie zadowolenia Radhy i Kryszny. Jako *gopi* z Wryndawan, stanę się najszcześniejszy, gdy Radha i Kryszna przyjdą razem i będą cieszyć się wzajemnym towarzystwem. *Mantra* ta może mieć takie znaczenie, „*tat tad iczczami*” – „Nie mam pragnienia osobistego cieszenia się z Kryszną. Jest to przeciwieństwem do *kamanuga bhawy*, gdzie pragnie się bezpośredniego cieszenia się z Kryszną”.
- 4) „*Wradza-gopi* są najlepszymi wielbicielami Kryszny i pełne są *gopi-bhaw*y, najwyższej formy **BOS**kiej miłości i bezinteresownego poświęcenia.

Wszystkich pięć *ras* jest w pełni obecnych we Wryndawan-ćandra Krysznie. Z tych smaków oddania *śringara-rasa*, czyli bezgraniczna miłość małżeńska, jest najwyższa i w pełni zadowolająca. *Wrządza-gopi* wiecznie pływają w ekstatycznym oceanie *śringara-rasy*. Aby osiągnąć służbę w intymnych, małżeńskich rozrywkach Kryszy, należy podporządkować się i przyjąć schronienie w nastrojach i smakach *wrządza-gopi*. W rzeczywistości, wszystkie *dziwy* są *prakriti*, żeńskie, a Śri Krysza jest *parama purusza*, najwyższym męskim podmiotem radości. Jedynie *gopi* mogą zadowolić pragnienia Kryszy i ustanowić *śringara rasę* względem Niego. One same w pełni zadowolają Kryszy najbardziej. Podporządkowując się Krysza-kiśorze, ofiarowując siebie w schronienie i pod przewodnictwo takich *wrządza-gopi*”.

- 5) „Słowo *swaha* wskazuje, że jesteście także *nitja-sakhi* lub *mańdzari*. Przyjmujemy schronienie i ofiarowujemy siebie wiecznej służbie dla Śrimati Radhiki, doskonałej formie i wyrażeniu *gopi-bhaw*”.

Medytacje o mantrze Gopi-bhawa

W następujących akapitach Śrila Bhaktiwinoda i inni życzliwi *aćarjowie* łaskawie objawili właściwy nastrój przy intonowaniu *mantry* Gopi-bhawa. Sukces w jakimkolwiek wysiłku zadowolenia Kryszy bardziej zależy od nastroju i postawy w staraniu się, niż w samej próbie. *Śrimad Bhagawatam* gloryfikuje Pana Kryszy jako *bhawa grahi dżanardhana* – „Najwyższy Pan Krysza przyjmuje pokorne, miłosne uczucie, jakim wielbi Go *bhakta*”.

„Najwyższa **BOS**ka Osoba znany jest jako *bhawa-grahi dżanardana*, ponieważ przyjmuje tylko esencję postawy wielbiciela. Jeśli wielbiciel szczerze podporządkowuje się, Pan, jako Dusza Najwyższa w sercach, natychmiast to rozumie. W ten sposób, choć zewnętrznie wielbiciel może nie wykonywać pełnej służby, to jeśli wewnątrz jest szczerzy i poważny, Pan przyjmuje jego służbę bezzwłocznie. W ten sposób Pan znany jest jako *bhawa-grahi dżanardana*, ponieważ przyjmuje esencję czyjejs mentalności w oddaniu”. (ŚB 8.23.2 znaczenie)

Mantra Gopi-bhawa, która pochodzi w linii od Śri Rupy i Śri Sanatany, zadedykowana jest całkowicie *sakhi* w *gopi-bhaw*ie, nagradza wejściem w boskie rozrywki Radhy i Kryszy. *Mantra* ta daje siłę to ofiarowania się całkowicie Śri Ćajtjanji Mahaprabhu. Następnie, dzięki Jego łasce i pod

przewodnictwem Śri Rupy Goswamiego, osiąga się ostateczny cel, *nitja-sewa* dla Radha-Gowindy.

Mantra Gopi-bhawa wskazuje na ten cel, lecz prawdziwe życie w praktyce zacznie się po tym, gdy *sannjasin* wzbogaca się o klejnot *śrawana* i *kirtana*. Delikatna roślina oddania musi być uważnie chroniona od zakłóceń. Musi być podlewana wodą dającą życie – *śrawana* i *kirtana*, i odżywiana nawozem służby dla guru i *Wajsznawów*. Po osiągnięciu stałości i czystości przez spełnianie *sadhana bhadžana*, dociera się do etapu smaku, *ruczi*, a przez to ktoś staje się mocno utwierdzony w oddaniu.

Zanim zaczniemy medytować o *wradża gopi-bhawie*, należy najpierw osiągnąć *ruczi*, aby nie było żadnej szansy do upadku na plan materialny. Jeśli ktoś nadal zanieczyszczony przez *anartha* i *awidja* stara się medytować o tym, że „Teraz jestem *mańdźari* i robię taką i taką służbę”, ulegnie ponownie iluzorycznemu otoczeniu i nie otrzyma rzadkiego skarbu czystego oddania *gopi*. Przed dotarciem do tego etapu, *sannjasin* będzie intonował *mantrę* Gopi-bhawa, będzie kontynuował swoją *sadhana-bhadžana* i swoją rutynową pracę nauczania i służenia guru i *Wajsznawom*. Dopóki nie pojawi się *ruczi*, należy cierpliwie czekać na medytowanie o małżeńskiej miłości Kryszny i intymnej służbie Śrimati Radhiki pod przewodnictwem *sakhi* i *mańdźari* w linii Gaudija guru.

Sannjasini, którzy mocno skupieni są na *bhadžanie* i którzy rozkoszują się nektarem oddania, mogą użyć następujących medytacji przed intonowaniem *mantry* Gopi-bhawa. Sceny te mogą być także utrzymywane w umyśle podczas intonowania *mantry*.

Zaawansowany *sannjasin*, który przekroczył ocean *anartha* i mocno usytuował się w smaku oddania, *ruczi*, może medytować o *mantrze* Gopi-bhawa używając następujących sposobów: „Moją wieczną, duchową tożsamością jest bycie *mańdźari*. Medytując o *aprakata* Wryndawana, widzę, jak Madhawa rozpaczliwie czeka u bramy, błagając o wejście do *nikuńdża* Śri Radhiki. Lecz potrzebuje łaski *gopi*, aby móc tam wejść. Madhawa podporządkowuje Siebie *mańdźari*, przyjmując schronienie w ich *gopi-bhawie*, smaku małżeńskiej miłości. Dzięki ich łasce wchodzi do *nikuńdża*, aby ugasić płonący ogień Swojej separacji od Niej. Madhawa szybko odnajduje ukojenie, zanurzając się w odświeżająco chłodnej wodzie *prema-sagara* Radhiki, ekstatycznym oceanie Jej nieporównywalnej miłości”.

„*Sadhaka* aspirujący do *gopi-bhawa* powinien medytować w ten sposób: „Jestem w towarzystwie Lalita-sakhi i innych *sakhi* w grupie Gandharwiki. Jestem służką Śri Rupa-mańdzari i mieszkam w wiosce Jawat. Jestem radosna, dowcipna i pełna szczęścia. Jestem młodzieńcza, o cerze koloru czystego, stopionego złota i stoję obok Radhika-Madhawy”. (cs)

„Gdy Prijatma Śjama spełniał Swoją *rasa-lila*, jedna *gopi*, niepokojąc się myślami, że Jej służba została przyrównana do innych obecnych *gopi*, natychmiast odeszła. Przy nieobecności tej jednej *gopi*, Śjama nie mógł smakować żadnej słodyczy z tańca *rasa*, choć było tam miliony innych *gopi*. Wspólna służba wszystkich *gopi* nie mogła równać się służbie tej szczególnej *gopi*, zwanej Śrimati Radhika. By odszukać Śri Radhę, Śjama w jednej chwili porzucił towarzystwo innych *gopi*”.

„Tak jak *rasa-lila* staje się bez znaczenia dla Kryszny bez łaskawej obecności Śrimati Radhiki, podobnie, Śrila Raghunatha dasa Goswami pokazuje, że zdesperowany *sadhaka* czuje, że życie jest bezużyteczne bez otrzymania łaski Śrimati Radharani. „Istnieje nadzieja, która podtrzymuje mnie i podlewa moją egzystencję. Z tą nadzieją jakoś mijają moje dni, prowadząc moje życie przez te nużące chwile. Ta nektariańska nadzieja przyciąga mnie i trzyma przy życiu. Lecz moja cierpliwość dobiegła końca; nie mogę czekać dłużej.

„W tej chwili, jeśli nie okażesz mi Swojej łaski, jestem skończony. Stracę swoją nadzieję na zawsze i porzucę pragnienie dalszego życia. Wszystko to jest bezużyteczne bez Twojej łaski. Nie przeżyję następnej chwili.

„Nawet Wryndawan, które jest droższe dla mnie niż samo życie; mam do niego wstręt. Jest to bolesne i dotkliwe, a co tu mówić o czymkolwiek innym. Jestem także zniechęcony Kryszną. To wstyd wymawiać takie słowa. Lecz nie mogę mieć miłości nawet dla Kryszny, dopóki Ty nie przyjmiesz mnie do Twojego poufnego obozu służby”. (WILAPA-KUSUMAŃDŻALI)

„To jest znaczenie *gopi-bhawa-aśrajaja* – mieć nadzieję, że pewnego dnia osiągnie się schronienie w wiecznej, miłosnej służbie Śrimati Radhiki. Jednak tylko dzięki łasce najbardziej poufnych sług Śrimati Radhiki, pochodzących w linii od sześciu Goswamich, możemy osiągnąć taki zdesperowany standard podporządkowania i czystego oddania, jak zostało to objawione przez Śrila Raghunatha Dasa Goswamiego”. (sgv)

Kiedy intonować mantrę Gopi Bhawa?

Czy *mantra* Gopi-bhawa powinna być intonowana przed czy po intonowaniu innych *mantr* Gajatri? Dojrzały *sannyasini* Gaudija mówi, że ostatecznie nie ma to znaczenia, ale generalnie wszyscy zwolennicy *tridandi-goswamiego* Śrila Bhaktisiddhanty Saraaswatiego Thakura intonują *mantrę* Gopi-bhawa po ukończeniu innych *mantr* Gajatri. Koncepcja czyjejs pełnej transcendentalnej tożsamości i niezbędnej łaski do rozwijania tej koncepcji stopniowo wzrasta, gdy ktoś intonuje *mantry* rozpoczynając od Brahma-gajatri. Jako pradawny *sadhaka*, Pan Brahma został oświecony oceanem prawdy przez transcendentalny blask Brahma-gajatri. Brahma-gajatri jest *iswara-mantrą*, opisującą najwyższego kontrolera, obecnego w sercu jako Paramatma Śri Krysna. Po głębokiej medytacji nad Brahma-gajatri, można wkroczyć w transcendentalny świat służby oddania. Innymi słowy potężna Brahma-gajatri oświetla ścieżkę, wyciąga *sadhakę* z ciemnego świata ignorancji i iluzji i doprowadza go do transcendentalnego królestwa Bożkiej służby. Dlatego Gajatri oznacza to, co wyzwala. Zostawiając za sobą materialny świat, żyje się na duchowym planie, przewyższającym wszystkie niższe stany świadomości, czyli zmysłowe, mentalne i intelektualne.

Przyjmując schronienie w guru, *sadhaka* medytuje o nim, intonując odpowiednie *guru-mantry*. Guru-mantra i Guru-gajatri muszą być intonowane najpierw (przed *mantrą* Gopi-bhawa), ponieważ cała duchowa siła i bogactwo *bhadżana* przechodzi przez Śri Guru. Najpierw *sadhaka* ofiarowuje siebie lotosowym stopom Śri Guru, a dzięki jego błogosławieństwom jest w stanie wielbić Gaurangę Mahaprabhu, najwyższą formę Boga, który nie jest różny od Radhy i Krysny. Bez pamiętania o Śri Guru i otrzymania jego łaski nikt nie może zrozumieć i wielbić Śri Čajtanji Mahaprabhu. Intonując Guru-mantrę i Gajatri i działając pod przewodnictwem guru, *sadhaka* jasno rozumie, że Śri Čajtanja Mahaprabhu (Rasaradża-Mahabhawa) jest połączoną formą Radha-Gowindy.

Śri Čajtanja Mahaprabhu oczekuje, aby wprowadzić szczerego *sadhake* do *wradża-lila* Krysny i nagrodzić go wieczną służbą dla Śri Radhy (*radha-dasjam*). Z łaską Mahaprabhu, zstępującą przez Gaura-mantrę i Gaura-gajatri, *sadhaka* rozumie *prajodżana-tattwę*, jaka została objawiona w Gopala-mantrze i Kama-gajatri. Dzięki łasce Gaurangi szczęśliwy wielbiciel rozumie, że *Krysna-prema* jest jedynym, godnym pożądaniam,

celem życia. W Kama-gajatri transcendentalny Kamadewa Śri Krysna staje przed *sadhaką*, czekając na spełnienie jego pragnienia. Lecz dopiero co osiągnąwszy obfitą łaskę Śri Guru i Gaurangi, wierny wielbiciel porzuca wszystkie materialne pragnienia i w ten sposób osiąga kwalifikacje do oglądania słodkich rozrywek **Bo**skiej Pary.

Wtedy wielbiciel w pełni podporządkowuje się Gopidżanawallabha Krysni w Gopala-mantrze i doświadcza spełnienia swojego jedynego pragnienia wiecznej służby dla Radha Gopinatha we Wryndawan przez Kama-gajatri. Najpierw *sadhaka* musi podporządkować się Krysni, potem może intonować *mantrę* Gopi-bhawa i ofiarować siebie (*swaha*) w pełni wiecznej służbie dla Śri Radhy, pod przewodnictwem Śri Rupa Mańdżari.

Przez *maha-mantrę* Hare Krysna Śri Ćajtanja Mahaprabhu zainspirował cały świat do osiągnięcia ekskluzywnej służby dla Radhy i Krysny. Brahma-gajatri wyzwala z materialnego planu błędnych koncepcji i stawia pewnie na platformie duchowej rzeczywistości. Intonując Guru i Gaura-gajatri wielbiciel otrzymuje błogosławieństwa i możliwość medytowania i doświadczenia tajemnic Gopala-mantry i Kama-gajatri. Podporządkowując się Krysni i nie pragnąc niczego poza miłosną służbą dla Gopidżanawallabha, *sadhaka* medytuje o mantrze Gopi-bhawa. Potem całkowicie ofiarowuje siebie **Bo**skiej służbie dla Śri Radhy, absolutnego schronienia i nieograniczonego rezerwuaru *gopi-bhaw*y. Szczery wielbiciel stopniowo osiąga taką pożądaną pozycję przez wierne podążanie w ślady Śri Rupa-mańdżari i Władza *gopi*.

Sannjasa Szikszamryta

Dalsza część tego rozdziału zawiera pomocne informacje, dotyczące *sannjasa aśrama*, które przyniosą korzyść ogółowi *sannjasinów*. Pomogą także tym poważnym duszom, które pragną przyjąć *sannjasę* i zadedykować siebie wewnętrznej służbie dla Radha-Gowindy i zewnętrznej, dla Śriman Mahaprabhu, przez nauczanie *wradża-prema-bhakti* na całym świecie.

Kwalifikacje do przyjęcia sannjasy

*aśwamedham gawalambham, sannjasam pala-pajtrikam
dewarena sutotpattim, kalau pañca wiwardżajet*

W tym wieku zakazane są te rzeczy – ofiara Aśwamadha, ofiara *gomedha*, *sannjasa* i płodzenie dziecka przez młodszego brata męża”. (BRAHMA-WIWARTA PURANA)

Cytując ten werset, krytycy podważają przyjmowanie *sannjasy* w Kali-judze. *Aćarjowie* twierdzą, że ten nakaz *wedyjski* zakazuje przyjmowania *karma-sannjasy*, która potrzebna jest do osiągnięcia Swarga *mukti*. W Kali-judze wielu nieugiętych, szeroko uczonych i w pełni zrealizowanych *aćarjów*, takich jak Śankara, Wisznuswami, Madhwaćarja, Ramanudża i Śri Ćajtija Mahaprabhu przyjęło *sannjasę*. Oczywiście takie mądre osobistości nie łamią *wedyjskiego* prawa. Poza odradzaną *karma-sannjasą* są dwie formy wyrzeczonego porządku życia, które akceptowane są w wieku Kali. Jedna to *gjana-sannjasa*, a druga to *bhakti-sannjasa*, którą przyjął Pan Ćajtanja, aby dawać *prema-bhakti* uwarunkowanym duszom.

Do rozprzestrzeniania świadomości Kryszny wielbiciel przyjmuje *bhakti-sannjasę* z obietnicą ofiarowania całego siebie (ciała, umysłu i słów) bezinteresownej służbie dla *Guru* i *Gaurangi*. Do przyjęcia *bhakti-sannjasy* jest się kwalifikowanym, gdy posiada się *sankalpę* (mentalne postanowienie), by obiecać przed *Radha-Kryszna vighra*, *guru*, wajsznawami i ogniem, że nigdy nie powróci się do materialistycznego cieszenia się i że ofiaruje się całego siebie służbie dla *Guru* i *Gaurangi* aż do śmierci.

Przed przyjęciem wyrzeczonego porządku życia powinno się przeczytać opis w *Bhagawata* bramina Awanti. Po rozpatrzeniu wszystkich punktów tej historii, ktoś może zdecydować, czy posiada niezbędne kwalifikacje do utrzymania ślubów *sannjasy*.

„Ze zdeterminowanym umysłem bramin Awanti rozwiązał w sercu węzły pragnień. Przyjął rolę spokojnego i cichego *sannjasina* żebraka. Chodził po ziemi utrzymując swoją inteligencję, zmysły i powietrze życia pod kontrolą. Prosząc o jałmużnę podróżował samotnie do różnych miast i wiosek. Nie okazywał zaawansowanej duchowej pozycji i pozostając nierozpoznawany przez innych. Widząc go jako starego, brudnego żebraka, hałaśliwi ludzie znieważali go na różne sposoby. Skradziono mu *dandę* i żebraczą miskę. Zabrano mu korale *dżapa* lub ciągnęto go za jego poszarpane ubranie.

„Pokazując przed nim różne rzeczy udawali, że je darują, poczym znowu je chowali. Gdy usiadł, by zjeść *madhukari*, grzeszni łajdacy przychodzili

i oddawali moc na nie lub pluli na jego głowę. Choć przyjął ślub milczenia, oni usiłowali nakłonić go do mówienia, a gdy odmawiał, bili go kijami. Jeszcze inni karali go mówiąc, „Ten człowiek jest złodziejem”, a następnie wiązali go. Krytykowali go, obrażali i wyśmiewali mówiąc, „Ten człowiek jest hipokrytą i oszustem. Robi interes z religii tylko dlatego, że stracił swoje bogactwo, a jego rodzina wyrzuciła go”. Niektórzy puszczali wiatry w jego stronę lub zapinali go w łańcuchy jak schwytane zwierzę. Bramin rozumiał, że wszystkie jego cierpienia były nieuniknione. Nawet będąc obrażanym i karconym, pozostał stały w swoich duchowych obowiązkach i skupiony w swojej determinacji, by służyć Panu”. (ŚB 11.23.31-41)

Kandydat do *sannyasy* musi być czysty w umyśle i w sercu; stały w intonowaniu *nama-sankirtana* i dobrze obeznany w filozofii **gaudija wajsznawa**; odwiązany od społeczeństwa, przyjaciół, rodziny i zadowalania zmysłów; intensywnie pragnący tylko czystej miłości do Radhy i Kryszny; wypełniony współczuciem i autentycznym pragnieniem pomagania innym, przez rozdawanie rzadkiego podarunku Śri Ćajtani Mahaprabhu, jakim jest Radha-Gowinda *prema-bhakti*.

„Kandydat na *sannjasina* musi być pozbawiony dumy, nie może używać przemocy i musi w pełni kontrolować sześć pragnień (pożądania, złości, chciwości, zazdrości, iluzji i szaleństwa). Goswami jest **osoba** kontrolująca swoje *karma* i *giana indrija* (pracujące zmysły i te zdobywające wiedzę)”. (SD)

Sannjasin musi porzucić *ahankara* „Ja i moje”. Nigdy nie powinien myśleć „Jestem guru lub jestem *sannjasinem*”. Ktoś szczerze powinien uważać siebie za niższego od wszystkich innych i zawsze myśleć, „Jestem niskim sługą sługi, sługi Śri Gopinatha”. *Sannjasin*, który wymaga szacunku lub dominuje innych oznajmiając, „Czy nie wiesz, że jestem *sannjasinem* i musisz mi służyć” jest najbardziej niekwalifikowaną osobą do świętego etapu wyrzeczenia.

Aspirujący *sannjasin* musi posiadać dwadzieścia osiem cech świętej osoby, wspomnianych w *Śrimad Bhagawatam*. Może nie mieć tych cech w pełnej ilości, ale one wszystkie muszą być przynajmniej częściowo obecne, szczególnie cecha *kripalu*, łaski. „Wielbiciel nie może tolerować tego, że świat pogrąża się w ignorancji i cierpi uderzenia *maji*. Dlatego pilnie angażuje się w rozdawanie świadomości Kryszny i nazywany jest *kripalu*, łaskawym”. (ŚB 11.11.32 znaczenie)

„Najwyższa BOSKA Osoba powiedział: O Uddhawo, święta osoba jest łaskawa i nigdy nie rani innych. Nawet gdy inni są agresywni, jest tolerancyjna i wybacząca względem wszystkich żywych istot. Jego siła i znaczenie życia pochodzi z samej prawdy, wolny jest od zazdrości i zawiści, a jego umysł równy jest w materialnym szczęściu i niepokoju. W ten sposób dedykuje swój czas na pracę dla dobra innych. Jego inteligencja nigdy nie jest zwiedziona przez materialne pragnienia i kontroluje on swoje zmysły.

„Jego zachowanie jest zawsze miłe, nigdy przykre, jest zawsze przykładem i wolny jest od chęci posiadania. Nie czyni wysiłków w zwykłych, światowych czynnościach i ściśle kontroluje jedzenie. Dlatego zawsze pozostaje spokojny i stały. Święta osoba jest troskliwa i przyjmuje Mnie jako swoje jedyne schronienie. Taka osoba jest bardzo ostrożna w wypełnianiu swoich obowiązków i nigdy nie poddaje się sztucznym przemianom, ponieważ jest stała i szlachetna, nawet w stresującej sytuacji.

„Osoba taka pokonała sześć materialnych cech – głód, pragnienie, rozpacz, iluzja, starość i śmierć. Wolna jest od wszelkich pragnień do prestiżu i oddaje szacunek innym. Jest ekspertem w wyjaśnianiu świadomości Kryszny innym i dlatego nigdy nie oszukuje nikogo. Raczej jest dobrze życzącym przyjacielem każdego, będąc najbardziej łaskawą. Taka święta osoba musi być uważana za najbardziej uczzonego człowieka.

„Doskonale rozumie, że zwykłe religijne czynności opisane przez Mnie w różnych pismach *wedyjskich* posiadają korzystne cechy, które oczyszczają spełniającego, i wie także, że ignorowanie takich obowiązków wprowadza zamieszanie w czyimś życiu. Jednakże przyjąwszy pełne schronienie u Moich lotosowych stóp, święta osoba ostatecznie wyrzeka się takich zwykłych religijnych obowiązków i wielbi tylko Mnie. W ten sposób uważana jest za najlepszą pośród wszystkich żywych istot.” (ŚB II.11.29-31)

Celem *sannjasy* jest zadowolenie Kryszny (*gopi bhartuh pada kamalajor dasa dasanudasah*). *Bhakti-sannjasa* istnieje jedynie dla premy. Zewnętrznie przyjmuje się *sannjasę* by nauczać chwał Kryszny, Pana Ćajtanji i wielbicieli. Ciągłe śpiewa o nich, ponieważ kocha ich tak bardzo. *Sannjasin* wielce zadowoli Pana przez taką gloryfikację Kryszny i Jego wielbicieli. Ludzie także będą mieli wiarę w słuchanie od *sannjasina*, który naucza chwał Pana. Kryszna dasa Kawiradża opisuje, że Pan Ćajtanja był tak zainspirowany, by chwalić Swoich wielbicieli, że robiłby to używając tysiąca ust.

Wewnętrznie *sannjasin* musi czuć intensywną rozłąkę z Kryszną, taką jak Mahaprabhu objawił w Gambhirze przed Swoimi poufnymi towarzyszami, Ramanandą Rajem i Swarupą Damodarem. Prawdziwy *sannjasin* musi wewnętrznie odczuwać, „Nie mam absolutnie nic do czynienia z tym światem. Jedyłą rzeczą, jakiej pragnę, to stanie się wiecznym sługą Śrīmati Radhiki”. Ktoś jest wewnętrznie i zewnętrznie gotowy do przyjęcia *sannjasy*, gdy jest na tym poziomie przekonania w swoim umyśle.

„Gdy Pan Gauranga chciał przyjąć *sannjasę*, nikt nie przewyższył Jego oddania, dedykacji i wyrzeczenia”. (CB ADI-LILA)

Inicjacja sannjasa

Śrīla Gopala Bhatta Goswami skompilował *Samskara-dipikę*, podręcznik dla **gaudija wajsznawów** pragnących opuścić dom i wkroczyć do *bhikszu aśrama* (*sannjasa aśrama*). Od czasów Śrī Ćajtanji wielbiciele na ścieżce wyrzeczenia podążali za tym podręcznikiem. System przyjmowania *sannjasy gaudija wajsznawa* podąża za tradycją i zwyczajem ustanowionym przez Ramanudżę ze Śrī Sampradaji. Po oczyszczeniu domu lub świątyni przeprowadza się *wisznu homa* wraz z wielbieniem *sampradaji aćarjów* i Pańćatattwy, używając pięciu artykułów do *pudży*: kadzideł, lampek z *ghee*, kwiatów, papki sandałowej i *najwedja*. Następnie dawana jest *diszka*.

Samskara-dipika opisuje dziesięć *samskar* do przyjęcia *sannjasy* i znaczenie *mantry Gopi-bhawa*.

Samskary Sannjasa Dasa

- 1. Golenie głowy** – módl się do obcinającego włosy: „Proszę, zostaw *sikhe*, bym mógł utrzymać swoją wiarę i zawiąź ją u lotosowych stóp Śrī Ćajtanji Mahaprabhu”. Potem pomódl się do Pana Gaurangi, „Och Panie Ćajtanjo, jestem Twoim wiecznym sługą, lecz jestem najbardziej upadły. Proszę łaskawie przyjmij mnie”.
- 2. Święta kąpiel.**
- 3. Nakładanie tilaka.**
- 4. Nama** – użyj *ćandana* lub *tilaka* do napisania imion Radhiki, Gaury i Kryszny na piersi. (Nie wypalaj lub tatuuj).
- 5. Kaupiny** – zaakceptowanie *kaupin* jest jednym z ważnych i pierwszych rytuałów przyjmowania *sannjasy*. Akceptując *kaupiny*, które zostały

oczyszczone i właściwie uświęcone, może stać się wielkim *joginem*. Mahadewa Śiwa otrzymał *kaupiny* zrobione przez Brahmę; Narada Muni otrzymał je od Ananty; Pan Ćajtanja przyjął *kaupiny* od Keśawa Bharati. *Bhutwa dina-ganeśakau karunaja kaupina-kanthaśritau*, „W celu wyzwolenia biednych, uwarunkowanych dusz Sześciu Goswamich przyjęło dolne ubranie (*kaupiny*) i pikowane torby (*kanta*), uważając się za żebraków”.

Po tym, jak przeprowadzono właściwe rytuały, zgodnie z niektórymi autorytetami, dziewięć różnych Bóstw rezyduje w *kaupinach*: Wisznu, Brahma, Śiwa, Wasuki, Waju, Agni, Ćandra, Shukra i Brihaspati. Inni mówią, że są tam tylko trzy Bóstwa – Brahma, Wisznu i Śiwa. Wisznu obecny jest w węźle w pasie na talii; Brahma i Śiwa po bokach. Pritwi (matka ziemia) lub Bhagawati, która reprezentuje nieśmiałość, jest przewodnim Bóstwem części *Kaupiny*, która idzie od przodu do tyłu. Jako towarzysza Pana, przewodnie Bóstwo *kaupin* jest ucieleśnieniem nieśmiałości, która powstrzymuje pragnienia i pomaga *sannjasinowi* przekroczyć ocean materialnych radości. Przewodnie Bóstwo *dor* (pasa na talii), które podtrzymuje *kaupiny* to Ananta Dewa lub Balarama, który podtrzymuje ślub *sannjasina* przez dostarczanie duchowej siły i transcendentnej mądrości.

Sannjasa bahir wasa, zewnętrzne ubranie, czyli *sannjasa dhoti*, nie jest różne od wewnętrznej mocy lub małżonki Pana Wisznu. Tradycyjnie *sannjasin* przyjmuje *kaupiny*, *uttarija* (żebracze ubranie), *bahir wasa* (*dhoti*), *kantha* (*czaddar* na zimę), naczynie do jałmużny, drewniane buty i *dandę* (dowolnie). Gdy wajsznawa przyjmuje zewnętrzne oznaki *sannjasy*, robi to, by nauczać ogół populacji ważności wyrzeczenia w zgodzie z pismami. Celem każdego zainteresowanego świadomością Kryszny jest służenie Najwyższemu Panu z miłością, bez materialnych pragnień. Ten cel powinien być utrzymywany w każdych warunkach, bez względu na czyjś *aśram*.

6. **Prana Pratisztha** – instalowanie lub przekazywanie mocy do *kaupin*, przez intonowanie poszczególnych *bidża mantr*, *mantr* i przez ofiarowanie kwiatów, kadzideł i *čandana*. W tym czasie kandydat na *sannjasina* modli się do swojego guru: „Drogi *Gurudewa*! Utknąłem w oceanie *maji*. Łaskawie uwolnij mnie i doprowadź mnie do lotosowych stóp Ćajtandji Mahaprabhu. Dla mojego oczyszczenia proszę obdarz mnie *kaupinami*,

ponieważ *kaupiny* mają możliwość zniszczenia materialnych zmartwień. Nosząc *kaupiny* zawsze pozostaną czysty”.

7. **Nama Karana** – nadanie imienia *sannjasa*. Choć jest sto osiem autoryzowanych imion dla *sannjasinów*, Śrila Prabhupada zwykle nadawał jedno lub dwa imiona swoim uczniom *sannjasinom*: „Swami” lub „Goswami”. Bez względu na to, jakie tytuły i imiona *sannjasini* mogą mieć, wszyscy znani są jako „Maharadża”. Dlatego w Gaudija Math do A.C. Bhaktiwe-danty Swamiiego Prabhupady często zwracano się jako „Swami Maharadża”.

Sannjasin powinien uważać, „Teraz jestem zupełnie podporządkowany Krysznie i Jego wiecznym sługom”. Zgodnie z Bhaktisiddhantą Saraswatim Thakurem przyjęcie *tridandi-sannjasy* jest główną wskazówką, że ktoś w rzeczywistości przyjął schronienie u Najwyższej Osoby.

8. **Mantra Dharana** – Przyjęcie *mantry sannjasa* – Gopi-bhawa od mistrza duchowego. *Guru* wymawia *mantrę* Gopi-bhawa do lewego ucha ucznia. Historia Purandżany z *Bhagawatam* wyjaśnia, że lewego ucha używa się do duchowych *mantr*, a prawego do materialnych.

„Uszy umiejscowione są po północnej i południowej stronie. Ucho na południowej stronie (prawe ucho) jest bardzo silne i zawsze gorąco pragnie słuchać o zadowalaniu zmysłów. Ucho z północnej strony (lewe ucho) używane jest do przyjmowania inicjacji od mistrza duchowego i do osiągnięcia dostępu do duchowego nieba. Prawe ucho nazywane jest Pitrihu, co wskazuje używanie go do osiągnięcia wyższych systemów planetarnych, znanych jako Pitriloka. Lecz lewe ucho, znane jako Dewahu, służy do słuchania o jeszcze wyższych systemach planetarnych, takich jak Maharloka, Tapoloka i Brahmaloaka – lub o jeszcze wyższych planetach, usytuowanych w duchowym wszechświecie, gdzie ktoś ma większe skłonności do stałego przebywania”. (ŚB 4.25.51 znaczenie)

Dlaczego *mantrę* Gopi-bhawa wymawia się do lewego ucha w czasie inicjacji? W *wedyjskiej* kulturze lewa strona ciała kobiety uważana jest za czystą, a u mężczyzny prawa strona. W indyjskim stanie Uttar Pradesh kobiety dają dotację lewą ręką. W sztuce czytania z dłoni u kobiet bierze się lewą ręką, a u mężczyzny prawą. W *Ajur-wedzie* prawa dziurka w nosie, która nazywa się *pingala*, reprezentuje ogrzewającą moc słońca; uważana jest za męskość. Lewa dziurka, nazywana *ida*, reprezentuje chłodzącą energię księżyca, uważana jest za kobiecość.

Prawe ucho i prawa strona ciała reprezentuje *purusza-bhawa*, *śaktiman*, czyli męskość, cieszący się aspekt rzeczywistości. Natomiast lewe ucho i lewa strona ciała reprezentuje *prakriti-bhawa*, *śakti*, czyli kobiecość, aspekt służący. Śriamati Radharani i Jej różne ekspansje *śakti* zawsze stoją po lewej stronie Swoich ukochanych, czy to jest Kryszna, Rama, Wisznu, Narajana czy Śiwa. Jest to naturą *prakriti*, *śakti*, bycie po lewej stronie. Jest to także uniwersalna zasada, że kobieta zajmuje miejsce po lewej stronie mężczyzny. Ten zauważalny fakt jest naturalną aranżacją *śakti* i *śaktimana*, czyli *prakriti* i *purusza*.

Ponieważ Brahma-gajatri, Gopala-mantra i Kama-gajatri są „*purusza-mantramami*”, wskazującymi na płęć męską, czyli na Puruszottama Krysznę, Najwyższego mężczyznę, słuchane są przez prawe ucho. Prawego ucha używa się do słuchania *mantr wedyjskich*, które opisują *prawritti-margę*, ścieżkę zadowalania zmysłów. Przez takie słuchanie otrzymuje się materialne korzyści i rozwija się swoją materialną sytuację. *Mantry*, takie jak Brahma-gajatri słuchane są prawym uchem, ponieważ funkcjonują w materialnym świecie, gdzie ktoś fałszywie identyfikuje siebie, jako odbiorcę radości i dominującego pana. Intonowanie takich *mantr* Gajatri pomaga komuś ostatecznie zrozumieć swoją prawdziwą tożsamość, jako zdominowanego, wiecznego sługę Kryszny i osiągnąć wyzwolenie.

Jednakże *mantra* Gopi-bhawa jest „*prakriti-mantrą*”, reprezentującą kobiecą energię Pana Kryszny, wcieloną w *gopi*. *Mantra* Gopi-bhawa słuchana jest lewym lub „kobiecy uchem”, ponieważ ta *mantra* ustanawia czyjąś wieczną tożsamość w królestwie duchowym, jako kobieca *śakti* lub służąca energia Najwyższego Pana. *Mantra* Gopi-bhawa nie ma nic wspólnego z tym materialnym światem. Objawia komuś jego wieczną formę jako *mańdzari* w duchowym świecie, gdzie Śri Kryszna, Gopinatha jest jedynym Najwyższym męskim odbiorcą przyjemności, obsługiwanym przez niezliczone **kochające** służki. Śri Ćajtanja Mahaprabhu ciągle podkreślał Swoją wieczną tożsamość słowami: „Jestem sługą sługi, sługi Gopinatha, Pana *gopi*”. *Sannjasa* guru, będąc usytuowany w *gopi-bhawie* jako *nitya-sakhi mańdzari* Śriamati Radhiki, pragnie dać tą służącą energię, czyli *śakti*, zasługującemu na to uczniowi. Dlatego szepcze tajemną *mantrę* do lewego ucha, które reprezentuje kobiecą stronę lub energię (*śakti*) Pana.

9. **Przyjęcie aczjuta-gotry** – wejście na zawsze do wiecznej, duchowej rodziny Kryszny. Etap ten charakteryzuje się znakami wajsznawa – *tulasi kanthi* i *tilaka*, oznaczającymi, że jest się wiecznym sługą Kryszny, Boga. Przyjęcie *aczjuta-gotry* oznacza pełne podporządkowanie się autorytetowi Pana. *Sannjasa* oznacza porzucenie materialnych wyznaczników, w postaci rodziny, przyjaciół i społeczeństwa, i identyfikowanie się tylko jako sługa *Aczjuty* w wiecznej, szczęśliwej rodzinie (*gotrze*) Kryszny.
10. **Arczana** – po otrzymaniu *mantra-diksha* należy stanowczo pełnić jakiś rodzaj wielbienia; czy to Bóstwa, Giri-Gowardhana, Śalagrama lub zdjęcia. Wraz z zewnętrzną *pudzą*, *sannjasin* spełnia *bhuta-suddhi*, aby oczyścić swoje ciało i świadomość, a także medytuje. Może myśleć tak, „Jestem *mańdzari* pod schronieniem mojego *guru-sakhi*. Pod jej kierunkiem asystuję, jako służka Rupa Mańdzari”. *Aćarjowie* przestrzegają, że jeśli po przyjęciu *sannjasy* myśli się: „Teraz jestem *niskincana*. Nie muszę robić żadnej zewnętrznej *pudży*,” uważany jest za leniwa w *arczana*, który pójdzie do piekła. Zgodnie ze Śrila Dźiwa Goswamim ci, którzy przyjęli *paramahamsa wesza* mogą spełniać jedynie *manasi-pudżę* (mentalne wielbienie rozrywek Radhy i Kryszny). Jednakże nawet *paramahamsowie* robią jakąś zewnętrzną *pudżę*, ofiarowując płatki kwiatów, *ćandana* i wodę do obrazków Guru, Gaurangi i Radha-Gowindy.

Inicjacja sannjasa Śri Ćajtanji

„Fryzjer przyłożył brzytwę do kręconych włosów Gaurasundara. Lecz nie będąc w stanie utrzymać ręki, fryzjer zaczął płakać. Śri Nitjananda Prabhu i inni wielbiciele upadli na ziemię i rozpaczali. Co innego mogli zrobić wielbiciele, niż rozpaczać i smuć się? Niewidzialni półbogowie płakali, a nieograniczone wszechświaty wypełniły się rozpaczą. Ukazując Swoją rozrywkę *karunaja-rasa* w celu wyzwolenia każdego Pan Gauranga sprawił, że kamienie, suche kije i inne nieruchome przedmioty topniały.

„Smakując nektar ekstatycznej *premy*, Gauranga zaczął drzeć i ronić strumienie łez. Nakazując Mukundzie rozpoczęcie *kirtanu* Pan wstał i zaczął tańczyć nieustannie. Tak czy inaczej akt golenia włosów został ostatecznie zakończony. Po wykąpaniu się w Gandze, Pan Ćajtanja, *diksha-guru* każdego, usiadł obok Swojego *sannjasa* guru, Keśawa Bharati.

„Pan Ćajtanja powiedział, „We śnie wzniosła osoba szeptała *sannjasa-mantrę* do Mojego ucha. Powiedz Mi, czy jest to właściwa *mantra*, czy nie”. Mówiąc w ten sposób, Pan Ćajtanja wyszeptał *mantrę* do ucha Keśawa Bharati. Przez ten podstęp Pan Ćajtanja łaskawie dał *mantra diksa* Keśawa Bharacie i przyjął go na Swojego ucznia.

„W tym czasie wielkie zdumienie pojawiło się w sercu Keśawa Bharati. „Jest to najlepsza z wzniosłych *mantr*,” powiedział Keśawa Bharati, „w końcu osiągnąłeś łaskę Śri Krysny”. Na rozkaz Pana Ćajtanji Keśawa Bharati o szlachetnym sercu powtórzył tę *mantrę* do Pana. Wtedy cztery kierunki wypełniły się pomyślnymi dźwiękami świętych imion Pana Hari. W ten sposób Pan Ćajtanja, klejnot koronny Wajkunty, przyjął *sannjasę*”. (CB MADHJA ROZDZIAŁ 28)

Choć *mantra* ta nie jest szczególnie wspomniana w *Ćajtanja-bhagawata*, *Ćajtanja-ċaritamryta* lub w innych *śastrach*, niektórzy *aċarjowie* Gaudija mówią, że Pan Ćajtanja wyszeptał *mantrę* „*tat twam asi*” do ucha Swojego *sannjasa-guru*, Śri Keśawa Bharati. *Mantra* ta z **Czandogja Upaniszad** jest bardzo popularna wśród Adwajtów i Sankarich, którzy interpretują ją tak „*ty jesteś tym*”, czyli „*ty jesteś brahmanem*”.

Tysiąc lat temu Śripad Ramanudźaċarja dał osobistą interpretację *tat twam asi* jako „*ty jesteś Jego*”. *Aċarjowie* twierdzą, że Pan Ćajtanja wyjaśnił *mantrę* w podobny sposób Keśawa Bharacie przez powtarzanie „*tasya tam asi*”, co oznacza „*ty jesteś Jego*” lub „*ty należysz do Krysny*”. Koncepcja ta łączy się z Gaudija Wedantą osobowego Boga i z wewnętrznym nastrojem Radharani należącej do Niego, Jej Pranawallabha, Śri Krysny, jaki miał Mahaprabhu.

Posłannik

W latach trzydziestych Bhaktisiddhanta Saraswati Thakura wygłosił wykład swoim uczniom *sannjasinom* przed wysłaniem ich do Europy, by nauczali świadomości Krysny. Ponieważ wykład ten jasno definiuje właściwy nastrój i znaczenie przyjęcia *sannjasy*, jest on istotny dla wszystkich *sannjasinów* Gaudija zawsze i wszędzie. Ten wyjątkowy wykład powinien być regularnie czytany i analizowany przez wszystkich wysłanników Mahaprabhu.

„Nadszedł szczęśliwy dzień, gdy naszym przeznaczeniem stało się rozprzestrzenianie przekazu naszego Wielkiego Mistrza w najdalszych

zakątkach ziemi. Duchowa służba, której jesteście zdedykowani, przeszła etap pączkowania i rozkwitła w pełni kwiatami, których aromat musimy zanieść za morza. Musimy podążać z taką ochotą, która charakteryzowała Śri Hanumana, gdy przeskoczył szeroki ocean, niosąc przekaz Śri Ramy. Rozciągnięcie duchowego skarbu Śri Ćajtani Mahaprabhu na kraje zagraniczne jest naszym skromnym ofiarowaniem u Jego stóp.

„Lotosowe stopy Mojego Śri Gurudewa przyciągnęły mnie do jego służby przez jego manifestację, jako żywe wcielenie tych czterech wielkich reguł: 1) Bycie bardziej pokornym od źdźbła trawy; 2) Bycie tak wybaczącym, jak drzewo; 3) Nie poszukiwanie honoru dla siebie; 4) Ofiarowanie szacunku wszystkim żywym stworzeniom.

„Śrila Prabhodananda Saraswati, klejnot koronny porządku *tridandi-sannjasinów*, nauczał tego samego procesu tych, którzy przyjmują wyrzeczony porządek życia. Powiedział, „Trzymając słomę w zębach, upadając do twoich stóp, pokornie błagam cię; „Och cnotliwa duszo! Proszę, po prostu odrzuć wszystko, czego się nauczyłaś i dowiedz się, jak pokochać stopy Śri Ćajtani Mahaprabhu”.

„Naszym jedynym obowiązkiem jest ciągle mówienie o oczyszczeniu lustra serca, o czym Śri Ćajtani Mahaprabhu nawiązał w Swoje *Śikszasztace*. We wszystkich naszych podróżach i doświadczeniach nie zapomnijmy nigdy, że wszystkie żywe stworzenia w świecie są w istocie podopiecznymi lotosowych stóp naszego Śri Guru, które zwiększają swoje służenie Krysznie. Powinniśmy dzwonić do drzwi każdego szczerego poszukiwacza prawdy, nosząc na naszych głowach bagaż rzeczywistej prawdy, który ofiarujemy im. Nie jest naszym interesem bycie uradowanym lub zniechęconym przez pochwały lub ignorowanie nas przez innych. Musimy być ciągle świadomi naszego obowiązku zwiększania przyjemności naszego Mistrza (Kryszny i Pana Ćajtani), przez służenie Mu z doskonałą szczerością.

„Wszystkie osoby na tym świecie są w rzeczywistości wyższe od nas w każdym wypadku. Nie pożądamy własności czyjejs, czy własności narodu. Jesteśmy zwykłymi żebrakami z wyrzeczeniem *tridandi*, oddani wypowiedaniu słów Śri Ćajtani Mahaprabhu. Nie mamy bardziej pożądanego obiektu, niż przyjemność służenia Śri Hari, Guru i Wajsznawom. Potrójni *bhikszy (sannjasini)* są żyjącymi *mridangami* Śri Ćajtani. Nasza *danda* musi odtąd ciągle grać naszą muzykę u lotosowych stóp Śri Guru.

„Musimy zawsze pamiętać, że przyjęliśmy *sannjasę* w jedynym celu przedstawiania pragnienia serca Śri Guru i Gaurangi. Jeśli ciągle jesteśmy zainspirowani obowiązkiem rozprawiania o prawdzie pod przewodnictwem Śri Guru, a nie pragniemy podróżować lub nie mamy żadnej innej ukrytej formy pragnienia poza intonowaniem *harinama*, to nigdy żadne przerażenie nie uderzy w nasze serca.

„Ślubowana służba Świętemu Imieniu, transcendentalna siedziba i pragnienie Śri Gaurasundara są naszymi jedynymi wiecznymi zadaniami. Naszym jedynym obowiązkiem jest mówienie każdemu, że całkowite poleganie na Absolutnej Prawdzie jest najwyższą formą wolności. Ta transcendentalna wolność jest nieskończenie wyższa od częściowego, niezależnego panowania nad materialnym światem, zniekształconym odbiciem duchowej rzeczywistości.

„Trzymając błagalnie słomę w zębach, powinniśmy nieść wysoko sztandar prawdziwej wolności dla wszystkich ludzi. Powinniśmy być ciągle zaangażowani w intonowanie i delectowanie się imionami Kryszny, przez przyjęcie jako naszej fundamentalnej podstawy fakt, że najlepszą ścieżką jest podporządkowanie się, zatwierdzona przez Rupę Goswamiego, oraz utrzymywanie niezachwianej wiary w to, że Kryszna zawsze nas ochroni”. (SCT)

Mańdzari Bhawa

„Generalnie Gaudija Wajsznawowie podążają śladami Śri Ćajtanji Mahaprabhu. Pragną stać się jednym z asystentów *gopi* (*mańdzari*). Naszych sześciu Goswamich było asystentami *gopi*. Śri Ćajtanja Mahaprabhu zawsze myślał o czynnościach Śrimati Radharani i Goswami także myśleli o czynnościach *gopi*. Czynności *gopi* oznaczają asystowanie Śrimati Radharani w tym, jak służyć Krysni”. (SPT 26.4.69)

Śrila Prabhupada ciągle zachęcał swoich uczniów, by podążali śladami sześciu Goswamich z Wryndawan. Nasz ukochany mistrz szczególnie nauczał (*rupa-raghunatha pada hoibe akuti*), że ktoś musi stać się częściczką kurzu u lotosowych stóp Śri Rupy (Rupy Mańdzari) i Raghunatha Dasa (Rati Mańdzari), w celu zrozumienia i służenia przepięknych *prema* rozrywkom Jugala-Kiśora.

Co więcej, wszyscy *aćarjowie* Gaudija Wajsznawa podążający za Śrila Rupa Goswamim (*rupanuga* Wajsznawowie) są w obozie Śri Radhiki.

Uważają Wryndawaneśwari Radhę za swoją uwielbioną Królową, a wszystko, co robią, jest dla Jej przyjemności. Jeśli Radhika jest zadowolona, automatycznie Krysna jest podbity. *Radha-dasjam*, boska służba Śri Radhiki jest doskonałością, poszukiwaną przez wszystkich szczerych Gaudija *sadhaków*.

Właściwe zachowanie

W czasie inicjacji guru poinstruuje ucznia o właściwym zachowaniu dla *sannjasina*. *Sannjasin* powinien ciągle medytować i wielbić Pana. Powinien być wolny od *Nama* i *seva aparadha*. Musi wielbić guru, *guru-parampara*, Śri Čajtanję Mahaprabhu i Jego zwolenników. Musi także intonować święte imiona; słuchać *Śrimad Bhagawatam* i przestrzegać *wrata*, takie jak Ekadaszi i Dżanmastami. Powinien przestrzegać wszystkich *sadačara* **Wwajsznawa**, zawsze szanować wszystkich wajsznawów, przyjmować jedynie *Krysna prasadam* i zawsze myśleć o rozrywkach Krysny. Zawsze musi słuchać od mistrza duchowego i pokornie mu służyć. Zawsze i wszędzie musi nauczać czystej świadomości Krysny.

Członkowie każdego *aśramu* powinni oddawać szacunek i przebywać z *sannjasinami*, posiadającymi takie cechy. Kiedyś jeden z uczniów zapytał, „Śri Prabhupada, jest tak wielu *sannjasinów*. Jeśli widzimy tego samego *sannjasina* wiele razy tego samego dnia, to czy powinniśmy mu się kłaniać za każdym razem?” Śri Prabhupada odpowiedział: „Jeśli możesz, to oczywiście powinieneś”. (SPC, TOM 6)

Wedy oznajmiają, że wielbiciel odnosi korzyść i robi postępek w życiu duchowym przez ofiarowywanie pełnych szacunku pokłonów *sannjasinowi*. A jeśli to zignoruje, to musi pościć cały dzień. *Sannjasin*, który dumnie odbiera czyjeś pokłony, sam zostanie pokonany przez swoją dumę. *Sannjasin* ofiarowuje czyjeś pokłony swojemu *gurudewowi* i *guru parampara*, pokornie myśląc o nich i błagając o ich łaskę. W każdym wypadku należy pamiętać, że pokora jest ozdobą prawdziwego Wajsznawy. Bez względu na swój *aśram* każdy musi zawsze szczerze odczuwać, że jest „niższy od trawy na ulicy”.

Cytaty Prabhupada do rozmyślenia

Pierwsza kwalifikacja

„Dla *sannjasina* pierwszą kwalifikacją powinna być odwaga. Ponieważ *sannjasin* musi być sam, bez żadnego wsparcia czy gwarancji wsparcia, to po prostu polega na łasce Najwyższej Osoby, Boga. Jeśli ktoś uważa, „Jeśli porzucę swoje powiązania, to kto mnie ochroni?” to nie powinien przyjmować wyrzeczonego porządku życia. Ktoś musi być całkowicie przekonany, że Krysna w swoim zlokalizowanym aspekcie jako Paramatma jest zawsze z nim. Zawsze wszystko widzi i zawsze wie, co ktoś zamierza zrobić. W ten sposób ktoś powinien być przekonany, że Krysna jako Paramatma zaopiekuje się duszą, która się Mu podporządkowała.

„Powinno się myśleć w ten sposób, „Nigdy nie będę sam. Nawet, jeśli zamieszkam w najciemniejszych okolicach lasu, będę miał towarzystwo Kryszny, a On da mi całą ochronę”. Takie przekonanie nazywa się *abhajam*, odwaga. Taki stan umysłu jest niezbędny dla osoby w wyrzeczonym porządku życia. *Sannjasin*, lub ktoś w wyrzeczonym porządku życia musi być odważny, *sattwa-samsuddhi* (w czystości) i *gjana-joga* (w wiedzy)”. (BG 16.1-3 znaczenie)

„*Sannjasini* muszą być niezależni i nie polegać na świątyniach, by te zapłaciły za ich drogie koszty podróży. Powinien jedynie przyjąć łaskę Kryszny zawsze i wszędzie gdzie jest ofiarowywana”. (SPL 72.7.40)

Swami Jezus

„Moja droga córko Salwy Agarwal, chciałbym podziękować ci za twój uprzejmy list, którego treść odczytałem uważnie. Cieszę się, że zamierzasz obchodzić trzecie urodziny Kamali Agarwal w następną sobotę. Z tej okazji powinienem podarować jej jakieś ozdoby, lecz jestem *sannjasinem*, więc mogę jedynie ofiarować jej moje błogosławieństwa długiego życia i dobrego powodzenia.

„Ona jeszcze nie potrafi czytać, bo w innym razie podarowałbym jej komplet moich książek. Ale pozostaw dla niej na przyszłość do czytania jeden taki komplet. Wtedy będzie dorastać jako piękna i wyedukowana dziewczyna z pełną świadomością Boga. Jestem zobligowany twojej dobrej

córcie za nazwanie mnie „Swami Jezus”, co w rzeczywistości jest dla mnie wielkim honorem. Czasami Pan mówi przez niewinne dziecko. A ja przyjmuje ten honor przesłany przez Pana Jezusa ustami niewinnego dziecka, wolnego od wszelkich społecznych formalności.

„Pan Jezus nauczał przekazu Boga, a ja podjąłem tą samą misję. To będzie dla mnie szczęście, jeśli będę mógł podążać śladami Pana Jezusa, który nauczał przekazu Boga pomimo wszelkich prześladowań. Pan Jezus jest żywym przykładem tego, jak ktoś musi cierpieć w tym materialnym świecie po to, by nauczać przekazu Boga”. (SPL 19.II.65)

Cztery etapy

„W aśramie *sannjasa* są cztery etapy wznoszące do doskonałości: *kutićak*, *bahudaka*, *pariwradźaka* i *paramahamsa*. *Sannjasin* na etapie *paramahamsa* jest mistrzem duchowym dla każdego”. (SPL 30.8.69)

„*Sannjasin* początkowo stawia sobie małą chatkę na uboczu wioski. Nie odwiedza domu, a jego potrzeby załatwiane są przez domowników. To nazywa się *kutićaka*”. (SPT 22.8.73) „*Kutićaka* oznacza etap, gdy ktoś z życia rodzinnego, *vanaprasthy*, przechodzi do *sannjasy*. Mąż opuszcza dom i buduje małą chatkę (*kutir*) poza wioską, by w niej zamieszkać. A że nie jest przyzwyczajony do żebrania, jedzenie wysyłane jest z jego domu”. (SPT 11.3.76)

„Potem stopniowo, gdy nabiera praktyki, żebrze od domu do domu. Nie polega już więcej na swoim domu. To jest etap *bahudaka*, który oznacza zbieranie potrzebnych rzeczy z wielu miejsc. Po jakimś czasie, gdy zdobędzie doświadczenie, chodzi od drzwi do drzwi: „Daj mi kromkę chleba”. To nazywa się *madhukari*. *Madhukara* oznacza pszczołę. Zbiera trochę miodu tu i tam. To nazywa się *bahudaka*, zbieranie pożywienia z skądkolwiek.

„Następnie, gdy ma za sobą praktykę, staje się *pariwradźaka* *carjā* chodzącym od wioski do wioski, nauczającym przekazu Kryszny i ciągle podróżującym”. (SPT 22.8.73)

„Czwartym etapem jest *paramahamsa*”. Lokanatha: „Czy oni ubierają się na biało?” Prabhupada: „*Paramahamsa* nie podlega regułom ani zasadom. Może robić cokolwiek zapagnie. *Śastry* nie są przeznaczone dla niego. *Awadhuta* – on nie jest w materialnym świecie, *mahabhawa*. To jest ostatni etap *sannjasy*. Gdy dostatecznie nauczał, wtedy może usiąść gdziekolwiek. To jest *paramahamsam*”. (SPT 11.3.76)

„*Sannjasin* osiąga etap *paramahamsa*, gdy kończy swoją pracę nauczania i siada w jednym miejscu, ściśle dla korzyści robienia postępu w życiu duchowym. *Paramahamsą* jest ten, kto całkowicie kontroluje swoje zmysły i angażuje się w niezachwianą służbę dla Pana”. (ŚB 5.1.27 znaczenie)

Rób to, co niezbędne

„Teraz jesteś *sannjasinem*. *Sannjasa* oznacza odpowiedzialność. Musisz być odpowiedzialny za duchowy postępek wielbicieli. Musisz widzieć, czy przestrzega się właściwego standardu we wszystkich departamentach. Tak jak ja to robię. Czasem muszę zarządzać, iść do banku, posiadać konta, nauczać, dawać wykłady, pisać książki, a czasem gotować. *Sannjasin* powinien być ekspertem we wszystkich departamentach. Powinien przekazywać swoje doświadczenia innym, to wszystko”. (SPL 8.11.72)

Nauczanie z sukcesem

„Jako *sannjasin*, twoim obowiązkiem jest dogłębne, czy wszyscy wielbiciele ściśle przestrzegają zasad regulujących, intonują szesnaście rund, przychodzą na wykłady, czytają nasze książki i zawsze są entuzjastyczni do wykonywania służby oddania. Każdy ma jakieś skłonności. Sztuką nauczania jest zaangażowanie takiej skłonności w służbie dla Kryszny. Cokolwiek mamy – nasz umysł, inteligencję, dobytek, czas i energię – niech wszystkie zostaną użyte w służbie dla Kryszny. Trenowanie ludzi w ten sposób będzie sukcesem w twojej pracy nauczania”. (SPL 28.1.73)

Miłość oznacza współpracę

„Jeśli chodzi o twoje pytanie o to, jaki związek powinien być między *sannjasinem*, a prezydentem świątyni. Moją nadzieją jest to, że będziecie potrafili razem współpracować. Prezydent świątyni zarządza, a *sannjasin* nie powinien zaprzeczać jego instrukcjom. Lecz jeśli widzi coś złego, powinien przedstawić to bezpośrednio przed prezydentem świątyni. Potem powinni pracować nad tym w sposób świadomy Kryszny.

„To nie tak, że będzie próbował przewyższyć autorytet prezydenta świątyni. Chcę, żebyście wszyscy pracowali chętnie razem. Proszę, kontynuujcie tam swoje programy z wielkim entuzjazmem i starajcie się ściśle przestrzegać wszystkich moich przepisów bez zbaczania. Utrzymujcie siebie stale

w służbie dla Kryszny. Nie pozwólcie, aby nawet najmniejsza chwila upłynęła będąc zaangażowanym w *maję*. Mam nadzieję, że list ten zostanie was w dobrym zdrowiu”. (SPL 28.12.74)

Czytaj i nauczaj

„Jako *sannjasin* i GBC twoim pierwszym obowiązkiem jest czytanie moich książek. W innym razie jak będziesz nauczał? **W celu pozostania stałym w świadomości Kryszny musi być filozoficzne zrozumienie.** W innym wypadku stanie się to tylko sentymentem. Kiedy tylko znajdziesz czas, proszę czytaj moje książki”. (SPL 5.1.76)

Znaczenie dandy sannjasa

Danda sannjasa reprezentuje kontrolę lub ograniczenie ciała, umysłu i słów. Osoba, która może kontrolować słowa, umysł i ciało; lub która przez swoją inteligencję może porzucić atrakcję do rzeczy, które są niekorzystne dla duchowego postępu, nazywana jest *tridandi-sannjasinem*. Trzy kije *dandy* oznaczają kontrolę ciała, umysłu i słów przez zaangażowanie ich jedynie w miłosną służbę dla Kryszny.

„Przez ścisłą kontrolę swojego ciała, umysłu i mowy, wzmacnia się cecha tolerancji, a w ten sposób manifestują się późniejsze cechy, jak wybaczenie innym, nie marnowanie czasu, odwiązanie od zadowalania zmysłów i brak fałszywej dumy”. (ŚB 11.23.32 znaczenie)

„*Danda*, jeśli sprawia kłopoty w przenoszeniu, nie ma potrzeby zabierania jej ze sobą. Po tym, jak *danda* Pana Ćajtani została złamana przez Pana Nitjanandę, nie nosił już jej ze sobą”. (SPL 27.9.76)

„Po tym, jak Pan Nitjananda złamał Jego *dandę*, Śri Ćajtania powiedział, „*Danda* jest rezydencją wszystkich półbogów”. (CB ANTJA rozdz. 2)

Wajsznawa *sannjasini* w Południowych Indiach ofiarowują *bhoga* swoim *dandom* i stawiają je na małej *asanie*, gdy jej nie noszą. Gdy uczeń *sannjasin* zapytał o ofiarowywanie *bhoga* swojej *dandzie*, Śrila Prabhupada powiedział, że nie jest to niezbędne.

Niemniej jednak, *danda* jest świętą rzeczą i powinno się z nią obchodzić z szacunkiem. Niewłaściwe jest dla *sannjasina* stawianie z *dandą* wspartą o ziemię lub świątynną podłogę. *Danda* powinna być niesiona w ręku lub oparta o pierś. Gdy nie jest używana, nie powinna nigdy stać na podłodze.

*maunanihanilajama danda wag-deha-czetasam
na h̄j ete jasja santj anga wenubhir na bhawed jatih*

„Osoba, która nie przyjęła trzech zewnętrznych dyscyplin unikania bezużytecznej mowy, czynności i kontrolowania powietrza życia, nigdy nie może być uważany za prawdziwego *sannjsina* tylko dlatego, że nosi bambusowe kije”.

„Słowo *danda* wskazuje na rzeczy *sannjasina*, a także oznacza zachowanie. Tu Pan Krysna mówi Uddhawie, że ktoś najpierw musi przyjąć w sobie te trzy *dandy*, czyli zachowania (kontrolowanie głosu, ciała i umysłu). Zwykle zewnętrzne noszenie trzech *dand* bez przyswojenia sobie wewnętrznych *dand* cielesnej, mentalnej i głosowej dyscypliny, nigdy nie uczyni z kogoś prawdziwego *sannjasina* Wajsznawa.

„Uwarunkowana dusza, przyjmująca jedynie zewnętrzne oznaki *tridandi-sannjasina*, nie będzie w stanie w rzeczywistości kontrolować swoich zmysłów. Ten, kto przyjmuje *sannjasę* dla fałszywego prestiżu, robi pokaz świętości bez faktycznego zaawansowania w *krysna-kirtana*, szybko zostanie zwyciężony przez energię Pana”. (ŚB II.18.17 werset i znaczenie)

„*Sat-njasa* jest słowem sanskryckim. (...) *Sat* oznacza Najwyższą, Absolutną Prawdę, *njasa* – wyrzeczenie. Osoba, która wyrzekła się wszystkiego dla służby dla Najwyższego, nazywany jest *sannjasinem*”. (SPT II.6.68)

Doskonałość sannjasy

„Formalny ubiór nie jest *sannjasą*. Prawdziwą *sannjasą* jest to, kiedy możesz nakłonić ludzi do stania się świadomymi Krysny i tańczenia w *kirtanie*. Jeśli możesz przemienić jednego człowieka do stania się świadomym Krysny, to powrót do domu, do Boga jest gwarantowany. To jest prawdziwym celem *sannjasy*”. (SPT 20.2.70)

Śrila Prabhupada przyjmuje sannjasę

„Nie myślałem nigdy, że przyjmę ten wyrzeczony porządek życia. Gdy byłem z żoną i dziećmi, czasem śniłem o tym, jak mój mistrz duchowy wzywa mnie, a ja za nim podążam. Gdy sen się kończył, byłem lekko przerażony. „Och Guru Maharadża chce, abym stał się *sannjasinem*. Jak mogę przyjąć *sannjasę*?” W tym czasie nie odczuwałem satysfakcji z tego,

że muszę porzucić rodzinę i stać się żebrakiem. To było straszne uczucie.

„Czasem myślałem, „Nie, nie mogę przyjąć *sannjasy*”. Lecz ponownie widziałem ten sam sen. Więc w ten sposób miałem szczęście. Mój Guru Maharadża wyciągnął mnie z tego materialnego życia. Niczego nie straciłem. On był tak łaskawy dla mnie. Zyskałem. Opuściłem trójkę dzieci, lecz teraz mam trzysta dzieci”. (SPT 21.10.68)

Śri Ćajtanja Mahaprabhu – sannjasa lila

„Wszelka chwała królowi Wajkuntha, który teraz stał się królem *sannjasy*! Wszelka chwała wielbicielom Pana! Po przyjęciu *sannjasy* Pan Ćajtanja spędził jedną noc w Kantaka-nagara. Wzywając „Intonujcie! Intonujcie!” Pan zaczął tańczyć, podczas gdy wielbiciele prowadzili hałaśliwy *kirtan*. Włosy na Jego ciele zjeżyły się, jak złote pręciki w kwiecie *kadamba* i ukazał bezgraniczne symptomy ekstazy, takie jak westchnienia, śmiech, płacz, drżenie i pocenie się.

„Ryczał jak lew. Wszyscy przestraszyli się, gdy Pan w ekstazie upadł na ziemię. Odrzucając daleko Swoją *dandę* i *kamandalu* król Wajkunty oszalał z miłości do osoby, którą w rzeczywistości był. Ciągłe tańcząc, Pan objął Swojego *sannjasa-guru* i stał się bardzo szczęśliwy.

„Dzięki łaskawemu objęciu Pana, Keśawa Bharati osiągnął *kryszna-premę*. Przepelniony ekstazą, święty Keśawa Bharati odrzucił daleko swoją *dandę* i *kamandalu*, tańcząc i wzywając, „Hari! Hari!”. Tracąc zewnętrzną świadomość, odurzył się *premamrytą*. W czasie tarzania się po ziemi, ubrania opadły z jego ciała.

„Widząc łaskę, jaką Pan Ćajtanja podarował Keśawa Bharacie, wszyscy wciąż powtarzali, „Hari! Hari! Hari!”. Słudzy Pana stali się szczęśliwi zobaczywszy Go radośnie tańczącego w nocy ze Swoim *sannjasa-guru*. O wschodzie słońca Pan Ćajtanja powrócił do Swojej zewnętrznej świadomości i pożegnał się z Keśawa Bharati mówiąc, „Wchodząc do lasu odnajdę Krysznaćandrę, Pana Mojego życia”. (CB Antya rozdz. 1)

Prema Bhikszu – Kryszna przyjmuje sannjasę

„Pewnego dnia królowa Wryndawany, Śrimati Radharani i Jej najdroższe *sakhi* siedziały w pięknie udekorowanym *kuńdża*, wypelnionym słodkim zapachem kwiatów *beli*, *juthi*, *madhawi*, *mallika* i *saphalika*. Oszalałe

pszczoły brzęczały wkoło kwiatów, kukułki kukały delikatnie, a pawie radośnie tańczyły z rozpostartymi ogonami. Delikatny, chłodzący wietrzyk rozwiewał kwitnące drzewa i pnącza. Cała atmosfera Wryndawan była bardzo zadowolająca.

„Radhika, Lalita, Wiszaka i inne *sakhi* cierpliwie czekały na przybycie Śjama. Liście szeleszczące na wietrze wytwarzały dźwięk „*kus kus*”, przypominający tupot stóp Śjama. Słyszac to, Radha pomyślała, „Och, Mój Prananaatha nadchodzi. Śjama będzie tu wkrótce!” Lecz niestety Krysna nie nadchodził. W gorącym pragnieniu oczekiwania na Krysne Śri Radha odczuwała każdą chwilę, jak by była całym milenium.

„Gdy czas mijał, *wamja-bhawa* Radhy (lewe skrzydło nastroju opozycji) wzrastało coraz bardziej. Rozumiejąc jej sytuację, Wiszaka wysłała *dutu* (posłańca), by odszukał Krysne. *Duti* powróciła z informacją, „O Wiszako! Dumna Śaibja, przyjaciółka Ćandrawali, która ma jej nastrój *daksina-bhawa* (prawoskrzydłowy nastrój podporządkowania), powiedziała, że Krysna jest teraz w *kuńdża* Ćandrawali”. Wiszaka odpowiedziała w złości, a jej oczy zrobiły się czerwone, „Ten niegodny zaufania chłopak!”

„Słyszac nowiny, Śrimati Radhika zaczęła wrzeć od *abhimana* (przeciwnych uczuć złości i wydymania warg). Przygryzając Swoją górną wargę powiedziała, „Jeśli Krysna przyjdzie – nie pozwólcie temu niewdzięcznikowi wejść do Mojego *kuńdża*!” Wychodząc na zewnątrz, aby trzymać straż, Lalita i Wiszaka zapewniły Radhę, „Nie martw się, nie pozwolimy temu kapryśnemu łotrowi wejść do Twojego *kuńdża*”.

„Gdy Krysna przybył kilka minut później, Lalita obrzuciła go szorstkimi słowami, „Zatrzymaj się! Nie ma wstępu. Zabieraj się stąd, zdradliwczu! Nasza *prana-sakhi* udekorowała to *kuńdża* tak ładnie, a Ty gdzie byłeś? Dlaczego przychodzisz tu tak późno?” Wykazując największą pokorę, Śjama zwrócił się do nich składając dłonie, „Proszę, wybaczcie Mi. Jestem wielkim obrazoburcą. Proszę, powiedz swojej *sakhi*, że jestem tu błagając o wybaczenie”.

„W tym czasie w *kuńdża*, Radhika ze zwieszoną głową płakała tak bardzo, że na ziemi zrobiło się błoto. Pisała coś na ziemi lewym palcem. Gdy Lalita weszła, Radharani powiedziała, „Czy przybył już Mój Pranawallabha?” Potem przepełniona przez *maan*, Radha zaczęła mówić jak szalona kobieta, „Dlaczego Krysna tu przyszedł? Niech się zadowoli ich uwielbieniem.

Nie dbam już o to. Wydaje się, że Moim przeznaczeniem jest cierpienie. Władza pełna jest niebiańskich kobiet chętnych, by Go zadowolić. Nie wiem, dlaczego oddałam Mu Swoje serce i duszę i pokochałam Go tak bardzo. Teraz spłonę w ogniu rozłąki, lecz On niech będzie szczęśliwy”.

„Lalita słupiejąc i nie mogąc nic powiedzieć, wróciła do drzwi *kuńdża*. Widząc Lalitę Krysna powiedział, „Popatrz, wiem, że twoją *sakhi* przepełnia *maan*. Lecz jestem przekonany, że Radhika na stałe porzuci ten nastrój wydymania warg, jeśli pozwolisz Mi wejść do Jej *kuńdża* i pokażesz Jej Moją postać Śjamasundara”.

„Wściekając się ze złości, Wiszaka powiedziała ostro, „Ach tak! Uważasz, że po prostu widząc Twoją postać Śjamasundara moja *prana-sakhi* zapomni o wszystkim i stanie się Twoja służką? Zabieraj się stąd! Natychmiast! Już! Powinieneś się wstydzić mówiąc w ten sposób. Czy to Ty jesteś chciwy Jej miłości, czy to Ona Twojego piękna? Powiem Ci jedną rzecz, Krysno. Pewnego dnia będziesz musiał płakać długo za Jej miłością”.

„Rozczarowany i zmieszany, Krysna poszedł nad brzeg rzeki Jamuny. Zdejmując ubrania i ozdoby zaczął tarzać się po piasku płacząc, „O Radhe! Proszę spełnij Moje pragnienie!” Zainspirowana przez Paurnamasi (uosobioną *jogamaję*), Wrynda-dewi pojawiła się tam z pragnieniem połączenia Radhy i Krysny. Przychodząc do Krysny, Wrynda-dewi powiedziała, „Śjama, rozumiem, że Radhę okrył nieprzeżyty nastrój *maan*. Lecz posłuchaj, jest nadzieja, jeśli jesteś gotów zrobić wszystko, co Ci powiem”.

„Krysna odparł ulegle, „Z pewnością zrobię wszystko, co powiesz. Jestem zwiedziony i nie wiem, co robić”.

„Dobrze”, powiedziała Wrynda-dewi, „Słuchaj teraz uważnie. Najpierw musisz pozbyć się tego pasterskiego ubioru. Potem musisz porzucić Swoje pawie piórko i przestać stawać w trój-zgiętej postaci (*tri-bhanga*). Musisz także ogolić głowę i porzucić Swoje wszystkie ładne, kręcone włosy. Ta cera Śjamy musi zniknąć także. Musisz zdjąć Swoje błyszczące, żółte *dhoti*, założyć szafranowe ubranie i stać się *bhikszu* (żebrakiem). Musisz odrzucić także Swój czarujący *murali*. Za to dam Ci *khandżani* i nauczę Cię ładnej piosenki, którą zaśpiewasz pod drzwiami *kuńdża* Radhiki. Jeśli zrobisz wszystkie te rzeczy, to jest nadzieja, że spotkasz się z Radhą”.

„Natychmiast Krysna przyjął postać o złotej cerze, noszącej *bhikszu-wesza* (szafranowe ubranie *sannjasina* żebraka). Teraz, przebrany za

żebraka grającego na *khandźani*, Krysna udał się do drzwi Radhiki *kuńdźa* i zaśpiewał pieśń, jakiej nauczyła Go Wrynda-dewi:

„Och Śri Radhe! Dopóki nie przepełniłaś się *maan*, szalałaś za miłością Krysny. Hej Gandharwiko! Na każdy sposób urzekłaś umysł i serce Śjama! Lecz dziś Śjama błaga przy wszystkich drzwiach, *Radha-prema! Radha-prema! Radha-prema!*”

„Słyszac piosenkę żebraka, Wiszaka zapytała o Jego cel. *Sannjasin* wyjaśnił, „Porzuciłem wszystko w tym świecie. Jestem zwykłym *prema-bhikari* (żebrakiem *premy*)”.

Potem, dzięki aranżacji Lalita-sakhi, „*sannjasi thakura*” wyraził zgodę aby odczytać przyszłe szczęście Radhy z linii na Jej czole. Lecz Wiszaka poinformowała *sannjasina*, że będzie to niezwykle trudne, gdyż Radharani jest bardzo ścisła i nigdy nie patrzy na twarz mężczyzn w tym świecie.

„*Sannjasin* odparł, „Co ty mówisz? Czy nie rozumiesz? Jestem *dandi-sannjasi*. Nie mam pragnień. Wszystko porzuciłem. Jestem *prema-bhikari*, proszę jedynie o miłość. Dlaczego twoja *sakhi* miałaby się wstydić takiego *dandi-sannjasi*? Nic się nie stanie, jeśli podniesie woalkę. Wtedy mogę odczytać Jej przeznaczenie. Jestem czystym *sannjasinem*: nie jestem zwykłym człowiekiem”.

„Gdy tylko Lalita podniosła woalkę Radhiki, postać *sannjasina* natychmiast zniknęła, a pojawiła się postać Śjamasundara; wspaniała trój-zgięta forma z fletem, pawim piórkami, złotymi ubraniami i ładnymi ozdobami. Potem oczy Śjama spotkały się z oczyma Radhiki – oko w oko, i *maan* Radhy zniknął”. (EOS)

Śri Śri Gandharwika-Giridhari *ki dźaj!*